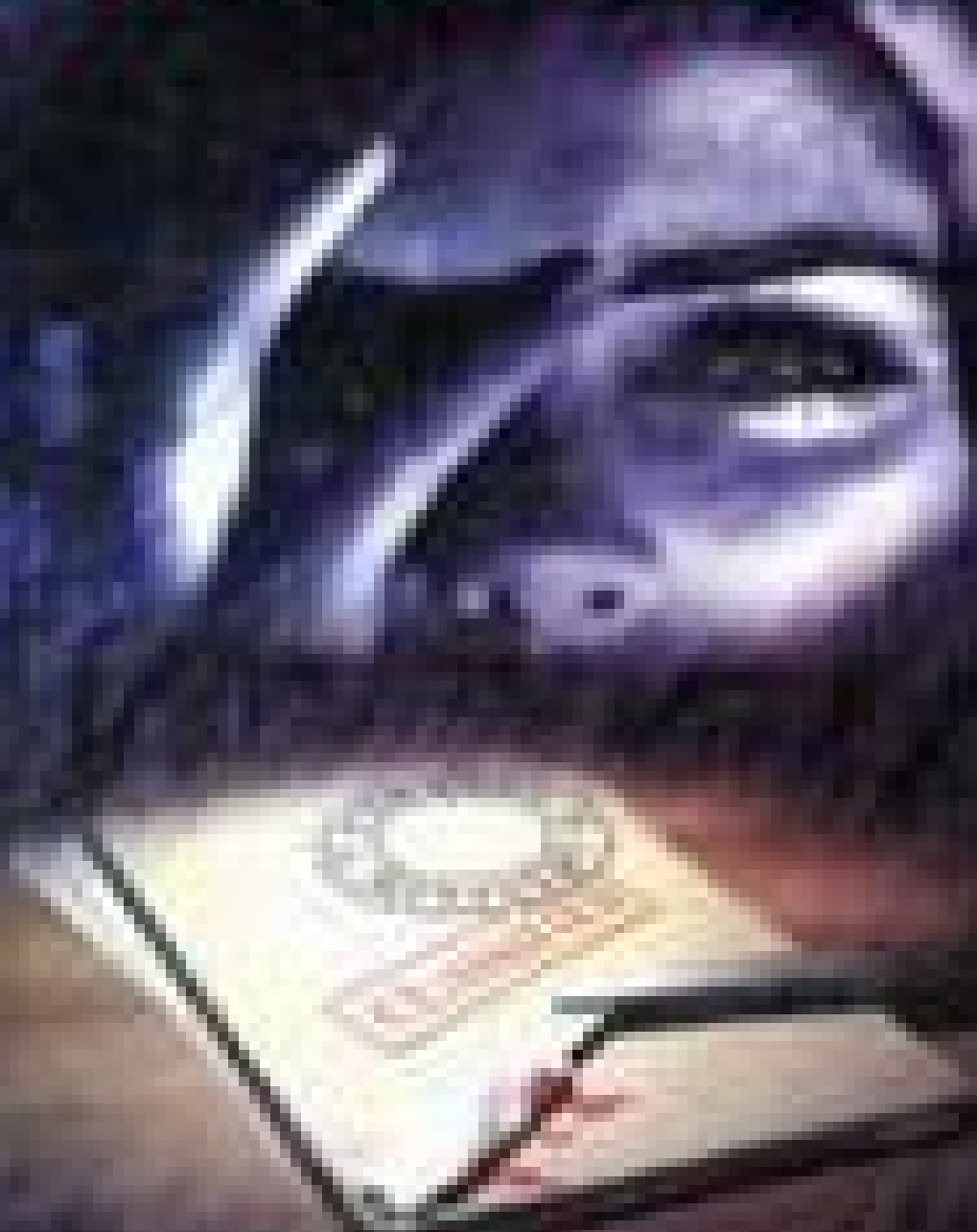
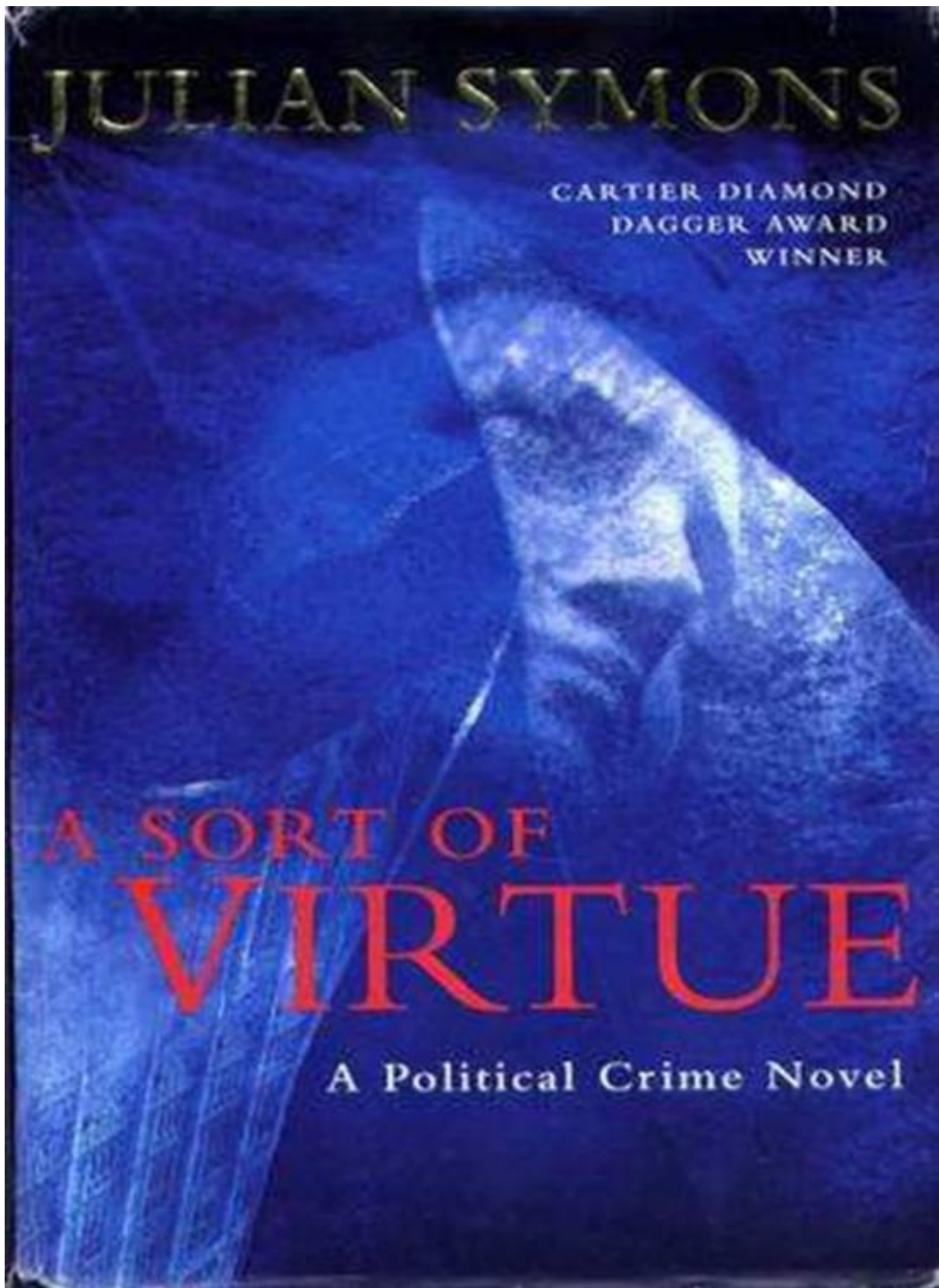

THE FINEST OF THE FINE

VARLINA

DUKE FERDINAND:

Postoji zlato. BOSOLA: Pa:

Što slijedi? Nikada nije ovako kišilo Bez munja u svom repu: čije grlo moram prerezati? (John Webster, Vojvotkinja od Malfija) Javno mnijenje nema pojma O onome što je iza kulisa. Ponekad glasuju s osjećajima.

Ali ne znaju što to znači. Kontrolirane informacije je sve iz čega mogu prosuđivati stvari. Skrivena situacija Potajno se razvija.

(W. H. Auden i Christopher Isherwood, Pas ispod kože) Jadna krava Jacko Rose stajao je na vratima, pogledao po sobi i pomislio, nered, krvavi nered. I to subotom.

Blok stanova u Kenningtonu, šest katova, crvena cigla, sagrađeni pedesetih. Stan u prizemlju, različit od ostalih samo po broju navratima. Spavaće^dnevna soba, druga spavaća soba, kuhinja, kupaonica s umivaonikom i zahodom.

Žvakaća guma je u njegovim ustima skakala s jednog mjesta na drugo, vilica sporo rotirala i Jacko pojača neizrečene riječi na: vrsta krvavog nereda koji prečesto viđam. Ali je li mario, je li bio frapiran kao mladi narednik Stopper, koji je još uvijek blijedo gledao način na koji je netko razrezao djevojku, pogotovo njeno lice, kao u pokušaju da izbriše crte, tako da ne možete odrediti kako je izgledala? Nije. Sve je to već vidio, rekao bi Jacko, ali sada kotrljajući žvakaću, shvatio je da ima nešto neobično u kurvinom budoaru. Bio je to budoar kurve s velikim okruglim krevetom i ogledalom koje je pokrivalo pola plafona. Ali ostatak sobe nije bio šokirajuće ružičaste boje za koju je Jacko mislio da je kurvama omiljena. Umjesto toga bila je golublje siva, tepih, prugaste tapete i pomična vrata ormara. Neke slike na zidovima, u sivim i srebrnim okvirima, izgledale su kao da ih je napravio klinac, i Jacko je znao da je to moderno. Osvjetljenje je bilo indirektno, izgledalo je kao da dolazi iza zidova. Čak je i lažna vatra, koja je bila uključena, tako daje cijela soba ovog lipanjskog dana mirisala slatko i bolesno toplo, imala sivi okvir. Kurve često vole plișane životinje, kudrave pse i medvjediće, ali ničega od toga nije bilo na vidiku.

Soba je još uvijek bila krvavi nered. Kaos je izgledao još veći jer je trostruko ogledalo bilo srušeno na pod tako da su svjetlucajući komadići stakla ležali svuda naokolo. Nekoliko posuda i bočica s noćnog ormarića također je bilo srušeno na pod. Jedna ili dvije bile

su slomljene i njihovi mirisi miješali su se sa slatkim mirisom krvi. A naravno, bila je tu i osoba na krevetu s odrazom u stropnom ogledalu. Ležala je na leđima, s jednom rukom pored sebe a drugom ispruženom iznad glave, poput prometnika. Glava i trup bili su prekriveni krvlju, a crnaplahta na kojoj je ležala umrljana, iako se boja mrlje nije mogla razaznati. Iznad uzglavlja, tapete su bile pošpricane kapima krvi.

Jacko se približio krevetu. Pažljivo je koračao, ali se ipak ispod njega čulo mrvljenje stakla. Nagnuo se nad tijelo, premjestio žvakaću u ustima s lijeva na desno. Na grlu se nalazila rana, a oko prsa i trbuha tucet ili više rezova.

"Kako izgleda, možda joj je htio odrezati glavu. Oružje?" Stopper protrese glavom. "Izgleda daje zabava bila 'svatko neka donese svoj nož i zatim ga odnese'".

"Možda gaje oprao, oprao sebe. Tragovi krvi su na umivaoniku i na ručniku".

"Nešto za forenzičku. Puno za forenzičku kako mi se čini. Sto još znamo? Tko je dama?"

"Zvala seje Luisa Devane. Izdavala je sobu nekoj pjevačici iz rock grupe, Bobo Mirandi „

"Kao u Karmen?" "Gospodine?" "Šala. Zaboravi.“

"Ta Bobo je bila s bendom u nečem što se zove Hallo Club u Camberwellu, došla je ovamo malo prije sedam ujutro, ušla u kupaonicu, vidjela mrlje, pokucala na Luisina vrata misleći da joj krvvari nos ili da ima problema s menstruacijom, vidjela tijelo i nazvala nas. Razgovarao sam s njom iako je prilično u šoku. Ne zna puno o Luisi, upoznala ju je na koncertu prije par tjedana, sprijateljile su se, ona se uselila, plaća stanarinu. Kaže da nije znala da je Luisa u igri, ne u tom poslu.“

"Uobičajena priča", žvakao je Jacko. "Ta Bobo, je li ikog vidjela? Nekoga tko je možda upravljao Luisom?"

"Nikoga. Pitala je jednom Luisu da li ima ljubavnike, odgovor je bio da nema. Tada je popustila i rekla Bobi da ima par prijatelja, dolazili su ponekad ovamo, neki od njih bili su vrlo utjecajni.“

"Utjecajni ljudi? A živjela je tu u Kenningtonu?"

"Što fali Kenningtonu? Ili ovom bloku. Portafoni, pazikuća, nema grafita." "Ali nije Mavfair. Kriva strana rijeke. Je li vodila dnevnik,

imala adresar ili bilježnicu, išta što bi imalo imena i adrese ili telefonske brojeve tih utjecajnih ljudi?"

"Bobo kaže da je imala dnevnik pored telefona, onaj sa stranicom za svaki tjedan.

Nismo ga našli. Niti išta korisnog." Stopper se unaprijed pripremi za sljedeće pitanje. "Razgovarao sam s pazikućom, zove se Fraser, podrumski stan. Bio je zatvoren što se njega tiče Luisa je bila dobra stanarka, tiha, plaćala je stanarinu. Misli da je stanovala tu godinu dana i zatim preuredila stan po svom ukusu. Zna daje imala prijateljicu u stanu, mislio je da je samo na par dana, podnajam nije dozvoljen."

"Podmićivala je Fräsera. Znam ja pazikuće." Jacko je žvakao polako, udubljen u misli, čovjek s crvenim licem u sjajnom plavom odijelu. Udubio se u traganje za istinom. "Problem je za kurvu imati makroa, većina njih su gadovi, ali ipak pružaju neku zaštitu. Radeći sama, ako je to ono što je radila, tražila je nevolju. To je ono što je dobila."

"Sto dalje, gospodine?"

"Razmotriti ćemo ono što imamo, nadajmo se da će forenzičari naći nešto korisno. Nadajmo se da će nam se posrećiti."

Stopper pogleda tijelo na krevetu, neozlijeđena bijela bedra i elegantne noge, te izgovori epitaf: "Jadna krava".

Telefonski razgovori Pola sata ranije, tog istog subotnjeg jutra, zazvonio je telefon u stanu Jonathana Reeda. Aparat je bio na Belindinoj strani kreveta, te ona podigne slušalicu. Johnno, dvije trećine u snu, nezadovoljno zagundā. Ona reče: "Halo", i šapne Johnnu: "On".

"Kriste."

"Jonathan. Dobro vam jutro. Jesam li vas prekinuo u doručku?"

"Ne, gospodine." Sarkastični vrag. Je li to mislio? Nikad nisi mogao znati. "Ne, uopće."

"Vi imate vezu s Yardom, ako se ne varam." O čemu je on to pričao? "Rođaka.

Spomenuli ste ga."

"Da, točno. Bratić moje mame. Zovu ga Veliki Čovjek. Vidimo ga tri puta godišnje. Dolazi za Božić, donosi ogromne poklone."

"Zanimljivo." Sarkastično, sarkastično. "Želim da ga nazovete, neka se osobno pozabavi s određenim problemom i neka vas obavještava o razvoju situacije. Dati ću vam adresu koju ćete mu proslijediti. 11 Blewbury House, negdje u Kenningtonu. Blizu Ovala, gdje igraju kriket."

Johnno napravi frenetičnu gestu pisanja prema Belindi, koja je ustala iz kreveta i promatrala svoj jezik u staklu. Donijela mu je blok i penkalu.

"Sto bih još trebao znati, gospodine? Mislim, za reći Velikom Čovjeku." Neočekivani smijeh. "To je sve što trebate znati."

"On će znati o čemu pričam?"

"Ako ne, otkriti će. Mislim da će osjetiti da vaš interes nije osobne prirode. Ali vi razumijete da provodite istragu i on će vama javljati sve vrste vijesti. Ako me trebate, bit ću kod Blundellsa ovaj vikend."

"Razumijem." Veza se prekinula, Johnno je buljio u komadić papira s adresom. "O čemu se tu radi?"

"Ne mogu ti reći. Povjerljivo je." "Johnno, nemoj biti glup."

"Nisam, povjerljivo je. Ovaj poziv nije postojao, nisi ga čula."

"Johnno, znaš što si ti, ti si gnjida." Belinda se okrenula na stolcu toaletnog stola. "Hoću reći da si većinu vremena OK i lijepo je biti s tobom, ali kada čuješ njegov glas gmižeš."

"On je moj šef."

"I ti to ne znaš?"

"Uz to je važan, ministar je."

"To je to, ti misliš daje važan. On je samo čovjek, za ime Božje. Mislim daje bilo dosta." Uzela je odjeću s ormarića. "To je prokleti George. Njega želiš kopirati, a kada čuješ šefov glas kažeš: 'Da gospodine, molim gospodine, hvala gospodine', i praviš se daje to nešto tajanstveno i važno."

"Nisi fer."

"Joj, daj odrasti." Živjela je s Johnnom mjesec dana. Dijelio je stan u Fulhamu s Georgeom Kaiserom koji je uvijek imao hrpu novaca, često ga nije bilo danima i moglo se naslutiti daje odsutnost povezana s tajnim radom za vladu. Johnno mu je zavidio.

"Ne možeš sada ići, Belinda, nisi doručkovala."

Jeli su doručak u tišini, onda je ona ponovila da je bilo dosta, i otišla. Kasnije tog dana navratio je George Kaiser, rekavši da je u

prolazu, a Jonathan mu odgovori da je Belinda otišla. George ga potapša po ramenu, namigne. "Vratiti će se." "Mali glodavac koji radi za Rexa Calendar", reče Veliki Čovjek. "Neka vrsta tajnika, moj daljnji rođak. Možda bi trebao reći štakor, ne glodavac." Nasmijao se znalački, a ne kao da se zabavlja. "Nisam znao o čemu priča, nekakvi problemi u stanu u Kenningtonu, blizu Ovala."

"Da, da, Oval. To vraća lijepe uspomene. Gledati Teda Dextera, sjajan udarac."

Prvo razgovaram s glodavcem, zatim sa starom ženom, mislio je Veliki Čovjek. Glas Povjerenikovog Suradnika odjednom je poprimio ton žaljenja. "Zašto me zovete? O čemu se radi?"

"Sve što do sada znam je da je ubijena kurva u stambenom bloku. Tijelo je nađeno rano ovog jutra.

Stvar je u tome da Calendar, preko glodavca, želi znati sve što dođe. Mislio sam da želite biti obaviješteni." "Da, naravno." Uslijedi pauza. "Imam novu kosilicu, jedna od onih na kojoj se sjedi. Želiš li je isprobati? Ovdje ima puno trave, jako puno. Kako se zove?"

"Glodavac? Jonathan Reed. Zovu ga Johnno." "Ah, da, tvoj rođak za kojeg mislim da si mi rekao." PS je možda stara žena, ali nije zaboravan. "U svakom slučaju me obavještavaj, ali ti ostaješ kontakt."

Kasnije tog istog jutra Garry Johnson sjeo je da bi radio na svom govoru. Imao je četiri govora o skladu rasa prilagodljiva za razne publike. Ovaj je bio za Rotarv Club, tko bi očekivao tapšanje po leđima za pozivanje crnca da im priča. Umetao je par viceva kada je odozdo povikala Debbie: "Telefon".

"Imam previše posla. To znaš." "Fazje. Želi tebe."

"Reci mu da sam na prijestolju, nazvat ću ga."

Noge su joj se uspele uz stepenice, te se pojavila na vratima male sobe. "Bolje da razgovaraš. Kaže da je važno."

Podigao je papir s bilješkama. "Ovo je također važno, ženo. Ne želim prekidati, to znaš."

"Kako hoćeš. Uvijek pričaš da ne želiš iznevjeriti Faza. O tebi ovisi." Garry podigne slušalicu.

Ryton Fazackerlev, svima poznat kao Faz, bio je partner u Fazackerlev, Milton i Close, firmi pravnika manje poznatoj po djelima u sudu a više po držanju svojih klijenata dalje od suda. Faz nije

poricao da zna pola ljudi u Londonu koji su bili u zatvoru i, dodao bi s polaganim smiješkom, one puno važnije koji bi trebali biti u zatvoru a nisu. Fazje bio nizak i kockast, sto dvadeset i pet kila žive vage. Sada je rekao, glasom koji kao da se kotrljao: "Garry, prijatelju, kako ide? Zaposleno, koliko vidim."

"Kada već pitaš Faz, usred sam govora kojim onima u Rotary Clubu govorim kako je velika čast obraćati se najvećim britanskim poslovnim ljudima koji još uvijek uspijevaju biti izvan rešta. Kada god su u neprilici, reći ću im da žele podići slušalicu i nazvati gospodina Fazackerlevja."

"Sviđa ti se tvoj vic", Fazov smijeh ugodno se kotrljao. "I meni se sviđa. Netko me je ovaj tjedan pitao, što je sa Slimom?"

"Slimom? Misliš na mog brata Slima?"

"Nikog drugog, Garry, ne mogu se sjetiti da sam ti ikad spominjao nekog drugog Slima. Ne znam ni da li znam nekog drugog Slima, iako se sjećam jednog glumca koji se zvao Slim Pickens. Jesi li ga ikad gledao? Komičar, čini mi se."

"Što hoćeš sa Slimom? Na Jamajci je, osamnaest mjeseci, više."

"Drago mi je to čuti. Onaj mali problem što je imao, sjećaš se, s autima što je prodao i koji su prešli samo par stotina milja "

"Njegov partner Derrick, on je ispaštao zbog toga. Slim je bio samo prodavač."

"Tako smo to odigrali. Sjećaš se mog savjeta, da Slim treba ići na dugi odmor. I tvoje smo ime izostavili."

"Ne znam na što misliš, Faz. Ja nikad nisam bio upleten."

"Rekao sam ti, tako je to odigrano. Derrick je sada vani, čujem da traži Slima. Poruči mu neka ostane na Jamajci, u redu?"

"U redu."

"Do sada nisam čuo tvoje ime u poslu koji si namjestio Slimu. Tako bi trebalo ostati, razumiješ li me? Nadam se da će uvijek tako ostati, nema razloga zašto bi Derrick trebao čuti tvoje ime. Nadam se da nećeš biti prezaposlen da popričaš sa mnom."

"Nikad, Faz. Jesam li to rekao, je li ona glupa Debbie to rekla?" Uz to je dodao:

"Drago mi je da znam. Hvala."

"Nema veze. Sada, nešto drugo. Mali problem, možda možeš pomoći." "Ako mogu, budem."

"Žena je napadnuta i ubijena u svom stanu, u bloku koji se zove Blewbury House u južnom Londonu, Kenningtonu. Nakon igre o kojoj mi je teško pričati, izgleda da je bio sumanutu napad, stvarno neugodno. Nije ona vrsta koja se dešavala kada sam ja bio mlad, ili ti. Ta djevojka, žena, trebala bi biti ugledna. Ime joj je Luisa Devane, znači li ti to što?"

"Je li crna?"

"Molim?" Na trenutak Faz je zazvučao zbunjeno. "Mislim da nije. Čovjek koji se bavi time zove se Rose, inspektor."

"Kada se to desilo?"

"U neko vrijeme prošle noći, petak navečer. Sumanuti napad, kao što sam rekao. Prečesta stvar danas, mrlja na našoj civilizaciji. Stvar koju treba brzo raščistiti." "Svakako."

"To je tvoj okrug, sve poznaš."

"Ne sve, samo ponekog."

"Imaš puno veza, Garry. Ti si političar, znaš vući konce." "Nisam političar, samo mjesni savjetnik. Cisto lokalni čovjek."

"Ja sam čuo da je to čisto lokalna stvar, ta Luisa je pokupila čovjeka, odvela ga doma, napravila veliku grešku. Ti znaš područje, Garry, znaš ljude, htio bi da ti to razglasiš. Taj policajac Rose, trebati će ime. Htio bi da ga uskoro imaš."

"I ti znaš neke od tih ljudi. Radio si za njih."

"Ne tako kao ti. Nisam domaći. I postoje razlozi zbog kojih se ne smijem upletati." "U redu, raspitati ću se, vidjet ću što mogu."

"Raspitivanje nije dovoljno Garry, mi ovdje trebamo ime. Trebamo rezultat. Koje god ime daš, etiketa mora stajati, da li me razumiješ?"

"Čujem te."

"Puno hvala, Garry. To je nešto što se mora raščistiti, ti me razumiješ. I zaboravimo ovaj razgovor." "Već sam ga zaboravio."

Kada je spustio slušalicu, Debbie zapita: "Što je bilo, što je mješina htjela?" "Samo me jebe. Prijeti se nevoljama ako ne napravim ono što hoće." "A što on hoće?"

Garry se nasmija, pokazujući prekrasne zube. "Draga, želi da me poljubiš u dupe." Jacko istražuje Napad na kurvu je u njenoj profesiji predstavljao normalan rizik; nasilan napad nije čest, ali daleko od toga da je nepoznat. Jacko Rose nije vidio potrebu da napravi više od uobičajenog postupka. Od forenzičara je doznao da spolnog

odnosa nije bilo, ali bilo je sperme na ženinom trbuhu. Ožiljci na ručnim zglobovima i gležnjevima govorili su da je bila vezana za krevet, što su potvrđivali konopci i lisice u ladici. Ovo je Roseu nagovještalo slijed događaja koji je počeo vezivanjem, nastavio se možda klijentovom impotencijom, djevojka je tražila da je oslobodi ili se još vjerojatnije sama oslobodila ako je koristila lisice na oprugu. Mušterija se razljutila zbog vlastite frustracije, napala je i postigla orgazam tek nakon ubojstva.

Ništa neobičnog u tome, pregledavanje podataka u ovom slučaju značilo je da će Stopper u kompjutoru morati provjeriti listu seksualnih prijestupnika zainteresiranih za vezivanje a koji lako postaju grubo u nemogućnosti da postignu zadovoljstvo, s time da će prednost dati onima koji žive u okolini. Kompjutor je izbacio nekoliko imena i Stopper se bavio provjeravanjem njihovih aktivnosti u petak navečer. Do sada je raščistio s više od polovice njih. Rose je razgovarao s Bobo Mirandom, iliti Jenny Gresham i iznudio priznanje o Luisinim aktivnostima, uključujući njeno uvjerenje daje Luisa stavljala oglase u seksi časopise. Izgleda da je uspjela ne privući pažnju makroa. Bilo je moguće da je jedan došao kao mušterija i napao je jače nego što je namjeravao, kada je odbila raditi za njega, ali vrsta ozljeda to je opovrgavala. Makroi su često previše proračunati da naprave grešku koja će rezultirati smrću, a ne ozljedom.

Postojala je još jedna mogućnost koju su uvidjeli forenzičari, iako je nisu mogli potvrditi. Mrlje od krvi na naslonjaču i na ručniku koji je korišten za čišćenje govorile su da su možda sudjelovale dvije osobe, jedna samo gledajući, voajer. Inače forenzičari nisu bili od velike pomoći, smatrao je Jacko. Prema patologu, do smrti je došlo između devet i jedanaest sati u petak, te je odbio biti određeniji. "Vi meni recite kada se soba zagrijala kao pećnica. Ne možete? U redu, ne mogu ni ja vama reći preciznije vrijeme." Tako je bilo s patolozima, bili su ili nekooperativni ili dogmatski sigurni u svoje zaključke. Kako bilo, niste se na njih mogli osloniti. Odbacio je glupu ideju da su dvije osobe bile prisutne, na temelju toga da bi to bilo vrlo neobično. Osim toga, bilo je lakše tražiti jednog prijestupnika. Ako se pojavi još jedan kandidat, tim bolje.

Dnevnik ili notes koji je Bobo vidjela pored telefona bio je vjerojatno odnesen, što je potvrđivalo Jackovo stajalište da je ubojica mušterija, ne makro. Luisa je rekla Bobo da zna neke važne ljude, ali nije spominjala imena, a kako je Bobo bila zainteresirana samo za rock muziku, nikad nije čitala novine, nije slušala vijesti na TV ili radiju, bilo je malo vjerojatno daje u njenom pamćenju ostalo ijedno ime osim rock muzičara. Je li uopće znala kako se zove premijer? Jacko nije pitao, ali ne bi ga začudio negativan odgovor.

Fotografija Luise pojavila se u novinama, iz slike koju je Bobo snimila dok su obje bile zajedno u Eastbourneu. To je donijelo informaciju da je Luisa Devane pravo ime kao i Bobo Miranda. Mrtva djevojka zvala se Lily Devon, bila joj je dvadeset i jedna godina i dolazila je odnekud iz Worcestershirea za što Jacko nikad nije čuo. Bila je dobra u školi, kratko je radila u lokalnoj odvjetničkoj kancelariji, ali je napustila dom u osamnaestoj radi nečega za što je roditeljima rekla daje posao kod glazbenog izdavača. Njeni roditelji su stigli u London i Jacko je razgovarao s njima. Ili prije, slušao umirovljeni provincijski par kako izražava čuđenje i nevjericu u zanimanje svoje kćeri. Lily je redovito dolazila doma za vikend, jednom mjesečno, i uvijek je izgledala veselo.

"Išlo joj je tako dobro", zacvrkutala je gospoda Devon. "Imala je puno nove odjeće, postala je suradnik direktora kod glazbenog izdavača. Pitali smo je za dečka, a ona je rekla da nema trenutno nikoga, iako izlazi s mladićima ... Gledala je Jackoa u nadi da će njenu zabludu pretvoriti u stvarnost. Kimnuo je osjećajno, ona je uzdahnula.

John Devon reče: "Nema smisla, majko, rekla nam je hrpu laži. Ni trun istine, nije li?"

"Nije radila za glazbenog izdavača. Nikada do sada, koliko mi znamo."

"U početku je u Londonu živjela s drugom djevojkom kako se je zvala, majko?" "Myra Gray, bila je starija, imala stan, Lily je bila kod nje neko vrijeme. Nikada je nismo upoznali, mislili smo, ako je starija, paziti će na Lily."

Jacko reče da su razgovarali s gospođicom Gray, ali da je Lily kod nje bila kratko, te se odselila u Blewbury House. Nije rekao daje Lily rekla Myri Gray da joj je zlo od života kod kuće, rada za džeparac i

da ju tretiraju kao da je dijete, ili da je Myra rekla da je Lily ovisna, hašiš, tablete, možda nešto jače. Myra joj je preporučila da se iseli i ona je to učinila.

Gospođa Devon je rekla nešto o Lily i krivom dečku, uvijek su brinuli o zanimanju koje je pokazivala za seoske dječake. Jacko je postao nestrpljiv, nije vidio zašto gospođa Devon ne bi bila upoznata sa životnim činjenicama.

"To nije bila svađa s ljubavnikom, gospođo Devon, možda nisam bio jasan. Lily je koristila droge u stanu je nađeno nešto kokaina, a to košta. Plaćala je to dovođenjem muškaraca."

Gospođa Devon je plakala. Njen muž reče da ne treba stvari postavljati tako prosto; Jacko se ispričao, ali je iznio činjenice s kojima se trebalo suočiti. Da je bio skrovit, rekao bi im da se ovakva ubojstva ne dešavaju svaki dan, ali većinu tjedana, i da postoje stotine krvavih psihopata koji trče naokolo slobodni i da bi po njemu svi morali biti zatvoreni. Ali, tko bi slušao zdrav razum rade nego teorije onih koji nikada nisu vidjeli otvorenu lubanju ili razrezano tijelo, pitao bi Jacko nakon trećeg velikog scotcha.

Ubojstvo Lily Devon nije bila najvažnija točka na Jackoovom programu. Zauzimalo je drugo ili treće mjesto uz bitku koju je vodio s računima o troškovima, koji su uključivali odgovaranje na mnoštvo pitanja na različitim formularima svaki dan. Iskreno, nije mislio da je smrt Lily Devon važna ikome osim njenim roditeljima, te možda Stopperu koji je radio na listi mogućnosti, pa se iznenadio kada je jednog jutra dobio poziv od Velikog Čovjeka. Odjednom je bio ljut na superioran stav Velikog Čovjeka i malo ga se bojao, tako da je svoju prirodnu tendenciju za glasnogovornikom običnog čovjeka pojačao prilično robusno. skrivajući svoje iznenađenje za interes Velikog Čovjeka, rekao je da su postavili niz mogućnosti i da ih polako reduciraju.

"To je rutina. Nadam se da radite više od toga."

"Naravno, gospodine. Iako rutinske istrage često izbace nekoga u ovakvim slučajevima."

"Ne želim čuti o ovakvim slučajevima. Svaki slučaj je poseban. Sto pratite, osim što pretražujete po kompjutoru?"

"Razgovarao sam s roditeljima mrtve djevojke. Prevarila ih je tako da su mislili da radi za glazbenog izdavača. Razgovarao sam i s

njenom sustanarkom.

Sustanarka kaže da su neke od njenih mušterija bili utjecajni ljudi..."

"Nikakva imena?"

"Nikakva. Sustanarka misli da je imala dnevnik ili nešto s bilješkama za sastanke, ali ako je, onda je to nestalo. Ovakav slučaj, datumi za seks i možda pedeset mogućih, biti ću iskren „

"Ne, ja ću biti iskren, Jacko." Rose se trgnuo na ovakvu neuobičajenost, koja je u sebi sadržala nešto prijeteće. "Stopa rješavanja ovakvih slučajeva na gradskom području u zadnje dvije godine, nezadovoljavajuća je. Želim vidjeti rezultat s ovim. I želim biti siguran da se trudite, što nije utisak koji sam stekao u ovom trenutku.

Jesam li bio jasan? Siguran sam da jesam. Želim da mi pošaljete obavijest o napretku ovaj tjedan."

Bla bla bla, pomisli Jacko. Obavijest o napretku, još prokletih papira. Ili još gore, još jedno čavrljanje s Velikim Čovjekom. Prezrivo je mahnuo Stopperu, koji je već bio na pola puta kroz seksualne prijestupe. Sedam ih je ponovilo prijestupe i bilo je ponovo zatvoreno, pet je živjelo sa svojim obiteljima i radilo neki posao, četiri ih je nestalo sa svojih prijašnjih adresa i vjerojatno je živjelo na ulici ili ilegalno i Stopper ih je pokušavao pronaći. Što je još Veliki Čovjek htio? I što se još može učiniti? Jacko nije bio dovoljno znatiželjan da bi razmišljao zašto Veliki Čovjek želi kontrolirati slučaj.

Ali ipak je raširio vijesti brže nego prije i nakon par dana rečeno mu je da Pisser Jones možda ima nešto za njega. Pisser je bio jedan od Jackoovih doušnika. Dobio je to ime zbog učestalosti kojom je govorio: "Moram pišati", ili, u mješovitom društvu: "Oprostite, moram na WC." Ponekad je to koristio kao bijeg iz neugodnih situacija, ali svi koji su ga znali slagali su se da Pisser stvarno ima slab mjehur. Bio je sitan lopov, lopov koji se ne može oduprijeti iskušenju, bilo ono u obliku nemarno bačene jakne s lisnicom koja Čeka da bude izvađena iz unutrašnjeg džepa, ili prilika za krađu delikatese iz samoposluge.

Neki detektivi ne osjećaju ništa osim prezira za svoje doušnike, drugi ih toleriraju i čak nešto pozitivno za njih osjećaju. Jacko je pripadao ovim zadnjima. Većina doušnika ima ograničenu inteligenciju, a Jacko je uživao u superiornosti u radu s njima. Volio

je način na koji su mu se jedan ili dvojica obraćali za dobar savjet i za pomoć kada su upadali u nevolje. Pissera je spasio optužbi više puta, govoreći skoro u čudu: "To je bilo glupo, Pisser. Nikada nećeš naučiti, je li?" Pisser bi odgovorio: "Ne znam što me na to natjeralo, gospodine Rose, jednostavno me ovladalo, ne mogu si pomoći." Prezir i prihvaćanje bili su isprepleteni u njihovom odnosu i iako je život naučio Jackoa da ne vjeruje nikome, mislio je da će gadrug i iznevjeriti puno prije nego Pisser.

S kriglama piva ispred sebe, smjestili su se u jednom od mračnih kuteva bara blizu stanice Waterloo i prošli obredni razgovor o Pisserovoj ženi i majci. Majka, koja je živjela s njima, imala je masu problema i stalno se žalila; žena mu je bila svadljivica. Pisser ih je obje volio.

"Stara dama, nije svoja. Ti bolovi koje osjeća, gospodine Rose, ne bi vjerovali, tu negdje." Prst je pokazivao na mjesto ispod prsa.

"Reci joj da zaboravi na ribe i krumpiriće, Pisser. Doktor je rekao manje masnoće, čuo sam od tebe."

"Da. Znam. Ne mogu je prisiliti, jel' tako?"

Jacko je odbacio glupu temu. "O čemu se radi Pisser? Što ima novog?"

Pisser otpije pola krige. Njegove oči, uvijek crvene, zaustavile su se na prozoru u uglu. "Taj posao u Kenningtonu, ta cura koju su sredili, nemam pojma o tome. Vi i ja znamo, gospodine Rose, da će uvijek biti kurvi, drolja, kako god ih zvali, ali tako nešto nije normalno."

"Imaš neko ime za mene, je li to hoćeš reći? Ako imaš, iskašlji."

"Ne baš. Zapravo, imam ime, ali to nije ono koje hoćete. Pustite me da objasnim." Jacko nije rekao: Sto te zadržava? Znao je da Pisser u pristupu okoliša. "Žena mi igra tombolu utorkom i četvrtkom, a zadnji tjedan ili tako nešto izlazila je s nekom Maureen, ne znam joj prezime, rekao bi da znam." Jacko kimne glavom, uzdrži se da mu kaže da nastavi dalje. "Ta Maureen, bila je cura Jimmvja Silvera, znaš Jimmvja Silvera." Jacko još jednom kimne. Jimmy Silver je bio glavni član, možda čak i voda, bande preprodavača drogom koji su sebe zvali Tooting Boys, po kraju južnog Londona, gdje su živjeli. "Ali sada živi sa Speedvjem Waltersom i Jimmvju se to ne sviđa, nimalo." Pisser ustane. "Ta piva, začas procuri. Moram ići."

Nije ga bilo pet minuta, minute u kojima se Jackoovo raspoloženje nije popravilo. "Ako me muljaš Pisser, požaliti ćeš."

"Gospodine Rose, bih li ja to učinio?"

"Nadam se da ne bi, za svoje dobro. Da čujemo, što god bilo."

Pisser snizi glas. "Maureen je rekla mojoj ženi da Jimmy zna tko je sredio ono u Kenningtonu." "Imaš ime?"

Tihi glas postao je skoro šapat.

"Ima neke veze s nekim Jimmvjevim rođakom, to je sve što znam. Voli male cure, taj rođak, Maureen je rekla mojoj ženi. Mora biti u vašim dosjeima."

"Ali nemaš ime?" Kimanje glavom.

"I što da napravim, da privedem Maureen?"

"Nemojte to učiniti, gospodine Rose." Pisser je bio dovoljno uspaničen da gleda direktno u Jackoa. "Ako to napraviš, Jimmy će saznati da je Maureen pričala s mojom ženom, povezati će to sa mnom moraš naći drugi način. Ja sam tvoj doušnik, to znaš, uvijek ti dajem stvari pošteno. Ako napraviš to što kažeš, pokopat ćeš me."

"Vidim. Ali to što mi kažeš, ne vodi nikuda, nikuda bez imena. Da smo imali tog tipa koji voli male curice bio bi u našim knjigama, ali jel' se voliš kladiti?" Pisser raširi ruke. "Znate mene, ja nemam poroka, samo slabosti. Nešto me savlada, inače nikada ne bi upadao u nevolje."

"Da si čovjek koji se kladi, rekao bi da su šanse pedeset prema jedan protiv nas da postoji ikakva veza između čovjeka koji je to napravio i Jimmvja Silvera. Trebam ime, Pisser. Popričaj sa ženom, reci joj da od Maureen dozna ime."

"Ne mogu to." Pisser se počeo tresti, ruke, noge, čak i nos.

"Žao mi je to čuti."

"To što sam vam rekao moralo bi pomoći. Mora nešto vrijediti." "Ne bez imena."

Ostavio je Pissera koji se tresao, gledajući bespomoćno u praznu čašu. U Yardu je kompjutor izbacio puno imena i detalja o muškarcima koje zanimaju curice i vezivanje, ali nijedan od podataka nije pokazivao vezu s Jimmvjem Silverom. Ti podaci izgledali su kao prvi korak na cesti za nikuda. Jacko odbaci sve. Ponovo je razgovarao s Bobo, koja ga je uvjerala da se namjerno klonila aktivnosti svoje sustanarke. Zatim pošalje Stoppera da se u

susjedstvu raspita o ljudima koje je Luisa/Lily znala, posjetiocima stana koje su možda vidjeli kako ulaze. Ništa od toga nije urodilo plodom. Luisa nije bila poznata u okolnim barovima, anonimno je kupovala u samoposluzi, izgledalo je da nije imala prijatelja. Njeni bankovni računi pokazivali su iznos od oko petnaest tisuća funti, tako da se vidjelo da je unovčila vrijeme otkako je otišla od kuće. Nisu imali sreće ni u pronalaženju njezinog opskrbjivača drogom, mada je to mogla biti Bobo, koja je pod malim pritiskom priznala da uzima tablete i tu i tamo popuši joint.

Bilo bi krivo reći da je Jacko bio na kraju živaca. Luisa ga ne bi gnjavila da nije bilo intervencije Velikog Čovjeka. Kada je Pisser ponovo nazvao, Jacko pristane na sastanak bez postavljanja pitanja. Bio je to drugi bar Pisser se trudio danjegov doušnički posao ostane tajna za sve ali isti stari Pisser, začas je išao na WC nakon par gutljaja piva. Vratio se lagano smrdeći po urinu i žaleći se da prošli put nije lijepo s njim postupano.

"Otići tako nije u redu. Uvijek vam dajem prave informacije, napravim nešto za vas, vi napravite nešto za mene, nije li to u redu?" "Rekao sam ti, ono što trebam je ime. Imaš li ga?" "Imam nešto. To je Maureen „

"Maureen rekla tvojoj ženi, znam to. I znam da moraš živjeti. Ali moram odgovarati za svaki trošak, Pisser, ako počnem svakom tko je čuo da je netko bio zločest davati napojnicu, ja ću biti taj koji će čuti od svojih šefova, je li ti jasno? Reci mi ako nešto znaš, i ako dobro zvuči, zaradio si, razumiješ?

Bilo je rano poslijepodne, ne više od tucet ljudi u baru. Barmen, Kinez ili Japanac (koliko bi ih iza bara u Londonu našao prije 20 godina, razmišljao je Jacko), gledao ih je pažljivije nego što bi trebao. Pisser pogleda Jackoa preko stola, tada brzo okrene pogled preko bara kao da traži nekoga. Reče glasom ne puno jačim od šapta: "Jimmvjeva sestra."

"Što?"

"Sestra Jimmvja Silvera. Živi s onim frajerom Derekom, Derekom Allgoodom." "Pa?"

"Maureen kaže da Mary zna da je on, Mary Silver, ali ona ne kani ništa poduzeti.

Za Dereka ne znam što radi. On je taj."

Bilo je tanko, ali ipak nešto. Za Pissera ništa naročito, ali zašto je onda bio neuobičajeno uznemiren? Jacko mu je objasnio da je očekivao nešto pobliže, ali novac je prešao iz ruke u ruku i Jacko obeća da će informacija ostati od anonimnog izvora. Gledajući Pissera kako se udaljava, osvrće lijevo i desno i odlazi u ljetno sunce, pitao se da li je novac bačen.

Derek Allgood je bio u kompjutoru. Bilo mu je trideset pet godina i u zadnjih sedam tri puta je optužen za nasrtaje na djevojke, sve su bile ispod dvanaest. U svakom slučaju je priznao krivicu. Prvi puta bio je zatvoren, drugi put dobio je uvjetnu kaznu, a treći, osamnaest mjeseci unatrag, stavljen je u psihijatrijsku bolnicu na terapiju. Psihijatričin izvještaj bio je u dosjeu i koliko je Jacko mogao razumjeti jezik, Allgood je patio od vrste iluzorne shizofrenije u kojoj je umišljao da mu je krv bolesna, bolesna tako da se može izliječiti samo miješanjem sa čistom krvlju mlade djevojke. Psihijatrica je pružila usporedbu s viktorijanskim vjerovanjem da se spolne bolesti mogu izliječiti spolnim odnosom s djevicom, što je Jacko preskočio. Allgooda je seksualno uzbuđivao čin purifikacije, koji je uključivao rezanje sebe i djevojke, te utrljavanje njene krvi u svoju ranu. Nije nastojao u njih prodrijeti, ali su djevojke bile preplašene. Allgood je rekao, a psihijatrica mu je vjerovala, da se napada ne sjeća iako je znao da ih je on napravio. Ona je zaključila daje Allgood vjerojatno impotentan, daje njegovo stanje sada uočeno i daje sposoban uspješno živjeti u društvu iako ga se mora nadgledati svakih par mjeseci. Nakon otpuštanja prije devet mjeseci radio je kao činovnik u uredu za zapošljavanje, i redovito se javljao napreglede.

Jacko i Stopper bili su razočarani izvještajem. "Redovito se javlja na preglede", ponovi Jacko.

"Zatim ide rezati mlade cure. I dobije posao samo tako, dok su milijuni bez posla. Stvarno ne znam."

Stopper se složio. Ali Allgood nije bio na listi osumnjičenih, jer njegove aktivnosti nisu bile u skladu sa zločinom. Nije napao nijednu od svojih žrtava. Namamio ih je poklonima da pođu u njegov stan i tada su mislile da se igraju sve dok rezanjem igra nije postala stvarna. Obojica su znala da je uzimanje krvi iz ruke mlade djevojke (Allgoodovo najdraže mjesto zarezivanja) daleko od vezivanja i onoga što se desilo Lily Devon. Ali ipak, isplatilo se posjetiti

Allgooda. Adresa u dosjeu bila je mala kuća u ulici kod Brixton Roada, manje od pola milje od Blewbury Housea. Ulica je trenutno bila culdesac. Nekoliko kuća iza Allgoodove bile su bez krova i prozora, jedna ili dvije hrpa ruševina.

Čovjek koji je otvorio vrata bio je nizak i smeđ s blagim izrazom. "Mary je vani", reče on.

"Gospodine Allgood? Vas smo došli vidjeti. Možemo li ući?" Jacko mu pokaže svoj nalog i za trenutak su bili unutra.

Allgood ih odvede u malu stražnju sobu s tri mačke. Sjedne, a riđebijela mačka odmah mu skoči u krilo. Druge dvije motale su se oko nogu detektiva, predući. Allgood pogladi onu na svom koljenu.

"Ovo je Marilvn. Po Monroe, znate. Jako je čista. Sjednite, molim vas. Volite li mačke? Moraju tu biti, ako dođu u kuhinju odmah su kod hrane. Hump je tako pametan da zna otvoriti hladnjak."

Jacko sjedne, a Stopper za njim. Šareni mačak skoči na Jackoovo koljeno i krene prema prsima, te nježno zabije kandže. Jacko ga spusti i odgurne nogom.

"To je Robert. Jako je druželjubiv. Hump je prilično divlji, zna biti jako zločest."

Stopperov smijeh prekinuo je pogled njegovog pretpostavljenog. Jacko reče: "Niste iznenađeni što nas vidite."

"Ne, već su bila dva policajca. Ali nismo im mogli ništa reći, bili smo vani. To je u vezi bombe, zar ne?"

Prije tjedan dana bomba koju je postavila IRA trebala je razoriti trgovački centar uz glavnu ulicu, ali je umjesto toga oštetila i razorila nekoliko kuća u blizini. "Mačke su bile jako preplašene. Osim Humpa, njega nije bilo briga."

"Robert i Hump", reče Stopper. "Mitchum i Bogart?"

"Jako pametno." Allgood se sramežljivo nasmijao. "Volim te stare filmove, a vi?" Jacko reče: "Nismo došli u vezi bombe, gospodine Allgood. Istražujemo ubojstvo žene po imenu Luisa Devane. Desilo se prije par dana u Blewbury Houseu na Kennington Roadu, nedaleko odavde, i imamo informacije da nam možete pomoći u istrazi."

"Ja? Nikad čuo za nju." Allgoodova ruka uhvati Marilvn, koja ispusti prodorni mijauk. Vrata se otvore i zatvore. "Ovo je Mary. Ona će vam reći da ja nemam veze s tim."

Žena koja se pojavila na vratima bila je oko metar i šezdeset visoka, s crnom raspuštenom kosom, debelim tamnim obrvama koje su se spajale u sredini i kockastim tijelom. Cipele s ravnom petom naglašavale su njenu niskost i kockastost. Izgledala je kao ženski boksač. Njen je glas bio rezanje. "Smeće. Ne želiš s njima razgovarati."

Allgood kimne značajno. "U pravu si. Ne želim razgovarati s vama." Mačak po imenu Hump progurao se pored nje i nestao, pratili su ga Robert i Marvlin. Jacko reče: "Vi ste Mary."

"Mary Silver."

"Jimmyjeva sestra. Kako je Jimmy?"

"Koliko znam, dobro je. Mi vam nemamo što reći, možete ići." Njen izraz se nije promijenio kada joj je Jacko rekao za istragu. "Čula sam, to je sve. Bila jekurva." Zadnje riječi bile su upućene Allgoodu, koji je okrenuo glavu. "Želite to prikačiti Dereku, je li tako? Nikad nije povrijedio nikoga, nije takav. Ili hoćete nešto natovariti Jimmyju, je li to?"

"Ne želim nikom ništa natovariti." Jacko osjeti da je dovoljno dugo bio strpljiv i glas mu je bio jači nego obično. "Sve što sada tražimo su odgovori na par pitanja. Ako nam Derek kaže gdje je bio one noći kada je djevojka ubijena i mi se time zadovoljimo, možemo se poljubiti za rastanak. Tražimo njenog ubojicu, ne želimo natovariti ništa Jimmyju ni ikome drugom." Zastao je, čekajući komentar. Nije ga bilo. "Trećeg navečer. Petak."

Riječi su tek izašle iz njegovih usta kada žena reče: "Bio je sa mnom. Cijelu večer smo bili zajedno."

Jacko pukne žvakaćom. "Cijelu večer pored vatrice osim što vatre nema, pretopio je. Nije li to slatko, Stopper, što ti misliš?" Stopper potvrdi da je slatko. "Postoji li razlog za takvo iznenadno sjećanje?"

"Na televiziji je svakog petka u pola osam Ulica Coronation, uvijek to gledamo. Je li tako Derry?" Allgood se složio. "Ali nikad nisam rekla da smo tu cijelu večer sjedili. Pogledali smo Ćoro, večerali i otišli u Četiri pera, niz ulicu prije nego dođete do Bon Marche. Bili smo tamo do skoro jedanaest, onda natrag ovamo i u krevet. To je to." Pogledala je Jackoa. "Možete se nositi, probajte to prikačiti nekom drugom. Ne znam odakle vam Derryjevo ime " Gledala je prvo jednog, pa drugog, a detektivi su je tupo gledali. "Ali to netko

želi namjestiti Jimmvju, znam to." Malo kasnije Stopper reče: "Ako je taj miš ikada nekog ubio moj tata je Jack Trbosjek."

"Reci da ne znaš." Jacko prebaci žvakaću, ali bio je sklon vjerovati da Allgood nije taj. "Cijela priča dolazi od te Maureen, a ona je bila Jimmvjeva djevojka. Može biti da želi nešto natovariti Jimmvju, kao što je rekla ona krava, ili mu možda Speedv Walters želi zadati malo muke. Ako je tako, malo je neobično, jer Jimmvju se ne bi desilo ništa, samo sestriinom prijatelju. Ali sve to smrdi. Kada si ovako dugo u tome imaš nos za te stvari, a moj nos mi kaže da se neko poigrava s nama."

"Tvoj doušnik?"

"Ne bi on to učinio. Ne znam tko ili što. Što ćemo dalje, Stopper? Reći ću ti. Provjeriti ćemo Allgooda, vidjeti za ono što nam je krava rekla, a ti se vrati onom svom popisu, istraži gdje su svi otišli."

Nije tim riječima izvijestio Velikog Čovjeka, nego je rekao da su na dobrom tragu. Očekivao je burnu reakciju, ali ona je bila blaga, čak s razumijevanjem.

Jacko je mogao osjetiti da Veliki Čovjek zna kada može upotrebiti batinu, a kada može koristiti malo mrkve. Njihov razgovor utjecao je na njega tako daje htio odmah izaći i postići nešto. Sto je, uvidio je, bio rezultat korištenja slasne mrkve.

Kabinetski poslovi Opći izbori ispali su tako da su Patrick Bladon i njegova stranka izgubili mjesta u parlamentu, tako da su, ako su htjeli oformiti vladu, morali postići dogovor odbio je riječ koalicija s nacionalnim liberalima, čija je kampanja sa zelenim stavovima bila iznenađujuće uspješna, u najmanju ruku iznenadila je dvije glavne stranke. Dogovor je izgledao kao logično rješenje, neizbježno, ali sada kada je već dvije godine bio zastupnik u drugom terminu, Bladon je poželio da nikada nije izabrao tu mogućnost.

Bila je istina da je kao i svi političari radije bio na vlasti nego izvan, ali imati vodu nacionalnih liberala Allena Pitcombea u kabinetu bila je visoka cijena. Kada je Pitcombe prihvatio mjesto ministra za okoliš, radije nego da traži mjesto ministra za Europu, izgledalo je da su nacionalni liberali ipak minorna stranka u vladi. On i njegova stranca izazvali su toliko nevolja u gradnji tvornica i cesta na zelenim površinama, da je Bladon sada zažalio što je Pitcombeu ponudio taj

posao. Da je bio ministar za Europu barem bi neko vrijeme bio izvan zemlje.

Umjesto toga, svaki sastanak kabineta bio je svađa, s tim da su jedan ili dva slabija brata podržavali Pitcombea i njegovu stranku u kabinetu, u svom gundanju o kvaliteti života u onome što je većina njihovih kolega smatrala očiglednom potrebom za boljim komunikacijama i boljim iskorištavanjem sirovina.

Ovo jutro bila je svađa kao i obično, glavna tema prijedlozi ministra, Rexa Calendarara, za provjeravanje uvijek rastuće količine nasilnih zločina. Neki Calendarovi prijedlozi, veće kazne i više novca za policiju, prihvaćeni su čak od strane liberala, ali su odbili Calendarove zamisli o razračunavanju s okorjelim kriminalcima i naoružavanju policije novim Bavbee automatskim pištoljem. Kada je ta diskusija prekinuta, Pitcombe je svoje neslaganje usmjerio na razvoj autoputeva za jugozapad i Midlands, razvoj koji je očigledno bio potreban jer su kompanije koje su upravljale privatiziranom željeznicom previše naplaćivale usluge od putnika. I na tunel kroz Kanal naravno da su postojale nesuglasice u vezi tunela i vladino odbijanje da ga podupire. Bladon je znao da ljudi pričaju kako bi morao imati više kontrole tabloidi su to govorili svaki tjedan ali to nije bila istina. On je svoju prvu vladu kontrolirao bez problema, ali nakon ovog prokletog dogovora to je bila druga stvar. Bila je činjenica da je grupa u stranci i veliki dio javnosti obožavao sposobnost Rexa Calendarara da privatizira sve što vidi i njegov pristup parnog valjka svemu i svakome tko mu se nađe na putu. Također je činjenica bila da Pitcombe ima pristalice za svoje neprestano plakanje o kvaliteti života i potrebi da je se sačuva. Postojala je Calendarova frakcija i puno manja Pitcombeova frakcija, ali nije bilo nikakve premijerove frakcije.

Umjetnost očuvanja manjinske vlade, kako je nedavno za televiziju izjavio Bladon, bila je u tome da se ima na umu ptica s dva krila, lijevim i desnim, i ona se moraju skladno pokretati ako želite da ptica leti.

"A ako se ne pokreću?" pitala je novinarka.

Bladon napravi rukom gestu prema dolje. "Ptica pada. Ali moj je posao da spriječim da se to desi."

Novinarka se smijala. Bladon po prvi puta opazi kako je lijepa i da se jako trudi kako bi on to vidio. "To izgleda kao umjetnost ostajanja na vrhu masnog jarbola." "Moglo bi se i tako reći. Ali ja više volim voditi ta krila tako da lete skladnije." Ponovo se nasmijala. Mogao je inzistirati, možda doći do diskretnog dogovora, ali ne bi bilo mudro i nije htio gnjaviti. Bilo mu je šezdesetak godina i ponekad mu se činilo daje sve prevelika gnjavaža. Želio bi se povući u Deemings i igrati farmera. Clarissa bi možda bila zadovoljna, nikada nije marila za politiku, brojanje glava i obećanja. Već je jedno desetljeće bila okupirana poviješću kostima. Postala je autoritet u kostimima i modi, nešto čemu se on divio. A u čemu je on bio autoritet? Možda u umjetnosti da ide blizu ruba, ali ne i preko i niz liticu. Sve to balansiranje jedne moćne grupe protiv druge, prečice, poslovi, sve ga je to fasciniralo i bilo njegov život godinama, ali sada mu se činilo dosadno. Gledajući preko stola u kabinetu, u bijelo lice Pitcombea i Calendarovu kockastu vilicu i kosu koja je stršala u vis kao bodlje bodljikavog praseta, nije osjećao ništa nego iritiranje.

Pitcombe se bavio SuperPlusom, jednom od kompanija za upravljanje energetičima nakon raspada British Gasa. SuperPlus je bio nedjelotvoran, rekao je, zagađivač, i njegove su jedinice bile trideset posto skuplje nego kod konkurenata. Nastalo je gundanje i negodovanje, iz kojeg se iskristalizirao Calendarov glas govoreći da su brojke koje koristi Pitcombe netočne, zastarjele i nije ga zanimalo veliko trošenje kapitala u koje je SuperPlus bio uključen prošle godine, jer je lokalna nacionalnoliberalna administracija koja je kontrolirala to područje uništila opremu. U svakom slučaju, zašto je to bila briga ministra okoliša?

Pitcombeov nastup uvijek je bio prigovor. "Brine me da bi predložena nova oprema mogla biti još jedan ugrožavajući faktor ruralne Engleske, još jedan korak k brutalizaciji Britanije." Činjenica da se Rexov brat Donald nedavno petljao u dionice SuperPlusa imala je neke veze s tim, mislio je Bladon. Intervenirao je i prebacio razgovor na relativno bezopasan predmet tunela ispod Kanala, bezopasan jer je tunel bio svršen čin, ali nijedan političar ili stranka nisu bili spremni preuzeti odgovornost za provođenje onog što bi bilo potrebno da bude profitabilan. Danas su ipak, Pitcombeovci i Calendarovci, kako ih je Bladon zamišljao, raspravljali čak o tunelu, i

zatim ponovo o tome je li Britanija brutalizirana ili samo unaprijeđena.

Poslije je Bladon zamolio Calendaru da ostane i savjetovao mu da opozove pse. Ministar ga je upitao što time misli. Bladon mu je rekao daje kabinet tako podijeljen oko svega da je efikasno vladanje nemoguće.

"Recite to Allenu Pitcombeu. Mi smo većinska stranka u vladi. Mi imamo program."

Bladon uzdahne. "Kada su nacionalni liberali ušli u vladu postojao je sporazum da će niz mjera biti odložen ."

Čekinje na Calendarovoj glavi stajale su još uspravnije. "Odlaganje je jedna stvar. Ono što oni rade je odbijanje svake imalo važne mjere koju predložimo, iako je to bio dio naše platforme. Druga stvar. Pitcombe vodi osobnu kampanju protiv mene. Čuli ste ga kako želi sabotirati ono što je Donald napravio da izvuče SuperPlus iz nereda u kojem su ga nacionalni liberali ostavili. Ja sam bio meta." "Niste sigurno."

"Je li to taj poznati Bladonovski smisao za humor? Kako bilo, očigledno je. Pogledajte Patrick, ta koalicija ili kako god to zvali, ne funkcionira. Sto prije se obratimo naciji to bolje. Trebali bi razmišljati o proljeću."

"Što misliš, zašto bi onda dobili izbore? Ankete većinom govore da ćemo izgubiti."

"Koga briga što govore ankete?"

Bili su u gornjoj sobi koja je nekad bila spavaća soba zastupnika. Naredio je da se izmijeni niz stvari Zoffanv od obitelji Rosoman otišao je ponovo u salon, gdje je mislio da spada. Portret Nelsona kojeg je toliko obožavala Thatcherica također je otišao drugdje, zamijenili su ga neki crteži kostima iz sedamnaestog i osamnaestog stoljeća koji su reflektirali Clarissin interes. Staffordshireske figure viktorijanskih političara donesene su iz bijelog salona. Njihova prisutnost davala je Bladonu ugodan osjećaj, kao što mu je Calendarova davala neugodan.

Calendar je izvadio cigaretu, zapalio je. Prsti su mu bili prljavi od nikotina. Bladon je shvatio koliko ne voli sve u vezi ministra, njegovo porijeklo iz niže srednje klase i namjerno grubo ponašanje, kockastu glavu i čekinje na vrhu, te njegovu radinost. Brat Donald nije bio tako

iritantan artikl, ali bili su stvarno par; jedan se oženio novcem, a drugi gaje zaradio na najodvratniji način, i obojica su imala ružnu želju da se popnu na vrh. "Što se digne do vrha?" bilo je pitanje koje je njegov otac često postavljao, i on je imao odgovor sa sigurnošću zemljoposjednika koji može otkriti korijene svoje obitelji na istom području unazad tri stoljeća. Ono što ispliva navrh, govorio je, smeće je. Vlasnici zemlje i oni koji mare za nju trebali bi njom i vladati, vjerovao je George Bladon, a njegov sin isto tako, iako to nije bilo moguće govoriti danas. Umjesto toga rekao je: "Zavidim vam na povjerenju. Mislim da je viski vašepiće?"

"Viski i malo vode. Bez leda."

Pića su se točila, Bladon je prešao na razlog zbog kojeg je zamolio Calendaru da ostane. "Ovom pričom u današnjim novinama procurile su informacije o Bavbee i otočju Outcast imaš li pojava kako je do toga došlo?"

Calendarovo poricanje bilo je popraćeno njegovim smiješkom. Smiješak je bio zločest, transformirao ga je iz moćnog agresivnog šefa u dječakog šarmera svjesnog da se može nositi skoro sa svime. Bladon je bio otporan na smiješak, iako je cijenio način na koji ga koristi. Nije bilo dileme daje Calendar odobrio ili pomogao propuštanje informacija, ali nije bilo smisla to izreći.

Tri otoka iz otočja Outcast bili su točkice u Atlantiku, najbliža točka zemlje Sveta Helena. Bavbee su razvili britanski proizvođači oružja, inženjeri i znanstvenici, radeći zajedno. Izgledao je kao dječji pištolj i pucao je dvadeset petmilimetarskih metaka bez potrebe za ponovnim punjenjem. Calendarov program za sprečavanje i reduciranje kriminala tražio je da se stalni nasilni kriminalci šalju na otočje Outcast radije nego u britanske zatvore, a da policija nosi Bavbee poovlaštenju lokalnih nadzornika. Ideje nisu došle dalje od memoranduma i žive diskusije u kabinetu. Mislilo se da je plan za otočje Outcast, koje bi bilo namijenjeno vođama bandi i velikim trgovcima drogom, neprovediv, ali bilo je dosta podrške za Bavbee zbog toga što se mislilo da će odmah postati popularni u javnosti.

Sada je Bladon, govoreći na način koji je znao da će iritirati ministra, rekao da će vrlo ozbiljno shvatiti svaki pokušaj da se preduhitri odluka kabineta i da će razgovor o tom pitanju prenijeti u

javnost. Vlada će, ne javnost, a ni tajnik, donijeti konačnu odluku o tome.

Calendar je odgovorio da se slaže i vratio se na napad na Pitcombea. "Bio je uvredljiv prema Donaldu. Ne možete očekivati da ću mirno sjediti i slušati to." "Htio vas je podbosti."

"I uspio je u tome. Vi kažete da bih trebao opozvati pse. Ono što vam ja kažem, Patrick, je da Pitcombea treba dovesti u red. Recite mu da prestane pričati gluposti o tome da mi želimo brutalizirati Britaniju. Izaberite predmet, suprotstavite mu se, vidjet ćete koliko nacionalnih liberala može povesti u 'Ne' lobby. Svi će se tresti kao hladetina, skupa s njim." Zastao je i zatim dodao: "Može biti da je najbolji način za uvjeriti Allena preko Gwende, to je mogućnost. Nemam ništa protiv njega, znate, ništa osobno. Samo bih htio da mu neko kaže da ne baca pijesak u mašinu. Što se propuštanja informacija tiče, Patrick, sve što mogu reći je da mi je žao i da ću pokušati istražiti kako je do toga došlo, iako ne mogu vidjeti štetu od objavljivanja te teme. Ali što god vi učinili, znate da ćete uvijek imati moju podršku."

Bladon mu je zahvalio. Davao se objed za ambasadora u posjeti i kako je Calendar otišao on je sjeo čitati bilješke pripremljene u vezi poboljšanja odnosa između njihovih zemalja. Nakon par minuta ovladala ga je dosada.

U Etonu i Magdalenu, i čak sada kada je bio tajnik jednom od najvažnijih članova vlade, Johnnu je izgledalo da čeka da mu život počne. Njegov otac, umjereno profinjen generalbojnik u opskrbnim jedinicama, rekao je: "Ti si sanjar, dječčače, to je tvoja ne volja", ali Jonathanu je izgledalo daje sanjarenje puno užitaka i mogućnosti i da je život nezadovoljavajući. Njegovi snovi bili su prilično konvencionalni, tajne misije, vođenje lijepih žena u krevet, uključivanje u opasne poslove za koje je bio siguran da George Kaiser obavlja svaki mjesec. Sigurno mu se takve stvari moraju jednog dana desiti?

U međuvremenu postojala je Belinda, s kojom je imao nestalnu vezu već nekoliko mjeseci, te penjanje uz društvenu ljestvicu koja je vodila do mjesta u Rex Calendarovom uredu. Nije li to bilo dovoljno, nije li to bio uspjeh? Generalbojnik je tako mislio. Bio je zadovoljan što je Johnno znao državne tajne. Johnno je, iako to nije smetao s

uma, osjećao da radi uredski posao. Htio je biti kao George Kaiser. George je bio visok, mršav i neuredan, povremeno je opazio Johnnovu urednost u oblačenju i pojavi kao da je njegov stav prema životu vrhunac apsurdna.

U Oxfordu George je ponekad nestajao na dan ili dva, nikad nije spominjao roditelje, koji su ostali nevidljivi tijekom njegovog boravka tamo i nisu ga smetale slabe ocjene. Opušteno se složio s Johnnovim prijedlogom da dijele skupi stan u Chelseaju i uvijek je plaćao svoj dio stanarine.

George nikada nije govorio o svom porijeklu, ili o onome za što se smatrao. Belinda je rekla Johnnu da bi ga trebao direktno pitati, i jedne noći on je to učinio. "Odakle dolazim? Mislio sam da ćeš pogoditi. Prezime je prilično poznato, ponekad sam razmišljao da ga promijenim. Ali dobio sam ga kao relikviju."

"Ne znam na što misliš."

"Mislim na Kaisera Wilhelma, zadnjeg carskog vladara Njemačke, koji je imao rođake. Ime je bila sentimentalna gesta."

"Tvoj otac je bio jedan od obitelji Hohenzollern?"

"Jesam li to rekao? Sto ima veze, mi živimo u demokraciji." "Je li živ?"

"Nemam pojma, nikada ga nisam sreo. Ali porijeklo mi je bilo korisno u radu, to ti mogu reći." Kada ga je Johnno upitao u kojem radu, George mu uputi svoj nahereni smiješak. "Pomažući da svijet bude sigurno mjesto za nevine. Kao ti." Nikada nije bio jasniji, iako je nekad govorio o Irskoj i istočnoj Europi na način koji je odavao da zna što se tamo događa i o pošiljkama oružja na način iz kojeg se moglo naslutiti da je često sretao trgovce oružjem. Jednom je rekao da ako Johnno bude u bilo kakvoj neprilici gdje bi koristila čvrsta ruka, on može pomoći. Belinda je bila prisutna. Pitala gaje što time misli. Dobila je nahereni smiješak. "Draga moja Belinda, neke stvari je bolje ne reći."

"Nemoj mi podilaziti. Hoćeš reći da ako neko bude Johnnu pravio probleme, ti ćeš ga eliminirati? Pobrnuti se da bude uklonjen bez puno razmišljanja?" "Ne odgovaram na takva pitanja. Zaboravi."

Belinda malo kasnije reče Johnnu: "Ne znam kako možete biti prijatelji, on je takav prevarant." Johnno ju je pokušao uvjeriti da je

George uvijek bio takav, bio je prava zagonetka. Njen odgovor je glasio da je nije vrijedno rješavati.

Johnnovi osjećaji prema šefu utjelovljavali su strah, prezir i poklonstvo. Divio se Rex Calendarovoj odlučnosti i odbijanju priznanja poraza u bilo čemu, bilo važnom ili trivijalnom, ali nije to volio pogotovo kada je njegova neutaživa znatiželja o svemu bila proširena na Johnnov privatni život i porijeklo. Da li je bilo puno homoseksualizma u Etonu, je li generalbojnik takve stvari uzimao kao neophodne u obrazovanju vlastitog sina, koliki je džeparac imao u Magdalenu, kako je to bilo prilagoditi se poslije škole i Oxforda na pravi život? Bilo je izazivajuće, znao je to, ali znanje u tome nije pomagalo. Danas se bunio. Kada je Calendar pitao: "Kako spolni život, Jonathan?" odgovorio je: "Gleda svoj posao."

Kockasta glava kimnula je s odobravanjem. "Uvijek se bori koliko možeš, nikada ne popuštaj sve dok ne moraš. To je jedna lekcija iz Calendarove škole. Druga je, ako znaš da moraš popustiti napravi to graciozno kao daje dobrovoljno, ne pod prisilom. Ne bih rekao da ste to savladali."

Komentar nije bio potreban. Pitao je kako ide u kabinetu. Calendar uzme cigaretu iz kutije na stolu i zapali je. "Kao obično, ništa nije odlučeno. Bladon je htio znati da li znam tko je odavao moje zamisli o redu i zakonu. Ja sam rekao da ne znam. Niste vi, nadam se." Johnno dobije smiješak. "Bladon misli da, ako ništa ne poduzmete u vezi problema oni će nestati. Indolencijo budi mi prijatelj, moto je zastupnika, a on je u krivu. Trenutno indolencija nije ničiji prijatelj, ono što je potrebno je akcija."

"Znači nema odluke o Bavbee?"

Calendar kimne glavom, otvori ladicu u stolu, izvadi igračku, uperi je u Johnna. Čuo je klikkliklik, te rekao: "Bi li ovo ikog ubilo?"

"Moglo bi ako bude upereno u pravo, ili zapravo krivo mjesto. Ali to je za zaustavljanje, ne za ubijanje pošpricaj malo ovih metaka po grupi kriminalaca i dobiti će tamo gdje je najbolje."

"Ne vidim zašto toliko buke. Iz onoga što ste mi rekli, i novina, preporuka je da se distribuiraju samo ako lokalni nadzornici misle da je neophodno."

"To je glupost za naivne. Koji lokalni nadzornik ne bi prihvatio priliku da naoruža cijelu policiju ovim lijepim bebicama? Ako se to dogodi

kada se dogodi garantiram da će nasilni kriminal, ne onaj kućni s ubojstvima muža i žene, nego organizirani kriminal biti smanjen za trideset posto u godinu dana. Jeste li čuli što od svog rođaka o Blewbury Houseu?“

"Samo da je istraga u tijeku. Imaju nekoliko tragova." Njegov šef nije komentirao, jedva je pomaknuo obrve. To ga je ohrabrilo da nastavi. "Već sam tospomenuo, gospodine, ne znam detalje, ali nagađam daje to stvar državne sigurnosti?“

Završio je upitnim tonom, ali Calendar mu nije odgovorio. "Ako sam u pravu, nije li to možda nešto za specijalce ili MI5 prije nego za Scotland Yard?“

"Druga lekcija. Izbjegavaj očigledno. Da je to njihova stvar, bih li ja od vas tražio da razgovarate sa svojim rođakom? Niti trebate pitati, što vidim da želite, da li ga trebate ponovo nazvati. Ako budem htio da ga zvrnete reći ću vam, do tada zaboravite. Ali i zapamtite. Što još imate za mene?“

Većinu jutra Calendar je proveo dajući intervju za radio. Novinar ga je ispitivao o planu za otočje Outcast i pogotovo za Bavbee, a bio je i znatiželjan o izvoru informacija. Calendar se čvrsto držao, ali je ostavio utisak da ako to ovisi o njemu, potrebne će mjere biti u Parlamentu vrlo brzo. Popodne je našao vremena za sastanak s Rosie Ravmond, čija agencija, Hamilton Raymond Associates, planira kampanju za uvjeravanje javnosti daje policija prijateljski nastrojena, efikasna i povjerljiva. Ovo su, kako joj je rekao, bile još samo dvije ideje koje je preporučio odjel, a u vezi su s očuvanjem zakona i reda.

U preliminarnim razgovorima Rex se izjasnio za suradnju s Rosie. Donijela je plakate i slogane u njegov londonski stan iza Harrodsa ("On je na vašoj strani" i "Čovjek kojem možete vjerovati" brzo su odbačeni), ali nakon njene druge posjete a i tijekom sljedećih, većinu vremena proveli su u krevetu. Rosie je bila razvedena tako da nije bilo problema s mužem i bila je neka daljnja rođakinja Pitcombeove žene Gvvende. Okretanje Rosie davalo je Rexu Calendaru osjećaj da pakosti Pitcombeu, iako je znao da je to iluzija.

"Uh", reče Rosie ovom prilikom. "Stvarno imaš energije." Htjela je dodati "za svoje godine", ali se na brzinu ispravila. Calendar je navršavao pedesetu, ona je bila više od deset godina mlađa, brineta

koja je radije išla u krevet s Azijatima i Afrikancima nego sa zapadnim muškarcima. Njena predstava s Calendarom bila je poslovna, iako je u njoj i uživala. Nakon toga on je upita koliko često vidi Gwendu.

"Tu i tamo. Mi radimo propagandu za DZZ, Društvo za zaštitu životinja, o kojima toliko jadikuje.

Ne poziva me doma na razgovore, nismo baš frendice. Ne pričamo o tajnama ako to imaš na umu."

"Naravno da ne. Htio bih samo da nešto zna, to je sve."

"Što te sprječava da digneš slušalicu?" Stala je kada je vidjela izraz na njegovom licu. "Gledaj, ja sam propagandistica. Ne zanima me politika, ne želim se njome baviti."

"Nema veze s politikom. Možeš reći da si to čula pijana ili preko klijenta. Ja sam klijent." Calendarov pogled popratio je smiješak i ono stoje tražio da kaže izgledalo je dovoljno bezopasno.

Bernard Bannock imao je mjesto u Surrevju, jedno od onih koje su uhvatili nacionalni liberali, a stoje trebalo biti konzervativni okrug. Bio je najvažniji Pitcombeov čovjek u odnosima s javnim i privatnim životima pristalica i protivnika. Znao je koji nacionalnoliberalni zastupnici gube entuzijazam za svog vođu, koji su u financijskim teškoćama, zapostavljaju svoje izborne okruge, imaju afere. Magnetski Bannockovi dosjei proširivali su se i puno dalje od njegove stranke. Svaki skandal, financijski, seksualni i možda kriminalni, u koji su bili uključeni oni iz westminsterske pričaonice dolazio je k njemu, on gaje proživakao i zatim slao kao priču. Ponekad se priča pokazala netočnom, ali to nije poljuljalo Bannockovu vjeru u točnost sljedeće. Čak su i umjetnički stručnjaci ponekad bili prevareni u identificiranju Vermeera ili Picassa.

Bannock je imao i svoje slabe strane. Jedna je bila njegova nesposobnost da razlikuje važno i nevažno, druga je bila činjenica da, iako jak po pitanju morala i važnosti obitelji, nije bio oženjen i njegovi brojni neprijatelji govorili su da je peder, iako nitko nikad nije o tome pružio neke dokaze. Pitcombe ga nije osobito volio bilo je nečeg ružnog u načinu na koji je prekapao po moralnoj i financijskoj pokvarenosti drugih ali gaje smatrao jako korisnim. Govorio je na čudan način, vitalne su se fraze često sukobljavale. U Domu su njegovi govori često bili katastrofa.

Također je bilo nečeg uznemiravajućeg u njegovom izgledu. Izgledao je kao konj, oči su mu buljile iz glave, širokih nosnica, s velikim nogama koje su često topotale od ljutnje. Stajao je u pisoaru pored Pitcombea u zahodu Doma, pričajući nešto što je puštanje vode zaglušilo. Ponovo je promrmljao i Pitcombe je čuo Calendarovo ime.

Pošli su zajedno u Pitcombeovu sobu. Sjeo je za stol. Bannock je odmah sjeo u stolicu preko puta i zatim počeo hodati i pričati, s velikom glavom, koja se povremeno savijala prema naprijed, i izbuljenim očima.

"Tjedno ordiniranje vrlo je važno zadovoljava ljude direktan kontakt sa zastupnicima, slušati što govore pola bitke glasovi netko kome se možeš požaliti, ne očekuj čuda radi što možeš manjinski partneri " Jedno od Bannockovih ograničenja bilo je što je pričao jako dugo. Pitcombe ga je prestao slušati sve dok nije čuo ime Calendar.

"Ponovi to, Bernard."

"Trevelvan, rekao sam, MaryTrevelvan." "Kakve ona ima veze. s Calendarom?"

"Došla je k meni živi s majkom fina stara žena, izbacuju je iz kućice sramota, vijeće gradi novu zgradu ne mare za pojedince ne želi se seliti, borit će se " "Bernard, kakve to ima veze s Calendarom?"

Konj uzdahne, pogleda ga. "Rekao sam vam. Gospođa Davvson majka radila je za obitelj Calendar." "Što onda?"

"Jedan od dječaka je bio mučen otac sadist, majka ništa nije poduzela dječaci su uzeli stvari u svoje ruke nisu više mogli podnijeti otišli, mislio sam vas izvijestiti, ali nikad nisam."

"Nije mi jasno. O kojem mi dječaku pričamo, Donaldu ili Rexu? Je li mi govoriš daje Donald mučio Rexa?"

"Ne, ne Eugene voljeni, Lucy je rekla, Lucy Davvson, ništa ozbiljno trigodine tamo nije mogla izdržati, otišla."

Pitcombe uspije razabrati. "Postojalo je treće dijete, najmlađe? A otac i drugi dječaci su ga maltretirali. Lucy Dawson je bila kućna pomoćnica ili tako nešto. Jesi li razgovarao s njom?" Bannock kimne trijumfalno i nastavi priču. Lucy Davvson je bila stara i artritična, ali

pri dobroj svijesti. Stari Calendari su već odavno bili mrtvi, ali Lucy je bila spremna ponoviti svoje izjave.

"Da li to još netko može potvrditi? Ne? Znači imamo samo nepotvrđena naklapanja." Bannock uzdahne. "Što se desilo s Eugeneom?"

Bannock se sruči u stolicu, te postade izrazito rječit. "Nestao je. Gospođa Davvson misli da je bio ubijen."

Pitcombe je buljio. "Kakve osnove ima za tako nešto?"

Priča, koju je Mary Trevelyan često čula od svoje majke, bila je da je radila kao kućna pomoćnica kod obitelji Calendar i vidjela kako tuku i maltretiraju malog Genea sve dok to nije mogla podnijeti, zatim je otišla. U njeno vrijeme Gene je bio zatvoren u ormarima, guran niz stepenice, bio vezivan za drvo po par sati, te je morao sudjelovati u obredu u kojem su mu glavu držali pod vodom. Otac je tukao malog dječaka zato što je bio glup, ali braća su ga mučila. Bilo mu je sedam godina kada je Lucy otišla; Donaldu je bilo trinaest a Rexu deset. Gene je bio jednostavan, druga dvojica su bila prilično pametna. Osim onoga stoje zvala mučenjem, obred i vezivanje za drvo, stariji dečki natjerali su Genea da napravi nešto što ga je dovelo u nevolje. Otac ga je tada tukao papučom, a gospođa Calendar slagala se daje Gene zločest dječak koji mora biti kažnjen. Ponekad, priznala je Lucy, je bio zločest. Imao je napade bijesa u kojima je razbijao stvari i bio van kontrole, nešto što je ona pripisivala mučenju braće.

Kratko nakon odlaska od Calendarovih, Lucy Davvson dobila je posao u Londonu i udala se za čovjeka koji je radio niz čudnih povremenih poslova. Njena obitelj ga nije voljela, a Lucy nije išla natrag doma na selo, u Kentish gdje je radila za Calendarove sve dok je nije ostavio zbog konobarice. Po povratku u New Valley saznala je da su stariji dječaci uspješni, jedan je bio zastupnik. A Gene? Ostavio je školu s deset ili jedanaest i nitko nije znao što se desilo s njim. Seoski dućan koji su vodili Calendarovi prešao je u druge ruke otkada se gospodin Calendar srušio uslijed srčanog udara, a gospođa Calendar je bila u domu gdje je patila od nečeg što se tada zvalo senilna demencija. Gene je naoko nestao, a kada se raspitivala za njega nitko nije htio razgovarati. Njen je zaključak bio da su ga braća možda previše mučila, da se branio i da su ga

možda ubili u tučnjavi. Daje još uvijek živ, što bi se desilo s njim? Bannock je još uvijek pokušavao saznati.

Pitcombe je rekao da je priča interesantna. Razmišljao je što da napravi s njom i bio je zahvalan Bernardu za poduzeti trud. Konj kimne glavom, zadovoljan s kockom šećera, te predloži da priču daju jednom od tabloida i neka ju oni prate. Naravno, ne Bulletinu koji je bio u vlasništvu Donalda Calendarara.

Te večeri Pitcombe je ovo ispričao Gwendi. Bili su toliko slični da su mogli bitibrat i sestra, oboje visoki, mršavi, s dugim nosevima, s odjećom koja je visila na njima. U većini su se stvari slagali, ali Gwenda nije bila kontaminirana sudjelovanjem u politici. Na spominjanje Bannocka njen dugi nos se uzdizao.

"Prijava", reče ona kada je završio. "Prijava, Allen."

Pitcombe je bio ponosan na osjećaje svoje žene, za koje je znao da su finiji od njegovih, ali sada se bunio. "To nam govori nešto o Calendarima. Čak i kao mali dječaci bili su bezobzirni. Čupali su muhama krila, mučili mlađeg brata." Nije komentirala. "Bannock želi da priču predamo tabloidu, koji će ju pratiti puno lakše od nas."

"Nadam se da nećeš to napraviti." Nježno ga pogleda. "Spustio bi se, valjao u blatu."

"Ako pustim Bernarda da se valja umjesto nas, je li to bolje?"

Nije odgovorila. "Donald Calendar je nitko tko se obogatio uz puno sreće. Ali Rex je druga stvar." On kimne glavom. "On je stvarno za brutalizaciju Britanije, to znaš kao i ja. Te ideje o zakonu i redu koje su upravo procurile, vode prema policijskoj državi. I ako bude po njegovom, biti ćemo nacija znanstvenika koji ne znaju ništa osim brojki, proizvode samo video igre i aute na traci radi profita tvrtki u vlasništvu Japanaca i Nijemaca. Većina stanovništva biti će idioti koji će slobodno vrijeme trošiti gledajući televiziju. Sve stvari koje pristojni ljudi vole biti će uništene nečim što Calendar zove napretkom." Sinulo mu je da bi, uz male ispravke, fraza bila efektan vrhunac govora. Sljedeće riječi su mu se, dok ih je izgovarao, činile kao pad. "Mora biti zaustavljen. Ako mu ova priča može naškoditi moramo je iskoristiti, ne preko tabloida nego na neki drugi način." Ona je okrenula glavu. "Znaš koliko cijenim tvoje prosudbe. Tako često vidiš stvari koje ja ne vidim."

"Mislim da si odlučio." Poljubila ga je u obraz. "Znaš da nikada ne kritiziram osim kada smo sami. Ali ne daj se uvući u nešto prljavo. Molim te, Allen, nemoj."

Rekao je da će prespavati. Do jutra je odlučio da ne može biti štete u ohrabririvanju Bannocka da počne kopati malo dublje. Jacko zaključuje Kada je Jacko uvidio da nema dovoljno o Dereku AUgoodu za podizanje optužnice i da ionako on ne paše, još je više razglasio cijelu priču i naružio Pissera za informaciju s kojom si može obrisati guzicu. Sljedeći tjedan čuo je glasine o događajima u južnolondonskim bandama, Jimmy Silver se kleo da će oni koji mu pokušavaju podmetnuti to platiti, Ludi Monty Morris i Žuto Lice Arbejay nestali su iz svojih skloništa, a ostale male ribe uzvrtile su se kao da su im životi u opasnosti. Očekivao je da će Pisser također potražiti zaklon i začudio se kada je jedan dan nazvao i zatražio sastanak. Do sastanka je došlo u Waterloo pubu i Pisser nije bio tako uplašen kao inače, čak i ljubazan kada ga je Jacko upitao da li je još nešto sanjao.

"Ne bih to nikad, gospodine Rose, tako nešto ne bih nikad napravio." Zakopao je nos u pivo, popio pola, obrisao usta i uzdahnuo s užitkom. "Toplo vrijeme, prvi dan, odlično je. Imam nešto za vas, ime i detalje."

"O Jimmvju Silveru, nije li? Čujem da mu se ne sviđa ovo što se događa, što god to bilo. Ne želim slušati o njemu, osim ako nema veze s Blewbury Houseom."

"Nema veze s Jimmvjem. Taj posao u Blewbury Houseu, čujem da ste našli neko kamenje, je li tako?" Jacko odgovori da možda je. "Imam ime trgovca. Dat ću vam ga, to sigurno nešto vrijedi, zar ne?"

"Ne vrijedi ni koliko ova piva koju piješ." Pisser ustane. "Kuda ćeš ti?"

"Moram pisati." Kada se vratio Pisser je Jackou dao ime Moshea Davisa, poznatog po povremenim prekršajima, ali ni po čemu velikom. Moshe se uglavnom bavio nakitom, i imao je dućan odmah do Ludgate Circusa koji mu je služio kao pokriće, ali radio je i sa zlatnicima, skoro svime osim drogom. Moshe nije odobravao nasilje i ponekad je dobrovoljno javljao korisne informacije. Prema Pisseru, dva ili tri dana nakon ubojstva u Blewbury Houseu Moshe se bavio nekim sitnicama koje su možda bile iz Lilvnog stana. Odakle mu

informacije? U vezi toga, Pisser je bio neumoljiv. Rekao je da je imao otvorene uši, da je čuo više nego što pamti, možda nešto stoje Maureen spomenula njegovoj ženi, ali odakle god bilo bio je siguran da se Moshe bavi nekim stvarčicama koje su možda iz Blewbury Housea.

Dućan pored Ludgate Circusa imao je jednostavan izlog s prstenjem, narukvicama, satovima i naušnicama. Moshe, dostojanstvena brkata figura šezdesetih godina, pozdravio je Jackoa i Stoppera ljubazno, iako prilično hladno. Uhvatio se za brkove kada je čuo što traže, te odgovorio da je moguće da je dobio nešto od onoga što su oni opisali. "I kupili to?"

Moshe kimne potvrdno glavom. "Bile su na popisu."

"Čitam liste. Ali ima toliko stvari, a porijeklo je često nesigurno. 'Broš s dijamantima i rubinima', je li to moderno, pedeset ili sto godina staro, kako je kamenje postavljeno, kojeg je oblika? Skoro mi tucet takvih broševa prođe kroz ruke u godini dana. Bi li mi se zahvalili kada bih vas svaki mjesec nazvao i rekao da možda imam stvarčicu koja bi mogla biti ono što tražite?"

Jacko kimne. Bila je istina da Bobo nije znala opisati nestale predmete vidjela ih je samo na par minuta, rekla je tako da je popis bio prilično šupalj. Istovremeno, osjetio je daje Moshe očekivao njihovu posjetu, u najmanju ruku nije bio iznenađen, iako se ponašao prilično nervozno. Draguljar je sada izvadio tri komada koja su prilično odgovarala onima koje je spominjala Bobo. Svi su izgledali moderno. Pokazao im je knjige u kojima je pisalo da ih je kupio za dvjesto deset funti, s potpisom prodavača koji je mogao biti bilo što. Kada su ga pitali za koliko ih misli prodati, rekao je da samo smaragdna ogrlica s dijamantom u sredini vrijedi puno. Koliko puno? Petsto, tisuću, pet tisuća? Moshea se nije moglo navući.

"Vi razumijete, gospodine Rose, ja se bavim tim poslom da bih preživio. A što se prodaje tiče, možda ću to imati u rukama mjesecima, godinama. Kada to prodam, ako prodam, možda ću tražiti tisuću dvjesto, a uzeti tisuću. Dijamant je lijep, nema mana, smaragdi su lijepo brušeni."

"Lijep dijamant, lijep profit. Uzet ćemo to radi ispitivanja; nadam se da se nećete žaliti. Stopper, izdaj potvrdu gospodinu Davisu. A sada, Moshe, pitanje za tisuću funti. Od koga si ih kupio, što je rekao

odakle mu i je li datum u knjizi ispravan? Jer kako bi to Stopper uvidio, kada bih ja baš i previdio, ova knjiga je pogodna za umetanje i vađenje podataka u tu svrhu. Ako je datum pravi, to je ponedjeljak nakon što je pretpostavljena vlasnica pretučena i ubijena u svom stanu, tako da sam siguran da ćete htjeti pomoći.“

U Mosheovoj stražnjoj sobi bilo je prilično toplo, a sada mu je u obraze najednom navrla boja. Zatvorio je na trenutak oči. Ili je šok bio pravi ili je dobro glumio, ali ipak morao je znati da će ga ispitivati o nakitu. Da li je znao da je roba ukradena, ali ne i da je pri tome bilo nasilja? U svakom slučaju, prvo je rekao da se ne sjeća ničega, tada da je to bio čovjek osrednjeg rasta u smeđoj jakni koji je rekao da su od njegove majke, koja je nedavno umrla. Kada mu je Stopper pokazao fotografiju Dereka Allgooda, snimljenu ispred njegove kuće u Brixtonu, rekao je da bi mogao biti on, ali je govorio s oklijevanjem.

"Ovo je crnobijelo", rekao je Stopper. "Sjećaš li se nečega u vezi njega? Možda boje kose?"

Moshe je progutao knedlu. "Da. Kosa mu je bila crvenkasta, neobična boja, sjećam se toga.“

Stopper je inzistirao. "Kad netko donese ovakvu robu, kamenje koje vrijedi oko tisuću funti, prilično ga dobro pogledaš.“

"Dajte mi da vidim fotografiju." Ovaj put je kimnuo. "Čini mi se da je to taj čovjek, da, iako se ne bih zakleo. Kažete daje ubijena djevojka, inspektore?"

Jacko stavi još žvakaće u usta. Puno se bolje osjećao sa žvakaćom u ustima.

Mosheova reakcija još uvijek ga je zbunjivala, ali nije imalo smisla pokušati razumjeti stvari. "Bila je pretučena, neke seksi igre koje su krenule krivo, zatim razrezana." Moshe je drhtao. "Znači ovaj momak na slici, ako je to bio on, popali komade i išeta. To je bilo u petak navečer, u ponedjeljak ti donese robu. A ti, kupuješ to za manje nego vrijedi i ne pitaš ništa. Je li tako bilo? Čini mi se da je. Najpametnije ti je da sada surađuješ s nama, zar nije tako? Možda ćeš ga morati identificirati u vrsti.“

Moshe Daviš zavrti glavom. Nije izgledao sretan. Što je bilo razumljivo, jer ni jedan kriminalac ne voli imati ništa sa sudovima ili postrojavanjima. Ali hoće li se držati svoje priče ako bude uhvaćen, ili je već bio uhvaćen? I jesu li imali dosta za privesti Allgooda i

postaviti ga u vrstu za postrojavanje? U cjelini mislio je da ne, ali još uvijek je o tome razmišljao kada je čuo dvije dobre vijesti. Imali su rezultate iz pročešljavanja područja Kenningtona i pojavio se čvrsti dokaz.

Češljanje je uključivalo nazivanje svake kuće i stana u nadi da su možda vidjeli Lily i njenog kompanjona blizu ili pri ulasku u Blewbury House tog petka navečer. Nije dalo puno rezultata, osim čovjeka koji je zvao svoje roditelje, koji je živio na trećem katu, i vidio dva muškarca u hodniku blizu Lilvnog stana malo prije devet sati. Čovjek nije imao pojma kako su izgledali i da li su pozvonili na Lilvna vrata ili na neka druga na tom katu i Jacko je tu informaciju čuvao u slučaju da bude potvrđena. Sada se ipak javio čovjek koji je rekao da je prošao pored dvoje ljudi, muškarca i žene, koji su stajali ispred Blewbury Housea u devet ili malo kasnije i razgovarali ili se svađali. Zastao je i gledao oko minutu u slučaju da padnu udarci, ali umjesto toga ušli su u blok. Bili su skoro točno ispod uličnog svjetla i iz opisa koji je svjedok dao moglo se zaključiti daje žena možda Lily Devon, a muškarac Derek Allgood. Svjedok, Billy Harris, radio je za lokalnog računovođu i nije bio baš na dobrom glasu. Bio je na sudu barem šest puta zbog malih prijestupa, vožnje automobila bez vozačke dozvole, krađe iz dućana, navođenja djevojki na seks. Rekao je da je gledao par, zbog toga što je htio predložiti sebe u slučaju da djevojka odbije čovjeka, što je izgledalo vjerodostojno.

Dokaz je bilo i dlijeto koje je radnik našao među otpadom u području oko Allgoodove kuće, koje je postalo sklonište za beskućnike, narkomane i alkoholičare koji su se skrasili u uništenim kućama. U ručku su bili utisnuti inicijali DA. Bilo je dosta krvi na dlijetu, ali prema forenzičarima nije bila samo od jedne osobe, nego od dvije ili više, od kojih je jedna mogla biti Lily Devon. Kada je vidio dlijeto, Allgood se složio da je njegovo, ali je rekao ili prije, Mary Silver je rekla umjesto njega otkada je eksplodirala bomba i otkada su prazne kuće okupirane, kod njih je provaljeno dvaput, a dlijeto je bilo među ukradenim stvarima. Nisu ni htjeli prijavljivati krađe policiji jer su znali da ništa niče poduzeti. Zastoje Derek imao oružje? Za samoobranu. Dvaput je već pretučen zbog onoga što njegova žena Mary naziva malom slabosti. Ona je naoštrila dlijeto i rekla mu da ga nosi u slučaju da ga netko napadne, ali ga on nikad nije nosio.

Forenzičari su se složili da je moglo biti korišteno u sakaćenju djevojičinog tijela.

Dlijeto je moglo nešto značiti, ili možda ne. Marvna izjava da su proveli petak navečer između devet i jedanaest u Četiri pera jednostavno nije stajala. Otišli su zajedno u pub, ali je ona otišla nakon par minuta, što je priznala nakon što je nekoliko ljudi reklo da je večer provela igrajući tombolu, čega su se sjećali zato što je osvojila nagradu. A Derek? Kućevlasnik i barmen sjećali su ga se iz puba, ali nisu mogli reći kada je otišao. Petak navečer je prometan, pub je krcat, a osobe za koje je Derek tvrdio da su bile s njim bili su kriminalci i probisvijeti.

Jacko je proveo neugodnih dvadeset minuta s Velikim Čovjekom nakon što je izrazio vjerovanje da je Derek njihov čovjek, ali istovremeno je naglasio da nije lako naći nepobitan dokaz. Veliki gaje Čovjek strogo pogledao i rekao da nepobitan dokaz postoji samo ako ga se traži na pravom mjestu. Jacko je o sebi mislio kao o ležernom tipu, ali je s razgovora izašao znojan. Bila je istina daje taj dan, kao i mnogi drugi tog lipnja, bio topao.

Bilo je malo optimizma u dobivanje rezultata iz postrojavanja Allgooda za identifikaciju i bio je prilično iznenađen kada je dobio pozitivnu identifikaciju od Billyja Harrisa i Moshea. Billy gaje izabrao bez oklijevanja; Moshe je izgledao nesretan zbog toga, ali je ipak pokazao Allgopda. Ponovo su ga priveli i ovaj put su se četvorica mijenjala radi pravljenja pritiska ništa izvan pravila, samo pritisak i na kraju, slomio se, isplakao, priznao sve.

Sa priznanjem, stalno se ispričavao što je prouzročio toliko nevolja i stoje tako zao. Razni ljudi su mu pokušali pomoći, rekao je, ali on je bio loš, radio je stvari kojih se kasnije nije mogao sjetiti, a neke su bile stvarno loše. Je li se sjećao ove loše stvari, igrarije s ovom djevojkom i da se zatim razljutio? Složio se da se ponekad osjećao ljut, a kako su ga ljudi prepoznali znači daje bio tamo, mada nije mogao shvatiti zašto je napravio tako grozne stvari... Derek je plačući dao izjavu o nečemu što je vjerojatno napravio, pri čemu je inzistirao kako mu je jako žao što je to napravio. Htio je da Jacko bude tamo kada da izjavu i nasmijao se kada ga je Jacko potapšao po ramenu i rekao da se sad osjeća bolje.

A to je Jacko osjetio. Rekao je Stopperu da je uvijek mislio da njegov narednik izgleda kao daje sin Jacka Trbosjeka a sada to i zna. Imali su veselu proslavu te večeri i sljedećeg jutra bio je kod Velikog Čovjeka.

"Mislite da imate slučaj? Zadnji put kada smo razgovarali niste bili sigurni."

"On je naš čovjek, to je sigurno gospodine. Priznao je sve, bilo mu je drago što si je olakšao dušu. Da li će nam javni tužilac dati prolaz ne ovisi o meni. Imamo dvije pozitivne identifikacije i dokaze, ali puno toga ovisi o njegovom priznanju."

Veliki Čovjek čestitao je Jackou ne pokazujući previše entuzijazma. Tada je nazvao Johnna i rekao da može svakome zainteresiranom reći da je čovjek optužen.

"To je jako dobro. Puno vam hvala."

"Možete reći toj zainteresiranoj osobi da mi se ovo što mi imamo čini jako tanko."

"Dobro. Ali, onda mislim, nekoga jeste optužili.

"Naravno. Nadajmo se da će sve ići glatko. Jednostavno želim reći da slučaj nije baš solidan i ne želim ostavljati nikakav drugi utisak."

Johnno je prenio informaciju i dobio tupi pogled. "Čini mi se da je ovo stvar koja vas je brinula. Rekli ste mi da se raspitujete kod svog rođaka."

"Da, gospodine, ali „

"Drago mi je da je to riješeno. Hvala vam što ste mi rekli. A sada mi dopustite da vam kažem nešto drugo, nešto što bi želio da napravite za mene. Mislim da znate Charlesa Nugenta."

Charles Nugent bio je Belindin brat, deset godina stariji. Radio je u trgovačkoj banci, i uvukao Johnna u prilično dobre investicije, ali kako je njegov šef znao za njihov odnos? Razmišljao je o mogućnosti da mu prisluškiju stan, jeziva ali slasna misao, jer prisluškivani stan značio bi daje upleten u nešto stvarno tajno.

"Nadam se da ste u dobrim odnosima s njim, kao i s ostalim članovima obitelji?" Johnno, s mislima još na prisluškivanju, kimne glavom. "Nugentova banka brine se o Pitcombeovim financijskim poslovima, jeste li to znali? Htio bi da kažete Nugentu da je moj brat Donald zainteresiran za očuvanje naše prirodne divljine i da traži načine na koji bi doprinio u tome. Ozbiljno razmatra Društvo za

zaštitu životinja kao najkorisnije, iako znate daje još drugih vrijednih ideja koje razmatra. Možete li to? Opušteno, nemojte od toga praviti ručak i večeru.“

"Da, mislim siguran sam da mogu." "Zvučite iznenađeno.“

"Samo kad pomislite na „

"Publikacije za koje je zainteresiran moj brat, mislite? Ali njegovo učestvovanje je indirektno, on daje svojim izdavačima potpunu slobodu. Ne bi htio da dobra stvar propadne zbog predrasuda prema mom bratu. Niti bi vi, siguran sam.“

"Ali vi i Allen Pitcombe stvari koje ste o njemu rekli u Domu „

"U Domu, da. Mislim da je Pitcombe kukavni licemjer koji se pravi iskren prema svemu što dotakne kao dječak koji maže pekmez na kruh." Za trenutak kratka se kosa nakostriješila, oči zacaklile. "Razumjet ćete da ako priđem Gwendi Pitcombe osobno, ili čak moj brat, to ne bi bilo dobro primljeno. Ali ipak, Donald želi pomoći. Ništa što će vas spriječiti da to spomenete, nadam se?“

Johnno je ponovo rekao da neće. Govorio je s Charlesom, koji je bio zadovoljan što može prenijeti ovu informaciju. Bilo je to djelomično korisno i za Johnna također, jer je mogao predložiti mir Belindi, čak je i izvesti na ručak.

"Volio bih da se vratiš." Belinda je preko stola u Platonovoj pećini, novom i modernom restoranu, izgledala jako privlačno.

"Ne znam. Volim ovo mjesto. Je li ono tvoj šef tamo?“

U staklu iza Belinde Rex Calendar mogao se vidjeti kako živo razgovara s glavnim političkim dopisnikom Expressa ili možda Maila. "Misliš li daje privlačan? Većina žena to misli.“

"Na neki način. Više grubo.“

"I je grub. Zapravo ne grub, nego brutalan. Ali i briljantan." "Vjerujem da si zaljubljen u njega.“

"Ti si ona koju volim." Završili su s jedenjem malih ribica. "Zašto ne dođeš i upoznaš se s mojim ljudima sljedeći vikend?“

"Tvoji ljudi. Dajodrasti." "Što to znači?“

"Reći ću ti nešto. Reci Georgeu da seiseli.“

"Meni se on sviđa.“

"Znam. U tome i je problem. Nešto nije u redu s njim. Nije čist.“

"Mogu mu reći da se češće kupa.“

"Ti se zafrkavaš, a ja sam ozbiljna. Nešto nije u redu s njim, kažem ti. Ne bih se čudila da negdje ima ženu i djecu."

"Ne budi glupa. Bio je na Magdalenu sa mnom."

"Uvaliti će te u nevolje."

Ostatak ručka proveli su prepucavajući se. Kada su otišli, Calendar i novinar su pili konjak. Belinda se nije vratila u stan. George Kaiser se ponovo te večeri pojavio nakon tri dana. Johnno gaje pitao stoje radio. "Belinda misli da imaš ženu i djecu negdje skrivene."

George je stavio ruku na srce. Prsti su mu bili dugi, tanki, elegantni. "Kunem se da nemam."

"Pa, gdje si onda bio?"

"Ovo bi te moglo zanimati." Otvorio je večernje novine na unutrašnju stranicu i pokazao priču o tri terorista na sudu zbog posjedovanja Semtexa i skladišta oružja. Dokaze su pružila dva agenta koja su se ubacila u grupu. Oni su svoje priče ispričali iza zaslona i njihova imena nisu otkrivena.

"Hoćeš reći da si ti jedan od njih?"

"Ne kažem ništa." U njegovoj se ruci pojavio pištolj, crnoplavi, vrlo moćan. "Je li pravi?"

"Prilično. Hoćeš da izbušim rupe u zidu kao Sherlock Holmes da bih ti dokazao?"

Pištolj je nestao, George je zatresao svojom dugom glavom. "U maloj sam grupi, ima nas samo nekoliko, ono što radim je korisno, ponekad opasno, ali najčešće dosadno. Ne mogu više reći."

Johnno nije bio siguran da li da išta od ovoga povjeruje. Diskretna propitivanja onih sa vezama u SISu nisu dala informaciju o ikome tko se zove George Kaiser, ali se znalo da postoje tri ili četiri neslužbene grupe koje idu okolo i bave se čudnim poslovima.

Pitcombeovi su pravili dvije do tri zabave tijekom ljeta u svom domu u Belgraviji, iako riječ zabava daje krivi dojam velike gostoljubivosti. Bilo je vina, naravno, iako su sok od naranče i napitci od osam vrsta povrća bili najistaknutiji. Bilo je malih komadića sira, mesa i nekih ribljih mješavina, zapakiranih u komadiće zelene salate. Bilo je malih kolačića koji su se mrvili u ruci prije nego što su došli do usta i malih šalica kave bez kofeina. Nije bilo žestokih pića.

Gosti su bili mješavina nacionalnoliberalnih političara, sljedbenika Gwendinih životinjskih poslova i Allenovih bitaka za očuvanje

prirode, malo umjetnika, kazališnih, TV i medijskih ljudi koji su podržavali nacionalne liberale i životinjska prava. Ovi zadnji su bili manjina, ljudi koji su bili povezani s umjetnosti iz nekog razloga koji Pitcombeovima nije bio drag. Bernard Bannock je naravno bio tu, više pričajući nego slušajući. Bio je umjetnik u boravljenju u jednoj grupi i slušanju one druge, budan za fraze koje bi mogle mirisati na skandal. Donald Calendar je bio tamo sa svojom ženom Norah, koja je bila atrakcija iz srednje stranice Calendarovog časopisa Raunchv prije par godina, ali se od tada prilično udebljala i poružnila. Allen se začudio kada je vidio njihova imena na popisu gostiju. Gwenda mu je objasnila.

"Mala ptičica mi je rekla da je spreman dati doprinos za dobrobit životinja. Možda prilično velik. Zapravo čula sam to iz dva različita izvora."

"Razrješenje njegovih grijeha. Koji uključuju sramotne stvari koje je rekao o ovoj zabavi." "To su njegovi izdavači." "Misliš da oni ne čuju gazdin glas?" "Što god njegove novine rekle, ako da doprinos Društvu radit će dobro i ja ću mu biti zahvalna." Toplo je pozdravila Donalda. Bio je veseljak koji je malo ličio svom bratu po ponašanju i pojavi. Njihove su karijere također bile različite. "Rex je mozak, ja samo zarađujem", bio je jedan od Donaldovih viceva i bila je istina daje, dok se Rex školovao i završavao politiku i logiku, Donald uštedio petsto funti iz posla sa preprodavačem rabljenih automobila i upotrebio ih za pokretanje stripa zvanog Stink koji je odmah postigao veliki uspjeh. Iz Stinka je rođen jednako uspješan seksi časopis Raunchv, a profiti su osigurali financijsku podršku banke kada je Donald kupio dva umiruća lista, Bulletin i Bulletin Nedjeljom. Pokrenuti su s tipografskim promjenama i sloganom: "Ako se može tiskati biti će u Bulletinu", što su neprijatelji interpretirali kao: "Ako je prljavo, mi se kupamo u tome." Od tada, Donald je stekao tjedne i mjesečne časopise, iako je nedavno naklada Bulletina opala. Možda je javnost postala zasićena slikama sisatih djevojaka, nabildanih muškaraca u boksericama koje su sprijeda ispupčene i pričama o četvoro u krevetu. Neki kažu da je Donald tražio poštovanje i da je smirivao neke glasnije novine, drugi da je bio financijski prenapregnut i da je htio izaći iz novinarstva. Bio je u nedoumici, govorili su treći. Kroz Rexov utjecaj (ponovo, tako kažu) ušao je u

odbor SuperPlusa, investirao puno novca i naumio proširiti opseg njegovih aktivnosti. Bilo je glasina o tome da SuperPlus podržava novi električni auto i također glasina da Donald želi viteštvo.

U svakom slučaju bio je tu, prisutnost koju su zapazila i komentirala tri pisca ogovaračkih rubrika. Uvidjeli su prijateljsko Gwendino pozdravljanje i hladnoću njenog muža. Gwendina toplina nije nikad bila pretjerana, ona je svoju malu količinu strasti rasipala na životinje, točnije na zamisao o njihovoj dobrobiti. Nije baš pretjerano marila za sama stvorenja, jer su ona bila bučna i smrdljiva. Ali je još uvijek prema Donaldu bila graciozna i odvela ga na razgovor s Mary Morris, ženskom zastupnicom koja je bila neslužbeni sakupljač novca za Društvo. Bogataš je izrazio divljenje prema radu DZŽ i rekao da bi Bulletin mogao povesti kampanju za podršku. Mary Morris, koja je bila poznata po svojoj izravnosti, rekla je da bi to bila promjena prema napuhanim muškarcima i ženama koji izlaze svaki dan.

"Oni prodaju novine. To je naš posao." Donald se lagano nasmijao, te rekao da je sasvim ozbiljan u vezi kampanje.

"I ja sam. Pozdravljamo pomoć iz bilo kojeg izvora."

"Vi shvaćate da se ja ne miješam u rad svojih urednika." "Ali nekad ih se rješavate."

Donald se pravio da nije čuo. "... Ali zamislite da je preporuka da trebate na srednjoj stranici imati članak koji vam govori o Društvu, što biste rekli?"

"Rekla bih da do čuda uvijek dolazi. Također bih rekla da ne očekujete od mene da podržavam politiku lista."

Donald se tome i Marvnom pogledu prilično glasno nasmijao. ("Kao da se prvi put pucala i nije bila sigurna da li je u redu reći da joj se svidjelo", rekao je kasnije Bulletinovom uredniku.) Ali bio je čista ozbiljnost kada ga je Gwenda odvela u radnu sobu i pričala mu par minuta o tome što DZŽ radi, a RSPCA ili neka druga hrpa inicijala ne pokriva. Rekao je "Da" i "Jasno mi je" i "Izvršno" u stankama. Veseli izraz, koji je odražavao njegovu prćasti nos i osmijeh oko očiju, otežavao mu je da se na pravi način izjasni, ali uspio je kad je rekao da već neko vrijeme osjeća kako mora doprinijeti dobrotvornom radu, a je bio jedan segment prema kojem je osjećao simpatije. Bilo je drugih grupa, dodao je, čije su ga aktivnosti zadivile, ali bio je

potaknut onim što je upravo čuo od Gwende. Točan iznos nije bio spominjan, ali Gwenda je nekako dobila dojam da bi moglo biti oko četvrt milijuna. Raspravljali su o utemeljivanju zaklade kao najboljeg načina, a Donald nije prigovarao na imena koja je Gwenda navodila kao moguće povjerenike.

Sve skupa, osjećala je da je vrijeme dobro provedeno i bila je ugodno impresionirana onim, što je kasnije, u razgovoru s Allenom, nazvala Donald Calendarovom robusnom radošću. Allen je bio manje sretan. Došlo je do incidenta dok je ona razgovarala sa svojim bogatašem, Norah se poskliznula, skoro pala, spasio ju je Bernard Bannock, i zatim ga optužila da ju je zaveo ("To je bila fraza koju je ona koristila") i udarila po licu.

"Bila je pijana, naravno, pila je prije nego je došla. Sigurno se nije tu napila."

"Svemu se mogu nadati od Bannocka."

"Nemaš osnove da tako govoriš. Začudio sam se kada je Mary Morris uskočila. Donald Calendar nije prijatelj dobrotvornih akcija ništa više od svog brata." "Ponudio je Mary stranicu u Bulletinu da piše o DZŽ."

"Je li zato bilo nužno da odete na privatni razgovor? Biti će sutra u svim novinama." Rekla mu je o mogućoj donaciji. "On želi nešto, nema dvojbe." "Stvarno, Allen, smiješan si. Koje bi on koristio mogao imati od donacije organizaciji kakva je naša?"

Zamislilo se, s prstom na usnici, poza u kojoj mu je fotograf jednom rekao da izgleda kao filozof. "Priča se da traži viteštvo."

"Donacija DZŽ ne bi mu puno pomogla. Ali i da mu pomogne, je li važno?" "Gwenda, taj čovjek je malo više od pornografa. Znaš da zarađuje, ja mislim još uvijek, od onih groznih časopisa."

"Naravno da znam, svi to znaju." Podigla je glavu, uspravila nos. "Ljudi koji su radili groznije stvari dobili su viteštvo i titule. Ako misliš o dobru koje bi velika donacija donijela, tvoja reakcija mi se čini više nepromišljena." Htjela je reći bezvrijedna ali se suzdržala. • "Nepromišljena ili ne, znam da ćemo, ako uzmeš novac od tog čovjeka, oboje požaliti."

Pitcombeovi se nikada nisu svađali, ali su u vezi ovoga sigurno jedno drugo živcirali. Otplitanje Prvi nagovještaj nevolja, prvi oblak na plavom nebu Jackoovog zadovoljstva što se riješio slučaja

Blewbury, došao je od narednika koji je provjeravao nakit za koji je Moshe rekao da gaje kupio od Dereka Allgooda. Svrha provjere bila je otkriti koji su Lilvni klijenti davali lijepe darove, a detektiv narednik Strong obišao je najpoznatije londonske draguljare. Jedan od njih identificirao je smaragdnu ogrlicu kao komad koji je prije nekoliko mjeseci prodao boksačkom menadžeru Dudlevju Greshamu koji ga je dao pjevačici po imenu Peacocks Fairlight.

Dudlev je fasciniranom Strongu rekao da je kratkotrajna veza s Peacocks prekinuta, kada ga je, na način koji bi odobrio svaki boksač, nokautirala, koristeći željeznu tavu, ne šake. Peacocks nije imala razloga čuvati uspomene na debelog masnog gada, što su bile riječi kojima je Dudlevja opisala još uzbuđenijem Strongu, i prodala ga je nekom preprodavaču na Portobello Roadu, koji nije mogao prodati nešto tako skupocjeno i brzo se toga riješio prodajući Mosheu za stotku više. Bit je u tome da je Moshe kupio ogrlicu tjedan dana prije zločina u Blewbury Houseu. Moshe, suočen s dokazima, zaključuje daje možda pogriješio u vezi ogrlice, ali je još uvijek tvrdio da je sličnu stvar kupio od Allgooda, uz neke manje vrijedne, u ponedjeljak nakon Lilvnog ubojstva. Pokazao je još jednu ogrlicu koja je odgovarala opisu što ga je dala Bobo.

Stopper, koji je razgovarao s Mosheom, izvijestio je Jackoa da prodavač vjerojatno laže k'o pas i da je stalno prilično nervozan, ali zašto? Nekoliko dana nakon ovih uznemirujućih vijesti Jacko je doznao da je Pisser Jones u bolnici nakon što je pretučen u dvorištu iza Waterloo puba. Jacko gaje otišao vidjeti, ali nije naišao na dobrodošlicu. Pisser je, s teško ozlijeđenim licem i slomljenim koljenom koje je trebalo operirati, inzistirao daje to rezultat obiteljske svađe. "I nadam se da nećete zamjeriti, gospodine Rose, ova vaša posjeta, ako se pročuje, neće mi ništa pomoći."

"Samo sam ti donio malo grožđa, Pisser. Slatkog. Bez koštica."
"Da, dobro. Bolje da niste."

"Hoćeš mi reći da tvoji prijatelji ne znaju. Hrpa ljudi zna da si moj doušnik. Ono što želim znati je, ovo sve za Allgooda, je li ti netko rekao da mi to podmetneš?" Pisser zatrese svojom omotanom glavom. "Ako je tako, imat ćeš posla sa mnom, i osjećat ćeš se lošije nego sada."

"Ne, ne, gospodine Rose, ne bih to napravio. Uvijek sam iskren s vama. Rekao sam vam kako sam došao do toga „

"Da, rekao si mi, preko te Maureen. I to te dovelo ovamo, zašto ne kažeš? Ako su to napravili dečki Jimmvja Silvera neće mi ih biti teško privesti." Kako je Pisser ustrajao na tome da je bila obiteljska svađa, odustao je. "Kako hoćeš. Kada se zaželiš priče, znaš broj."

Najvjerojatnije se desilo, rekao je Stopperu, da je Pisser nekako upao usred svađe između Jimmvja Silvera i Speedvja Waltersa, ili zbog teritorija, jer obojica su radila s drogom i ženama, ili zato što je Jimmy bio povrijeđen što mu je Speedv preoteo djevojku. Ipak, reakcija prema Pisseru činila se pretjerana. I, Jacko reče u nadi, kako god mi to gledali, postojali su čvrsti dokazi protiv Allgooda.

Takav optimizam konačni je udarac učinio još bolnijim.

Došao je iz policije, a isporučio ga je šef Hilary Catchpole, gospođica Hilly za one koji ga nisu voljeli, Catchers za one naklonjenije. Jacko gaje zvao Catchers, ali nije ga baš previše volio. Niti gaje mrzio, samo se nije uklapao u Jackoovu predodžbu o policajcu. Catchers jednostavno nije bio prijatelj, stoje bio osjećaj koji je Jacko gajio prema svakom kolegi detektivu. Bio je spreman na par pića, ali se povlačio kada su bile u pitanju pijane večeri. Bio je dio ekipe kada se radilo u uredu ili na slučaju, ali kada je radno vrijeme ili slučaj završavao, ostavljao je utisak da je i s tobom gotov.

Vjerojatno u tome nema ničeg lošeg Jacko je i sam bio oženjen i volio je na kraju teškog dana dići noge i gledati televiziju zajedno sa ženom ali nešto u načinu na koji se Catchers izdvajao od svojih kolega govorilo je da njegovi stavovi i interesi nisu samo drugačiji od onih njegovih kolega, nego superiorniji. I za razliku od puno ostalih dobrih policajaca nije bio mason. To je bilo neobično za više strukture u Yardu, gdje se masonstvo smatralo pomoći u napredovanju. Odbijanje masonskog zagrljaja moglo se nazvati nezavisnošću. Catchpole je Jackou izgledao prilično hladan, iako su neki govorili da ima oko za žene. Sve skupa u redu, Jacko nije imao ništa protiv Catchersa, ali mu se nije sviđao.

Tako da je bilo nekako uobičajeno da Catchers donosi loše vijesti. Došao je u Jackoov ured i rekao: "Blewbury House. Imaš čovjeka po imenu Derek Allgood zatvorenog radi toga. Imam neke informacije."

Informacije je li to bio način na koji jedan policajac razgovara s drugim? Jacko odgovori upitno: "Da?"

"Ima alibi da je bio u pubu u Brixtonu, Četiri pera?" "Da."

"Petak navečer, treći lipanj. Stojte rekao, u koliko sati je bio tamo?"

"Devet do jedanaest. Ali to ne stoji. Bio je tamo te večeri, ali nitko ne može reći daje bio cijelo vrijeme. Prijateljica je lagala da je bila s njim. Šanse su da je bio tamo negdje oko devet i onda opet malo prije jedanaest. Dovoljno vremena da obavi posao u Blewbury Houseu."

"Devet do jedanaest, da. Bio sam tamo cijelu večer, sjedio sam blizu njega. Možda je otišao na deset minuta ili tako nekako, ne više. Mogu mu ja dati alibi."

"Vi ste bili tamo? Cijelu večer?" Ton nevjerice i razočaranja jasno se čuo i nije se začudio kada se Catchpoleovo lice brzo uozbiljilo. Ono što je Jacko htio reći, bilo je, što je Catchers Miss Hilly radio cijelu večer u pubu, kada nije uopće pio za ozbiljno? I kada bi, što je zvučalo nevjerojatno, i bio tamo, kako to da je zapazio nekog tako neuglednog kao što je Derek Allgood?

Odgovori su bili dovoljno izravni. Prevoznačka firma koja se bavila transportom strojnih alata i auto dijelova gubila je robu negdje između svojih deponija i mjesta isporuke, koja su sva bila smještena u krugu sto milja oko Londona. Nadglednik i menadžer bili su u firmi godinama, kamiondžije nikada nisu stajali više odjednom prije isporuke, ali kada se roba provjeravala na drugom kraju uvijek je nešto nedostajalo, teška mašinerija koju je trebalo pomicati. Catchpole je bio na čelu male grupe, koja je uključivala i detektiva po imenu Dick Avlesford, ubačenog unutra da radi na deponiju, a njegov identitet bio je poznat samo direktoru firme. Avlesford je doznao da menadžer, Moresby, ima vezu sa ženom firminog računovođe, i da na nju troši više nego što može. Tada je jedan od radnika tokara rekao Avlesfordu da Moresby i jedan od utovarivača imaju love, sreću se svaki petak u Četiri pera i novac ide iz ruke u ruku. Avlesford je mislio da ili utovarivač skida robu s kamiona nakon što su je vozači provjerili, ili je jedan od vozača u poslu. Uspio je napraviti nekoliko provjera kamiona bez da je naišao na nešto krivo i predložio je da se Moresbvja i utovarivača nadgleda u pubu, kada i ako novac promijeni ruke.

Avlesford je bio mlad i entuzijast, a Catchpole se složio iako nije bio potpuno uvjeren u njegovu teoriju. Catchpole je bio nepoznat osumnjičenima, pa je otišao u pub dok je Avlesford u blizini čekao. Moresbv i utovarivač su došli, obojica uzbuđeni; pili su scotch. Kuverta je prešla od utovarivača u Moresbvjeve ruke, Catchpole je obavijestio Avlesforda, i tada konfrontirao dva muškarca, koja su u početku bila zapanjena, a zatim ogorčena. Utovarivač je tvrdio da ima pobjednički sustav na kartama, Moresbv i neki drugi su se pravdali sindikatom, a za mjesec dana imali su dvije pobjedničke linije vrijedne skoro deset tisuća funti. Nevjerojatna priča? On je pružio pismo koje je to dokazivalo.

Detektivi su radili najbolje što su mogli nakon ove katastrofe. Moresbv je prijetio da će tužiti policiju, ali je nakon par pića bio uvjeren da je sve dobra šala. Pića su vodila u razgovor, u smjeru u kojem je Moresbv osjetio sumnje prema računovođi koji je pravio konačne provjere tereta prije davanja pismenih detalja vozačima. Nekoliko dana poslije prevara je otkrivena, vodio ju je računovođa i vozač koji je bio u neprilici sa svojom hipotekom. Bilo je prilično jednostavno. Računovođa bi pri utovaru provjerio dvadeset kutija, a vozač bi potvrdio broj, ali jedna ili dvije nisu nikad došle na kamion. Alati koje su sadržale odlazili bi sa deponija te noći nakon zatvaranja. Vlasnik deponija rekao je da se tome od vozača nije nadao, fraza koju je Catchpole često prije čuo. Avlesford se ispričavao, Catchpole je rekao da ne boli nekom platiti piće.

Jackoa sve ovo nije previše zanimalo, ljutito je žvakao gumu tijekom priče, ali ono što je Catchpole rekao o Allgoodu uništilo je svaku moguću optužbu protiv njega. Catchpole gaje odmah prepoznao jer je Allgooda jednom priveo zbog slučaja s mladim djevojkama. Detektiv ga je smatrao patetičnim, ali potencijalno opasnim "samo jedna sitnica mogla bi frajera pretvoriti u monstruma" kako je rekao Roseu, koji je bio iznenađen čuti Catchersa kako govori na takav način. Tako je u pubu Catchpole držao oko na Allgoodu u slučaju da počne pričati s nekim mlađim, ali Allgood je samo tiho pio, razgovarao s nekim sitnim lopovima, zapjevao s njima. "Razgovarao sam s njim, ali kao da nije bio prisutan, bio je u zemlji snova, nisam bio siguran ni da li zna tko sam ja", rekao je Catchpole, i Jacko kimne glavom. Izluđivala ga je ta ista odsutnost

pažnje za vrijeme ispitivanja. Ali Catchpole je bio siguran u Allgoodovu prisutnost u pubu u vrijeme kada je Lily Devon ubijena.

Zašto je priznao? Kao što je rekao Catchers, bio je vrsta čovjeka koji bi priznao da je ukrao krunske dragulje kada bi mu to dovoljno često ponovili.

Bilo je to bolnih pola sata za Jackoa, ali Catchers je bio toliko suosjećajan, skoro se ispričavao, da je inspektor na kraju imao puno bolje mišljenje o njemu. Ako imate trag kakav je Jacko dobio od pouzdanog doušnika, slagao se Catchers, morate ga pratiti. Nije dodao da bi mudar čovjek bio skeptičniji nego Rose i da bi puno toga prvo provjerio.

"Namjestili su mi", rekao je Jacko. "Taj prokleti Moshe, znao sam da nešto nije u redu. A Billy Harris, trebao sam znati da ne treba slušati takvo smeće. Netko se ovoga htio riješiti, to je činjenica."

Kada je tu frazu upotrebio pred Velikim Čovjekom, dobio je leden prijam.

Briljantno, rekao je Veliki Čovjek, ali bila je šteta što to nije napravio ranije umjesto da od sebe pravi budalu privodeći Allgooda. Jacko je znao da ga čekaju ružna vremena i bilo je loše koliko je očekivao da će biti iako Veliki Čovjek nije ni podigao glas. Na kraju, laknulo mu je kada je saznao daje skinut sa slučaja. Bilo je, rekao je Veliki Čovjek s očiglednom ironijom, još puno drugih stvari na tanjuru. Nakon kratkog razmišljanja Veliki je Čovjek poslao po Catchpolea i pitao ga za obitelj na svoj osjećajan način. Catchpole je odgovorio da je sve po starom.

"Još uvijek se brinete o dječacima?" Detektivova žena, Alice, ostavila gaje prije par mjeseci, nakon što je njen brat počinio samoubojstvo u zatvoru čekajući sud. Krivila je svog muža što ga nije izvadio uz kauciju. "I uspijevate? Sami?"

"Nemam kućnu pomoćnicu, ako na to mislite. Alice vidi dječake vikendima, kaže da se mora sabrati. Nadam se da će se vratiti."

"Ne želim čačkati. Htio bi samo znati kako se nosite s pritiskom."

"Da se ne mogu nositi s pritiskom ne bih bio u službi." Catchpoleu se nisu svidjela pitanja, ali je osjetio da to previše pokazuje. "Zao mi je, gospodine."

Mislim da se mogu nositi sa svime s čim moram. Nevolja je u tome što Alice ne poznaje granice onoga što policajac može i što ne može

učiniti. Na neki je način u pravu, što nam oboma otežava stvari.“

"Mislim da hoćete reći, da će, ako se vrati, to biti pod vašim uvjetima." "Možete reći da izbjegavam to reći.“

Catchpole se kratko nasmijao. Zgodan momak, pomislio je Veliki Čovjek, pitam se da li ima komada sa strane. Ponovo se ispičao što se upliće, rekao je da ih je Catchpole spasio u ovoj aferi s ubijenom kurvom i da želi da on nastavi slučaj. Catchpole je rekao da izgleda kao da je namjerno namjestio inspektoru Roseu da bi dobio ovaj slučaj.

"Već sam Rosea skinuo s njega. Ako ima takve reakcije, što sumnjam, onda je to ljubomora na koju se čovjek kao vi ne bi trebao obazirati. Biti dobar policajac znači ignorirati osjećaje drugih ljudi. Kao što i sami znate." Čekao je reakciju, ali nije je bilo. "Ta kurva stoje ubijena, to sve izgleda jasno, ali nije. Ako je odgovor jednostavan, zašto nam je lažno rješenje servirano na tanjuru? Netko se igra s nama, a to je nešto što me ne zanima, niti hoće. Želim da istražite zašto nam je Allgood podmetnut i tko je iza toga. Javljajte mi se osobno, obavještavajte me o onome što nađete.“

Kapci Velikog Čovjeka izgledali su poluzatvoreni, ali Catchpole je bio svjestan da ga motri pažljivije nego inače. "To je sve?“

"Što još?“

"Otkrijte tko je ubio djevojku. To niste spomenuli.“

"Naravno, Catchers. S čovjekom kao što ste vi nema potrebe navoditi očigledno." Catchpole je sljedećih par sati čitao spise, te se vratio u preuređenu kapelu u Claphamu koja mu je bila obiteljski dom. Alan je skuhao čaj za sebe i Desmonda, sardine na tostu i nakon toga čokoladne kekse.

"Što ćeš ti, tata?" pitao je Desmond.

"Nisam baš gladan. Vjerojatno omlet. Malo kasnije." "To si jeo jučer navečer.“

"Krivo. Jučer navečer je bila kajgana." Alan reče: "Nisi baš neki kuhar." "Nitko nije savršen.“

"Bilo bi mi bolje da se mama vrati.“

Pogledao je njihova lica, Alanovo pitajuće, Desmondovo u nadi, ali na rubu suza. "I ja želim da se vrati, ali to ovisi o njoj. U međuvremenu možemo ovako. Idite gore i počnite svoje zadaće, ja ću vam se pridružiti kasnije.“

Kasnije, puno kasnije, nakon što im je pomogao sa zadaćama, nadgledao njihovo kupanje, malo radio u vrtu, prepekao svoj omlet i pogledao američku policijsku seriju na TV, sjeo je da bi zapisao opažanja o sposobnostima Velikog Čovjeka za izbjegavanje da kaže ono što želi, ali je zaspao. Izvan kapele glasovi su se uzdizali u pjesmu o Irskoj posipanoj zvjezdanom prašinom da bi djetelina bila zelena. Osluškivao je čuje li se plač djece, koja su se ponekad budila s ružnim snovima, ali nije čuo ništa. Razmišljao je o Alice i zaspao.

Sto je pravo, neophodno je s Clarissom zasićenom, kako je ovih dana otvoreno govorila, prljavim Londonom i prljavom politikom i na trenutke zauzetom otvaranjem izložbi kostima u Bathu ili Tauntonu ili negdje drugdje u West Countryju, Bladon je bio sve više usamljen. Naravno, bilo je tu posla i ljudi koje je trebao vidjeti, ali tjedan za tjednom izgledalo je zgodnije posao prebaciti na jednog od niza tajnika, i dan za danom društvo nezadovoljnih i karijerističkih političara postajalo je sve manje simpatično. Često je navečer skliznuo kroz vrata između broja deset i jedanaest Downing Streeta, pozdravljajući svakog tajnika ili službenika koji se tu našao i otišao širokim stubištem na brbljanje s kancelarkom, Rhodom Carpenter.

Izbor žene kancelara, prve u povijesti Britanije, bio je jedan od nekoliko poteza u Bladonovom drugom mandatu premijera koji su odobravali i njegova stranka i javnost. Rhodin otac nije bio ništa više nego pomoćni menadžer u banci. Dobila je stipendiju za sveučilište, gdje je stekla zvanje ekonomistice, izabravši rade ustanovu u Midlandsu nego Oxbridgeu, jer je, kao što ona kaže, više slično stvarnom životu. Radila je u trgovačkoj banci, zatim kao financijski urednik dnevnog lista. S dvadeset i pet udala se za poslovnog magnata, dobila sina i kćerku koji su sada i sami na sveučilištu, natjecala se za parlament u vrijeme kada se rastajala od muža zbog njegovog nevjerstva, sama priznavši jednu svoju aferu i na iznenađenje većine ljudi u stranci osvojila prvo nominaciju i zatim mjesto.

Njen inauguracijski govor bio je moćan i smiješan, i uskoro je postalo jasno daje ona jedna od malo ljudi u stranci koji razumiju visoke financije i koja ih zna objasniti na način da shvate i neznalice. Bila je uspješna i kao mladi ministar, ali njeno imenovanje za kancelarku u vladi koja je mogla ostati na vlasti samo uz podršku

nacionalnih liberala bio je smjeli udarac. Uspjeh je mjereno lakoćom kojom je ušutkala kritičare koji su govorili da žonglira ljudima kao mađioničar zečevima. Sposobnost uspješnog mađioničara je u izvlačenju zečeva iz šešira, pa je iza sebe izvadila plišanog zeca da bi potvrdila svoje stajalište. Donji dom je lako zabaviti, a ovo je odmah bilo pozdravljeno.

Sa zadahom punim konjaka, Bladon je gledao okolo i uzdahnuo. "Imaš dara da se uživiš u sve to. Clarissi to nikad nije uspijevalo." "To je zato što živim u tome. To je moj dom."

Bila je istina da Rhoda nije imala ništa osim stana na trgu Bloomsburv koji je iznajmila nakon što se doselila u Downing Street.

"Ali ne zauvijek."

"Ne budi tako mračan, Patrick. Ništa nije zauvijek, ali je dobra ideja ponašati se kao da je. Osim toga, nema razloga za loše raspoloženje."

"Volio bih kad bi se mogao složiti s tobom. Divim se tvojem duhu." To je bila istina. Rhoda je bila mala i tamna s kovrčavom kosom koja je počinjala sijediti, rumenih obraza, jakog nosa i duge brade. Ispod njih nalazila se kockasta figura i prilično debele noge, jedna kraća od druge kao rezultat napada dječje paralize u djetinjstvu. Njeno šepanje nije ju spriječavalo da se glatko kreće po plesnom podiju i bilo je onih koji su nalazili da su njeno šepanje i krivi osmijeh seksi. U Bladonovim očima nije bila fizički privlačna mislio je da je njen um impresionirao magnata ali imala je energiju na kojoj joj je zavidio.

Bilo je vremena, pogotovu u ovoj sobi, kada je osjećao kao da ta energija teče iz nje u njega i jača ga njenom voljom za kontrolom i organizacijom stranke i društva. Je li on nekad bio takav, imao takvo samopouzdanje u žilama? Spomenuo je zadnje nepovoljne brojke iz anketa radi toga da ih ona omalovazi, a ona je to i učinila. Tada se je nagnula naprijed, naglašavajući to što je rekla zdepastim prstima.

"Došao si do mene da te odobrovoljim, priznaj." Kimnuo je glavom. "Ali ne treba ti, karte su u tvojim rukama, samo moraš odigrati. Stranka je uz tebe, samo čekaju. Ti si vođa kojeg žele, a tvoju politiku trebamo."

"Ugodno mi je slušati te." Osjećao je kako ga konjak grije. "Ali moju politiku kao da su oteli drugi." "Recimo da je istina, traži je natrag. Nije loše ono što Rex radi, zemlju moramo odvući vrišteći u dvadeset

i prvo stoljeće, bolje komunikacije, manje intenzivnog rada, više opuštanja. Moramo biti dio političke Europe i trgovinske Europe i neki dijelovi nacionalnog suvereniteta morati će otpasti. Svi znamo da je to istina, to je sistem stisnute šake kojom Rex ide na ono što je krivo, to i činjenica da sebe vidi kao nacionalnog spasitelja. I, naravno, Allen Pitcombe znači nešto kada govori o očuvanju naše baštine, iako se od jezika koji on upotrebljava i ti i ja razbolimo. Nema ničeg lošeg u idejama, ali ti si taj koji ih može provesti, natjerati zemlju da ih prihvati. Ljudi ti vjeruju, Patrick, znaju da je njihov zastupnik pošten čovjek. Samo moraš voditi.“

Kada je pričala ovako, pucajući iz svih pištolja, mislio je kako je dobro, iako se još uvijek u sebi dvoumio. "Ono što se pitam je, koliko se članova u domu, koliko ljudi u zemlji, slaže s onim što pričaš. Ali bila bi sa mnom da to napravim, provedem politiku, povedeni?“

"Sigurno. Ja sam iz premijerove stranke i čudio bi se koliko nas ima. Povedi, slijedit ćemo te. To o politici kao umjetnosti mogućeg, uvijek sam mislila daje to sranje. Politika je umjetnost uvjeravanja ljudi daje ono što znamo, pravo i neophodno." Razmišljao je o tome. "Dajte im Calendarove stavove, ali zašecerite tabletu? Nikad neće pristati.“

"Tada bi mogli i bez njega. Ljudi samo misle da su nezamjenjivi." Oboje su se nasmijali, njen krivi osmijeh pokazivao je jedan zlatan zub. Bladon je ostao još pola sata prije nego je poljubio Rhodu u obraz, rekavši da je boravak s njom kao transfuzija krvi.

Glas Velikog Čovjeka bio je hladan. "Rekao sam vam da slučaj ne stoji. Daljnji su ga dokazipotopili.“

"To su loše vijesti. Važno je da se to vrlo brzo raščisti.

"Važno vama?" Johnno nije odgovorio. "Možete reći bilo kome zainteresiranome da sam stavio starijeg službenika na taj slučaj. Kada iskrasne nešto novo reći ću vam.“

Pomisao na ono što bi Rex Calendar mogao reći dovele su Johnna do riječi koje su ga začudile kako ih je izgovorio. "To je ono što kažete svakome. Nije dovoljno dobro.“

"Morat će biti. Ako biste mi mogli reći malo više o onome stoje potrebno i zašto, puno bi mi pomogli." Spustio je slušalicu.

Kada je Johnno svom šefu prosljedio vijesti, Calendar je odgovorio da to samo pokazuje ono u što je uvijek sumnjao, da Yard treba

dobro protresti i ako on bude ministar sljedećih par mjeseci, dobit će svoje. "Ali svog rođaka možete pustiti da spava, barem za sada."

"Mislite da ostavim sve? Da više ne istražujem?"

"Ne baš, Jonathan. Neka psi koji spavaju leže, ili neka psi koji leže spavaju."

Moshe Daviš je u početku pokušao reći da je pogriješio u vezi ogrlice. Catchpole je s prijateljskog razumijevanja i nestrpljivosti prešao na prijetnje. Najčešće su prijetnje davale rezultate.

"Gledaj, Moshe," rekao je, "obojica znamo da lažeš, da je knjiga totalno lažna.

Možemo provjeriti ostale komade za koje kažeš da ih je Allgood donio i dokazati da nisu iz Blewbury Housea, ali to bi bio gubitak vremena. Ako me natjeraš da gubim vrijeme, obećajem ti da te nećemo pustiti na miru. Svaki posao koji obaviš provjeriti ćemo da vidimo je li legalan, i ne bi se čudio kada bi ti ponudili robu za koju znamo daje ukradena, samo da te vidimo u iskušenju. Posao bi ti mogao propasti kada bi moje kolege došle usred posla i pitali da li im možeš pomoći prodati ukradenu robu. Žalim te, Moshe, stvarno te žalim. Ako budeš poslovao po zakonu tvoj će posao propasti, a kada i ako bude ičeg sumnjivog, tako ćemo te brzo uhvatiti da ćeš misliti da te vozi Nigel Mansell."

Nakon par minuta takvog prijateljskog uvjeravanja Moshe je popustio. Rekao je da mu je rečeno kako mora pokazati čovjeka zbog pljačke, te je dobio fotografiju i informacije o onome što je trebalo biti ukradeno. Na osnovu tih informacija on je iz vlastitog naklona izabrao ono što je trebao kupiti, nakon što se uvjerio da se pravi komadi neće pojaviti. O čemu se tu radilo? Nije pitao, ali bio je uporan u tvrdnji da nije znao kako nekome namješta ubojstvo. "Nikada to ne bih napravio, nikada. Ja sam čovjek mira, moj dosje vam to može potvrditi."

"Zašto onda, zašto se uplitati?"

"Prijetili su mi. Rekli su da će mi srediti djecu ako se ne budem držao priče. I mislili su ozbiljno. Ovi mladi danas, njima izrezati ili oslijepiti par klinaca nije ništa, zafrkancija. Nisu kao vi i ja, gospodine Catchpole, nisu gospoda, nema onoga što ne bi napravili. To nije svijet u kojem sam ja odrastao i to je istina.

Catchpole se začudio što ga je Moshe povezao sa sobom kao gospodinom. On je ljude smatrao ili lopovima, krimićima, narkićima, ili običnim građanima, koje je štitió, ali nikad gospodom. Gledajući Moshea, ipak, pažljivo podrezane brkove, plavu vestu, lijepe hlače, ukusnu kravatu, vidio je da je za kriminalca maska gospodina nužna, ne samo za impresionirati ostale prijestupnike, nego i za njegovo samopouzdanje. Možda bi trebao biti polaskan što ga Moshe stavlja u svoju klasu. Pitao je koji su mladići prišli draguljaru.

Bili su u zadnjoj sobi, mlađi asistent je bio sprijeda sa mušterijama. Moshe je snizio glas. "Ovo ne ide dalje, razumijete? Mislim, znam da ćete iskoristiti ono što kažem, ali ne spominjite moje ime. Moja djeca, curici je trinaest, a njenom bratu jedanaest. Ono što su rekli da će napraviti Miriam to nisu ljudi, to je nešto drugo." "Daj mi ime i tu završavamo. Cuo sam od doušnika."

"Speedy Walters, znate li ga? To su bila dva njegova momka, jednog znam, zove se Dodo Canter. Prvo sam rekao da ne želim imati ništa s time, rad s kamenjem je moj posao i to je sve. Tada je Canter rekao da će razbiti dućan, pa ono za djecu i to je bilo dosta. Ja sam obiteljski čovjek, razumjet ćete."

"I suosjećati", rekao je Catchpole ozbiljno. Ali zašto, pitao je svog narednika, Charlieja Wilsona, bi Walters htio namjestiti Allgoodu? Bez sumnje, Pisser Jones je dobio tu priču za Jackoa Rosea, ali sve je izgledalo krivo. Speedy je živio s bivšom djevojkom Jimmvja Silvera, znači Jimmy bi trebao htjeti namjestiti Waltersu. U svakom slučaju, zašto bi Walters htio biti upleten u nekakvo ubojstvo kurve? Wilson se raspitivao i za par dana dobio je odgovor na prvo pitanje. Izgledalo je kao da postoji spor između Speedyja i Jimmvja Silvera oko teritorija, te je Jimmy poslao svoje momke da poruše nekoliko klubova koje je Speedy koristio kao centre za distribuciju droge. Imao je razloga namjestiti Jimmvju. Zašto bi Walters bio zainteresiran za kurvu, ostalo je tajna. "Što s onom curom, Maureen?"

"Čini mi se da nema veze. Jimmy kaže da si Speedy slobodno uzme drolju. Čujem daje jedan od Jimmvjevih momaka spremio Pissera u bolnicu. Ne znam kako se proćulo daje Pisser prokazao Allgooda, izgleda da je jedan od momaka znao da je doušnik." Wilson je s užitkom vidio nadzornikovo zgađeno lice, ali je kimnuo

kada je Catchpole rekao da je to kao okretanje komada zemlje i gledanje crva kako gmižu. Wilson se divio svom šefu, znao je da ne želi biti na istom nivou kao kriminalci. U Wilsonovoj knjizi to je bilo nešto što morate učiniti i što bolje to radite rezultati će biti vjerojatniji.

Sada je Catchers rekao: "Vrlo dobro, Charlie, ali to nas vodi jako daleko. Speedy je kriminalac, Silver je srušio dva njegova kluba, tako da bi paljevina četiri Silverove kladionice bila više u njegovom stilu, ne ovaj komplicirani posao namještanja ubojstva. Netko je rekao Speedvju što da napravi, možda je dobio lovnu, možda je bio dužan čovjeku uslugu." Uzdahnuo je. "Bolje da popričam sa Speedvjem. Vidim da misliš da ćeš to napraviti bolje od mene, Charlie, i možda si u pravu, ali ipak želim biti tamo. Dođi sa mnom, štiti me." Wilson se nasmijao. "Nazovi Waltersa, reci mu da želimo pričati o njegovim nevoljama sa Silverom, nešto tako, nije me briga što ćeš reći. Budi ljubazan." Digao se od stola, otišao do prozora, pogledao djevojke u ljetnim haljinama, muškarce u kratkim rukavima. "Krasno vrijeme." Nastavio je istim neutralnim tonom: "Znaš, stvarno me boli što moramo biti ljubazni prema takvom smeću."

Speedy je živio u velikoj viktorijanskoj kući u jednoj od ulica blizu Streatham High Rooda. Instalirao je električna vrata, tako da ste morali zvati kuću da bi mogli ući. Kada ste prošli bili ste u polukružnoj prigradskoj cesti s nekoliko garaža s desne strane. Prednja vrata, ipak, nisu bila konvencionalna prigradska, nego željezna, s rupicom, ali bez brave. Detektivi su bili pregledani kroz nju, te ih je primio visoki crnac. Ušli su u široki hodnik, sa sobama sa svake strane. Čuo se zvuk kucanja po pisaćem stroju; jedna je djevojka izašla iz sobe noseći nekakve spise. Crnac ih je vodio prema liftu. Catchpole zapita: "Speedy je ovo ugradio? Nema stubišta?" "Stubište je odozda. Gospodin Walters kaže da ga ne želi sprijeda, želi biti moderan. Sprijeda su uredi, on to voli."

Catchpole kimne glavom. Ušli su u lift. Wilson reče: "Znamo li se mi? Deptford, prije par godina, borili ste se protiv Tiger Murphvja, izgubili u petoj. Viste Delavvare Large, je li tako?"

Crnac je buljio, smijuljio se. "Imate dobro pamćenje, samo ste u jednom progriješili. Legao sam, razumijete? Mogao sam tog Murphvja zatući s jednom rukom vezanom, ali morate se brinuti za

novac, je li tako? Speedv se za to pobrinuo i svi su bili sretni. Ne bi vam to trebao govoriti.“

U osmijehu su se vidjeli lijepi zubi. Wilson reče: "Nećemo reći." Delavvare se još jače nasmijao.

Njihove noge nisu pravile zvukove hodajući po debelom tepihu. Zlatne kvake sjale su s lijeva i s desna. Delavvare je otvorio vrata ispred njih, stao sa strane da prođu, te ih najavio: "Priljavština.“

Speedv Walters skočio je preko sobe na slabašnim nogama i rukovao se s njima jakim stiskom. Dobio je ime kao brzi srednjeteškaš i izgledalo je kao da se još uvijek može pobrinuti za sebe u ringu. U ringu ili izvan njega. Lice mu je bilo bez ožiljaka osim što mu je nos bio malo kriv. Male oprezne oči duboko su utonule u meso. Njegov cocknev naglasak bio je pokriven laganim slojem kulture kada je rekao: "Sto mislite o mom sjedištu, gospodo? Nije li nešto, zar ne?“

"Stvarno nešto", složio se Catchpole. Walters je vjerojatno bio ponosan na zlato. Slike na cijelom zidu, fotografije boksača i sportskih događaja, sve je bilo u zlatnim okvirima. Zidna svjetla bila su u zlatnim sjenilima, tapete crnozlatne. Stakleni stolić za kavu bio je obrubljen pozlaćenim metalom, stolice i kaučevi bili su pokriveni zlatnim dralonom, tepih je bio zlatni sa crnim motivom u skladu s tapetama.

Walters ih je pustio da upijaju, zatim je pokazao prema mjestu gdje je jedan zid bio zamijenjen prozirnim otvorom koji je vodio prema dugačkom balkonu. "Nisam mogao sagraditi trijem, nisu mi dali dozvolu. Ovo je bilo najbolje što sam mogao." Catchpole je kimnuo glavom. "Jako lijepo, ali nije neki pogled, same kuće. Šteta što ih nisi mogao kupiti, porušiti, i sagraditi olimpijski bazen. Pomoglo bi ti da ostaneš u formi.“

Male oči su ga ružno pogledale, zatim Walters reče: "Dobar vic, nadzornice, to je pravi pristup, zar ne? Nisam imao zadovoljstvo", obratio se Wilsonu. "Znamo se", narednik je kimnuo glavom. "Gospodo, što pijete? Samo recite, Del će nas počastiti. Nemamo često užitak zabavljati policiju, zar ne, Del?" Wilson pogleda svog šefa, odluči se za pivo. Walters zatraži viski, i Catchpole također. Bar s pićima bio je zaklonjen iza zida koji se otvorio. Walters ih je promatrao dok su se čudili. "Volim nešto neobično, kao što vidite.

Nešto s ukusom. OK, Del, ostavi nas, siguran sam s ovom gospodom." Kada je Delavvare otišao obratio se Catchpoleu.

"Rečeno mi je da se brinete o mogućim nevoljama ovdje u južnom Londonu. Ako i je tako, na krivom ste kraju batine, došli ste u krivi dućan. Da ima nevolja, ja bih za njih znao."

Wilson reče: "Bilo je nevolja. Čuli smo da su dva tvoja kluba razvalili Jimmvjevi momci, puno toga je razbijeno, dvoje ili troje ljudi završilo je u bolnici."

"Čuo sam za to. Neki klinci se uspinju, to sam ja čuo. Događa se."

"To nisu bili neki klinci, to su bili dečki Jimmvja Silvera. Nemoj mi reći da mu nećeš vratiti."

"Ne znam na što smjerate. Jimmy je prijatelj, nisam u nikakvoj svađi s njim." "Čak ni zato što mu ševiš žensku?" Walterovo lice je pocrvenilo, promrmljao je nešto nerazgovijetno. Catchpole je ocijenio da je vrijeme za intervenciju. Kako je počeo pričati, Walters gaje ignorirao i obratio se Wilsonu: "Ne želite otvoriti usta tako jako jer bi vam ih netko mogao zatvoriti. Ne znam što ste čuli ali nisam imao nikakvih nevolja, ovdje se vodi čist posao. Ovo je moj dom, i kancelarija, to je moj posao "

"Sa stražarom vani i čeličnim vratima", reče Wilson.

"Možda je to trebalo u prošlosti, ali više ne. Morate se modernizirati. Ovo je mjesto čisto, kao i moj posao. Ako želite malo pogledati okolo, samo izvolite, ja ne tražim naloge, nećete naći ni crack ni tablete, ništa "

"Oružje?" reče Catchpole. "Vidio sam da ga Monstrum ima."

"Ako u kući ima pištolja, ima za njih i dozvola." Walters sa nagnuo naprijed u svojoj stolici. "Ono što vam hoću reći je, s prošlosti je gotovo, ovo što radim sada je čista poslovna operacija. Imam čistionicu, imam ugovore za " Stao je, povikao "Da?" tada: "Uđi, draga, pozdravi. Ovo je Maureen, ova dvojica su velika zvjerka policajac i njegov mali."

Maureen je bila zgodna. Trepnula je velikim plavim očima, rekla: "Dobar dan", tada: "Ljubavi, Garry je."

Buljio je u nju. "Jebem mu, rekao sam bez poziva."

"Znam, ali kaže da je hitno, da mora nešto popričati s tobom, da ti kažem da je on. Pa jesam." Odgovorila je nadureno.

Walters je ustao i prešao preko sobe. Izgledao je kao da će je udariti, ali umjesto toga poljubio ju je u obraz. "Reći ćeš mu, draga, da ću ga nazvati za deset minuta, u redu?" Kimnula je glavom, gledajući ga s obožavanjem. "I ako uđeš još jednom dok sam usred posla i ne želim da me se prekida, prebiti ću te na mrtvo, jasno?" Smijuljila se. "Ajde idi." Kada je otišla pogledao je Catchpolea čvrsto i ponovio:

"Sve je čisto, kako sam rekao. Ja sam poslovni čovjek, promijenio sam se." Natočio si je još jedan viski. Catchpole je zatresao glavom. Wilson po dužnosti također. Catchpole reče: "Drago mi je da sam upoznao Maureen, jer o njoj želim razgovarati, ili o nečemu što je rekla." Ispričao je Waltersu Maureeninu priču o rođaku Jimmvja Silvera koji je odgovoran za ubojstvo u Kenningtonu. "Pitanje je, otkuda Maureen ta priča?"

"Ne bih znao. Čuo sam možda za tog Allgooda od Jimmvja, samo ogovaranja." Gledao je od jednog do drugog, zakrivljeni nos davao mu je umjetnički izraz. "Nema smisla da razgovarate s njom, isto bivam rekla. S kim je to pričala? Možda mogu pogoditi."

"Mislim da možeš. Tu je još problem tvog momka Dodoa Cantera koji kaže da će razbiti draguljarnu Moshe Davisa, valjda ga znaš i uz to prijeti njegovoj mladoj obitelji?"

"Ajme meni, žao mi je to čuti. Bi li se taj Moshe u to zakleo, što mislite? Sumnjam.

Reći ću vam što je s tim Dodom, on je dobar momak, dobar sve dok ne poludi. Ali," Speedv zatrese glavom, "ovisnik je, moram reći, a ovisnici su nepouzdana, ne moram vam ja to govoriti. Kada poludi sve će napraviti, recimo sve. Ali ne misli on to."

"Moshe Daviš misli daje došao od tebe. To nije točno?"

Umjetnički nos pogledao ga je poprijeko. "Naravno da ne, ne znam odakle mu ta ideja."

Uz Wilsonovo čuđenje Catchpole je to prihvatio. "U redu, vjerujem ti. Nisam se došao svađati, trebam pomoć. Kako ti i Jimmy ne možete biti najbolji prijatelji otkad ti živiš s njegovom bivšom curom, osim toga čuo sam da ti je uništio klubove, vidiš zašto smo zainteresirani."

Walters protrese glavom. "Rekao sam vam, vodim čist posao, ne želim gangsterski rat. Možda mi ga Jimmy želi nametnuti, ali s druge

strane ne razmišljate u pravom smjeru. Već sam prije primijetio da vi policajci nemate puno toga u glavi. Bez uvrede.“

"Šteta što nam ne možeš pomoći.“

"I meni je žao." Speedv je obrisao lice zlatno obojenom maramicom. "Trebali ste vidjeti narednikovo lice kada sam rekao: 'Bez uvrede.' Da pogledi ubijaju bio bih mrtav. Sigurno ne želite malo razgledati?“

Catchpole je odbio. Delavvare ih je ispratio. Kada su se udaljili Wilson je duboko uzdahnuo. "Ne znam kako vi to podnosite, tog gada koji se zafrkava. Još gore je to što ne možemo ništa dokazati, privesti Dodoa ne bi koristilo ništa. Pitajte me, gdje smo, nigdje.“

"Nisam siguran. Tko je Garry?" Wilson ga je blijedo pogledao. "Jedini put kada se uznemirio bilo je kada je ona djevojka ušla u sobu i rekla da Garry želi s njim razgovarati. Još nešto. Počeo je pričati kako vodi čist posao, rekao je da ima ugovore, tada je zašutio. Ugovore za što i od koga? Želim znati, pogotovo ako ima kakve veze s tim Garrvjem.“

Catchpoleu je izgledalo važno da sazna nešto više o Lily Devon, nešto što se Rose nije potrudio. Teško mu je bilo povjerovati da je djevojka vodila potpuno izoliran život kao što je pisalo u dosjeu, te je razgovarao s Myrom Gray koja je sada radila na reklamiranju.

Skrasila se u sretan zajednički život u preuređenom skladištu na Doeklandsu s jednim od računovođa iz agencije. Razgovarala je s detektivom dok je službenik, predstavljen jednostavno kao Reg, nešto kuhao. Pozdravio je i vratio se u kuhinju. Myra je imala dugu tamnu kosu, odlučnih pokreta, govora. Catchpolea je na trenutke podsjećala na vlastitu ženu, Alice. Apartman je gledao na Temzu, a ona je upotrebila jedan od svojih naglašenih pokreta dok su stajali uz prozor.

"Odavde dolazim. Moj tata je imao riblji restoran pored Commercial Rooda. Židovska pohana riba, najbolja na svijetu, bez masti. Ja sam Židovka iz East Enda I feministkinja, što kažete?“

"Ima nas svakakvih.“

"Još uvijek nisam odredila vlastitu seksualnost, pitajte Rega. Reg, jesi li čuo?" Reg je mahnuo kuhačom. "Ne žalim se.“

"A mi, mi smo, znate? Mi smo vam ono, tu i sada. Znate što mislim, mi smo klasa u usponu, Reg i ja, mogli bi biti nova klasa, čitamo sve

nove časopise, nosimo prave stvari, imamo police pune CDa. Ali znate što? Imamo sve to i još uvijek ne znamo ništa. Nismo sigurni. Što ja radim u reklamnoj agenciji, volim li to ili mrzim? Pojma nemam. I što radim ovdje na East Endu kada se odavde nisam mogla odlijepiti kada mi je bilo petnaest? Što je za ime Božje razlog? I kažem Bog, zašto to govorim? Mislite li da Bog postoji?"

Catchpole je istinski odgovorio da nikada nije razmišljao o tome. Iz kuhinje s drugog kraja duge sobe Reg je vikao da previše priča i neka začepi. Myra (promjenila je ime od Miriam Catchpoleu je izgledalo da su sve upletene žene promijenile svoja prava imena) je rekla da niti jedan muškarac ne razumije o čemu ona priča, ali u redu, šutit će. Detektiv je gucnuo jaki napitak što ga je Reg napravio, koji se sastojao uglavnom od džina ali je imao okus po limeti, i rekao da ne želi da šuti nego da mu priča o Lily, njenim prijateljima, navikama, karakteru. "Prijateljima? Nije ih imala. Karakter? To je bila zadnja stvar koja je vašeg kolegu zanimala. Taj vaš kolega je prilično bez veze, ako su svi kao on nije čudo što zločini ostaju nerazjašnjeni. Vi ste drugačiji. Ako sam njega nazvala bezveznim, vas ću zvati pametnjakovićem, novi čovjek na horizontu. Oženjeni?"

"Da. Zapravo me jako podsjećate na moju ženu, samo što ona toliko ne priča, a ono što kaže je više u glavu. Želim čuti o Lily, ne ono što mislite o policiji."

"Lily, OK. Lily je bila teška kuja. Reći ću vam što mislim o njoj, ali ja puno pričam o sebi, to me najviše zanima, morat ćete to trpiti. Ljudi mi kažu da imam umjetničkog talenta, što ja radim u agenciji, neki moji radovi vise tamo na zidu. Pokušavala sam pet godina, prodala možda tucet slika i još nekoliko prijateljima, tada sam pomislila, do vraga, moram zarađivati za život i evo me tu sam. Mogli bi reći da sam se prodala, ali sam barem pokušala." Reg je viknuo da još uvijek slika. "Ma vraga, to je pipkavo, znate i sami. Ali Lily, ta sramežljiva kućna pomoćnica koja je sa mnom išla na satove umjetnosti i rekla da joj je zlo od kuće, rada u uredu, male plaće, pitala me je da li može doći kod mene i prva stvar koju je rekla bila je da je u London došla zaraditi."

Popila je veliki gutljaj svog pića. "Kao što sam rekla, mogu je razumjeti, iako sam mislila da je premlada da tako gleda stvari. Ono što nisam razumjela bilo je kako misli zarađivati. Bilo je to mjesec

dana prije nego sam saznala što radi. Rekla mi je da je dobila povremeni posao i mislim da bi iznajmljivanje sebe radi seksa mogli tako nazvati. Imala je vlastitu sobu ja sam tada živjela u Camden Townu, ne ovdje, to je Regovo i bila je pažljiva, moram priznati, nikada nije dovodila klijenta kada sam ja bila u blizini. Saznala sam jer sam jedan dan bila bolesna, pojela sam pokvarenu dagnju večer prije i učinak je bio drastičan, došla sam doma i čula zvukove, mislila sam da je prijatelj. Tada sam ga vidjela kako odlazi i bio je star čovjek, oko šezdeset.“

Vrtila je glavom. Reg se pojavio iz kuhinje s keceljom. Rekao je: "To je smiješno, moderna francuska farsa." Nije bio viši od Myre, plavokos, oštih crta. Njegovi zasukani rukavi otkrivali su bijele ruke bez dlaka. "Ostat ćete na večeri? Pašta, s mojim umakom. Odlično, iako ja to kažem.“

Catchpole je oklijevao. Myra je rekla: "Bolje da ostanete ako želite čuti najbolji dio." Pričala je dok je jela tijesto s umakom i za vrijeme voćne salate koja je slijedila. Reg je većinu vremena šutio. Catchpole je također šutio, svjestan da je prvi put čuo kakva je stvarno bila Lily Devon.

"Ono što nisam mogla shvatiti bili su njeni živci. Pogledati nju bilo je, ne znam, djevičanski, nevino, krotko i blago. Možda nisam upotrebila prave riječi ali možda ćete shvatiti. Kada sam je pitala tko je taj čovjek, rekla je 'klijent', kako ja još nisam shvaćala što se događa, nastavila je: 'Rekla sam ti da ću doći zaraditi, znaš onu priču o sjedenju na bogatstvu, ja ne sjedim na njemu, nego poduzimam nešto.'" Myra je zastala, s vilicom fettucina na pola puta prema ustima. "Nemojte me krivo shvatiti, svi želimo nešto bolje iako ne znamo što je to. Ako odrastete u Commercial Roadu možda želite biti ovdje.“

"Želiš i imaš to. To je dobro." Reg je pogledao prema visokom stropu, zatim prema prozoru. Svjetla Londona, plava i žuta, treperila su prema njemu.

"Ne znam. Vratimo se na Lily, nisam mogla vjerovati, imati muškarce za novac u mom stanu. Pitala sam je zar ne može naći posao, možda je bila očajna i možda bih ja mogla pomoći, ali nije bilo to, pitala me je koliko zarađujem i kada sam joj rekla ona je odgovorila da zarađuje tri, četiri puta toliko. A što sa sidom, što ako

te napadne neki seksualni manijak? Pokazala mi je nož koji je imala
" "Kakav nož?"

"Drška od slonove kosti, tanka oštrica, vrsta bodeža, mislim da bi
ga tako zvali.

Niste ga našli?"

Catchpole odmahne glavom. "Znala sam. Sida, govorila je da si
siguran ako paziš s klijentima, kako ih je ona zvala, paziš na
dvocijevke, kako ih je ona zvala, ne znam odakle joj to, izraz je tako
zastario, ali možda tako govore u njenom kraju, na način kao da je u
to uvjerena. Tada je rekla daje moj stan prikladan, ponudila je da će
plaćati duplo, nije mogla razumjeti kada sam joj rekla da ide." Džin
koktel ili štogod je to bilo pratilo je jako talijansko crveno vino. Myra
je ispila čašu. "Izgledala je nevino, na neki je način bila, ali je bila i
čudovište. Stroj za pravljenje novca."

"To je fraza. Korisna." Reg ju je zapisao na papirnatu salvetu.

"Je li imenovala neke klijente, opisivala ih, godine, što su radili?"

"Zatvorila se kada sam joj rekla da nestane u roku tjedan dana i
bez muškaraca u mom stanu. Tri dana poslije otišla je."

"Djevojka koja je s njom dijelila stan u Kenningtonu misli daje
nalazila klijente preko seksi časopisa i preporuka. Ne znate za
časopise?" Vrtila je glavom. "I to je bilo zadnje što ste juvidjeli?"

"Ne baš. Nazvala me je u ured prije mjesec dana, htjela je da
idemo napiće.

Pristala sam, iz radoznalosti. Kao što sam rekla bila je čudovište,
aliotkačeno." "Jeste li se našli? Ne znam za to."

"Policajac me nije ni pitao. Našle smo se u baru koji se zove
Sandys, mjesto na kakva ne idem, ali znate zašto me je htjela
vidjeti?" Myra se nagnula naprijed, kosa joj je skoro bila u vinu.
"Stvarno ju je bolilo što sam je izbacila, htjela mi je reći kako je
uspješna, da će se za dvije do tri godine moći povući. Tada je mislila
pokrenuti čisti posao, dizajn interijera imala je stila, ukusa htjela je
znati da li hoću raditi s njom, znala je da hoću biti slikarica. To je
rekla, ali ono stoje htjela bilo je pokazati mi daje uspjela, zarađivala
je dvadeset puta više ležeći nego ja radeći."

Svi su se nasmijali. Reg je htio zapisati, ali se suzdržao. Catchpole
je pitao da li su Lily znali u tom baru, ali Myra je rekla da ne, zatim da
lije spominjala ili pokazivala neki nakit što je dobila od klijenata.

"Nije, ali sigurna sam da bi rado, možete se kladiti."

"Je li rekla nešto što može identificirati klijenta, odakle su bili, što su radili?" "Ništa, osim što je rekla da radi sa stvarno vrhunskim ljudima i da ne bi vjerovala koliko joj plaćaju za samo sat vremena. Pitala sam je da li ikad uživa i rekla je da ne misli na to, bila je to poslovna transakcija."

"Ljubav je poslovna transakcija." Ponovio je Reg. Catchpole je pitao da li je možda Lily pokušala ucijeniti klijenta. Myra odmahne glavom.

"Vama nije jasno, zar ne? Mislila sam da ste bistri. Nikada ne bi napravila tako nešto. Mislila je da je našla unosan posao, to je sve."

"Držala se poslovne etike", reče Reg i nasmije se. Catchpole se također smijao.

Myra lupi šakom po stolu. Tanjuri su se zatresli.

"Bože, kako su muškarci glupi. To nije vic, to je otkrivanje vlastite seksualne prirode i onoga što želiš učiniti s njom. U redu, možda je to ludo i nije funkcioniralo, ali Lily je bila logična, znala je što želi kroz seks. Da sam barem ja to htjela." Stavila je glavu u ruke. "Da sam barem ja znala svoj seksualni identitet." Catchpole je ušao u svoj auto, svjestan da je popio više nego što smije. Vozio je pažljivije nego obično. Iako su Alan i Desmond tvrdili da mogu sami večerati i otići u krevet, nazvao je djevojku koja je došla i gledala TV kada je on radio do kasno. (Alana je ljutila upotreba riječi "babysitter".) Vraćajući se u kapelu primijetio je da se sjetila upaliti svjetlo na trijemu. Kada je otvorio vrata i viknuo: "Zdravo", glas koji mu se javio nije bio onaj koji je očekivao.

Alice je ugasila TV kad je ušao u sobu, te zatim ustala. Zagrlili su se. Rekla je:

"Zaključila sam da sam više jedna bez tebe, nego što sam na tebe ljuta. I nedostajala su mi djeca."

"Svima si nam nedostajala. Nadao sam se da nisi više ljuta."

"Nemojmo o tome. Znam da si napravio ono što si morao, pustimo to." Stavila mu je ruku na usta. Nježno ju je ugrizao.

"Mislio sam da izgleda kao ti, ali ne izgleda. Nije ni upola toliko zgodna." "Tko?"

"Djevojka na večeri. Večerao sam s mladima. U Docklandsu, koji je za mlade. Bili su jako ljubazni sa sredovječnim policajcem."

"Ti nisi sredovječan. Ali smrdiš na piće. Jesi li pijan?"

"Znaš li što brine djevojku koja ne izgleda kao ti? Pokušava otkriti svoj seksualni identitet. Ja mislim da znam svoj, ali ajmo pokušati otkriti tvoj?"

Sljedećeg dana rekao je Wilsonu da sazna sve što može o ljudima koji su koristili bar po imenu Sandvs, da pokaže vlasniku ili barmenu fotografiju Lily i vidi da li će je prepoznati, i da li je bila tamo s prijateljem. Tada je otišao u Worcester da vidi roditelje koji su Lily htjeli čuvati zamotanu u dekiću.

Devoni su živjeli na malom imanju u selu nedaleko od Worceстера. Lilyn otac bio je pušač lule sa zulufima. Majka joj je cvrkutala kao žalosna ptica. Catchpole je pio kineski čaj, jeo domaće kekse i slušao kako se nisu slagali sa svojom kćerkom. "Promijenila se", rekao je gospodin Devon. "I reći ću ti kada je to bilo, majko, kada sam ja digao ruke. Bio sam fakin." Nasmijao se. "Čovjek kojeg volite mrziti. Porezni inspektor prihoda."

Gospođa Devon digla je glavu sa nečeg zlatnog i zelenog što je plela. "Pomoćni inspektor. Ne znam zašto si otišao, bilo je to samo pitanje čekanja."

"Po tebi to zvuči kao da sam čekao da uđem u mrtvačke cipele i otkrio da ne mogu. Nije tako bilo." Nagnuo se prema naprijed povjerljivo. "Reći ću vam što je to bilo. Mislio sam, što ja to radim, lovim ljude koji su radili malo sa strane, platili par stotina funti poreza manje nego što su trebali, zvao ih na razgovore, čačkao im račune s čačkalicom, pravio im pakao od života? Dok su cijelo vrijeme ljudi s vrha skupljali dionice vrijedne milijune ili više, udruživali se i smijući se izlazili s više novca nego sam ja zaradio cijeli život. Sve je to pljačka, mislio sam, zašto i mali lopovi ne bi dobili svoj dio?"

"John, ne govori gluposti. Nadzornik će misliti da si radikal." "

"To nisu gluposti, majko. Nisam bio zavidan. Samo mi je izgledalo da tratim život, radeći što? Ganjajući brojke, provjeravajući papire da vidim jesu li ih ljudi zaobišli, trljajući ruke ako jesu, misleći 'Imam te.' Zašto raditi kada postoje knjige za čitanje i cvijeće i bilje o kojem se može naučiti? Tako sam rekao doviđenja, uzeo umanjenu mirovinu s kojom još uvijek mogu lagodno živjeti." Puhao je u lulu. "Rekli ste da se Lily promijenila kada ste odustali?"

"Da. Rekao sam joj koji su razlozi, i izgledalo je kao da razumije da sam napravio pravu stvar. Ali uskoro je postala nezadovoljna poslom

koji sam joj našao u jednoj vvorcesterskoj pravničkoj tvrtki. Dosadno, rekla je, i ja sam popustio, zašto bi ostala na dosadnom poslu? Rekao sam joj da sam radio godinama, da mora prvo hodati da bi mogla trčati.“

Cvrkut njegove žene bio je još uvijek žalostan. "To nije istina i ti to znaš. Bila je pametna djevojka, naša Lily, mogla je ići na fakultet, to je htjela. Zašto nije išla?" Govorila je svom mužu, ali se obraćala Catchpoleu. "Imamo novaca, kažeš. Ali da si ostao malo duže imali bi dovoljno da je pošaljemo na fakultet i da ne brinemo. Uvijek je mrzila taj posao, to znaš.“

"Imala je mogućnosti. Dogovorio sam sa starijim kolegom da pripazi na nju, i rekao je da obećava „

"Činovnica, kopiranje materijala i slanje računa, kakav je to posao?" "Ne bi dugo to bila, unaprijedili bi je. Samo " Zastao je.

"Ajde, reci mu, ukaljaj kćerkino ime. Više je nema, kakve ima veze?" Spustila je to zeleno i zlatno nešto i izašla. Njen se muž ispričavao kako je to teško primila, te je rekao Catchpoleu kako je Lily uhvaćena kako kopira dokumente u kompliciranom slučaju nekog imanja i predaje ih partneru koji je radio u firmi koja je zastupala drugu stranu. Je li imala kakav odnos s tim partnerom? Gospodin Devon se posramio pitanja. Odmah su je otpustili i, rekao je, išli bi na sud da on osobno nije intervenirao kod čovjeka koji ju je zaposlio. Vukući se za zulufe, gospodin Devon skidao je sa sebe krivnju.

"Nekad u životu morate paziti i na sebe, zar ne? Ako znam da je život nešto više od mjesečne plaće, nemam li pravo reći kad je dosta? Majka kaže da sam ja odgovoran, ali ja to ne vidim tako. I reći ću vam još nešto. Na svom poslu imao sam prilika, nudili su mi novac da zatvorim oči i propustim neke račune i čekala bi me fina velika Omotnica, ali to je nešto što nikada ne bih učinio. Lily je mogla reći da tamo gdje bih ja rekao ne, već prvi put kada je bila u iskušenju." Ubrzo nakon toga rekla im je daje dobila posao u Londonu. Catchpole je shvatio da njenom ocu i nije bilo toliko žao što jeotišla.

"I vraćala se, koliko, jednom mjesečno? Mislili ste da joj dobro ide, da se snašla?“

"Voljeli smo je." Vratila se gospođa Devon sa svojim cvrkutom, odmah iza Catchpoleovog uha, iznenadivši ga. Imala je uokvirenu fotografiju koju mu je sada tutnula. Bio je to studijski portret glave s ramenima na kojem je Lily, razrogačenih očiju, malo razmaknutih usana, izgledala zavodljivo i djevičanski. Detektiv je to u mislima usporedio s fotografijom krvavog tijela na krevetu i pomislio kako je mirovina od stvarnosti ovoga svijeta isto tako lijepa kao i mirovina od zbrajanja brojki za gospodina Devona.

"Upoznala je tog važnog čovjeka, nije rekla kako se zove." "Majko." Gospodin Devon je spustio svoju lulu.

"Bila je na večeri s njim toliko nam je bilo drago zbog nje." Je li nešto rekla o njemu, pokazala ili spomenula nekakav nakit što je dobila od njega? Gospođa Devon reče da ne i nastavi: "Samo da je važan, možda u poslu, kako ih zovu, magnat. Ili možda netko iz vlade „

Gospodin Devon ustade. "Sve su to gluposti, majko, znaš to kao i ja. Gomila laži. Bila je prostitutka, bile su to samo priče koje je izmišljala za nas." Njegova je žena nešto vrisnula, stavila ruke preko lica i istrčala iz sobe. "Vidite? Ne može to podnijeti." Hodao je do kraja ulazne ceste s Catchpoleom. "Jeste li vrtlar? Ruže su ove godine predivne, otkad sam u mirovini puno se bavim vrtom i isplati se, ali znate što? Ovo nas je tako potreslo da ponekad poželim da sam opet u uredu."

Na putu za London Catchpole je razmišljao, ako je Lily stvarno znala važne ljude, to bi moglo objasniti zanimanje Velikog Čovjeka za njenu smrt. Po povratku u Yard otkrio je daje Wilson ustanovio vezu između Waltersa i vijećnika iz južnog Londona po imenu Garry Johnson. Tvrtka po imenu Speedy Rušenje i Gradnja napravila je dosta poslova za lokalno vijeće i dobivala je ugovore za odvoz otpada i popravak zgrada. Johnson je bio zamjenik upravitelja vijeća i član odbora koji je izdavao ugovore. J. R. Walters bio je direktor Speedv Rušenja i Gradnje. Bio je također direktor Speedv Čišćenja, tvrtke koju je utemeljio Garry Johnson, čije je ime još uvijek stajalo na papiru.

Interesantno, reče Wilson, ali zašto bi mislili da to ima ikakve veze s djevojkom iz Kennigtona? Catchpole se složio. "Samo pratim smrad, Charlie i nadam se da će me odvesti do Blewbury Housea."

Smrad je vodio do Bobo Mirande. Iz onog što je Catchpole čuo o Lily izgledalo mu je nevjerojatno da se uzdržavala od pokazivanja skupih darova, pogotovo Myri. Jedina osoba koja je tvrdila da je vidjela neke komade nakita bila je Bobo. Catchpole je poslao Wilsona da razgovara s njom, jer je narednikov pristup djevojkama kao Bobo, poluprijateljski i poluprijeteći, često davao puno bolje rezultate nego njegovo hladno ispitivanje. Wilsonova čarobna kombinacija flerta i simpatije s upozorenjima o neudobnostima zatvorskog života za Bobo je savršeno funkcionirala. Bobo je priznala da je izmislila nakit.

Kao što je rekla Charlieju Wilsonu, bubnjar u njenoj rock grupi, koji je ujedno bio i njen opskrbljivač drogom, rekao joj je dan nakon Luisine smrte da joj može omogućiti laku zaradu. Srela je čovjeka u klubu u kojem je radila i on joj je rekao da kaže kako joj je Luisa pokazala neki nakit. Dao joj je komad papira na kojem je bio opis nakita koji je ona dala Jackou. Napravila je ono što joj je bilo rečeno ("Nisam u tome vidjela neko zlo, Luisi je ionako bilo svejedno, zar ne?") i dobila dvije stotine funti. Čovjek kojeg je srela bio je mlad, nosio je majicu saotvorenim vratom, nije bio jako visok opis čovjeka bio je slab kao i opis nakita. Više nije imala komad papira koji joj je čovjek dao. To je bila njena priča, kojoj je Wilson vjerovao, osim što je mislio da se previše boji da bi dala više detalja o čovjeku koji joj je dao novac.

"Taj Rose." Wilson je tresao glavom u nevjerici. "Što je šlampav, ništa nije provjerio."

"Nije bilo razloga da to provjerava, Charlie."

"Ne znam. Djevojke kao Bobo, njima nikad ne vjeruješ ono što ti prvo kažu. Moraš misliti da lažu."

"Imaš gadan um. Ali vidiš što to znači, namještaljka od početka. I to promišljena, s okrivljenim spakiranim i spremnim za suđenje." "Što ćemo dalje?"

"Sve mi to opako smrdi, Charlie. Sve što mogu, je pratiti svoj nos i mislim da me vodi našem lokalnom vijećniku koji izdaje ugovore, Garrvu Johnsonu."

bio je direktor također direkto utemeljio Garry na papiru. Interesantne to ima ikakve v Catchpole se slo nadam se da će n Smrad je voc Catchpole čuo o se uzdržavala od r. Myri. Jedina osol

komade nakita Wilsona da razgo djevojkama kao E íi, često davao p hladno ispitivanj« flerta i simpatije zatvorskog života Bobo je priznala

Kao što je r njenoj rock grupi, drogom, rekao jq može omogućiti h u kojem je radila Luisa pokazala na kojem je bio o Napravlajeono: vidjela neko zlo, ne?") i dobila dvij bio je mlad, nosio bio jako visok.

Problemi jednog premijera U cjelini, Messenger je bio tabloid koji je Bladon iše mrzio, iako nije volio niti jedan, i naslov na j stranici čitao je s gađenjem. "Bik i ljepotica", •rio je, a priča koju je pričao bila je o aferi između Idyja Bullingtona, člana Parlamenta iz izbornog ga Somerset i glumice po imenu Shirley DonoNišta neobično za jednog zastupnika, ali i bik i »tica vodili su neku vrstu bitke. Shirley je u proi izlila tanjur juhe po konobaru, a Bullington je m producentu s kojim je Shirley imala poteškoća, ;tio jezik koji producent vjerovatno nikad nije čuo. Priča u novinama govorila je o šteti koju je pre• njihov kazališni kritičar, koji je rekao da je eyina izvedba u komadu Johna Osborna "bila ivija nego ikad prije u prošlosti", dodajući da se o pojavljivala ne znajući značenje riječi koje je izgovarala, što je očigledno bio slučaj". Nekoliko tjedana kasnije bik i ljepotica vidjeli su pisca tih redaka na zabavi. Bullington ga je nokautirao, slomio mu vilicu i izbio par zuba, a Shirlev mu se s entuzijazmom pridružila nogama, lomeći mu jedno rebro. Messenger je imao slike tučnjave i intervju s gospođom Bullington koja je rekla da imaju tih i miran kućni život u Somersetu. Iznad navoda "Tih i miran život" bila je slika režećeg Bullingtona kako namjerava udariti užasnutog kritičara.

Bullington, tko je bio Bullington? Bladon se jedva sjećao samodopadnog čovjeka s jakim glasom, koji je izgledao, a očigledno i bio, prgav. U Domu se na njega moglo osloniti da ne izaziva nered, uvijek je glasao onako kako su mu rekli, bio je ono što je Rex Calendar nazivao lobističkom hranom. Bladon je razgovarao sa svojom tiskovnom tajnicom, Nellie Hill, koju su ukrali medijima prije nekoliko mjeseci i trebala bi biti vrlo bistra, iako je on vidio jako malo znakova toga. Lupkao je novinama. "Ne očekujem da ovakve priče saznam iz novina, Nellie."

"To se dogodilo jučer navečer. Izgledalo je da nije vrijedno uznemiravati vas zbog toga kasno navečer, mislila sam da će izdržati do jutro. To je samo Messenger, nitko ne obraća previše

pozornosti." Nellie se nasmijala. Njeno samopouzdanje bilo je jedna od stvari za koje Bladon nije mario. "Već sam jutros razgovarala s izdavačem, rekla sam mu da bih cijenila kada bi se priča ispričala istinito, bez politike. Mislim da će pristati."

Bladon joj je rekao da ga obavještava o razvoju. Htjela je reći nešto više, ali nije.

Vidio je Glavnog Biča kasnije i rekao mu da bi Bullingtonu trebalo reći da se ubuduće lijepo ponaša i malo smiri. Glavni Bič zavrteo je glavom i rekao da bi toga moglo biti još. Bladon je ispuštao svoju ljutnju, koja je dijelom bila posljedica vlastitog osjećaja nemoći. "Nemojte mi reći da je pretukao još jednog dramskog kritičara."

"Ništa takvog. Zapravo je smiješno. Mislim da neće nikome škoditi, iako je svaki skandal štetan. Sjećate se daje Bullington bio jednom mlađi ministar obrane, prilično neefikasan koliko seja sjećam, nagrada za to što je bio dobar stranački čovjek, na svom mjestu i to."

Bladon odgovori da naravno da se sjeća, a sjetio se tek sada kada su ga podsjetili.

"Pa očigledno je osjetljiv na strastvene dame. Radi se o tome daje prije šest godina imao aferu s tajnicom iz egipatske ambasade, i ispričao joj je pojedinosti koje je znao o pregovorima koji su se vodili s Izraelom o raznim mogućnostima na Bliskom istoku. Neke velike ideje su iscurile i izgleda da ih je lijepa tajnica ispričala onom tko je najviše platio. Curenje nije dugo trajalo, MI5 je to uskoro otkrio, djevojka je poslana doma. Bullington je bio prebačen i tada diskretno izbačen iz ureda. Tada je Morland bio premijer, što je vjerojatno razlog zašto o tome niste čuli više."

"Zašto sada čujem? To je sve prošlost."

"Zato što mislimo sigurni smo da Messenger ima priču, skupa s pismima koja je Bullington pisao djevojci, a za koja sam čuo da će biti sočno štivo. Koliko ja znam list ih je kupio prije par godina u slučaju da im jednog dana koriste i možda misle da je taj dan došao. Druga stvar je da je Bullington bio potpuno ozlojeđen kada smo ga odbacili, nikada nije priznao da je napravio nešto krivo, mislio je da smo nekakvi moralisti. Ako se to otisne možda će htjeti izaći u javnost s pričom o tome kako je bio tretiran, kako je patio zbog privatnih grijeha dok su njegovi šefovi svetiji od vas moralista." Glavni Bič, veliki Velšanin, izgovorio je to s iritantnim veseljem.

"Pročitat ću mu Akt o neredima, ali nisam siguran da će obratiti pažnju."

Bili su u sobi kabineta koji je Bladon, kao i Harold Wilson, koristio kao ured. Uživao je sjediti na sredini dugačkog stola, u jednoj stolici s rukohvatima, razgovarajući s raznim tajnicima s kojima je provodio većinu radnog dana. Sada je želio samo popričati s Rhodom i da ga taj Velšanin ne gnjavi nečim što zapravo nije bitno. Umjesto toga raspravljao je o mogućoj propasti Bullingtona i rekao da ne želi vidjeti čovjeka osobno, bio je siguran da će ga Glavni Bič dovesti u red. Nije bilo prijedloga da ga se makne. Za Bullingtona se znalo da ne voli Calendaru i da ne simpatizira nacionalnoliberalne ideje i mogao se smatrati jednim od premijerovih ljudi. Bila je šteta, primijeti Bladon, da je većina njegovih simpatizera sličnog kalibra.

Pogledao je prema gore. Glavni Bič je još uvijek bio tu i rekao: "Niste me zbog ničeg drugog trebali, premijeru?" Kada je Bladon rekao da ne, kimnuo je glavom i otišao. Je li u njegovom glasu bilo značajnog tona? Glavni Bič je bio veliki čovjek na tajanstvenim natuknicama i Bladon je odlučio da se ne želi zamarati otkrivanjem. Sjeo je kako bi pročitao izvještaje dva stručna savjetnika o mogućem razvoju u ZND, prijašnjem Sovjetskom Savezu. Njihova su stajališta bila totalno suprotna. Bladonov specijalni savjetnik za inozemne poslove, umirovljeni diplomat, cijenio je stajališta trećeg stručnjaka kremljologa. Premijerove misli klizile su s inozemnih poslova na problem suprotstavljanja Calendaru i mogućnosti da ga potpuno izigra. Nije bilo sumnje daje Rhoda najpopularniji član vlade. Bila mu je saveznik i imala je štíćenike, bistre meritokrate kao i ona, s teorijama o kontroli novca po onome što su oni zvali B put i H put, teorije o tvrdoj i mekoj politici, teorije o svemu. Ako je bilo moguće zamijeniti Calendaru jednim od Rhodinih štíćenika, vjerojatno ženom, to bi za vladu značilo lakši život. Ali, je li to bilo u granicama političkih mogućnosti?

Suradnici Rexa i Donalda Calendaru znali su da njih dvojicu ne spaja bratska ljubav. Rex nije tajio činjenicu daje Norah Calendar nepopravljivo vulgarna, a Donaldove je časopise smatrao odvratnim i pornografskim. Donald bi nakon par pića u društvu rekao: "Ja sada, sada sam narodni čovjek, ne pravim se da sam nešto drugo. Znam što ljudi vole i ne vole jer sam i sam čovjek, volim iste stvari.

Vjerujem daje britansko najbolje, vjerujem u obitelj iako se izleti sa strane moraju tolerirati. Nemam ništa protiv stranaca, nije me briga koje su boje, samo znam da nije dorastao Britancu, bio on Englez, Škot, Vešanin ili Irac. Vjerujem u kraljevsku obitelj, ali ako šaraju želim da moji časopisi budu prvi koji će to saznati i ispričati. Znači izravan sam, a Rex jednostavno nije. On vjeruje u sebe, to je sve. Reći ću vam što je s njim, on je lud za moći. Vjerujem daje u njemu mali sat s gumbićem na kojem piše moć i kada ga pritisnete on počinje djelovati. Ja, ja sam uvijek želio samo dobar život, ali Rex želi kontrolirati sve. Za dobro svih, da vas podsjetim, uvijek za opće dobro.“

Ovakve je stvari Donald pričao smijući se, tako da ga nije bilo lako shvatiti ozbiljno.

Ali ipak, ova se dvojica nisu voljela. Njihovi rijetki uzajamni posjeti bili su napeti i neudobni, žene nisu imale zajedničkih interesa, a Norah je uvijek osjećala da su njena dva sina za šogoricu samo dokaz njene vulgarnosti. Ipak, postoje veze koje su jače od osjećaja, sjećanja koja se ne mogu izbrisati iako se ne spominju. Takva sjećanja zbližavala su Rexa i Donalda Calendaru.

Bila je također istina da su se jedan drugome divili, makar suzdržano, zbog kvaliteta koje su drugom nedostajale i obojici je bilo jasno što žele od života i društva. Oba su svoje žene gledali kao radnike čija je dužnost pomoći im u stjecanju i održavanju pozicija. Žene su naravno bile slobodni agenti, teoretski slobodne kao i njihovi muževi, da planiraju, imaju ljubavne izlete, napiju se, rade za razne ciljeve, daju intervjue, uzimaju poslove. Ipak teorija nije bila i praksa.

Mariella Calendar je znala da ju je oženio zbog njenog novca i lijepog ponašanja. U ranim danima novac je korišten za promoviranje Rexove karijere i ona je bila navikla da svaki svoj postupak usklađuje s njim. I iako Norah nije prihvatila tako logičke poglede na svoj položaj kao žene novinskog magnata, znala je dadogađaji kao pojavljivanje u pijanom stanju kod Pitcombeovih u javnosti stvaraju negativne ocjene.

Rex i Donald su se rijetko sretali. Često su razgovarali telefonom, ali činjenice koje su se pojavile u vezi sa smrću Lily Devon nalagale su sastanak. Do njega je došlo na krovnom vrtu Donaldove kuće odmah kraj Sloane Streeta, iza Harrodsa. Krovni vrt bio je pun

biljaka tako daje izgledao kao minijatura džungla i oni su vrućeg ljetnog popodneva sjedili u hladovini. Norah je otišla na frizuru. Sluškinja je donijela čaj, nalila dvije šalice, te otišla. Iako nije bilo šanse da ih netko čuje razgovor je bio u šiframa, kao da jedan drugome nisu vjerovali.

"Tvoj posao s Pitcombeom. Rekao sam koju riječ." To je bio Rex. "Puno hvala. Izgleda da djeluje."

"Protivim se cijeloj ideji, to znaš."

"Ne vidim zašto. U skladu je s onim što pričaš. Ako uspije, Pitcombe ispada budala, ako ne, reci da je protiv napretka. Ne ide li to tebi na ruku?"

"To nije osobno. Ili nije za mene. Znam što želiš." Rex nije osjećao ništa osim prezira za bratovu naviku da sam sebe naziva Sir Donald Calendar. "Kakva je situacija?"

"Fleksibilna. Banke će ipak zaigrati, moraju. Ne brini." Bogato smijuljenje, odlučan pokret, prebacivanje nogu.

"Ne brinem se. Novčani problemi su tvoji, ne moji. Druga stvar je važna. Tvoji prijatelji su izgleda zajebali."

"Da, pa. Nije se moglo predvidjeti. Ali šteta je nikakva."

"Nisam baš siguran. Ako se ne bude dalje razvijalo, dobro. Ali ako dođe do problema pusti meni da to sredim. Ne radi ništa bez da meni kažeš. Je li to jasno?" "Ovisi o tome što predlažeš da radimo. Moji dečki "

"Tvoji dečki, ili oni s kojima su pričali, nisu napravili ništa osim nakupili probleme i povećali sumnje. A potencijalno, to su za nas nevolje."

Škare su se prebacile na drugu stranu. Kada je Donald bio frustriran, kada je njegovo obavljanje stvari dolazilo u pitanje, znao je biti mrzovoljan iako bi na kraju uvijek popustio i napravio kako Rex hoće. "Uvijek misliš da znaš najbolje."

"To je zato što znam. Mogu srediti ono što su tvoji dečki zabrljali. Ali najvažniju stvar moram prepustiti tebi. Tako nešto ne smije se ponoviti."

"Naravno, to mi je jasno. Misliš li da želim još jednu onakvu večer? Bila mi je najgora u životu." Ustao se i kretao među biljkama, tako da gaje djelomično skrivalo ljubičasto cvijeće čudnog drveta orhideje.

"Donald." Sada je pogledao između cvijeća, s mrzovoljnim izrazom na licu. "Sve što radim, što obojica radimo, je za dobrobit ove zemlje."

U Rexovoj prisutnosti Donald se uvijek osjećao inferioran. Da mu je itkodrugi govorio na taj način rekao bi mu, i manje ljubaznim jezikom, da začepi gubicu. Ali Rexu je jednostavno rekao: "Znam."

"Zapamti to."

Od početka svoje političke karijere Rex Calendar je Donaldu dao do znanja da ne želi da priče, koje ga podržavaju, izlaze u Bulletinu ili u Nedjeljnom listu. Ako se temelje na nekom saznanju iznutra, rekao je, biti će odbačene kao podmetnute, a ako su bile prave novinske priče biti će odbačene kao bazirane na obiteljskoj simpatiji. Donaldove novine podržavale su Bladonovu koalicijsku vladu, ali su bile kritične prema premijerovoj nesposobnosti da provede neki pozitivan program modernizacije. Po pitanju brutalizacije Britanije, jedan članak tjedno mogao bi naglasiti potrebu za proširenom cestovnom mrežom koja mora biti nacionalno koordinirana, ali protivni članak trebao bi se pojaviti nekoliko dana kasnije oplakujući uništenje još jednog dijela nacionalne baštine, uništenje još jednog sela. Upozorenje o mogućim opasnostima naoružavanja policije ubrzo bi pratio članak koji naglašava kako se s kriminalom mora hitno pozabaviti. Donald je na to gledao kao na očuvanje ravnoteže, i pokazivanje da su Stink i Raunchv iza njega. Nekoliko dana nakon Rexovog posjeta krovnom vrtu, Barrv Baker, izdavač Daily Bulletina, došao je k Donaldu s pričom. Donald se ponosio time što je svojim urednicima davao potpunu slobodu, ali je očekivao da bude upoznat s bilo kojom velikom pričom, a ovo bi svakako mogla biti jedna. Donaldova prva reakcija bila je da to ne može biti istina. Ali postojale su fotokopije pisama, postojale su priče koje je ispričao vozač i trake koje je Barrv snimio i čuvao u sefu. Donald je gledao pisma, slušao trake.

"U redu su, ali trebaju malo podrške. Što misliš, Barrv?" Donald je sa svojim urednikom bio bolji nego sa svojim bratom.

"Vozač i tajnica su to izjavili službeno, kažu da će potvrditi to što su rekli, ako treba i na sudu. I ako ih mi ne kupimo netko drugi hoće." Barrv je bio opušten, s licem koje je izgledalo kao da je od umjetne kože. "Oboje su napustili poslove, naravno. Vozač je u sigurnosnoj

tvrtki, tajnica kaže da su je pogurali. Možda da, možda ne, ali oboje kažu da su spremni. Ona je napravila fotokopije pisama, možda su sve zajedno planirali. Koriste agenta, naravno." Rekao je Donaldu što agent traži.

"Puno novaca." "Puno priče."

"Je li se pročulo?"

"Kažu da nije, ali agent bi nam rekao. Kažu da smo je mi prvi dobili, može biti istina, čuo sam šapat tu i tamo."

"To je politički, to komplicira stvari." Barrv je znao da to znači da se mora reći Rexu. "U redu, kupi. Ali želim dvije cijene, jednu ako je iskoristimo, drugu ako ne." Barrv je odgovorio da je to nemoguće. "Pa, napravi što možeš, i reci mi za koliko, prije nego išta potpišeš. I želim garancije da će o njoj šutjeti od sada nadalje. Šutjeti kao ribe, bez šapata, vozač i cura neka začepi gubice."

"Reći ću im to, ali ovakvu priču ne možete dugo držati skrivenom, pročitati će se.

Mail i Express će čuti za nju, početak će nagađati, drugi također."

"Neka nagađaju. Imamo trake i pisma, samo će nam napraviti veću priču." Barrvjevo bezizražajno lice pokazivalo je neslaganje. "Postoje interesi koje moramo uzeti u obzir, to ćeš razumjeti."

Kada je Barrv izašao iz sobe Donald je nazvao Rexa na šifrirani telefon koji je držao u ladici.

"Ne znam što imaš protiv", rekla je Gwenda Pitcombe. "To nije zemljište koje nam može koristiti i ništa u vezi s njim ne može utjecati na nas. U svakom slučaju, slažu se u točki koja zabranjuje svako industrijsko korištenje."

"Nešto nije u redu, osjećam to." Allen je njušio, kao da stvarno osjeća neki smrad u besprijekorno čistoj kuhinji. Razgovarali su o ponudi AngloEuropskih Ljepota za veliki komad zemlje koji je Gwenda imala u Walesu. Durbridge Manor u Buckinghamshireu bio je njihov dom, ali Gwendin pradjed zaradio je bogatstvo kao vlasnik tri velška rudnika i stekao velike komade, većinom poljoprivrednog zemljišta zajedno s pratećim objektima. AELJ, kako su se zvali, rekli su da žele tu zemlju radi unapređenja znamenitosti područja. Kao mogućnost spomenuli su stvaranje zoološkog vrta i utemeljivanje fakulteta za studente poljoprivrede. "Direktori svi izgledaju ugledno." To je bila Gwenda.

"Dva Amerikanca, Belgijanac i Nijemac. I šestorica Engleza ili Velšana, poslovnih ljudi ili bankovnih činovnika. Kompanija postoji samo osamnaest mjeseci."

"Ali nijedan od direktora nije sjenovit?" Gwendini izrazi bili su demodirani već u njenoj mladosti.

"Koliko ja vidim. Ali zašto bi Belgijanci i Nijemci, ili Amerikanci htjeli podržati zoološke vrtove ili fakultete u Walesu? Naravno da ih to ne zanima, ali ako je industrija isključena, što će sa zemljom? Ono što nude nema tržišnog smisla osim ako ne postoji neka industrijska uporaba."

"Najdraži, ja se protivim tome kao i ti. Ali mislim da nije u tome stvar. Ako je, reći ćemo ne."

"Novac nam ne treba."

"DZŽ uvijek treba novac. Meni se čini da će zemlja biti prodana za dobru stvar i novac se zatim može iskoristiti za dobru stvar."

Napravio je gestu prema okovratniku, gestu koju je uvijek primjenjivao kada je bio suočen s raspravom u kojoj je vidio da će izgubiti. Zemlja je pripadala Gwendi, tako da je na kraju krajeva mogla s njom što je htjela. Između Pitcombeovih, kraj krajeva rijetko se dostizao. Gwenda je gestu prema okovratniku shvatila kao predaju.

"Jako ti je stalo da od toga napraviš pitanje osobnosti", rekao je Rex Calendar. "Hoću pričati o politici."

"Osobe prodaju novine." Angela Angel, rođena Jean Smith, etiketirana je na neki način kao budalin mislilac, inverzija starog dobrog klišea, misliočeva budala. Pojava budale nije odgovarala istini. Mnoge je navela u indiskrecije koje je koristila u svojim člancima gdje je svoju penkalu koristila kao žilet. Kada se Calendar složio da bude subjekt dijela Sundav Timesa bio je svjestan opasnosti.

Zato su razgovarali u njegovoj sobi u Domu, a ne u restoranu ili u njegovom stanu.

Njenu je pojavu smatrao iznimno lijepom. Visoka, dugih nogu, u ranim tridesetima, bez sumnje dosta potrošena, ali još uvijek u dobrom stanju kakva bi mogla biti u krevetu? Žilava, rekao je sam sebi, žilava kao prekuhano meso. "Možemo to ugasiti ako želite."

Mali kasetofon stajao je na stolu između njih. "Nema potrebe. Sve što kažem službeno je."

"Dobro onda. Politika. Nije tajna da ste nezadovoljni onim što vlada radi i planira.

Što ima u tome lošega?"

"Ništa lošega s politikom. Podržavam ih, pomažem ih da je formuliraju. Ipak ometa ih, dijelom birokracija koja se protivi promjenama, dijelom oni koji se priklanjaju staromodnim shvaćanjima i vjerovanjima. Želim vidjeti Britaniju u ekspanziji, Britaniju koja prihvaća izazove dvadeset i prvog stoljeća i za njih se priprema. Tunel ispod Kanala je bila odlična ideja, ali pogledajte kako smo promašili u eksploataciji. Želim vidjeti svaki grad i veći gradić u Britaniji povezane brzo i direktno jedan s drugim i zatim s Europom cestovnim putem, željeznicom i zrakom. Svaka cesta, čak i one nekoliko stotina milja udaljene, morale bi brzo voditi k tunelu ispod Kanala, našoj najizravnijoj vezi s Europom. Ali stvaranje novih veza znači prekidanje starih ,

"I pravljenje omleta znači razbijanje jaja, itd. To su politički klišeji." Njen je osmijeh bio sladak. "To je brutalizacija Britanije, tako to zovu oni kojima se ne sviđa vaša vizija. Puno njih je u vašoj stranci. Hoćete li ih preobratiti?"

"Sve, nadam se. Neke, sigurno. Dovoljno da prihvate politiku." Uzvratilo joj je Calendarovski osmijeh. Nije ju previše dirnuo. "A ostalo?"

"Spremamo se na borbu, zar ne?" Smijeh je zamijenio pogled Velikog Državnika, trijezan, neagresivan, s isturenom bradom. "Nadam se da ćete prenijeti vašem čitateljstvu da želim samo najbolje za Britaniju. Trenutno zemlja stoji, ljudi su nezadovoljni, nestrpljivi. Postoje rezerve energije i kreativnosti u Britancima koje će zakržljati ako se ne iskoriste. Želim ih vidjeti iskorištene."

"Je li trenutni porast kriminala znak onoga što govorite? Vi ste ministar. Je li vaš lijek protiv kriminala naoružati policiju eksperimentalnim repetirajućim pištoljem koji nikad nije bio u praktičnoj upotrebi, plus slanje prijestupnika na neku vrstu Đavoljeg otoka? Možda biste voljeli da policija nosi kalašnjikove?"

"Ironija brzo prodire, Angela, ali ne rješava probleme. Ne postoji jedan, jednostavan odgovor na problem kriminala. Da postoji, zar ne

mislite da bi ga našli?" Govorio je s nekom vrstom kontrolirane strasti. "Sve što kažem je da bi Bavbee trebalo isprobati vidio sam testiranje i rezultati su izvrsni a ideju s Outcast otočjem treba ozbiljno razmotriti. Nisam toliko glup da mislim da će zaustaviti kriminal, ali pokretanje zemlje prema naprijed biti će od najveće koristi. Ako najsposobniji elementi zajednice, koje god religije bili, koje god boje kože, ne nađu katalizator za svoju energiju, puno njih okrenuti će se kriminalu. Taj sposoban čovjek može se zaposliti na dobrobit zemlje, što znači vaš i moj i svačiji."

"Čujem vas." Angeline su se usne stisnule, pogled joj je bio skoro vučji. "Ali vaše poglede ne dijeli cijeli kabinet, zar ne? Hoćete li ih moći uvjeriti da ste vi u pravu, a oni u krivu?"

"Ne u krivu, nemojte tako reći. Ja cijenim idealizam Allena Pitcombea i mislim da će prihvatiti moje ideje kao pametne."

"A ako ne?"

"Tada ćemo obojica morati razmotriti svoje pozicije i postupiti prema svojoj savjesti."

"Hoćete li reći da ćete svoje planove za brutalizaciju gurati do točke gdje će jedan od vas morati dati otkaz?"

"Pitanje je čisto hipotetičko. I zlonamjerno." Nagnuo se prema naprijed i govorio sa strasti, kako je rekla u svojem članku, koja ju je začudila. "Ja ne odustajem. Ne poričem da će provođenje mojih ideja u praksi biti bolno za neke ljude. Ali devedeset posto njih biti će bolje, imati će više novaca, više zadovoljstva na poslu. Uz posao, koji mnogi danas nemaju. I u zemlji koje ne samo daje prosperitetna, nego i lijepa. Ne vjerujte u te gluposti o uništenju prirode. Ona će biti tu, lakše dostupna nego sada. Umjesto brutalizacija recite komunikacija."

Kimnula je, ali ostala pri svome. "Kažete da želite ujedinjenu stranku, ali se tako ne ponašate. Nešto od ovoga što pričate oštro se suprotstavlja premijerovoj politici. Sigurno shvaćate da to ne može dugo trajati?"

"Kojoj politici?" pitao je, i prokleo rečenicu čim je ugledao vučji pogled u njenom oku. Kao napadajuća vojska koja je našla slabu točku u neprijateljevom obrani, zapaprila mu je s pitanjima o razlikama u gledištu koje je imao s premijerom. On je, naravno, govorio o velikoj tradiciji koju premijer predstavlja i rekao da su u biti

njihovi stavovi identični, ali bila je to glupa primjedba i nije se začudio kada je njen članak bio naslovljen: "Vladina politika, koja politika? Pita Rex Calendar." Ali ipak je zadnje pitanje uspješno prebrodio.

"Vaši se prijatelji i neprijatelji u jednome slažu, vi ste ambiciozan čovjek.

Postavimo to jasnije, biste li željeli biti premijer? Odgovorite direktno, molim vas, nemojte okolišati."

"Direktan odgovor od političara u redu, dat ću vam ga. Okolnosti ne postoje. Ako nastanu ako naravno da bih." Zastao je, nasmijao se. "Isto hoće i pola kabineta." Catchpole je vidio Garrvja Johnsona u Linford Christie Sports Centru, koji je blještao kao dijamant u prijavom južnolondonskom centru fastfood kafića, jeftinih butika i štandova na kojima se prodavao jam, mango i zelene banane odmah uz ogromne cvjetače i mrkve. Centar je imao dva bazena, saunu i ring za boksanje.

Postojala je i dvorana sa sobom za vježbanje gdje se Johnson nalazio na sobnom biciklu, brzo okrećući pedale. Mahnuo je Catchpoleu, sišao s bicikla, presvukao se u hlače i pulover i pridružio detektivu.

"Zao mi je što ste čekali, moram vježbati, nisam vas očekivao tako rano." Tapšao se po trbuhu na kojem nije bilo nimalo sala i krenuo prema malom uredu sa slikama crnih atletičara na zidovima. Bio je dobro stojeći crnac s Kariba u kasnim tridesetima, zgodan, čvrstog koraka i lijepog ponašanja. "Želite li nešto? Samo bezalkoholna pića, ovdje nema alkohola. Fino mjesto, zar ne? Morali smo udružiti par glava prije nego je vijeće na to pristalo. Tko će to koristiti, neki su govorili, ali mladi, puno njih je na bazenu svake večeri i morali smo sastaviti listu za boksanje. Ako dobijemo pobjednika Zlatnih Rukavica to će ih protresti." Catchpole je pitao da li je to njegov ured. "Ne baš, ja ga koristim dok ga nitko drugi neće. Proglasili su me zamjenikom upravitelja ili tako nešto zato što sam pomogao to progurati. Zamjenikom upravnika, trebao bih reći." Kada se smijao vidjeli su se lijepi zubi. "Niste pitali zašto sam ovdje."

Zubi su se ponovo pokazali. "Mislio sam da ćete mi reći."

"Rekli ste da ste progurali stvar u vijeću. Cuo sam da imate utjecaja na sklapanje poslovnih ugovora ovdje."

"Tko li je to mogao reći, pitam se?"

Odgovor je glasio nitko. Catchpole je nastavio s nagađanjem na bazi informacija iz dosjea, te onoga što je Wilson saznao iz razgovora s vijećnicima koji nisu voljeli Johnsona. Pitao je da li Johnson pozna Waltersa.

"Speedvja Waltersa? Naravno, svi ga znaju. Vodi građevinsku firmu, obavlja poslove. Dobio je ugovor za puno poslova ovdje, dobre poslove, pitajte koga hoćete."

"Njegova je firma dobila ugovor iako njihov predračun nije bio najniži, točno?"

"Tko to priča priče? Ne najniži predračun, nego najbrži rok."

"S točkom o penalima koja nije bila primijenjena iako je prekoračio rok. I cijenu također, je li tako?"

"Netko je pričao gluposti. Imamo neke u odboru koji su nezadovoljni sa svime. Sto točno želite, nadzornice, zašto me sve ovo pitate?" Catchpoleu je bilo drago što je osmijeh nestao.

"Jeste li znali da Walters ima kriminalni dosje, povezan je s prodajom droge, između ostalog?"

"Znao sam da je bio u zatvoru. Davno, pa što ima veze?"

"Je li ostatak vašeg odbora znao?" Johnson slegne ramenima. "Ako nije znao, znači da im niste rekli, točno?"

"Da. Čovjek se opametio, pokušava zaboraviti prošlost, nije mi posao da gazim po njemu."

"Mislite li da bi Waltersova tvrtka dobila posao od vašeg odbora da su članovi znali za njegov dosje?"

"Kako bih ja to trebao znati? Možda su znali, neki od njih, možda nisu. Nisam odgovoran za Speedvja Waltersa, ne sviđaju mi se ova pitanja. Recite mi zašto me sve to pitate ili ću zašutiti."

Policijsko ispitivanje, ponekad je govorio Catchpole, je kao pecanje. Možda naslućujete ugriz, malo povlačenje udice koje izgleda značajno, ali bez ičeg opipiljivog na kraju, ili grickanje dok lagano puštate udicu u nastojanju da zakačite ribu ili, dodao bi uz smiješak dok je napuštao metaforu, bi uvidjeli da postavljate prokleta kriva pitanja. Zatim su tu trenuci, od kojih teško da ima većeg užitka, kada otkrijete da ste sve radili dobro i da se riba zakačila.

Jedan od tih trenutaka došao je kada je optužujući rekao, još uvijek nagađajući: "Vi znate Pissera Jonesa". Vidio je Johnsona kako

trepće i primijetio kako mu se glas od samouvjerenog pretvorio u izvještačeno neprijateljski.

Došlo je do stanke prije nego je rekao: "Ako znam?"

"Jeste li mu davali kakve informacije o smrti žene koja se zvala Luisa Devane u Kenningtonu, početkom ovog mjeseca?"

"Razgovaram s puno ljudi, ponekad vidim Pissera, čujem neke glasine, zaboravim ih, jednostavno zaboravim."

"Mislim da ne zaboravite. Netko je rekao Pisseru da je čovjek po imenu Allgood možda ubio Luisu Devane, kurvu iz Kenningtona. Tada je taj netko podmetnuo lažne dokaze da podrži priču, samo ona nije uspjela. Tko god je to bio, pokušavao je to podmetnuti mom kolegi Jackou Roseu, a mi to ne volimo. Reći ću vam nešto, ja osobno to mrzim. Netko je to napravio, netko za to mora platiti, razumijete?"

U maloj je sobi bilo toplo. Johnsonovo je lice sjalo. "Možda sam prenio nešto što sam čuo Pisseru, ali podmetanje dokaza, ne gospodine, ne ja, ne možete mi to prikačiti."

Catchpole je tiho govorio. "Ne optužujem vas, Garry, ne smeta vam ako vas zovem Garry? Vaši dogovori sa Speedvjem Waltersom o ugovorima, to danas nije moj posao, ako budete pomagali možda nikada neće ni biti. Možda postignemo dogovor, vi ste ovdje utjecajan čovjek, sastanete se tu i tamo, pričate o onome što se događa, što kažete? Ali sada, moj problem je kako je ta priča o Allgoodu došla do Pissera. Ako je došla preko vas, recite, to neće izaći iz ove sobe."

"Rekao sam vam da sam možda nešto prenio, možda sam čuo neke glasine, ne sjećam se."

"Neće ići, Garry. Pisser je tu priču podmetnuo mom kolegi inspektoru Roseu, a i njemu je bila podmetnuta, nije u njoj bilo riječi istine. Hoću znati jeste li mu vi to dali, ako jeste odakle vama, zašto? Je li jasno?"

Riba je znala da je zakačena, ali se očajnički trgala da se otkači. "Ne možete ovako razgovarati sa mnom. Ja sam zamjenik upravnika ovog vijeća, ne moram tu sjediti, slušati uvrede. Ja nisam policijski doušnik. Ovaj je razgovor gotov."

Gurnuo je stolicu prema nazad, ustao. Catchpole je ostao sjediti, naglašeno je uzdahnuo. "Sjednite, Garry. Nitko nije ništa rekao o

tome da ste doušnik, samo sam mislio da tu i tamo prijateljski popričamo. Ali, ako sada izađete kroz ta vrata obećajem vam da će doći do istrage o poslovima koje je dobio Walters, ne samo ovdje, koliko ste vi utjecali na to, koliko ste bliski s njim. I ne mislim da ćemo početi sljedeće godine, nego ovaj tjedan, pa ako treba uništavati dokumente počnite večeras." Johnson je ponovo sjeo. "Bolje. Sada mi recite kako je priča podmetnuta i tko vam je rekao da to napravite?"

"Nije tako kako vi kažete. Nikada nisam podmetnuo nikakvu priču, nema veze s podmetanjem dokaza, nikakve veze. Dobio sam poziv od Faza, znate njega, veliki odvjetnik."

"Mislite Fazackerlev, Ryton Fazackerley?"

"Samo je jedan Faz. Gomila sala, stavite ga na bicikl za vježbanje, saviti će se pod njim. Dugovao sam Fazu, pomogao mi je kada je moj brat Slim bio u nevolji." Catchpole je kimnuo glavom. Znao je za Slima. "Faz je tada pomogao, možda i više puta. Ja pomognem tebi, ti meni, kao Dobri Samaritanac, tako treba biti. Tako me Faz nazvao i rekao da ima problem, da li mogu pomoći, što sam mogao reći osim, da?" Digao je ruku da preduhitri pitanje. Nokti su mu bili uredni, veliki dijamant blistao je na malom prstu. "Reći ću vam što je kazao. Ta kurva je pokupila nekog čovjeka, loše izabrala, dobila je svoje, moramo to brzo raščistiti. Ne pitajte me zašto, nije mi rekao, ja nisam pitao. Ono što je Faz rekao, je da trebaju ime. Popričao sam sa Speedvjem, znajući da on zna većinu loših momaka izsusjedstva, jer je i sam bio jedan. Speedv misli daje Allgood taj. A onda, možda sam to ime spomenuo Pisseru."

"Niste znali da je Walters spetljan s bivšom djevojkom Jimmyja Silvera i da su Silverovi dečki razvalili dva Waltersova kluba, tako daje namještanje Allgoodu možda osveta Silveru, jer Silverova sestra živi s njim?" Garry je s najvećom iskrenošću, koja bi ganula sve publike, rekao daje šokiran što to čuje, da nema pojma o tome. "Mislio sam da znate što se ovdje dešava", rekao je detektiv ironično. Johnson je rekao da više nije čuo ništa od Faza, a detektiv nije imao razloga da mu ne vjeruje.

Vratio se u kapelu rano te večeri i sjeo s Alice i dječacima popiti čaj, koji je za Alana i Desmonda bio popraćen nekakvom izmišljotinom zvanom sirnati snovi, a za sve hladnom šunkom, zajedno s

grožđicama i kolačem od trešanja i jabuka koji je napravila Alice. Nakon toga, kada je dječacima poželio laku noć, Alan reče:

"Sirni snovi su najbolji. Mogao bi ih ja napraviti. Zašto nam ih ti ne spremaš, tata?" "Preglup sam da se toga sjetim."

"Lijepo je što se mama vratila, zar ne? Ne samo zbog sirnih snova. Je li ti drago?"

Rekao je da je. "Je li sada sve u redu? U vezi Bretta, mislim." Catchpole je rekao da se nada. "Jesi li ti bio kriv, kako ona kaže?"

"Mislim da ne. Ne znam što sada misli, ali nemoj je ni pitati."

"U redu. Mama neće više otići?"

"Ne, ako se mene pita." Alan gaje s nesigurnošću pogledao. "Ne brini, sve će biti u redu."

U velikoj dnevnoj sobi, nakon što su isključili američki TV triler kad se broj mrtvih popeo na dvoznamenkast broj, rekao je: "Znaš ono u novinama o tome kako su prljave naše plaže i kako iz mora možeš dobiti sve od proljeva do Menijerove bolesti, jer je tako puno kanalizacije i svačega? Osjećam se kao da me danas netko umočio u jako prljavo more. Bio sam s lokalnim političarem koji je totalni kriminalac i u vezi je s jednim od najvećih gangstera južnog Londona, čovjekom koji se bavio reketom i poslovima s drogom, a sada podmićuje lokalne političare za ugovore. Sutra ću vidjeti pravniku koji radi za kriminalce koje ne uhvate, one koji žive u Westminsteru ili Docklandsu umjesto u Stockwellu ili Stoke Newingtonu."

"I moći ću ih spremati unutra gdje im je i mjesto? Sumnjam. Umjesto toga moram se s njima naganjati dok ne naprave grešku. Protiv njih napraviš čvrst slučaj i njihovi pravnici će negdje naći rupu. Pojaviti će se ugledni svjedoci koji će se zakleti da je crno bijelo, a mi znamo da lažu i ne možemo ništa. S njima moraš igrati njihovu igru, biti pokvaren kao i oni, lagati i brbljati o tome kako je to za dobru stvar. Ali znaš da su to gluposti, plivaš u istoj prljavoj vodi i na kraju je počneš gutati." Stao je pošto se ona smijala.

"Ako ne voliš prljavštinu, ne idi u vodu. Imao si samo loš dan."

"Ne šalim se."

"Znam. Ali, ja da, zato nisi volio Bretta. To je bio jedan razlog zašto sam se udala za tebe, a ne nekog prikladnijeg. Valjda je to neka

vrsta vrline, biti ozbiljan kao ti, ali to ponekad otežava život. Za mene, barem.“

"Vrline, da. Vjerojatno to tražim u ovom poslu. Da mislim daje nema, povukao bi se i čuvao svinje.“

"Ne želim više slušati o pandurima i lopovima. Idemo u krevet." U neko vrijeme u noći počeo ju je gurkati. "Stoje?"

"Želim to na nadgrobnom kamenu.“

"Što?"

"Ime, datum, zatim 'Bio je pun vrline.'" "Probudio si me da mi to kažeš?" Nasmijao se.

"Gade." Tada se i ona počela smijati. "Dođi." "Reci: 'Čovječe s vrlinom, jebi me.'„

"Čovječe s vrlinom, jebi me.“

"Ako baš hoćeš. Nemoj zaboraviti na nadgrobni kamen.“

Idući dan značio je, opet u prljavu vodu. Fazackerley, Milton i Close nisu trošili novac na vanjski izgled. Njihovi uredi, nekoliko minuta od Elephant i Castlea, bili su odmah kraj frizeraja i ribarnice i Catchpoleu se činilo da prevladavaju miris ribe i laka za kosu, pomiješani s pljesnivim mirisom stare kože ili farme gljiva. Miris se posebno osjećao u Fazackerlejevom uredu, koji je imao prozor prema dvorištu punom automobilskih guma i komada slomljenih bicikala. Razaznao je miris. "Suha trulež", rekao je. "Imate suhu trulež.“

Faz se nasmijao. Nije imao bradu, samo koluti mesa tamo gdje je trebala biti, složeni tako da su se vidjela tri različita sloja, kao stepenice na ljestvama. "Jako brzo, gospodine Catchpole, jako brzo. Suha trulež, svuda je. Ponekad mislim da će pod ispod mene popustiti, ali možemo li prisiliti vlasnike kuće da nešto naprave? Ne.“

"Ako vi ne možete, tko može? Čudim se da se niste preselili u bolje susjedstvo. Nemojte mi reći da si to ne možete priuštiti.“

"Naši klijenti to ne bi voljeli. Da smo negdje blizu Lincolns Inna, brinuli bi se da ih netko ne opljačka. Od nas, mislim. To je pitanje psihologije." Nasmijao se jasnim i isprekidanim glasom. "Naravno, većinu ih ne vidimo dok ih ne zatvorite i dok ne počnu kukati. Ali podsjetili ste me, moram biti oštar u vezi suhe truleži, iako se to protivi mom karakteru. Volim stvari srediti na prijateljski način ako

mogu, dobro je pomagati. Kako vama mogu pomoći, gospodine Catchpole?“

Catchpole mu je prenio ono što mu je Garry Johnson rekao. Faz je slušao, glave spuštene tako da su mesni okovratnici i njegova glava postali jedno s vratom. Na kraju, Catchpole je rekao da želi ime Fazovog klijenta.

"Morate znati da vam to ne mogu dati, nadzornice. Moram biti jasan, ne govorim da se pokušaj okrivljavanja nevine osobe može opravdati. Duboko sam potresen da se takva stvar dogodila.“

"Siguran sam. Zašto ste rekli Garrvju Johnsonu da želite da se slučaj brzo raščisti? I zašto ste izabrali Garrvja?“

"On je lokalni političar, zna sve u ovom kraju, čuje stvari.“

"I duguje vam uslugu, možda više od jedne. On kaže da ste mu jasno rekli da se nekoga mora okriviti za ubojstvo. Fraza koju je on iskoristio bila je 'policija treba ime.' I on ga je dao.“

U velikoj masi Fazovog lica oči su mu bile kao bobice. Sada su živahno svjetlucale.

"Ponekad mislim da nespornosti uzrokuju više štete nego bilo što drugo u životu. Garry me nije razumio. Da vam mogu reći nešto više, učinio bih to, ali znate da se klijentova tajna mora čuvati, i siguran sam da to nećete krivo shvatiti.“

Osjećaj uranjanja u prljavu vodu bio je jak. Catchpole nikada nije znao, u ovoj ili u drugim situacijama, koliko je izražene ljutnje bilo stvarno, a koliko simulirano. Bio je svjestan, ipak, iz komentara njegovih podređenih, da učinak može biti impresivan. Da je jedan od njih bio prisutan kada je gurnuo stolicu i nagnuo se prema hrpi mesa koju je od njega dijelio stol, njegovu bi predstavu ocijenio s odličnim.

"Ja to krivo shvaćam. To što radite, Fazackerlev, je opstrukcija istrage o ubojstvu. Mislite da vam ništa ne možemo i na neki ste način u pravu, pametni ste i prefrigani i sigurno ste se osigurali u slučaju nevolje. Ali nemojte biti previše sigurni da ćete se uvijek izvući, obrisati prašinu i smijati se. Možemo vas srediti ako hoćemo. Vaši bi vas klijenti mogli ostaviti ako se pročuje da ste par njih prodali nama, možda ćete čak trebati tjelohranitelja kada se pročuju razne ružne priče. Moglo bi se desiti da kod jednog od vaših klijenata pronađemo drogu za koju se kune da mu je podmetnuta, a mi mu kažemo da ste nas vi uputili. Kako sam rekao, ja ovo jako pogrešno

shvaćam. Možete biti sigurni da će se proćuti svašta što bi vam moglo štetiti.“

"Zašto sad sve ovo?" Debeli prsti podigli su porculansko jaje sa stola, te ga gladili.

Male sivoplave oči zainteresirano su promatrale Catchpoleovu šiljatu kragu, svijetlu svilenu kravatu. "Ja napravim posao, znate, netko mora intervenirati za ljude koje vi spremate. Ali nadam se da mi niste prijetili, iako je to tako zvučalo.

Da je to bio netko od vaših kolega ne bih se čudio, ali znate što pričaju za vas, kažu gospođica Hilly uvijek radi po propisima. Mislim da znate da vas tako zovu." Spustio je jaje i pisao u notes. Catchpole je rekao da zna.

"I naravno da nije bila prijatnija, samo sam govorio što bi se moglo desiti. Bio bi glup kada bi vam prijetio, Faz, možda imate uključen kasetofon.“

"To ne bi bilo prijateljski. Već sam rekao, Catchers, želim biti prijatelj Catchers vas zovu prijatelji, zar ne. Volim surađivati, ali ovaj put to nije moguće." Debela ruka možda me trebaju u vanjskom uredu. Vratit ću se za par minuta.“

Kada se odgegao iz sobe Catchpole se nagnuo preko stola i otrgnuo stranicu na kojoj je Faz pisao. Na njoj se nalazilo ime Stuarda Marlevja.

"Marlev je prvi čovjek za kriminal u Bulletinu", rekao je Catchpole Velikom Čovjeku. "On i Fazackerley su bliski. Faz mu daje priče o kriminalcima, a Marlev zna za racije i tužbe, pa obavijesti Faza. Tada Faz prenosi djeliće nečega što izgleda kao povjerljiva informacija, a prijestupnici misle da iz njega šija sunce.“

"Razgovarat ćete s Marlevjem?“

"Samo ako inzistirate, gospodine. Ja ne vidim da to ima smisla." Veliki Čovjek je podigao obrve. "Dva razloga. Prvi je da je Faz sigurno obavijestio Marlevja, ali najvažnije je da ovo nije nešto što je Marlev čuo, nego mu je rećeno da to napravi. Da traži veliku uslugu od Faza, da kaže kako želi da se nekome namijesti ubojstvo. Postoje granice, a Faz je znao da ih s ovim prelazi. Ali klijent je važan čovjek, pa Faz radi s tim crnim političarem, a Johnson od toga pravi svinjsko uho.“

"Zašto to Marlev ne bi sam napravio? Iz onoga što kažete vidi se da ima veze." "Dva razloga. Prvi, dvojbeno je da zna te ljude ili da će mu oni vjerovati. Drugo, želi biti siguran da ga ništa ne povezuje s tim, ako nešto krene krivo. Ako pričam s Marlevjem učahuriti će se, a to zna i Faz. Ostavio mi je ime na stolu samo da budem tiho, to je sve.", "Imate pravo. Recite mi siguran sam da imate odgovor, ali ipak ću vas pitati znam kako je ljigav taj Fazackerlev, pa zašto mislite da je ime koje vam je dao, pravo? Zašto nije otkucao Marlevja da vam, ako dođete do njega, ispriča neku bezveznu priču?"

"S nekim pokvarenim kao što je Faz, to je uvijek moguće, gospodine, ali mislim da nije tako. Zna da mu mogu zadati puno muka, i iako možda ima kojeg prijatelja u Yardu, ima više neprijatelja. Ne bi volio vidjeti prijavu kampanju protiv sebe. Znači da zna da je opasno davati mi lažnu priču, ali možda je pripremio Marleva da mi kaže nešto što bi mogao povjerovati, ali što ne bi bila istina."

Bio je oblačan dan, ali sada se sobom prostiralo sunce, dijeleći je na dva dijela i ostavljajući Velikog Čovjeka u sjeni, praveći od njega samo svijetleću glavu i ramena dok je nježno upitao: "Pa stoje onda istina? Koji zaključak proizlazi iz vaših pitanja?"

"Vidim daje usluga koju je Marlev tražio velika. Ne bi je tražio za sebe i ja ne vjerujem da bi tako veliku uslugu radio za prijatelja ili za svog izdavača. Mislim da mu je bilo naređeno da to napravi. I to od glavnoga, osobe koja je vlasnik lista." Osvijetljena glava je kimnula, nasmijala se. Barem je Catchpole mislio da se nasmijao, jer tog trenutka sunca je nestalo i bilo je teško razaznati njegov izraz. U njegovim riječima nije bilo sumnje. "Očigledno imate trag. Pratite ga. Ali budite pažljivi. Donesite mi rezultate prije nego išta poduzmete. I, dragi moj Catchers, ne moram vam reći daje za sada ovopovjerljivo."

Četrdeset osam sati kasnije taj očigledni trag odveo ga je nigdje. Te večeri, kada je ubijena Lily Devon, Donald Calendar je priredio, prema tvrdnji njegove tajnice, radnu zabavu u svojoj kući kod Sloane Streeta. Jedini gosti bili su izdavači dva Bulletina, dnevnog i nedjeljnog. Razgovarali su o stvarima povezanim s listovima, a tajnica je pravila bilješke. Norah je provela večer sa svojom sestrom u Golders Greenu i ostala tamo prespavati. Hladan obrok pripremio je Gourmet Cooking i izdavači su otišli prije devet i trideset, a osoblje Gourmet Cookinga petnaest minuta kasnije. Bilo je teoretski moguće

daje Calendar odmah otišao na zadatak s Lily Devon, ali je to bilo malo vjerojatno. Odmah nakon deset i trideset obavljen je s njegovog telefona poziv bratu Rexu i kako nikog drugog nije bilo u stanu pretpostavka je bila da ga je obavio Donald.

Catchpole je razgovarao sa Stuartom Marlevjem, ali kao što je očekivao, nije saznao ništa korisno. Marley, jaki mali crvenokosi Irac, rekao je kako je čuo daje netko povezan s Jimmyjem Silverom napravio posao u Kenningtonu. Odakle? Marlevjeva faca bila je kisela kao limun, "Vi štitite vaše doušnike, ja štitim svoje izvore. Čak i kada je informacija pogrešna, da. Zašto sam to rekao Fazu? Želi znati stoje posrijedi, kaže mi svašta, mogli bi to nazvati društvom uzajamne podrške."

"Kako izgleda, netko je namjerno pokušao namjestiti ubojstvo nekome tko s njim nema nikakve veze. Srećom, imao je alibi." "Kažu mi daje cijena pala."

"Ne za ovo. Ja sam njegov alibi."

Reporter je na trenutak bio rastrojen. "Znači netko me uputio u krivom smjeru. Događa se." Catchpole je ponovo ugledao kiselu facu. Nije vjerovao Marlevju, ali nije postojao način da ga se priklješti.

Jonathan je gazdi dao uredničku verziju onoga što je Veliki Čovjek saznao od Catchpolea. Na njegovo iznenađenje, Rex Calendar nije bio previše zainteresiran. "Mislio sam da ćete biti mislim, ovaj posao namještanja nekome tko je nevin " "Sramotno. Moramo biti sretni što nam je policija oštroumna."

"Znam da se takve stvari događaju, naravno, pogotovo kada je afera velika tajna. Zar ne mislite da je tako s ovom, gospodine? Cijela stvar ne može biti o ubojstvu kurve, mora imati nekakve veze s našim odnosima s drugom zemljom." "Interesantna misao, Jonathane."

"Ali, ako je tako, to mora obraditi MI5, samo što nije. Možda ima nekakve veze s MI5."

Ministar je izgledao potpuno zbunjen. "Izjasnite se."

Jonathan je jedva čekao. "Pretpostavimo da se netko iz MI5 spetljao s Luisom Devane, zaljubio se, ispričao joj vrhunske tajne, mislio da ih ona šalje dalje ili je to možda i činila. Taj netko bi imao puno razloga daje ušutka, a da to izgleda kao seksualni zločin."

Čekao je komentar. Umjesto toga dobio je pogled od kojega se stresao.

"Nastavimo s poslom, hoćemo li?" reče Calendar. Nekoliko minuta kasnije dodao je: "Morali bi obuzdati tu vašu bujnu maštu. Mogla bi vas dovesti u nevolje."

Je li to bio odgovor na ono što je Jonathai predlagao? Odlučio je isprobati ideju na Georgei Kaiseru.

"Na tragu smo. Istjerajmo Calendaru iz vode.

Dokrajčimo ga nema sumnje. Ne slušate." Bannokovo lice bilo je crvenije nego inače. Izgledao je kao da će dobiti napad "Slušam, Bernarde. I naravno da sam zainteresiran. I ja imam puno posla. Zauzet sam drugim stvarima. Ako biste mi mogli reći što ste otkrili."

Brat dr. Lavmana " Oprostite. Dr. Layman je ?

Bannockove su se nosnice proširile, abnormalno je udahnuo. "Lavman je mrtav. Rekao sam vam za njega doktor koji je liječio Calendarove cijelu obitelj prijatelj im je. To je Lavmanov brat, mlađi brat nekoliko godina mlađi blizak Lavmanu sad je star, ali još uvijek ima sve klikere „

Od Allen Pitcombe to više nije mogao podnijeti. "Bernarde, drago mi je znati da je brat dr. Lavmana normalan, ali u čemu je stvar?"

Bannock je buljio. "Dogodilo se u šezdesetima doktor je pregledao dječaka mentalno nestabilnog stavio ga je u ustanovu Surrev, blizu Guildforda. Dječakovo je ime bilo Calendar."

"Što onda?"

Bannock reče da je u tome bilo nečeg tajanstvenog, doktorov je brat znao da se dr. Lavman brine za ono što je napravio, iako u vezi toga nije ništa poduzeo. Pitcombe se teško kontrolirao. "Bernarde, cijenim vaš trud, ali ne vidim ništa korisnog u onome što ste mi rekli. Pretpostavimo da je priča istinita, što imamo? Pričate o ranim šezdesetima, Calendari su bili mladići, možda nisu imali nikakve veze s time. To su morali napraviti roditelji, ne dječaci."

"Da. U redu." Bannock nikada nije bio poražen. "Nečega tu ima. Znam. Treba još kopati ako kopaš dovoljno duboko, naći ćeš tijela."

"Bernarde, pazite. Ovako nešto bi moglo biti gore za nas nego za Calendarove." Kasnije taj dan, Pitcombeovi su se sastali s dva direktora AELJ radi neformalnog razgovora o prodaji Gwendinih velških posjeda. Hans Kessler bio je nasmijani Nijemac, Roger

Manston živahni direktor nekoliko konglomerata. Sastali su na čaju u Pitcombeovoj kući, bez obveza na obje strane. Kao što je Manston rekao, pravnici moraju doći kasnije, nakon što postignu dogovor. Pravnici koštaju, a nije imalo smisla bacati novac. "Ja mislim da su brojke o kojima smo razgovarali prihvatljive."

"Sasvim prihvatljive. Možda moramo izgledati neke detalje." To je bio Allen.

"Ostavimo detalje pravnicima. Za što i postoje."

"Ono što bi htjeli, je pobliže objašnjenje o namjeni zemljišta. Znaate da smo i ja i Gwenda zainteresirani za očuvanje našeg ruralnog nasljeđa."

"I mi smo. Postojat će članak koji će zabranjivati izgradnju bilo kakvih cesta i industrije u tom području. Zapravo, industrija bi zahtijevala barem jednu novu cestu. Sve je pokriveno u ugovoru." Manston je izvadio čačalicu i počeo prilično divljački čačkati po ustima. Gwenda je maknula pogled.

"Ali, za što ćete onda koristiti zemlju?"

Kessler je izvadio crteže, jedan je bio plan zoološkog vrta u kojem bi bile samo životinje koje bi obogaćivale okolinu, tako da bi većina bila slobodna. "Zatim, tu su nacrti fakulteta za studente poljoprivrede. Mislite da je to previše teoretski?" Smijući se, Kessler je tresao glavom. "Ne baš, u to ćemo ukomponirati i malu farmu. Praktična strana neće biti zanemarena. Ovo su nacrti, ali imamo mladog arhitekta u Hamburgu koji ima neke maštovite ideje, koje je spreman predložiti do u detalje."

Gwenda je bila oduševljena crtežima. Allen je rekao: "Spremni ste se posvetiti zoološkom vrtu i farmi?"

Kessler je bio ljubazan. "Malo je prerano govoriti o potpunom posvećivanju. Ali, organizacija koju ja predstavljam zauzima se za ono što mi nazivamo zeleni kontinent, zelenu Europu. Gospoda Pitcombe je svjesna toga, siguran sam." Gwenda je kimnula glavom. Kessler je bio poznat po podršci grupama za zaštitu prava životinja, za zaštitu ozonskog omotača od olovnog benzina i za zaštitu od industrijskih pesticida. Nijemac je svoj pogled skrenuo prema Allenu Pitcombeu. "Nikada ne bih bio povezan s nečim što bi štetilo životinjama ili ljudima. Nadam se da to prihvaćate."

Pitcombe je rekao da, naravno da prihvaća. Složili su se da bi trebalo pripremiti ugovor i da bi tim stručnjaka trebao pregledati pripremu terena radi detaljnijih planova za zoološki vrt. Nakon svega, <Gwenda je bila ushićena, Allen zamišljen. Postala je nestrpljiva. Kessler je imao međunarodni ugled, jedan od američkih savjetnika bio je proslavljeni ekolog, zašto se dvoumiti?

"Manston je poslovni čovjek. Ne bi bio u nečemu ovakvom ako posrijedi nije nekakav profit. Odakle ovdje dolazi profit?"

Nije se trudila odgovoriti. Zbrajala je iznos koji će DZZ dobiti od prodaje zemljišta u Walesu, plus moguća donacija Donalda Calendarara.

Johnno je odveo Belindu na ručak, ovaj put puno uspješnije. Barem ju je namjeravao odvesti na ručak, ali danje bio tako lijep da su umjesto toga jeli sendviče u St. James parku. Našli su ležaljke, opsjedali su ih golubovi kojima su dali komadiće kruha, nagnuli su se na mostu i dali ostatke svojih sendviča patkama. Sunce je sjalo. Oboje su bili dobre volje.

"Znaš li, dragi, da je ovo najljepši dan koji sam provela u zadnjih cijelu vječnost."

Zvala ga je dragi samo kada je osjećala zaljubljenost. "Glupo je svađati se." "Naravno da je."

"A ti si tako sladak. Možda bi me mogao predstaviti svojoj obitelji. Samo ih nemoj zvati svojim ljudima." "Kako hoćeš."

"Mislila sam da bih se mogla vratiti u stan, ako hoćeš." "Više nego išta."

"Samo je taj grozni George još uvijek tamo. Ne podnosim ga."

"Tamo je samo neko vrijeme. A ti si vani na poslu cijeli dan, jedva ga vidiš." Belinda je radila u dućanu s odjećom blizu Piccadillyja.

"Jednom je previše. Ali ipak. Doći ću danas poslije posla, u redu?" Zagledala se.

"Stvarno si sladak, znaš to? Uz tebe se osjećam kao kućanica."

Johnno je natrag u ured skakutao po zraku. Dvije minute kasnije dobio je poziv na beeper. Kako je ulazio, Calendarov PPS izašao je iz ministrovog ureda vrlo crvenog lica. Kada je Jonathan ušao dočekao ga je bijesni pogled i pitanje gdje je bio. Na ručku, rekao je "Kada vas trebam, očekujem da ste tu, ne na ručku. I ako ste na

ručku, ostavite poruku gdje vas se može naći. Vaš je posao kao moj, traje dvadeset četiri sata dnevno.“

"Zapravo niste mogli doći do mene. Imao sam piknik u parku.“

"Piknik u parku." Ministar je buljio u njega. Njegova čekinjasta kosa stršala je u zrak, svaka bodlja kao kod bodljikavog praseta. "Niste nikad čuli za beepera?" "Jesam, gospodine, ali „

"Nema veze. Nevinost vas spašava, Jonathan, ali jedan ćete se dan previše na nju osloniti. Nešto moramo učiniti da zaustavimo Bannocka.“

"Bannocka?“

"Bernard Bannock, nacionalnoliberalni zastupnik. Saberite se, Jonathan. Mislio sam da znate o čemu pričam, barem kada se radi o parlamentarnim stvarima." Johnno je potvrdio da zna za Bernarda Bannocka, znao je popričati s njim tu i tamo. Njegov gazda ga je zvao da mu kaže da stupi u vezu s rođakom u Yardu i vidi kako napreduje slučaj iz Kennigtona. Tada je Rex Calendar otišao razgovarati s policijskim šefovima o novim prijedlozima, o utemeljivanju nacionalne policije i pokušati ih uvjeriti u vrline Bavbeea. Po svom povratku Johnno mu je rekao da Veliki Čovjek kaže kako za sada nema ničeg novog. Ministar je gundao, škrgutao zubima, što je obično činio u trenucima stresa. Johnno ga je pitao kako je bilo sa policijskim šefovima.

"Žele sve odložiti, ne žele izložiti svoje vratove u strahu da će im netko odsjeći glave. Neki bi pristali na Bavbee, ali ne puno njih. Svi se boje posljedica, ne vide koji bi to blagoslov za svakog policajca u zemlji bio. Nema smisla uvjeravati ih, treba ih sakupiti i narediti im što da rade. Kao i mnogim drugim ljudima u ovoj zemlji." Zapalio je cigaretu, dim je šikljao iz njegovih nosnica.

"Bannock, gospodine. Da li to ima veze s Kenningtonom?" "Možda. Zašto?“

"Neki dan ste rekli, neka psi koji spavaju leže.“

"A psi koji leže spavaju. Ali Bannock ne spava, on njuška okolo. On je Pitcombeov pas, njuška po mom djetinjstvu, mojem i Donaldovom, traži prljavštinu.“

Johnno je otvoreno upitao: "Hoće li je naći?“

"U svakoj obitelji ima prljavštine ako dovoljno duboko kopate. Skrivene stvari, koje bi trebale ostati skrivene. To je bila jedna stvar u

kojoj su viktorijanci imali pravo. Mutikaše kao Bannock moraju naučiti lekciju, na smiju se miješati." Ministrovo je lice na trenutak bilo tako blijedo da ga se lako moglo zamisliti kao suca za vješanje.

"Ako mislite da bi ovo trebalo držati podalje od javnosti, gospodine spomenuo sam već MI5, ali postoje i druge agencije „

"Za ime Božje, prestanite s tim dječjim glupostima. Mislite li da sebe želim staviti u ruke neke osobe s iluzijama da ima moć nad vladinim političarima?" Bijesan pogled usmjeren prema Johnnu na trenutak je palio, zatim gaje zamijenio Calendarovski osmijeh. "Ima drugih načina za sređivanje dosadnjakovića kakav je Bannock, malo finijih. On je samo kako je to Churchill rekao, Nye Bevan, nužno zlo? Bannock je samo nužno zlo, ali ga se mora zaustaviti.“

"Možda ja mogu pomoći.“

Ministar je otkrio svoju malograđanštinu. "Svaka pomoć, moj dragi Jonathan, je dobrodošla." Ton je govorio kako ne očekuje da će to biti korisno u rješavanju problema s Bannockom.

Te večeri pojavio se, nakon četverodnevno izostanka, George Kaiser. Donio je malu zdjelu kavijara i bocu šampanjca, radi proslave spajanja nekih razmršenih stvari, kako je sam rekao. Ili prije, dodao je sa smiješkom, odsjecanja. Belinda je nazvala da kaže kako će se kasno vratiti zbog rođaka iz Švedske koji se iznenada pojavio, te je s njim izlazila na večeru. Imala je niz rođaka po cijeloj Europi, nešto na čemu joj je Jonathan zavidio, jer su njegova obitelj bila većinom pravници ili računovođe po Engleskoj.

Tako su njih dvojica pili šampanjac i ispirali kavijar s nekom jakom votkom navodno flaširanom u Rusiji. Proizvedeni učinak bio je odgovoran za Johnnovo pričanje o problemu s Bannockom, nešto što je odmah idućeg jutra zažalio.

George je pažljivo slušao, te je pitao gdje su Calendarovi odrasli. Johnno je ponovio dijelice povijesti braće, dodajući kako nije važno njihovo porijeklo, nego ono po čemu je njuškao Bannock. "Posao će biti to saznati.“

"Ne baš." George je kimnuo svojom opuštenom glavom. "Kažeš da Bannock radi za Pitcombea „

"Nisam baš siguran u to, samo imam informacije." Johnno je zadnje tri riječi progutao s iznenađenjem.

"Nađite Bannockovog tajnika, recite da ima hitnu poruku od Pitcombea, gdje ga se može naći? Ako to ne upali, prislušajte Bannockov telefon, snimite sve poruke, moraju biti u vezi. Sto je Calendar rekao? Mora ga se zaustaviti, jel tako?" "Točno."

"Nema potrebe više pričati. Što manje pričamo, više ćemo napraviti, kaže moja stara mama."

"Nisam znao da imaš staru mamu." Johnno se kikota. "Mislio sam da je bilo bezgrešno začće."

"Svi imaju staru mamu. Tajno. Pusti to meni."

"U redu." Johnno je ustao uz poteškoće. "Prepuštam to tebi." "To je stav. Dođi, ajmo dokrajčiti votku."

Johnno se više ničega nije sjećao. Ujutro je bio mamuran. Belinda je rekla da izgleda kao daje bio na tulumu i pitala ga je odakle mu kavijar. Vidjela je praznu zdjelicu.

"George. Pomogao sam mu proslaviti neke uspjehe. Tek se vratio iz Rusije."

"Kupio je kavijar u Fortnumsu. Hrkao si kao svinja. Nema ga." "Nema?"

"Osim ako ti nisi ustajao, pojeo malo cornflakesa i ostavio sve na kuhinjskom stolu."

"Osjećam se grozno." "Tako ti treba."

"Gwenda, ovdje Bernard. Bernard Bannock."

"Da. Bojim se da Allen nije tu. Na ručku je sa proeuropskim zelenima." "Pokušavam ga dobiti zvat ću ujutro ostaviti ću poruku."

"Ostaviti... dobro, stoje?" "Kopanje se isplatilo."

"Isplatilo. U redu. Reći ću mu."

"Sad nema vremena. Na sastanku je detalji sutra. Nazovi tada, razgovaraj s Allenom. Nema sumnje, bit će mu drago razgovarati s tobom." "Biti će Calendarov kraj gotov je u politici to mu reci."

Gwendi je izgledalo da joj Bannock naređuje, nešto na što nije bila spremna. Ali ipak, bila je radoznala. Svojim ledenim glasom velike dame rekla je da bi pomoglo kada bi Allenu mogla reći o čemu je riječ.

"Nije moguće ne preko telefona reci mu da ima veze s ubojstvom. Djevojke u Kennigtonu, ne tako davno to mu reci." Nakon toga je spustila slušalicu.

Sunce je sjalo. Na zelenim poljima krave su meditirale. Auto je skrenuo s autoputa na cestu B koja je vodila u Deemings. Nije bilo kuće na vidiku. Bladon je osjećao kako to pjesnik reče: "Mir polako kapa" kako mir polako kaplje u njegove vene. Rekao je Evansu: "Nema ovdje znakova brutalizacije. Znae, ništa se na ovoj cesti nije promijenilo od kada sam bio dijete, nije izgrađena nijedna kuća niti jedna živica pokošena. To je bilo lijepo, otići iz Londona i doći u Deemings preko vikenda."

"Da, gospodine. Morate otići samo par milja dalje i stvari su već puno življe."

Je li šofer bio jednostavno tup, ili je bio ironičan, ili je stvarno mislio da novi grad odmah pored autoputa, pažljivo napravljen u obliku križa sa skoro identičnim dućanima i supermarketima u svakom od četiri kraka i nizom fastfood lokala, građevinskih tvrtki i pubova u centru može biti nešto bolje od seoskog mira? Vjerojatno je. Bladon je iznenada bio svjestan da, iako ga Evans vozi već skoro dvije godine, on ne zna gdje čovjek stanuje. Ispalo je da stanuje u londonskom predgrađu za koje je samo čuo.

"Što mislite o onome što ljudi zovu brutalizacijom Britanije? Jeste li za?" Pitanje je jasno dolazilo kroz zvučnik između stražnjeg i prednjeg dijela Rollsa, ali zašto je to pitao, zašto je mario za odgovor? Evans nije okrenuo glavu, ali povećana ukočenost njegovog vrata sugerirala je neslaganje.

"Ne mogu reći da sam o tome puno razmišljao, gospodine. Valjda se moramo modernizirati."

Modernizirati, sveta riječ. Policijski auto ispred zaustavio ih je na ulazu. Ulazna vrata su bila moderni izum, instaliran kada je on postao premijer, na inzistiranje Ministarstva obrane, koje je reklo da je zaštita od uljeza jako važna, kao da će uljez doći kroz vrata, a ne drugim putem kroz West Wood ili preko zida u vrt. Ali, bilo je lijepo vratiti se u Deemings, komfornu kuću iz osamnaestog stoljeća gdje je odrastao, lijepo je bilo vidjeti Clarissin Daimler u garaži, vratila se s kostimiranja, lijepo je bilo biti pozdravljen od pasa i Mary Miles koja je bila kućepaziteljica u Deemingsu već četvrt stoljeća.

Clarissa je bila u bijelom salonu, vratiju otvorenih prema terasi i livadi. On je, kao i uvijek, bio svjestan njene elegancije dok se kretala od kauča, poljubila ga u obraz ... iako je na umu imao modele

svoje mladosti. Polugole kreature koje su danas paradirale Parizom i Londonom za njega nisu bili modeli. Rekao joj je da izgleda prekrasno.

"Ti izgledaš umorno. Loš tjedan?"

"Ne osobito. Trajno prepucavanje, Calendar i Pitcombe. Zamara me to. I čovjek po imenu Bullington pravi budalu od sebe."

"Da, vidjela sam nešto o tome."

"Jesi?" Clarissa je rijetko čitala tabloide, često je samo pogledom prešla preko stranica. "Možda ima još, rekli su mi. Zatim, Calendar misli da trebamo ići pred narod, ali ja sumnjam u te ankete. Rhoda je protiv."

"Što si odlučio?"

"Nisam još. Ponekad mislim da bih se dostojanstveno povukao, skrasio ovdje s tobom, pisao memoare."

Clarissine lijepe crte rijetko su se isticale, ali sada je pokazivala osjećaje. "Ne misli na to. Dosadit će ti za par mjeseci. Znaš da si politička životinja, uživaš u prebrojavanju glava i nadmudrivanju mišljenjima."

"Po tebi to zvuči kao igra za pametnu djecu. Možda i je. Ali, ja mislim da sam bio politička životinja, sada sam politički mamut. Moram ponoviti, izgledaš osobito lijepo."

Rekao je to, i mislio je tako, bez truni požude. Nikada njenu vitkost, hladnokrvnost, mirnu eleganciju nije uzimao kao seksualno atraktivne. Ženidba je bila taktička, kao i puno toga u njegovom životu. On je unio obiteljsko ime i ugled političara u usponu; Clarissa je bila jedino dijete bolešljivog bankara iz Citvja koji je htio da se njegova kćerka dobro uda. Kada je bankar umro, Clarissa je naslijedila novac, a kada je bankarova uciviljena udovica također uskoro umrla, bila je bogata. Novac je pomogao podstaknuti njegovu karijeru. Nije bilo djece. Nije bilo ni seksa, već skoro pet godina.

Njegove misli otišle su s nje na idući tjedan. Očekivao ga je posjet premijera Australije Britaniji, koji je uvijek izazivao nevolje, grupa zabrinutih poslovnih ljudi s Dalekog istoka, beskrajne diskusije o Europi... Postao je svjestan daje Clarissa nešto rekla i ispričao se što je u smeđoj radnoj sobi. Iako, zašto smeđoj?

"Pitala sam je li bilo problema s tiskom ili TV? Osim Bullingtona?"

"Uvijek ima nevolja s tiskom. Zato i postoji. Ali, ništa osobito, ne."
"To je blagoslov."

Izgledalo je kao da je cijelo popodne poslije ručka provela na telefonu uvijek je bila velika telefonistica. Bladon je čitao Hobbesa, čiji mu se realizam činio kao tonik za svakog političara:

Oni koji su nezadovoljni monarhijom, zovu je tiranijom; a oni koji su nezadovoljni aristokracijom, zovu je oligarhijom. Isto tako, oni kojima je teško u demokraciji, zovu je anarhijom.

Označio je pasus. Bio je petak navečer. Roselands Vrt oko kapele bio je dvadeset metara dug, i deset širok. Kada su kupili kuću, složili su se da će se on brinuti o njemu, i iako Catchpole nije bio vrtlar, posao kopanja, sađenja i sijanja nove trave tamo gdje je pesticid ostavio gole dijelove, radio je s užitkom. Nakon umakanja u moralno blato, što je bila većina policijskog posla, bilo je nekako ohrabrujuće raditi sa zemljom, krutom ili smrvljenom, vidjeti crve kako migolje kao prijestupnici.

Ipak, dok je Alice bila odsutna, vrt je bio zapušten, samo je šišao travu. Sad, kada se vratila, radio je intenzitetom koji ju je nasmijavao, špricao ruže koje su dobile točkice i malo plijesni, zasadio ljubičice koje su mu ranije uvenule. Dječaci su izašli van, gledali ga, donosili vodu i zalijevali okolo špricajući jedan drugog. Alan reče: "Zašto to?"

"Kako misliš?"

"U školi nas uče da je dobro da sve raste prirodno. Ovo što ti stavljaš, naši učitelji kažu daje protiv prirode."

Catchpole mu je pokazao ruže s crnim točkicama. "To je također prirodno, kao i rak, kao i sve bolesti. Ovo što ja stavljam zaustavlja bolesti i pomaže. Ako imaš sreće. Dodaj mi crijevo, molim te."

Desmond je, puno manji od svog brata, otišao po njega, ali je jedva nosio namotano crijevo. Catchpole gaje uzeo i rekao: "Morat ćemo te staviti na one sprave što te rastegnu, inače nikada nećeš biti nogometaš." Zažalio je te riječi čim ih je izgovorio, pogotovo zato što je Alan bio velik i jak, dobar igrač u školskoj nogometnoj momčadi, dok je Desmond bio premali za jednog osmogodišnjaka. Ipak, dječakova je reakcija bila pretjerana. Gledao je u oca, zatim se okrenuo i otrčao unutra plačući. Alice je pitala što je napravio, zatim se čudila kako mu je mogao reći nešto tako glupo.

"Bilo je glupo, ali ne tako glupo." Otišao je do Desmonda, koji je vikao da gapusti na miru. Kasnije su on i Alice razgovarali s Alanom, pitali da li Desmond ima problema u školi.

"Samo je plačljivko."

"Ali, je li ti išta rekao? O nekim problemima?" To je bila Alice.

"Uvijek govori svašta. Ne vidim ga previše, znaš. Nisam mu ja čuvar." Nakon što ih je prenerazio frazom, najavio je da će ići na igralište igrati kriket.

"Pitam se otkud mu to 'čuvar'", reče Alice, te zapita Catchpolea koliko ih je ostavljao same dok nje nije bilo i da li su se osjećali jadno. Zaustavio ju je. "Zaboravi. Ili nemoj pričati o tome. Napravila si ono što si mislila da moraš, sada si se vratila, drago nam je, volimo te svi. Možda sam bio u krivu, možda si bila ti, zaboravi. Gotovo je." Poljubio ju je.

"Hilly. Ali što s Desom?"

"Odrasti će, biti će jači, zaboravit će to. Idemo gledati Draga, smanjio sam djecu. Večeras."

"Telefon." Dok gaje podizao ona reče: "Zapamti da si slobodan ovaj vikend." Čuo je glas Velikog Čovjeka, kako pita da li zna zastupnika po imenu Bernard Bannock. Catchpole je rekao da zna ime, ali ne i čovjeka.

"Nađen je mrtav u svome autu sinoć. Odmah kraj autoputa A3, blizu Cobhama. Misle da se zaletio u drvo, mada možda ima još toga. Pratiš li me, Catchers?"

"Do sada. Ali mora biti nešto više."

"I ima. Na žalost poznajem pomalo Pitcombeove. Dosadan par, brine se da li će svijet svršiti ranije nego što bi trebao jer svi vozimo aute koji puno troše. Gospođa Pitcombe Gwenda nazvala me je jutros. Misli da Bannockova smrt nije nesreća. Izgleda daje obavljao nekakav amaterski detektivski zadatak za Allena Pitcombea, pokušavajući otkriti nešto što bi moglo diskreditirati našeg ministra, i prema Gwendi Pitcombe, našao je. Nazvao je sinoć i htio razgovarati s Pitcombeom, koji nije bio dostupan. Ostavio je poruku rekavši da je otkrio nešto što ima veze s ubijenom djevojkom u Kenningtonu."

Catchpole je znao što slijedi, i došlo je. Kako je rekao Alice, za policajca ne postoji slobodan vikend.

Ona je to dobro primila, kao i uvijek, okrenula očima od očaja i rekla da je tijelo barem blizu Londona, ne blizu Leedsa ili Manchestera.

Esher, Cobham, Oxshott, Greenlev: Catchpole je razmišljao o samozadovoljnim kućanstvima ovog bogatog kraja, gledajući iz svog pet godina starog MGa Montego BMWa i Mercedese kako se gnijezde kao poslušni psi, s tu i tamo nekim Volvom ili Peugeotom. Britanski auti? Nije bilo niti jednog. Je li bilo pravedno da poslovni ljudi koji žive u tim kućama i pokazuju ravnodušnost prema vlastitoj zemlji korištenjem stranih automobila žive u kraju koji je izvan dosega jednog detektiva nadzornika? Je li im zavidio? Recimo da istražuje jednog, bi li uživao gledati ga kako migolji kao vrtni crv? Zaključio je da previše ne mari, više je volio Aliceinu kapelu od većine ovih kuća.

Nesreća, ako je to bila, desila se na otvorenoj cesti, rijetkosti u ovom izgrađenom kraju, otprilike milju od Greenlevja, koji je imao poštu, pub, dućan i hrpu viktorijanskih kuća poslaganih u polukrug oko zelenila. Bannockov je auto još uvijek bio tu, iako je tijelo bilo uklonjeno. Lokalni detektiv inspektor, čije je ime bilo Whiteley, bio je također tamo. Šešir mu je bio lagano nagnut unatrag, njegovo je okruglo mlado lice zračilo. Bio je pričljiv, pun podataka. Prednji dio auta bio je zgnječen u bezobličnu masu metala na mjestu gdje je udario u drvo. "Pokušali su napraviti da izgleda kao nesreća, nema sumnje daje namjerno. Pogledajte stražnji dio i sa strane, gdje je ogreben, mislim da je gurnut sa ceste." Catchpole je promatrao, kimao glavom. "Desilo se oko devet i trideset, tek se smračilo, nitko nije vidio, naš je klijent izgleda znao kraj, izabrao mjesto. Vozio je još par metara nakon što je gurnuo ovaj Ford Orion, zatim se vratio, vidi se na cesti gdje je stao. Hoćete reći da je možda bila nesreća? Ne baš. Žrtva je bila gadno protresena, možda polomljena, krvarila je iz posjekotine na glavi, ali je bila živa. Ne zadugo. Naš klijent je otvorio vrata, govoreći: 'Žao mi je, izgubili ste kontrolu, nije moja krivica, ali pustite da vam pomognem', ili nešto slično. Nagnuo se, pritisnuo pravu točku, vratnu arteriju, to je bilo dovoljno. To naš forenzički bog tvrdi. Klijent se vratio u svoj auto, vjerojatno ukraden, i otišao bezpozdrava."

Tri su auta prošla dok je pričao. Catchpole reče: "Riskirao je. Ovdje nije baš izolirano mjesto."

"Nije baš previše riskirao. Ako je još neki auto stao, što je vidio, našeg klijenta kako pokušava pomoći." Whiteley gaje promatrao, obrisao je svoje crveno lice sa savršeno bijelom maramicom. "Bilo je to lukavo, slažem se. Motiv nije bio pljačka, lisnica je netaknuta, tako smo identificirali. Ali kad kažem da nije bila pljačka, možda lažem. Žrtva je sinoć bila u mjesnom pubu, vlasnik se sjeća da je imao aktovku koje u autu nema. Možda je to bio objekt cijele operacije. Ne zanima me previše politika, ali znam da je bio zastupnik, i to nije bio običan napad, pljačka i bijeg, inače vi ne biste bili ovdje. Moj je šef bio u Bramshillu s vama, kaže da ste i tada bili velika faca. Što je, državne tajne? Nema veze, ne očekujem da mi kažete. Samo pomažem koliko mogu."

"Sigurno niste gubili vrijeme." Whiteley je buljio. "Htio bih vidjeti tijelo, zatim razgovarati s vlasnikom tog puba. A što radim ovdje, ni sam nisam siguran." Ispravio se. "Ovdje sam da otkrijem što je pokojni Bernard Bannock tu radio." Sat kasnije bio je malo pametniji. Pogled na tijelo nije mu rekao ništa više od Whiteleyja i mišljenja forenzičara. Bannock je bio povrijeđen u nesreći i vjerojatno je pao u nesvijest, ali uzrok smrti bio je pritisak na vratnu arteriju. U njegovim džepovima nalazili su se ključevi i sitniš, novac iz lisnice i kreditne kartice. Jedina zanimljiva stvar bio je list papira na kojem su se nalazila imena i bilješke: "George Lavman; kuća blizu Guildforda; Seafielda, Waterfielda?; ime pacijenta, provjeriti u kartonima; šef dr. Phillips; koje su veze?" Catchpole je razgovarao telefonski s Allenom Pitcombeom, tako da mu je ovo sve imalo smisla. Pitcombe mu je rekao daje Bannock pratio priču za koju je vjerovao da diskreditira obitelj Calendar, priču o članu obitelji koji je bio smješten u neku ustanovu.

Papir je govorio da se institucija zove Seafield ili Waterfield, bila je blizu Guildforda i vodio ju je dr. Phillips. Greenlev je bio dovoljno blizu Guildforda, niti pet milja. Na žalost, pregled svih ustanova u području nije pokazao nijednu s imenom Seafield ili Waterfield, ili bilo koju sa voditeljem dr. Phillipsom. Možda je nedostajuća aktovka sadržala više informacija.

Pub u jedinoj ulici u Greenlevju zvao se Siva guska. Natpis iznad bara govorio je:

"vaši domaćini su Barry i Brenda" ali Barry, mršavi čovjek s izrezbarenim crtama na licu, nije bio neki domaćin. Njegov jadni pogled nije promijenilo ni spominjanje Bannocka.

"Bio je tu i ja sam mu rekao da imam jedno pitanje, kada će njegova vlada napraviti nešto u vezi s proizvođačima piva koji ovdje drmaju tako da vlasnik ne može ništa ni zaraditi i govore ti što možeš, a što ne? Ja nisam vlada, rekao je on, moja stranka nije vlada. To vi kažete, rekao sam mu, i to zato što ste jedan od prokletih nacionalliberala, vaši su ljudi u kabinetu, a vi kažete da niste vlada. Dali smo mu nešto da si razmišlja, a, Brenda?"

Brenda se složila. Bila je mršava i izgledala je jedno kao i njen muž. Ipak, dala nam je neku informaciju. "Bio je on ovdje već prije, to znate?"

Whiteley je izgledao iznenađeno. Catchpole ju je zamolio da mu ispriča malo više o tome.

"U isto vrijeme kao i sada, manjeviše, malo poslije podneva. Tada je pitao pitanja o mjestima i ljudima za koje nikad nismo čuli. Tu smo tek osamnaest mjeseci." "Osamnaest mjeseci predugo, ako mene pitate." To je bio moj domaćin.

"I vratio se navečer postavljajući još pitanja?" Stao je. Brenda je vrtila glavom. "Ne, bilo je jutro. Navečer je bio zadovoljan sobom, pričao je o politici i sljedećim izborima, a, Barry?"

"Ne tako rado mi je kupio piće." Bilo je samo par ljudi u pubu, što Catchpoleu nije bilo nimalo čudno. Barry je otišao poslužiti starijeg čovjeka s bradom koji je radoznalo gledao prema policajcu.

Kada se vratio: "Navečer je imao tu poruku. Na mom telefonu. Koristio je mjesto kao da je hotel."

Catchpole je zavrtio glavom na takvu nametljivost. "Popijte jedno s nama i ispričajte nam o tome. Ako imate vremena."

"Nemamo tako puno posla", Barry je rekao tonom gazde. Nalio je kriglu piva, okrenuo je prema svjetlu. "Nema se puno za reći. Nemam javni telefon, samo privatni, iza bara. Pozvonio je, ja sam se javio, netko traži gospodina Bannocka, do tada sam već saznao kako se taj političar zvao, i rekao tom Bannocku daje za njega, a to je đavolska sloboda koristiti moj privatni telefon, ali kada je već nazvao dao sam im da pričaju i on je došao iza bara i pričao. Ne dugo."

"Jeste li možda čuli nešto što je rekao? Jasno mi je da imate posla."

"Da, pa. To je bilo preslobodno, koristiti moj telefon za privatne poslove, mislio sam da imam prava. Nisam puno čuo, samo da se sastaje s nekim. U Road Houseu. Nisam rekao ništa, nisam takav, ali sam mislio ako je za njega moj pub dobar za poruke bilo bi dobro tu sresti tog nekoga. Ali ne, to mora biti u Road Houseu." Whiteley je objasnio. "Road House je dvije do tri milje niz cestu, prilično je novo, kombinirani pub i restoran, vikendima svira grupa."

"I čujem da imaju nekakvu dogradnju sa sobama, možda želite pogledati što se tamo događa. Ne mogu se natjecati s njima. Neki kažu da bismo trebali ovdje služiti obroke, ali ako mene pitate tamo se ide zbog hopacupa. Ne mogu se natjecati i ne želim, da, a, Brenda?"

Brenda se složila. "U tom se Road Houseu svašta dešava, to je skandal."

Tu je bila granica Barrvjeve susretljivosti. Nije prepoznao glas na drugom kraju linije koji je tražio Bannocka, nije bio siguran niti da je bio muški, i nije se sjećao razgovora. Nekoliko minuta nakon što je završio razgovor, Bannock je napustio pub. U selu je bila javna govornica sto metara niz cestu i detektivi su zaključili da je poziv došao odande, zatim ga je taj netko pričekao u autu dok nije izašao iz Sive guske, pratio ga i gurnuo s ceste. Taman su htjeli otići iz puba kada ih je bradati čovjek zaustavio mahanjem ruke, te rekao: "Čuo sam ime dr. Philipa. Bio sam njegov pacijent."

Glas mu je bio tanak i visok, teško je izlazio iz grla. Nosio je staru sportsku jaknu sa zakrpanim laktovima, nekakav jazzy prsluk i kaki hlače. Duge sive rukavice skrivale su mu ruke.

"Bili ste u bolnici dr. Phillipa, Seafieldu ili Waterfieldu?"

Zanimljiv zvekećući zvuk izlazio je iz starčevog grla, zamjena za smijeh. "Nije baš bolnica, više mjesto za zatvoriti ljude za koje nitko ne želi znati. Sjednimo, gospodo, sjednimo. Ja se zovem Satterlev, ali me prijatelji zovu Satters. Makar ih nemam." Ponovo zveket. "Imam psorijazu, znate li što je to? To znači da moje meso odumire, nestaje, mogu otrgnuti komade. Zato nosim rukavice." Pokazao je da rukavice sežu daleko, te je podigao jaknu da pokaže kako mu se ružičasto meso guli. "To nije sve. Imam dijabetes, jetra mi jedva postoji. Bih li trebao biti ovdje, što mislite?" Gledao je jednog, pa

drugog, odjednom radostan. "U mladosti sam imao tuberkulozu. Moj otac je bio igrač kriketa, imao je izvorsno zdravlje, što kažete na to?"

Catchpole je sjeo za stol. "Mislim da nam treba još jedno piće."

"Ja ću viski. Čisti." Whiteley je otišao do šanka. Catchpole je pitao kada je Satterlev otišao iz Doma.

"Ne znam točno. Prije par godina. Ne mogu pratiti vrijeme, ne znam kamo ide, odleti. Bzzz." Zvuk stršljena s laringitisom izašao je iz njegovog grla. "Izbacili su me, izbacili su jadnog Sattersa. U društvo, rekli su, i sada sam s gospođom Robinson. Dobra kuharica, gospođa Robinson, sve vrste pudinga i kolača, ne mogu ih jesti.

Što vi o tome mislite, vas dva gospodina? Bih li trebao biti u društvu?" "Dr. Phillips vas je izbacio? Je li se dom zvao Seafield ili Waterfield?"

"Lakeside je ime. Ima malo jezero, cura se je u njemu pokušala utopiti. Što drugo."

"Lakeside, dobro. Pričajte mi o dr. Phillipsu. Htio bih razgovarati s njim."

"Htjeli bi?" Još jedan zveket smijeha. Prsti u sivoj rukavici podigli su čašu, nasipali tekućinu. "Morate daleko ići. Kidnuo je, tamo gdje su luđaci, kako je govorio moj otac. Jesam li vam rekao da je moj otac igrao kriket, za Sussex? S jednom od bolničarki, kurvicom, i meni se sviđala." Ljuske suhe kože padale su po malom stoliću.

Whiteley je ponovio. "Kažete da je dr. Phillips napustio zemlju prije tri ili četiri godine, s bolničarkom. Je li uzeo novac Doma?"

Satterlevjeva je mršava glava kimnula. "Sve što je bilo."

"To je ovdje morao biti skandal. Ja sam bio tu, ali se ne sjećam."

"Sve je zataškano. Privatni dom, ništa od skandala. Zatvorili su Lakeside i kupili neko drugo mjesto, ne predaleko. Dr. Armitage je rekla da svi pacijenti mogu ostati, ali ne i kada mi je umro otac. On je bio lokalni igrač kriketa, atleta, ne kao jadni Satters. Posjećivao me je svaki mjesec."

Catchpole je rekao: "Lokalni igrači kriketa nisu toliko bogati. Plaćao je za vas u Lakesideu i zatim na novom mjestu?"

"Plaćao je koliko je mogao. Mama je umrla kada sam bio dječak. Tata je plaćao koliko je mogao, izgledalo je dovoljno, ali kada je on umro više nije bilo novaca.

Dr. Armitage ", zastao je, zatim nastavio, " nije bila kao dr. Phillips. Nisam volio dr.

Armitage." "Zašto ne?"

"Rekla je da sam dovoljno dobro da mogu živjeti vani, izbacila me van. Tako se to kaže, vani. Netko vam pomaže, kao gospođa Robinson, ali ne vrijedi, ne mogu jesti njene pudinge. Nisam htio ići, rekao sam joj to."

Whiteley je rekao. "Znači sad nije dr. Phillips nego dr. Armitage, i nije Lakeside. Kako se zove novo mjesto?"

"Roselands. Što mislite o tome?" Catchpole zatrese glavom da pokaže kako ne misli ništa i zapita gdje je Roselands. "Tamo negdje. Otjerali su me, ne zanima me gdje je." Izvadio je džepni sat iz umrljanog prsluka. "Vrijeme je za ručak, moram ići. Gospođa Robinson poludi ako ne mogu jesti njene pudinge. Doviđenja." Ustao je sa stolca i izašao iz bara začuđujućom brzinom.

Nekakvo se pamćenje budilo u Catchpoleovoj glavi, što li je to bilo? Bijeli Zec iz Alice?

"Nije normalan", rekao je Barry za barom. "Treba ga spremi. Sjedi pola sata s pićem, tjera goste." Brenda je rekla da nije ništa napravio, žalila ga je. Bila je puna hvale za gđu. Robinson, udovicu koja je živjela u velikoj kući niz cestu, te je uzela dva ili tri bivša pacijenta, otpuštena kao sposobna za život u društvu.

"Tko za to plaća?" pitao je Barry. "Otpuštaju ove luđake koji bi trebali biti zatvoreni, kažu da su bezopasni, da se samo treba brinuti za njih, a mi smo ti koji plaćamo račune. Gospodo, vi ste u redu, uskoro ćete vidjeti kolika će vam biti penzija, u pedeset petoj zar ne „
"Ako nas tko ne upuca ili probode", reče Whiteley i od srca se nasmije.

"Tko može dobiti nož u trbuh ili čašu u lice ako ne vlasnik koji moli pijance da odu iz puba prije nego previše razbiju? Ili kad se krađu čaše ili razbijaju stolice kada lokalni nogometni klub pije utješno piće nakon što su izgubili polufinale PISOAR KUPA, što mislite tko to sve plaća? Reći ću vam tko ne, proizvođači piva."

Brenda ga je potapšala po ruci. "Odličan je to život ako ne oslabite."

Deset minuta slušanja Barryja i Brende nije dalo korisnih informacija. Nikad nisu čuli za Roselands ili Lakeside, malo su znali o ovom kraju i jedva su čekali da se vrate u London. Mjesne informacije dale su im broj za neko mjesto po imenu Roselands, Dom. Ženski glas rekao je daje dr. Armitage s pacijentom i da nije trenutno dostupna i pitao da li osoba koja zove želi razgovarati o prijemu. Catchpole je odgovorio da je ovo službena istraga i kako se nada da će netko u Domu moći pomoći, naglasio je da je hitno, spomenuo svoj čin i dodao ironično: "Mislim da bi za dr. Armitage bilo bolje da me primi danas popodne, nego da dolazi u lokalnu stanicu na informativni razgovor."

Glas na drugom kraju reče: "Samo trenutak." Više od trenutka, ali manje od minute kasnije glas reče: "Dr. Armitage vas može primiti u dva i trideset." Catchpole, još uvijek u ironičnom raspoloženju, reče: "Zahvalite joj umjesto mene. Recite da sam zahvalan što ima vremena za mene."

"Dobro", reče glas, imajući zadnju riječ.

Dva policajca ručala su u pubu u Oxshottu. Whiteley se ispričavao za izgled mjesta. "Ovo je nekad bio pristojan pub, sada je zapušten, sve škotski motivi po zidovima, ne bi se čudio da subotom navečer imaju gajdaša." Catchpole je rekao da je sve bolje od Sive guske.

"U pravu ste. Mislite li da ćete išta izvući od ove dr. Armitage, nešto što ima veze s našim prijateljem Bernardom? Ništa ne pokazuje daje bio blizu Roselandsa, osim tog komadića papira. Vjerojatnije je da je bio upleten u nešto političko, previše je njuškao i opekao se. Da li i vi to mislite?" Catchpole je istinski odgovorio da ne misli ništa, osim da je Bannockova smrt možda povezana s istragom o ubojstvu.

Whiteley zavrti glavom, rekao je da vidi kako Catchpole drži skrivene karte, obećao je da će biti u vezi ako lokalna istraga naleti na nešto zanimljivo. Roselands je bio pola milje niz cestu obraslu drvećem. Diskretan znak kraj velike otvorene kapije govorio je: Dom Roselands. Catchpole je vozio još četvrt milje po šljunčanoj cesti uz koju su se nalazili cvjetni grmovi. Tada su grmovi naprasno prestali, otkrivajući veliku održavanu livadu s kamenim stepenicama koje su vodile u nešto što je Catchpolu izgledalo kao crkva poput njegove kuće Clapham (kapele), ali zapuštene. Veliki glavni blok koji se pojavio pred njim imao je prozore sa stupovima u sredini i krov s vitkim dimjacima. Originalna je boja vjerojatno bila žuta sa slojevima crvene cigle, ali se s godinama pretvorila u sivu. Bilo je par očiglednih naknadnih dodataka, uključujući jedan koji je izgledao kao ogroman konzervatorij i bio vjerojatno solarij.

Nekoliko automobila nalazilo se na mjestu desno od glavnog ulaza i Catchpole je svoj Montego parkirao pored Vauxhall Cavaliera i Astre, te Ford Sierre i Escorta, malog Peugeota, ničeg velikog, nije bilo Mercedesa ni BMWa. Kuća se nastavljala i formirala slovo L, crkveni izgled davali su strmi zabati i dugi uski prozori, tako da je s ove strane Roselands izgledao kao piramidalna konstrukcija krovova i zabata koji pripadaju drugim kućama. Nije bilo iznenađujuće saznati da je ovo jedna od rijetkih seoskih kuća koje je dizajnirao viktorijanski crkveni arhitekt William Butterfield.

Iza kamena i drveta na ovoj kraćoj strani slova L bilo je još zelenila. Catchpole se odupirao iskušenju da istražuje i vratio se na prednju stranu. Kako je zašao za ugao izašla je uniformirana bolničarka i krenula duž solarij a, zastajući popričati na trenutak s dvije osobe

koje su se sunčale u ležaljka. Na livadi je sjedio slikar sa štafelajem, kistom u ruci i šeširom na glavi. Detektiv se osjećao neugodno u svom trezvenom odijelu. Popeo se uz kamene stepenice, kroz otvorena vrata ispod glavnog ulaza.

Ušao je iz svjetla u tamu, ili ono što je izgledalo kao tama. Na prvi pogled hal u koji je ušao izgledao je ogroman, iako nije bio duži od deset metara. Utisak veličine možda je dolazio od visine, koja je odražavala crkvenu arhitekturu s lukovima, mirisom vlage, uskim prozorima. Ali bilo je neprikladnih elemenata, moderno stubište najednom kraju hodnika, svijetli tepisi, moderni kaučevi i stolice, te recepcija kao u hotelu, za kojom je sjedila žena debelog lica za kontrolnom pločom. Njeno "Nadzornik Catchpole?" imalo je prizvuk lukavstva. "Sjednite se. Reći ću dr. Armitage da ste ovdje."

Pola minute kasnije pojavio se čovjek u bijeloj kuti i poveo ga uz stubište na kraju hodnika, zatim širokim hodnikom s tepihom i obloženim drvetom. Vrata su se nalazila s obje strane. Neka su bila bez natpisa, druga označena stilskim slovima: Glazbena soba, Knjižnica, Soba za rekreaciju. Stil je bio onaj koji se može vidjeti u malim dobrim staromodnim hotelima. Pitao je bijelu kutu da li je bolničar.

"Samo pomoćnik. Radim svašta, pomažem uglavnom." Bio je mlad, možda srednjih dvadesetih, nizak ali jak, kratko pošišane kose odozda i sa strane. "Uključujući rad sa pacijentima?"

"Ako treba." Skrenuli su lijevo, u kraći dio slova L. Ovdje je tamno drvo bilo obojeno bijelo i neki su prozori bili izvađeni i povećani, tako da je dobiveno više svjetla. Catchpole je pitao koliko se pacijenata nalazi u Roselandsu i odgovor je bio: "Ne znam."

"Ne znate previše, zar ne?"

Bijela se kuta okrenula, otkrivajući bezizražajno lice. "Nije moj posao da postavljam pitanja. Ako želite znati nešto o domu pitajte nekog od doktora. Ili gospodina Larkinsa."

"Tko je gospodin Larkins?"

"Ne znam kako se zove. Vi ste novinar?" "Policajac."

Tupo lice okrenulo se i pokazalo frizuru na stražnjoj strani glave. Popeli su se uz stepenice, stali pred vratima gdje je pisalo DrP. H. Armitage. Ošišani je otvorio vrata. Dr. Armitage je ustala od stola, prišla i rukovala se s Catchpoleom. Smjestio ju je u kasne tridesete.

Bila je vitka, viša od prosijeka, svijetle kose nakupljene na vrhu glave što joj je davalo oštar i enigmatski izraz, što su naglašavale velike naočale bez okvira. Atraktivna žena koja namjerno koristi svoju seksualnost, pomislio je Catchpole. Glas joj je bio jasan i leden.

"Pristala sam da vas vidim ovako na brzinu jer vidim da vam hitno trebaju neke informacije. Ne znam što bi to moglo biti, ali Moira sreli ste je u predvorju kaže da je vaš ton bio prijeteći. To mi se ne sviđa."

Rekao joj je da žali ako je ostavio takav utisak, ali Moira nije bila od neke koristi, a on se bavi istragom o ubojstvu. Podigla je lijepo oblikovane obrve i pitala s nevjericom da li misli da je Roselands uključen.

"Moguće." Rekao joj je za Bannockovu smrt i za papir iz njegovog džepa na kojem je bilo ime doma iz ovog kraja i ime dr. Phillipsa. Dok ga je slušala nestalo je nepovjerenje, a pojavila se ljutnja.

"Vi ozbiljno smatrate, na osnovu lista papira koji čak i ne spominje Roselands, da smo povezani sa smrću ovog zastupnika? Ne mogu vjerovati, nadzornice." Catchpole je bio uzrujan. "Ići će brže, dr. Armitage, ako prihvatite da ne bih gubio vaše i moje vrijeme da nemam razloga vjerovati da postoji povezanost između Roselandsa, Bannockove smrti i nedavnog ubojstva u južnom Londonu. Možda veza s ubojstvima ne postoji, to želim otkriti. Prvo želim znati je li Bannock bio ovdje i razgovarao s vama ili s nekim drugim. Ali moram znati kakav je ovo dom, kako dugo postoji, tko je vlasnik i tko su stanovnici. Molio bih vas za suradnju, ali ako je ne dobijem otkriću što me zanima i bez nje. Možda vam se neće sviđati prašina koju bi to diglo. Jesam li jasan?"

Iza naočala bez okvira njene su oči bile čudne boje, zelenkaste. Ruke su joj bile vitke. Nije imala vjenčani prsten. Njene su tanke usne bile stisnute u crtu. "Ovo je zvučalo kao prijatna. Ali dobro, postavljajte svoja pitanja, ali nemojte se čuditi ako na neka ne dobijete odgovore. Nikada nisam čula ni vidjela gospodina Bannocka, ali naravno da ne mogu reći je li vidio nekog drugog od osoblja. Mogu vam reći samo o Roselandsu. Ako želite ići dalje u prošlost, razgovarajte s Fredom Larkinsom. On je bio ovdje i za vrijeme dr. Phillipsa."

"Dr. Phillips je otišao u Brazil s bolničarkom i sredstvima ovog doma?"

"To sam i ja čula. Ne mogu ni potvrditi ni poreći." "Tada ste vi došli? Kako je do toga došlo?" "Javila sam se na oglas, ispitali su me i zakazali razgovor. Bila sam glavni službenik u domu u Devonu, ali ovdje sam upravitelj svega. Novac je bio bolji, puno bolji. I bilo mi je rečeno da ću početi iz početka, da Roselands neće biti Lakeside."

"Što nije bilo u redu s Lakesideom?" "Znam samo ono što sam čula. Sve je bilo raspušteno, pacijenti su ulazili jedni drugima u sobe, dr. Phillips je imao afere ali samo ponavljam iz druge ruke, a to ne volim. Shvatila sam da su odlučili zatvoriti Lakeside zbog lošeg ugleda koji je stekao. Roselands je, kao što sam rekla, bio novi početak."

Obrve su joj se skupile kada ju je upitao s kim je razgovarala. "Dva muškarca i žena. Sjećam se da mi je bilo neobično što nijedno od njih nije imalo liječničkog iskustva. Jedan se čovjek zvao Kennedv, mislim daje imao veze u banci. Žena je pripadala udruženju koje je nalazilo dom mentalno bolesnima. Zaklada Roselands već je bila osnovana, tražili su nekoga da vodi dom. Ja sam bila prikladna."

Vrata su se otvorila, pojavila se glava, riđe kose, oštih crta lica. Htjela je otići kad je ona rekla: "Uđite, Nigel. Nadzornice Catchpole, ovo je moj partner, Nigel Straker. Nadzornik istražuje smrt zastupnika po imenu Bannock. Jeste li ga kojim slučajem sreli?"

Riđa je glava bila protresena. "Čuo sam za to na vijestima, to je sve. Razbio je auto, zvučalo je kao nesreća. Kakva je veza s Roselandsom?"

"Iz onoga što čujem izgleda da je nema." Nigel kimne glavom, te izađe. Dr. Armitage nastavi. "Ja se bavim medicinskom stranom posla, uz pomoć konzultanata koje mogu pozvati ako zatreba. Osposobljena sam za alijenista i znam dosta o mentalnim poremećajima iako nisam za njih specijalizirana. Zato trebam konzultante. Ne trebamo ih često, možda nekoliko puta godišnje. Nigel se brine o računima. Pravi godišnji izvještaj upravi i oni su s tim sretni. Vratimo se na Bannocka. Nikada nisam čula za njega, Nigel ga nije vidio, ali je moguće da je zvao nekoga ovdje, stanovnika. Gledamo ih kao stanovnike, a ne kao pacijente."

"Koliko stanovnika imate?"

"Trenutno, trideset i jednog. Četrdeset bi bilo najviše što bismo uzeli." "I svi imaju mentalni poremećaj?"

"Da." Po prvi puta dr. Armitage bila je istinski zainteresirana. "Možda ste slučajno izabrali pravu riječ. Imaju male poremećaje, to je sve, većina njih, fali im jedna karta u špilju, jedan šaraf u glavi, nisu baš svoji. Ali su svi na mjestu, nitko nije opasan, i bilo bi krivo zvati ih luđacima. Da li znate onaj Pirandellov komad o čovjeku koji je možda lud, ali s druge strane normalniji je od većine ljudi, koji se pravi daje kralj? Neki naši stanovnici su takvi. Možda su osjetljivi na neke stvari, ali za druge su normalniji nego vi i ja."

Catchpole je rekao da je to zanimljivo, iako je sumnjao da ga hoće zaslijepiti superiornim znanjem. Kada je rekao da želi vidjeti popis stanovnika s dužinom njihovog boravka u ustanovi, dr. Armitage ga je glatko odbila.

"Ukoliko me ne uvjerite da netko od njih ima veze sa vašom istragom, odbijam. Do sada nisam čula ni najmanju činjenicu o nekakvoj vezi."

Catchpole je uzdahnuo. "Probajmo ovako. Vjerujem daje ovaj Dom prijavljen, podložen propisima i inspekcijama?"

"Je. I prilično je dobro ocijenjen."

"Ali vi izabirete stanovnike, ne stavljate tu nekog bezopasnog tko je malo ćaknut?" Nije odmah odgovorila. "Pitam vas kako vaši pacijenti dospijevaju ovdje, tko ih predloži, da li vi to odobrite ili ne? Ili tajanstvena uprava kaže svoje, da li oni razgovaraju s predloženima?"

"Dođite." Ustala je od stola i odvela ga do prozora s kojeg su vidjeli malu livadu pored kuće, gdje su tri ili četiri muškarca i žene pomagali bolničarkama da stave stvari na vrtnu stolove. "To su stanovnici. Izgledaju prilično normalno, zar ne?"

Onaj u odijelu je Fred Larkins." Drugi muškarci su imali kratke hlače, žene ljetne haljine.

"Da, izgledaju normalno. Niste odgovorili na moja pitanja."

"Odgovorit ću. Samo sam htjela da vidite neke od stanovnika, može pomoći objasniti zašto mrzim ovakav ton pitanja. Zahtjevi dolaze većinom od rođaka, ponekad od pravnik koji djeluju za nekog tko je ostao bez skrbi i ne može sam. Moraju ih odobriti dva doktora, stoje uobičajena procedura, te zatim razgovaraju sa mnom. Nije svatko pogodan za ovakvu ustanovu, niti može platiti naše troškove koji su visoki, iako uprava ponekad snosi dio. Uprava ne vidi podnositelje,

nisu kvalificirani da ocjenjuju njihovo stanje, tako da nema smisla. Uprava nije tajanstvena, to su jednostavno ljudi koji u Roselandsu imaju interes.“

"Ali ljude ponekad prihvaćate, pa ih izbacujete. Kao Satterlevja.“

S užitkom je gledao kako je ispala iz takta. Iza tih velikih stakala zelenkaste su oči brzo treptale, kao boksaču kada primi iznenadni udarac. Ali, brzo seoporavila. "Satterlev, da. On je primljen za vrijeme dr. Phillipsa.“

"Ali je primljen u Roselands, zatim izbačen, stavljen na društvenu skrb. Je li to bila vaša odluka?“

"Bila je. Vidjeli ste Satterlevja, razgovarali s njim? Je li vam rekao zašto je morao otići? Mislila sam da nije. Stanovnici ovdje imaju veliku slobodu. Mogu izlaziti tokom dana, ako misle izostati s obroka moraju unaprijed reći osoblju. Mogu posjetiti prijatelje ili rođake ili ostati vani preko noći ili vikenda, ako dobiju izlaznicu od Moire, koju moram potvrditi ja ili Fred Larkins.“

"Prije kao u vojsci. Ili školi.“

"Zvučite zainteresirano. Ali da, usporedba ima smisla. Kao što sam rekla, neki su naši stanovnici inteligentni, većina je prijateljski raspoložena, ali ima iznimaka. Roselands nije pogodan za one koji su povremeno nasilni, imaju teška fizička oštećenja, ili uznemiravaju druge ljude. Nismo opremljeni za rad s takvim slučajevima. Satterlev je posuđivao od drugih stanovnika i nije vraćao. Sumnjalo se da krade od njih. Provodio je večeri vani i vraćao se pijan, vičući i uznemiravajući druge ljude. Zbog njih, a možda i zbog njega samoga, morao je otići.“

"Kako to da je dr. Phillips mogao izaći na kraj s njim?“

"Kako nikada nisam sreala dr. Phillipsa ne mogu vam reći. Mislim da se u njegovo vrijeme događalo svašta što ja ne bih tolerirala. Dobro, nadzornice, sada imam posla. Ako vas zanima prošlost, razgovarajte s Fredom Larkinsom. Bio je tu kratko vrijeme dok je ovo bilo u Lakesideu i možda vam može pomoći. Moram vas zamoliti da ne ispitujete stanovnike osim ako ne mislite daje to neophodno i kažete mi zašto.“

Catchpole je vidio da trenutno za to nema razloga "Ali htjeli biste razgovarati s Larkinsom? On nema medicinskih kvalifikacija, ali je korisniji u rješavanju problema nego što bi to bio neki mladi kolega

pun znanja. Imala sam jednog kada sam došla, ali nije bio dugo s nama." Bilo je jasno da je u Roselandsu samo jedan šef.

Ustala je od stola. Catchpole je također ustao. Rekao je: "Je li netko od obitelji Calendar povezan s Roselandsom?"

Ako ju je htio izbaciti iz takta nije uspio. "Mislite na ministra, tog Calendar? I ima brata koji se bavi tiskom, je li tako? Nikada nisam s njima imala ništa, samo znam njihova imena. Nitko mi ih nije spominjao u vezi s domom."

Vjerojatno je pritisnula gumb na stolu, jer su se vrata otvorila i pojavilo se tupo lice. "Odvedite gospodina do gospodina Larkinsa." Pružila je ruku. Catchpole ju je uhvatio, te osjetio kao da drži kosti, a ne meso.

Tupo lice nije bilo ništa pričljivije na povratku nego na dolasku. Dok su prolazili pored vrata na kojima je pisalo Knjižnica, Catchpole je stao, otvorio ih, te pogledao unutra. Visoke police od mahagonija s metalnim rešetkama sprijeda držale su knjige na standardan način. Na velikom stolu usred sobe bili su časopisi.

U sobi su se nalazile stolice pored malih pisaćih stolova i dvije ili tri fotelje. Soba je djelovala kao da se ne koristi, bila je zagušljiva. Catchpole kimne glavom, zatvori vrata, nasmije se tupom licu, te reče: "Samo gledam."

U velikom halu ponovo je zastao pored stola gdje se Moira, koja se nasmijala kada je spomenula njegov čin, ponovo nasmijala, i na njegovo pitanje o tome da li je zadnjih dan ili dva bilo posjetilaca, odgovorila da ne smije davati takve informacije. Prošli su kroz nadsvođena vrata na terasu. Slikar s livade penjao se stepenicama. Nosio je štafelaj pod jednom rukom, sliku pažljivo u drugoj. Rekao je Catchpoleu: "Dobar dan, kako ste?" Nakon što gaje bolje pogledao, vidio je lijepog čovjeka s dugom kovrčavom sijedom kosom. Izgledalo je normalno odvratiti pozdrav, ali kada je Catchpole to učinio, čovjek se nasmijao, pokazujući duge žute zube. "Ulovio sam vas. Nikad vas nisam vidio. Želite li pogledati moju sliku?"

"Ne baš."

"Loše po vas, to je jedno od mojih remekdjela."

Produžio je svojim putem, fućkajući. Kada je upitao tupo lice kako se čovjek zove, odgovor je bio slijeganje ramenima.

Konzervatorij je bio točno to, viktorijanski ostatak koji je možda bio napravljen kad i kuća. Odavao je izgled neuredne crtaće sobe sa staklenim krovom, vrlo ugodne ovog sunčanog dana, ali bez sumnje prilično hladne po zimi. Ugodne, ali otrcane. Fotelje i kaučevi bili su prilično potrošeni, tepisi na kockastom podu pomalo u krpama. Sve je ovo Catchpole zapažao dok ga je tupo lice vodilo do mjesta gdje su dva muškarca stajala razgovarajući pored poprsja Grka ili Rimljanina sa slomljenim nosom, koje se nalazilo na bijelom mramornom stupu. Niži od dvojice, kojeg je Catchpole već vidio s prozora dr. Armitage, rekao je:

"Gospodine Catchpole, dobar dan, Fred Larkins. Ovo je jedan od naših stanovnika, Alexander Warner, znan kao Alex." Visoki mršavi čovjek lijepo se nasmijao, iako je izgledao kao na rubu suza, te se okrenuo. U konzervatoriju je bilo još pet ljudi. Sredovječan čovjek koji je čitao The Times, potpuno ćelav debeli čovjek u tijesnoj majici s kratkim rukavima, imao je notes na koljenu i nešto je žestoko šarao po njemu, dvije žene, koje su mogle biti likovi iz televizijske sapunice, sjedile su u uglu i čavrljale kao ptice. Peta je osoba bila u ranim dvadesetima, vjerojatno najmlađa pod ovim staklenim krovom. Čitao je knjigu s mekim koricama i mjehurići polujasnih riječi izlazili su iz njegovih usta dok je čitao. Iznenada je ustao, sa knjigom u ruci i viknuo: "Smeće, sve jebeno smeće. Sve, sranje, svuda oko nas." Dvije su žene nastavile razgovarati, čovjek koji je pisao nije dizao oči s notesa, čitač Timesa spustio je malo novine, pogledao mladića, zavrteo glavom, zatim ponovo podigao novine. Larkins se ispričao i otišao do mladog čovjeka, koji je sada trgao stranice iz knjige i bacao ih na pod, usput brzo govoreći. Larkins je stavio ruku preko njegovih ramena i odveo ga kroz vrata koja su vodila u unutrašnji dio kuće. Alex Warner kimnuo je prema Catchpoleu i krenuo za njima. Za nekoliko minuta Larkins se vratio.

"Mali problem." Catchpole je sjeo, a Larkins se srušio u stolac pored njega. "Trebao je uzeti lijek za ručak. Možda je zaboravio, ali netko se trebao pobrinuti da ga uzme. Kako bilo, sada je dobro. Usput, rekao sam 'gospodin', ne 'nadzornik' jer sam mislio da možda ne želite da se vaš službeni status spominje. Bez uvrede, nadam se."

"Naravno." Catchpole gaje promatrao. Larkins je imao malo ratoborno lice, uši blizu glave kao da ih je netko prikačio, nos bezlična masa, male duboke smeđe oči. Imao je bikovski vrat, jake mišićave i kosmate ruke. Nosio je svijetloplavo odijelo od gabardena. Naglasak mu je bio cocknev, ponašanje Veselog Prijatelja koji je uvijek spreman vidjeti smiješnu stranu svake situacije, ali bilo je nečeg silovitog u njemu. Čak je i mali brk, koji je pokrivao njegovu gornju usnu izgledao moćno.

Sada je rekao: "Teta Armitage kaže da mi želite postaviti neka pitanja u vezi ovog mjesta. Pucajte."

"Recite mi o stanovnicima. Još mi nije jasno kakav je ovo dom."

Larkins stavi prst prema glavi, te ga par puta okrene. "Vidjeli ste ih nekoliko. Bezopasni, ali malo ludi. Vidjeli ste starog Lockslevja, kako čita novine. Pravi se da radi križaljke za Times, kopira ih i kaže: 'Pogledajte, evo još jedne križaljke koju slažem za novine', tada mi moramo reći: 'Tom, ti si tako pametan.' Bolničarke kažu da mu je soba puna starih novina."

"Zvuči kao ekscentričnost, ne kao razlog za smjestiti nekoga u ustanovu."

"Ah, da, pitajte Tetu, reći će vam da oni nisu ovdje smješteni, ovo je rezidencija, oni su stanovnici. Istinito na neki način. Gledajte. Imate munjenog, ili ekscentrika kako vi to zovete, rođaka koji vam radi probleme na neki način. Ako znate prave doktore reći će da je rođak opasan za vas i za druge ljude. Tada ih stavljamo ovdje i svi sretni. Uključujući i njih. Nisu zatvorenici, mogu ići kamo žele dok god se javljaju i ne prave vani probleme. Sto ponekad rade, na neki način."

"Što onda?"

"Tada su kandidati za lijekove. Čini mi se da vam to Teta nije rekla. Da iskreno kažem, neke drogiramo da budu mirni. Ne mislim da su opasni ili da prave nevolje. Maurice, momak koji je izveo onu točku, on je iznimka. S nama je tek par tjedana, jedan doktor kaže daje nenasilni shizofreničar, drugi daje samo destruktivan. Kako god bilo, ja s njim ne mogu." Zavalio se, pogladio svoje male brkove. "Ali mogu vam slobodno reći, super, ako ovako nastavi, Teta će ga se riješiti. Njegova gaje familija tu stavila, ne mogu izaći na kraj s njim kod kuće, ne žele ga zatvoriti u ormar. U redu, ali Teta Armitage ga

neće držati ovdje ako bude pravio previše nevolja. Cijela svrha ovog mjesta je izbjegavanje nevolja. Za pacijente i one koji ovo vode.“

"Stoje s Warnerom, onim s kojim ste razgovarali.“

"Alex je uzoran stanovnik, ovdje je već par godina. Nikada nema napade, većinu dana izlazi sam na duge šetnje. Samotnjak, iako dobijete dojam da ponekad traži simpatije. Započinjao je veze dva ili tri puta, sa stanovnicama drugog spola, ali to nije dozvoljeno. Žena ga je napustila, sam je, nema rođaka, došao je sam, kao da je ovo običan dom." Larkins se smijao, lagan ugodan zvuk. "Niste valjda zato došli, nadzornice, ne zanima vas to, zar ne? Ne želite me čuti kako ružno govorim o svom poslodavcu ili ovo o stanovnicima, samo čekate da počnete s teškim pitanjima, zar ne? Da čujem, udarite gdje boli, razbijte mi bradu. Recite kako mogu pomoći.“

"Ne mislite da biste morali razgovarati sa dr. Armitage prije nego odgovorite na pitanja?“

"Rekla je da je u redu, ali u svakom slučaju ja sam slobodan čovjek. Ona mi samo daje plaću, to je sve." Izvadio je kutiju cigareta, ponudio Catchpoleu koji je odmahnuo glavom, te pripalio jednu. "Loša navika. Ona vodi sve, onaj njen partner zbraja brojke, ali ja imam dosta tešku ulogu. To je otkad je dr. Phillips otišao, šef kada je ovo bilo u Lakesideu, rekao je da ga svi zovu Phil i zvali su ga.

Svi su ga voljeli. Nevolja je u tome što je imao skup ukus, vozio je Mercedes i ruku zavlačio sestrama pod suknju. Bio sam s njim samo par mjeseci u Lakesideu, nisam siguran da bih duže izdržao, na način na koji je Phil sve dopuštao pacijentima tada smo ih zvali pacijenti piće, seks, Lakeside je bio slobodan za sve." Njegov veseo osmijeh izražavao je užitak, ne osudu. "Ali tada, Phil se pokupio i otišao, prvo su mislili u Paragvaj, ali ispalo je u Brazil, zajedno s jednom sestrom. Tako je Lakeside zatvoren i novo mjesto kupljeno, postavljena je Teta Armitage, mene su zamolili da ostanem. I tu smo." Ugasio je cigaretu i zapalio drugu. "Nemojte me krivo shvatiti, nadzornice. Za Tetu, mislim. Ne volim je baš previše, ona je kao učiteljica koja ima ravnalo za dijeljenje packi, ali je OK, dobro vodi mjesto, počela je satove slikanja i pokušava ih zainteresirati za čitanje, ali " Slegnuo je ramenima. Catchpole se sjetio očigledno nekorištene knjižnice.

Izvadio je fotografiju Bannocka i Larkins ju je odmah prepoznao. "Bio je ovdje jučer i postavljao pitanja. Moira gaje otjerala, ona debela na recepciji. Teta je dala upute da svakoga tko postavlja pitanja pošaljemo njoj, u slučaju da su novinari, ali Moira je rekla da je čovjek odbio, nije htio gnjaviti. Moira je mislila da je otišao, ali izgleda da je njuškao okolo. Vidio sam ga kako priča s par domaćih koji vode brigu o autima, o vrtu i rade slične poslove. Tada sam ga uhvatio, pitao me razna pitanja. Mislio sam da je novinar. Je li to bio?"

"Zvao se Bernard Bannock i bio je zastupnik. Umro je sinoć kada mu je auto sjurio s ceste i zabio se u drvo odmah izvan Greenlevja."

"Zastupnik." Larkinsova su se usta zaokružila u zvižduk. "Ne razumijem. Zašto bi zastupnik bio zainteresiran za Roselands? I zašto bi njegova pogibija u automobilskoj nesreći dovela ovamo nadzornika?"

"Nisam rekao da je poginuo u automobilskoj nesreći. Postoje druge mogućnosti.

Zato se raspitujem."

"Da. Ali još uvijek ne vidim zašto ste ovdje." Catchpole ga nije prosvijetlio. Larkinsovo je lice bilo napravljeno za pokret, ne mirnoću, te je efekt bio čudan kada su se vesele male oči i obrve iznad njih, masa od nosa s povremenim vrđanjem i brk koji koji kao da je sam od sebe skakutao, odjednom začuđujuće smirili formirajući metalni izraz. Tada je lagano izdahnuo i metal je ponovo postao plastika. "Želite znati o čemu smo razgovarali. Možda ono što sam rekao za Lakeside i nije daleko od istine. To ste htjeli znati, zar ne, a i on. Htio je pričati o prošlosti." "O čemu iz prošlosti?"

"Rekao je da piše članak i ja sam mislio da je novinar koji treba priču. Nisam mu previše rekao o Philovim zabavama i igrama, ali to ga nije ni zanimalo. Htio je znati koliko su dugo stanovnici ovdje i za neke koji su u Lakesideu od mnogo ranije, što naravno nisam znao. I da li su neki nasilni, na što sam odgovorio isto što i vama. Ipak, zanimala gaje prošlost, stvari koje su se dogodile prije puno godina. Pitao je da li postoje podaci o kretanjima stanovnika navečer i po noći i ja sam mu rekao kako to ide, ako žele ostati vani cijelu noć mi unaprijed provjerimo mjesto gdje će ostati ,,

"Uvijek to napravite?"

"Ne mogu to reći. Govorim vam, a i njemu sam rekao ono što bi se moralo napraviti. Tada je želio znati da li postoji knjiga gdje se upisuju oni koji su kasno po noći vani, te sam pomislio da nešto nije u redu s njim i njegovim pitanjima, pa sam zašutio."

"Je li vam pokazao neke papire, ili ih imao sa sobom?"

"Ako je, nije mi ih pokazao. Je li to sve?" pitao je dok je detektiv spuštao notes u kojem je pravio bilješke. Catchpole je rekao daje puno pomogao, iako je imao dojam daje pomoć dobio u pažljivo ograničenim količinama. Larkins je rekao da još uvijek ne zna o čemu se radi i detektiv ga još uvijek nije prosvijetlio. Otvorio je vrata konzervatorija i maknuo se s umjetne topline ispod staklenog krova nablagi zrak ljetnog dana. Zelena trava pod nogama, ne najbolje kvalitete, ali prilično dobro obrađena, masa cvjetnih grmova po rubu livade, sve ga je podsjećalo na jedini izlet kojeg se mogao sjetiti sa svojim ocem i majkom. Pokušao se sjetiti događaja dok je stajao udišući miris trave pomiješan s lavandom, što mu nije uspjelo, te se vratio do auta.

Iz lokalne stanice razgovarao je s Maggie Steel, koja je bila čarobnjak za kompjutore. Znao je da se smatra bržom od bilo kojeg kolege istog čina i nije oklijevala kada ju je zamolio da pogleda dosjee Roselandsa i Lakesidea, tko su vlasnici i imena stanovnika.

"Nisam siguran koliko tih informacija imamo, na kompjutoru ili izvan njega. Mogla bi imati problema jer je vikend", upozorio ju je.

"Snaći ću se. Još nešto?"

"Vidi ako možeš pronaći vezu s obitelji Calendar. Ne samo s Rexom i Donaldom, možda njihovim roditeljima, ili s bratom po imenu Gene. I ako kompjutor izbaci neki zločin povezan s domovima, to bih isto želio."

"Ne želiš puno, zar ne? Kompjutori srećom ne rade kao policajci, oni trebaju materijala."

"Evo ti par imena. Calendar, Fazackerlev, Luisa Devane, Lily Devon, Garry Johnson, sve veze koje postoje između njih. I još nekoliko da sam siguran da ne vrtiš palcima, dr. Armitage, inicijali P. H., i Fred Larkins. Sve što povezuje ikog od njih moglo bi biti zanimljivo. Dovoljno materijala za kompjutor?"

"Dovoljno, ali ne baš pravog. Morat ću se poslužiti maštom."

"Poslužite se, narednice Steel." Rekao je Alice da se neće vratiti na vrijeme za film, predložio je da se pobrine za dječake. Rekla je da hoće, ali da bi bilo lijepo kada bi ponekad znao u koje je vrijeme slobodan. Prije nego je stigao odgovoriti da se slaže, ona je nastavila: "Nemoj mi reći, to je policijski posao, sve sam već čula. Nema veze. Vidimo se večeras. Pazi se."

"Budem. Volim te."

"I ja tebe."

Vozeći od Greenleva do Sevenoaksa, od zelenog Surrevja do zelenog Kenta, Catchpole je osjećao da je u krugu oko gradova, krugu u kojem su stanovnici oslobođeni prljavštine, siromaštva, korupcije grada, slobodni od svih problema kojima se on bavi. Živjeli su od grada, njihove su aktivnosti pokretale grad kao stroj. Neki od njih grad su smatrali prihvatljivim za jelo i piće, ali ga nisu smatrali pogodnim za življenje, ili ne za svoj način života. Lily Devon je ubijena u Kenningtonu, trgovci drogom vladaju u većini dijelova, crnce i Azijate teroriziraju, a i oni teroriziraju zauzvrat, što bi mogla biti posljedica njihove politike, ali takve bi se posljedice mogle izbjeći ili zaboraviti selidbom izvan grada, uzgojem visoke živice, pažljivim biranjem susjeda, odbijanjem neželjenim tipovima članstva u golf klubovima i sve ostaviti Catchpoleu i društvu da raščiste. Takve heretičke misli javljale su se u policajčevoj glavi kada bi prolazio pored seoskog zelenila, duž avenija s drvoredima i kućama koje su svjedočile o strasti koju osjeća južnoengleski graditelj i kućevlasnik prema crvenoj cigli. Catchpole nije nikada glasovao na izborima. Iako bi priznao, da se u nekoj točki i u nekim društvima policajac mora politizirati. Zaključak koji je izvukao bio je da takva društva treba izbjegavati, pa zašto su onda ove poslovne rezidencije izazivale takve heretičke misli? Nije mogao odgovoriti na pitanje.

New Vallev, mjesto gdje su odrasli Calendari, bilo je izvan začaranog kruga, jedno od više sela koja su nastala nakon Drugog svjetskog rata, kada su poduzetnici shvatili da, ako kupe zemlju na lijepom mjestu izvan grada, na njoj sagrade brzo i jeftino kuće, mogu ih prodati gradskim ljudima koji će misliti da vode seoski život. Umjesto toga, za godinu ili dvije našli su se u predgrađu grada u kojem su radili, predgrađu koje se tako brzo širilo da su nove građevine, ceste i kanalizacija zamijenili seoski izgled. New Vallev je

nekad bila prava dolina, s brdima s jedne, a šumom s druge strane. Tada su sagrađene prve kuće, dvokatne građevine koje su njihovi vlasnici vidjeli kao veliki napredak u odnosu na vladine montažne kuće. Ali to je bilo davno. Sada su se bungalovi popeli uz brda, a većinu šume zamijenile su benzinske pumpe, parkirališta i fastfood restorani.

Catchpole je bio izbačen iz takta. Novinske priče govore su da su Calendari odrasli na selu, ali New Vallev je bio mali gradić. Našao je mjesto za parkiranje u High Streetu, i dobio tupi pogled u pubu kada je zapitao koji je dućan bio u vlasništvu gospodina Calendaru tokom pedesetih i šezdesetih godina. Imao je više sreće u pošti. Osoblje za pultom bilo je dvadesetih i tridesetih godina, i bilo je prilično zbunjeno idejom o postojanju dućana mješovite robe u New Vallevju, ali su se složili da ako iko zna nešto o dućanu to mora biti Arthur na Paketima. Otključali su sporedna vrata, Catchpole je ušao, odveli su ga do odjela Paketa i predstavili Arthuru koji se nalazio u malom uredu i nešto upisivao u knjigu, stojeći kao neki Dickensov lik. Čak je koristio i nalivpero koje je umakao u bočicu s tintom. Arthurova pojava i odjeća pojačali su Catchpoleov osjećaj da se vratio u prošlo vrijeme. Arthur je bio gnom crvenog lica koji je nosio periku izbljedjele smeđe kose koja se malo pomaknula tako da je padala preko njegovog lijevog uha. Stavio je nalivpero za desno uho, postao svjestan da mu se perika pomaknula, te ju je namjestio, skinuo je papirnatu zaštitu sa svojih ruku i srdačno se rukovao s detektivom.

"Samo provjeravam detalje isporuka paketa. Mladi kažu da to nije bitno, da se sve isporuči za dan ili dva, ali za mene je to nemar. U novinama samo pišu o poslovnim uspjesima, imaju strojeve koji mogu ovo i ono, oslobađaju se ljudskog faktora. Ali hoće li vam stroj reći koliko je puta i u koje vrijeme napravljen pokušaj isporuke određenog paketa? Ne zvao se ja Arthur Timms gospodine, ako ijedan. Tko govori robotima što da rade, pitam vas? Ljudi." Pogled mu je bio pobjednički. "Ali pređimo na stvar. Htjeli ste znati o dućanu Joea Calendaru, gdje je nekad bio. Odgovor je, nekoliko metara niz High Street, na drugoj strani ulice. Nema ga već godinama, sada je New Vallev prodavaonica bicikala, nitko se tamo neće sjećati Calendarovih. Promijenio je vlasnika, šezdeset druge ili treće kada je

Joe Calendar umro. Što vas točno zanima, gospodine, ako smijem pitati? Dva dječaka su, naravno, postala prilično poznata. Ako je itko čuo za New Vallev, to je zbog njih." Catchpole je proveo pola sata s Arthurom Timmsom, s najpedantnije sređenim paketima koji čekaju isporuku, ispijenim šalicama čaja. Rezultat je bio razočaravajući, osim zadnjeg, skoro običnog pitanja. Usprkos njegovom dickensovskom stilu Arthur je bio u svojim ranim šezdesetima. Njegovi roditelji su se preselili iz Sevenoaksa u kuću u novom New Vallevju kada je bio mladić, i iako je njegovo sjećanje na Joea Calendaru bilo dovoljno čisto, nije znao puno o ostatku familije, osim da ih nisu voljeli.

"Prve dvije ili tri godine ovo ovdje je biloprilično mirno mjesto, samo jedan dućan koji je u ono vrijeme bio ujedno i pošta. Kada imate samo jedan dućan onda ovisite o njemu, ako nečega nisu imali, to je značilo da morate ići u Sevenoaks autobusom, tada nije bilo puno automobila. Joe Calendar je često ostajao bez robe, možda ne svojom greškom, možda i da. Seoski dućan je neka vrsta mjesta za sastajanje, ljudi vide jedni druge, zastanu i malo popričaju. Joe to nije želio i dao je to ljudima do znanja. Nisu ga voljeli, to vam mogu reći. Nije da ga je to brinulo ... Ostatak obitelji? Ne sjećam se previše toga o njima. Gospođa Joe, ponekad je radila u dućanu, ali mislim da je imala pune ruke posla, troje djece „

"Troje? Ja sam čuo samo za dva brata.“

"A, bio je još jedan. Donald, on je bio najstariji, zatim Rex koji hoće da svi vaši nose pištolje ili tako nešto. Ali bio je i jedan mlađi, kako se zvao? Gene, da. Vidite, ja sam bio prestar da imam nešto s dječacima, ali oni koji su išli s njima u školu kažu da su bili snobovi, barem dvojica starijih, za Genea nisam previše čuo." Obrisao je rukom nos zbog čega mu se perika ponovo pomaknula na stranu." Joeu je prilično dobro išlo s dućanom, barem sam ja tako čuo. Dobar poslovođa, a i dječaci bi morali biti. Lijepa stvar, znati zarađivati novac, ja to nikad nisam naučio. Ali bili su snobovi.“

Krajem pedesetih Arthur se oženio i otišao raditi za tvrtku elektroinženjera u Londonu. Donald je tada morao biti mladić, a Rex tri godine mlađi, tako da je većina ovoga što priča sigurno trač iz druge ruke. Vratio se ovom poslu u pošti kao udovac, prije deset godina.

Prijatelji obitelji Calendar? Arthur ih nije poznao, nije vjerovao da postoje i nije znao ništa o vezi Calendarovih sa nekim domom za liječenje. Catchpole je počeo razmišljati o protraćenih pola sata na Paketima kada je zapitao Arthura da li zna za ime Lavman. Gnom je pljesnuo rukama, što je popravilo njegovu periku.

"To je to, dr. Lavman. Moja mama me vodila njemu kada me je boljelo grlo, uvijek me je boljelo sve dok mi nisu izvadili mandule „

"Što s dr. Lavmanom? Je li on imao ikakve veze sCalendarovima?"

"Naravno, ne znam kako sam zaboravio. Bili su kao kruh i putar, on i Joe Calendar, govorila je moja mama." Arthur se potapša prstom po nosu. "Tih dana, krajem četrdesetih, godinu ili dvije kasnije, sve je još bilo na točkice. To je bilo za nas, ali je li doktoru što falilo? Niti slučajno. Moja mama je rekla da je to skandal, doktorov auto došao bi straga, Joe bi izašao, stavio kutije svega u njega, možda malo dobre šunke, tucet jaja, sve što mi nismo mogli ni vidjeti. Opako." Catchpole je pitao zašto su bili tako bliski. "Ne znam, možda su djeca nešto bila bolesna, ne sjećam se. Ali da dr. Lavman dobij a šunku i jaja od Joea Calendar, to su znali svi. Ne morate razmišljati o razgovoru s doktorom. On je davno otišao gore, ili bolje reći dolje. Njegov brat George još uvijek ovdje živi, gore na brdu. Sada, oprostite mi, moram se vratiti svojim brojkama." Stavljao je papirnatu zaštitu na ruke kada gaje Catchpole napustio, perika mu je savršeno stajala.

U uredu vani znali su adresu Georgea Lavmana. Kao Arthur Timmp, mladi pomoćnik koji mu je dao adresu rekao je da Lavman živi na brdu, i Catchpole je ubrzo vozio uz ono što je nekad bila velika zelena padina, koja je sada bila načičkana bungalovima, nekima od crvene cigle dok su drugi izgledali kao iz zemlje igračaka ili od legokocki, kakvi se još mogu naći u londonskom Docklandsu, nekoliko ih je bilo maurskog stila s nadsvođenim ulazima. Jedan ili dva bila su kao paladijske vile s izdubljenim stupovima koji su zaklanjali prednja vrata. Male ceste presijecale su prostor među bungalovima kao vrpce. To je bio noviji, bolji, bogatiji dio New Vallewa i bio je bez dućana. Dućani su bili u dnu Hilla, u i okolo High Streeta.

Catchpole je pritisnuo zvonce na jednom skromnom bungalovu od crvene cigle, te se par trenutaka kasnije našao licem u lice sa

Georgeom Lavmanom (umirovljenim pukovnikom) u maloj kockastoj sobi punoj vojnih uspomena. Zidovi su bili prekriveni dugačkim kockastim fotografijama poredanih vojnika, uz manje koje su prikazivale dva ili tri lika. Mali stakleni ormarić sadržao je medalje izložene na baršunu, a još jedan takav u drugom uglu vrčeve u obliku Wellingtona, Roberta, Montgomervja i ostalih koje Catchpole nije mogao identificirati. Čovjek koji je sjedio nasuprot njemu, leđa uspravnih kao ravnalo, iako je bio u fotelji, nosio je ljetnje sivo odijelo kao da je odora, zakopčanog prsluka i hlača s oštro ispeglanim rubom. Bio je visok čovjek s malim licem, crta lijepih i pravilnih, ustiju kao ravne linije. Kada je rekao: "Popiti ćete mali viski, nadzornice", riječi su bile više naredba nego pitanje. Začuđujuće duboki glas izlazio je iz uskog okvira, staccato tona. Catchpole je povukao priličan gutljaj viskija i kimnuo s odobravanjem. "Nadzor", rekao je glas. "To trebamo." Catchpole je čekao pobliže objašnjenje. "Red. Način života. Vi ste u policiji, znate da postoje granice. Ostanite unutar granice, nitko vam ne staje na put, idete svojim poslom. Legalnim poslom. Izadete izvan okvira " Pljesnuo je malim rukama. "Nevolja. Kao zid, udarite u njega i još vam je gore. Okrenete se, probate drugim putem, opet udarite u zid. Udarite ga dva ili tri puta, naučit ćete lekciju. Ostanite u okviru."

"Taj zid zvuči kao zatvor."

"Točno." Kimnuo je s odobravanjem. "U ratu vojska povlači granice. Sada to mora policija. Volio bih osjećati da rade dobar posao, taj čovjek Calendar ima neke dobre ideje. Slažete se?" Catchpole odgovori da nije o tome razmišljao, te dobije još jednu kretnju glavom, neodobravanja. "Svi su hrabri. Niste prvi, znate."

"Nisam prvi što?"

"Rekli ste na telefonu da želite razgovarati o mom bratu Ralphu. Kažem vam, niste prvi. Prije nekoliko dana tu je bio jedan čovjek i pitao za mog brata Ralphu. Političar. Zvao se Bannock."

"Bernard Bannock. Umro je prošle noći nakon automobilske nesreće."

"Nisam mu vjerovao. Nismo ništa izgubili, bio je kao i svi političari. Smeta li vam ako pušim?"

Stolić na kojem se nalazio viski bio je pun lula. Pukovnik je izabrao jednu, napunio je duhanom, upalio šibicu. Plavi se dim uzdizao.

Procedura je trajala skoro minutu. Je li svrha toga bila prikriti čuđenje za Bannockovu smrt? Na kraju je zaključio da je umirovljeni pukovnik jednostavno htio stvoriti atmosferu misterije i zbunjenosti. Pitao ga je što je Bannock htio znati.

"Vjerojatno za Ralpa. Bio mi je mlađi brat, izvrstan, izašao je s medicinskog fakulteta sa svim mogućim priznanjima, mogao se specijalizirati. Išao je u finu školu kao ja, htio se baviti liječenjem, nisam to mogao razumjeti. Ipak, bilo je to liječenje. Nevolja je bila u tome što Ralph nikad nije znao ostati u okvirima. Imao je aferu s pacijenticom, na sreću nisu ga otjerali, uvijek mu je nedostajalo novaca, puno je pio." Pukovnikov mali nos nabrao se s gađenjem. "Družiti se s trgovcima kao što su Calendari, nisam to mogao, ispod moje razine." Catchpole je ponovo pitao što je Bannock htio znati.

"Doći ćemo na to. Morate prvo razumjeti Ralpa. Taj političar, što je htio znati za Calendare, već je dosta toga o njima znao. Sada su poznati, znam, ali nije to. Znao je o njihovoj prošlosti, o skandalu. Razumijete?" Bistre oči pogledale su ga iza dima od lule. Catchpole je rekao da ne zna ni za kakav skandal i dobio kimanje odobravanja. "Nije bio skandal. Bio bi da ga Ralph nije zataškao, on i Joe Calendar zajedno. Bio sam na tečaju gađanja nekoliko milja odavde u Hvtheu, viđao sam tada Ralpa, bilo mi je drago što je to napravio. Mada je tada bio u krivu, sada znam. Govorio sam mu da ne prelazi granice. Ali on se izvukao."

"Što se desilo?"

"Morate znati da su Ralph i Joe Calendar bili veliki prijatelji, Bog zna zašto " Catchpole je rekao da zna kako gaje Calendar opskrbljivao i dobio optužujući pogled. Pukovnik nije volio da ga se prekida, niti da ga se na nebitne stvari podsjeća. "Joe Calendar je, što god za njega rekli, znao gdje su granice, a i pazio je da njegova obitelj zna. Samo ih je najmlađi, Gene, često prekoračivao i zato je bio kažnjen. Možda su ga ponekad kaznili za ono što su drugi dječaci napravili, ali Joe Calendar nije za to previše mario."

"Jedan od Geneovih prijatelja, nije ih imao puno, bio je dječak po imenu Billy Hinckley. Uvijek su bili zajedno, ovih dana pričalo bi se daje posrijedi seks." Malo lice zašiljilo se kao daje zagrizlo kiselu jabuku. "Tada nije bilo takvih gluposti. Bili su, koliko, devet ili deset godina stari, uvijek zajedno, Billy je bio par mjeseci stariji od Genea i

prema onome što mi je Ralph rekao, puno bistriji. Billy vođa, Gene sljedbenik, radio je što mu se kaže, par puta je nadrapao zbog toga. I kada je Billy Hinckley nestao, prvo su ispitali Genea. Danas bi vaši kolege poslali masu ljudi prije nego bi dječaka te dobi ispitali, tada nisu nosili rukavice. Uskoro su shvatili da Gene laže kao pas. Prvo je rekao da taj dan Billvja nije vidio, zatim da su bili zajedno i da je Billy otišao sam. Nekoliko drugih dječaka vidjelo ih je zajedno, čuli su kako se svađaju u vezi noža, švicarskog noža koji ima nekoliko oštrica, otvarač za boce itd., Gene ga je htio koristiti, Billy nije dao. Jedan od tih dječaka ih je vidio kako se tuku, Billy je zvao upomoć. Pokušao ih je razdvojiti, Billy je pobjegao, a Gene za njim vičući da će ga ubiti. Prema Ralphu, Gene nije bio nasilan osim kada bi se razljutio, tada se nije mogao kontrolirati. Znate li gdje je New Valley Canal?"

Catchpole je rekao da ne. Pukovnikov je duhan bio jak, soba ga je bila puna, kašljao je. Mala je glava kimnula, odmaknuo je lulu iz usta u kojima su se nazirali smeđežuti zubi, pojavio se zadovoljan osmijeh. "Mješavina malo prejaka? Mnogi ju ne cijene. Nema veze." Stavljanje lule na svoje mjesto bila je za pukovnika Lavmana neka vrsta simbolične pobjede.

"Polu milje odavde, ne više, nalazi se kanal. Gdje su našli tijelo Billvja Hincklevja.

Utopljen, ali imao je masnice po glavi i ramenima. Mogle su nastati kada je pao u kanal. Ili ranije. U tučnjavi. Nije bilo novca u njegovim džepovima, a njegovi su roditelji rekli daje tog jutra dobio džeparac. Samo šiling tjedno ili tako nešto, otac je radio na željeznici, ali je ona otišla. Kod Genea također nije bilo novaca, Joe Calendar mu ga nije ni davao, rekao je da bi ga samo potrošio na slatkiše. Ali je imao Billvjev švicarski nož. Rekao je da mu ga je Billy posudio, ali već je rekao dvije ili tri različite priče." Gledao je detektiva s očekivanjem.

"I?"

"Točno. I to je bilo sve. Billy se utopio, Gene je pričao priče koje nisu bile istinite. Sto biste vi napravili?"

"Prema onome što ste mi rekli, ako je to sve, ništa. Ionako je Gene bio premlad da bi bio optužen za ubojstvo."

"Samo tako." Male su ruke trljale jedna drugu. "Govorim vam kao službenik zakona. Znate što bih ja napravio. Zatvorio bih malog

vraga i držao ga na kruhu i vodi dok mi ne bi rekao istinu što se tog dana dogodilo. Izadete iz okvira kao on i u nevolji ste. Ostanite unutra i ja ću vas podržati.“

Catchpoleu je bilo jasno da pukovniku nisu svi doma, ali nije imalo smisla prepirati se s njim. Umjesto toga upitao gaje kakve to veze ima s Ralphom Laymanom. Pukovnik, koji se tako nagnuo naprijed da je izgledalo da će mu gumbi na odijelu popucati, sada je bio opušten i lukavo se smijao. Proglašavanje današnjih policajaca kukavicama u odnosu na one od prije trideset godina očigledno mu je pričinjavalo zadovoljstvo. Njegovo se ponašanje promijenilo na pozitivno iako s prezirom.

"Veza između dr. Alpha Lavmana, moga genijalnog brata, s ovom aferom bila je velika. Nakon istrage objašnjenje je bilo nesretni slučaj. Nema ničeg drugog, rekao je istražitelj. Dječak koji je svjedočio o tučnjavi i o Billvjevoj prijetnji smrću, ispalo je da voli pričati, biti u središtu pažnje. Ali to nije bio kraj. Billvjeva obitelj je bila sigurna daje bilo tučnjave i da je Gene gurnuo Billvja u kanal. Htjeli su da ga se nekamo smjesti da čeka slobodu po milosti Njenog Veličanstva, pričali su o privatnoj tužbi. I nije to bila samo Billvjeva obitelj, Ralph mi je rekao, kada je govorio o onome stoje učinio, daje puno seljana isto mislilo. Neki su počeli bojkotirati Calendarov dućan, iako je to značilo odlazak u Sevenoaks. Posao je slabo išao, dječake su nazivali pogrđnim imenima, bacali na njih kamenje. Isto radi moj brat Ralph? Sprema mladog prestupnika u dom. Ne ludnicu, nije se tako zvao, nego neko mjesto gdje bi bio zatvoren i gdje ga neće vidjeti u New Vallevju. Joe Calendar je pretpostavio da bi to bilo negdje izvan svega i bio je u pravu. Za par mjeseci Hincklev je izgubio posao i obitelj se odselila, Calendaru je umrla žena i on se zatvorio u sebe, dućan je prodan. Ali stoje napravio moj pametni brat ", vrtio je glavom, " to je bilo protiv mog poimanja pravde, neoprostivo.“

"Sto se desilo sa Geneom, je li ga vaš brat posjetio?" Pukovnik je slegnuo uskim ramenima.

"Kako se zvao dom?"

"Je li ga Ralph posjetio? Vjerojatno nije. Nakon stoje afera bila gotova, Ralph se klonio obitelji Calendar, počeo je piti, spetljao se s

nekom prokletom ženom. Znao je daje zastranio, napravio nešto što nije trebao.“

"Možda je vidio Calendaru, rekao mu da je pogriješio, dječaka nije trebalo poslati u dom.“

Lavman je buljio u njega. "Zašto ga ne bi poslao? Ubio je drugog dječaka, vrlo vjerojatno. Zar ga nije trebalo kazniti, to hoćete reći?“

Catchpole je odustao od prepirke.

"Što se desilo s vašim bratom? I kako se zvao dom?“

"Mjesto po imenu Caldington Hali, četrdeset ili pedeset milja odavde, u Sussexu. Ralph mi je rekao da dječaku neće smetati, bio je jednostavan, možda najbolje za njega, mada je rekao da je malo grubo. Zatvorili su mjesto nakon par godina, nije čudno, s obzirom kakva su neka od tih mjesta. Ovo je bila neka vrsta škole, škole sa primjesom zatvora." Male su ga oči prodorno gledale, glas mu se stišao. "Još nešto u vezi dječaka, Genea, nešto što mi je Ralph rekao. Volio se pokazivati. Osobito drugom spolu.“

"A Ralph?“

"Praksa mu je propala, nastavio je piti." Pukovnik je pogledao dolje u svoje ispolirane cipele. "Došao je kod mene za pomoć. Rekao sam mu da je prešao granice u ovoj stvari i s tom pacijenticom. Mora snositi posljedice.“

"Koje su bile?“

"Rekao sam da ne mogu pomoći." Glas mu se pretvorio skoro u šapat. "Nekoliko tjedana kasnije prerezao sije grlo." Čuo se zvuk zatvaranja vrata. Istim šaptom rekao je: "Moja žena.“

Žena koja se pojavila na vratima bila je duplo veća od njega i dvadeset godina mlađa. Počela je mahati rukom. "Dim, dim, tako gust da ga mogu rezati. I pio si. Tko ste vi?“

Zadnje su riječi bile upućene Catchpoleu, koji joj je rekao tko je. Pukovnik Lavman je ustao iz stolca, te krenuo prema njoj ispruženih ruku. Zagrlili su se. Gušio se jecajući, ona ga je smirivala, rekavši Catchpoleu: "Ralph?" Kimnuo je glavom. "Uvijek ga uznemiri. Mislim da je bolje da idete.“

"Ni najmanje ne žalim pukovnika", rekla je Alice kada joj je iste večeri ispričao priču u jedinom dijelu vrta gdje ih susjedi nisu mogli vidjeti, jedući brazilske orahe i pijući vino. Već su se zabavili s rižotom od piletine s komadićima kobasice i slanine, uz jaki Barolo,

čemu je kod Catchpolea prethodila votka. "Zao mi je dječaka. Jadnik. Mogu shvatiti da su ga maknuli, ali razbaštiniti ga, isključiti iz obitelji, to ne mogu. Pravi gadovi, ti Calendari. Znaš li što je bilo s njim?"

"Maggie Steel radi na tome, ali do sada nije imala sreće. Caldington Hali je bio vrsta škole i popravnog doma, ali je zatvoren negdje šezdesetih. Muž i žena koji su ga vodili, Pumphrevji, su izgleda emigrirali na Novi Zeland nakon što su ostali bez novaca. To nisu činjenice, samo glasine i priče staraca iz lokalnog dućana, ali ti starci ne znaju ništa ozbiljno protiv Caldington Halla, osim da je to bio prilično režim. Ako postoje neki podaci, Maggie ih još nije našla. Iz opsesivnog načina kojim je pukovnik opisao bratovu ulogu u spremanju Genea tamo, rekao bih da je dr. Lavman primio za to lijepu svotu od Joea Calendarara. Možda je to Bannock otkrio između pukovnika i Roselandsa, nešto nagađao i pogodio. Ili je netko pomislio da je pogodio."

Zrak je bio mek kao baršun. Moljci su letjeli oko svjetiljke koja je osvijetljavala njihov vrtni stol, bocu i poluprazne čaše, zdjelu s orasima. "Mediteranac, tko hoće?" rekao je Catchpole. Nalio je vino za Alice i glasno zagrizao orah. "Hilly, nećeš valjda prema meni biti blag. Nemoj mi reći da bezosjećajni tvrdi čovjek ima krafnu umjesto srca."

Oboje su se smijali kada su začuli zvuk razbijanja stakla. Catchpole je skočio i ušao u kuću. Alice je išla za njim. Prozor od mutnog stakla u ulaznom hodniku bivše viktorijanske kapele bio je razbijen, komadići stakla razasuti hodnikom zajedno s pola cigle koja je napravila štetu. Automobili su prolazili po cesti, ali nije bilo nijednog pješaka. Iz Commona, dvadesetak metara od njih, dolazili su povici i vriskovi uz zvuk ghettooblastera. Onaj tko je bacio ciglu mogao je biti tamo ili se mogao skrivati u obližnjem vrtu. Kako bilo, nije bilo smisla tražiti ga ili nju. Catchpole je ušao u kuću. Upalila su se svjetla na vrhu stubišta. Alan je zvao: "Što se događa?" i Alice mu je rekla. "Je li to sve?" rekao je, razočaran, i vratio se u krevet.

Nakon što su pomeli staklo i rupu zapunili kartonom, vratili su se u vrt. "Djeca", reče Alice. "Znam da misliš daje taj prozor odvratan, možda nije bio tu kada je mjesto bilo kapela, možda su ga poslije

stavili, ali meni se sviđao. Zašto klinci danas moraju biti takvi prokleti vandali?" Dodala je: "Neki."

"Možda nisu djeca. Možda neko zločest kome sam stao na put i nije mu se svidjelo. Ili netko tko zna da ovdje živi policajac i misli ovako o svim policajcima. Sada je tiho ispred kapele, ali ako odeš par metara niz cestu do Commona, vidjet ćeš zločeste dečke, kako ruže u kafićima spremni da se obruše na prvog crnca ili Pakistanca kojeg vide samog i što možemo? Pitajte one koji su stradali da li ih mogu identificirati, u pola slučajeva ne mogu, a druga polovica je previše preplašena. To je tu niz cestu, odmah iza ugla. Ovo" ispraznio je čašu i ponovo je napunio, napravio gestu obuhvaćajući drveće i grmlje koje je sjalo tamnozelenom bojom ispod svjetiljke "je iluzija."

"Hilly, bacaš me u depresiju. Sto ćeš poduzeti u vezi nestalog Calendarara? Pitaj ministra stoje s njim? Nemoj samo kimati glavom, reci mi. I mislim da ti je bilo dosta vina."

"Sto ću napraviti, imam osjećaj da me iskorištavaju, govore poluistine ili četvrt istine ili čiste laži. Napraviti ću to da ću Velikom Čovjeku reći što sam otkrio i što su mi rekli i ostaviti njemu da radi što hoće. Mislim da ova cijela stvar ima veze s politikom, a policajac se ne bi trebao baviti politikom."

"Rekao si mi to. Više nego jednom."

"I nemoj nikada komentirati policajčevu naviku pijenja, nisi to znala? U redu, neću više. Bio je nekako gadan dan. Idemo u krevet."

Otišli su u krevet.

Kraj priče "Sedamdeset sigurno, možda devedeset." "Možda dobijemo dvadeset nacionalliberala. Za više se možemo samo nadati."

"Teško se obvezuju. Vidjet ću kako mačka skače, možda budem a možda ne, okolnosti mijenjaju slučaj, sve to sranje."

Četiri zastupnika iz stražnje klupe doručkovali su u Bruvversu, blještavoj verziji kavane iz osamnaestog stoljeća, sa sportskim slikama po zidovima. Svi su bili za Calendarov pokret modernizacije Britanije i dolazili su sa Sjeveroistoka, Midlandsa i Jugoistoka. Ratchet, koji je sponzorirao njihovo izjašnjavanje, bio je Londonac. Sada je rekao mladom konobaru: "Moje uobičajeno, Earl Grey, bez mlijeka, smeđi tost." Konobar je okrenuo glavu, kimnuo i otišao. Drugi su već naručili.

Ratchet je izgledao kao štakor sitnih ljutih očiju. Njegov je mali nos stalno mrdao i uvijek se smijao, čak i kada je, kao sada, slušao vijesti koje nije htio čuti. Glas mu je bio blag. "Brojke pokazuju da nije dovoljno, ne vole kralja Rexa", rekao je. Trojica su se osjećala neugodno. Sjeveroistok je rekao: "To nije ljubav, to je povjerenje. Ne vjeruju mu."

Midlands je obrazlagao. "Željeli bi vidjeti policiju naoružanu s onim pištoljima, za to ima veliku podršku. Ideja s Đavoljim otokom, misle da je to teško ostvarivo, da se nikad neće realizirati. Nove ceste, većina podržava. U stvari, to je osobno." "Puno divljenja. Krasan ministar. Ali premijer " Jugoistok je vrtio glavom.

Ratchet je šutio. Došao je doručak. Ratchet je uputio neodobr avaj ući pogled prema tanjuru slanine, jaja i kobasica koji je naručio Midlands. "Razočaran sam." Jugoistok, najhrabriji od njih, reče: "I ja sam."

"Možda niste postavljali prava pitanja. O kralju Rexu."

"Dovoljno dobra. Ako bi se Bladon sutra srušio mrtav, biste li glasovali za ministra da bude premijer?"

"Nije baš tako glasilo." Rekao je Midlands s ustima punim jaja i slanine. "Pitao sam da li simpatiziraju modernizaciju Britanije, cijeli paket, i skoro svi su rekli da. Ali kada je došlo do uvjerenja da će kralj Rex to uspjeti napraviti " Vrtio je glavom. Ratchet, pažljivi pijanac, sipao je svoj čaj. "Možda nisam bio jasan. Htio sam znati, ako bi premijer dao ostavku zbog lošeg zdravlja ili nečeg drugog, koga bi izabrali za premijera. Htio sam da istraga bude objektivna, ne s pitanjem: 'Biste li podržali X ili Y za premijera?',"

"Ne vidim razliku", rekao je Jugoistok.

"Postoji razlika u hicu ispaljenom iz Purdvja i onoga iz lumbarde. Pitati nacionalliberale da li bi bili članovi vlade kojoj bi na čelu bio kralj Rex ", tužno je vrtio glavom. Midlands se stresao, pogledao zbunjeno u svoj tanjur s hranom. "Ipak, možda se nešto može reći za mućenje vode." Štakorske oči gledale su jednog pa drugog. "Istraživanje je korisno, hvala vam. I budite na oprezu. Možda se nešto desi u sljedećih dan ili dva, tjedan ili dva. Možda ću trebati vaš stručni savjet." Mali nos je mrdao lijevodesno. Bio je to znak da odu.

Kada su otišli Ratchet je završio s čajem i tostom, i prije nego je napustio Bruvvers dogovorio se s mladim konobarom za jedno piće

navečer. Nije bilo mudro, znao je, ali zaslužio je malo zabave. Tada je otišao prenijeti vijesti Rexu Calendaru, da bi, ako kojim slučajem premijer odustane, natječaj za vodstvo bio daleko od gotovog.

"Ne", rekao je Glavni Bič. "Ne o Bullingtonu. On se urazumio. Biti će ubuduće pristojan."

Govorio je manje uobraženo nego inače. Bladon je gledao kroz prozor svoje radne sobe Jenkinsa kako kosi travu. Neke su ruže već bile prevelike, ljeto će uskoro proći, zašto nije hodao do potoka koji bi trebao biti pun pastreve, od kojih je on ulovio jako malo?

"Ako ne Bullington, što vas ovamo dovodi vikendom? Stoje toliko važno ili tajno da ne možemo o tome pričati privatnom linijom?"

"Nema privatnih linija, premijeru, sve se može prislušivati. U svakom slučaju bolje za mene da vas vidim. Nadam se da ne mislite " Bio je neuobičajeno uznemiren.

Bladon je oštro rekao: "Možete reći da nemam pojma što mi hoćete priopćiti.

Nemojte me držati u neizvjesnosti."

"Moram naglasiti da ne može biti potvrđeno. Ne mogu to potkrijepiti nikakvim činjenicama." Zastao je. "Radi se o tome da Clarissa ima ljubavnika. Jedan od Donald Calendarovih listova navodno ima pisma. Vidio sam ono što bi trebale biti kopije pisama."

"Clarissa", ponovio je Bladon. Njegov prvi osjećaj bila je nevjerica. Pomisao na njegovu manekenku u krevetu s drugim čovjekom činila se nevjerojatnom. Žena nekog drugog ministra u kabinetu, da, ali Clarissa ne, to nije bilo moguće. "Pisma mogu biti lažna."

"Moguće."

"Da li postoje još kakvi dokazi, fotografije?"

"Nema fotografija. Ali jedna od Clarissinih suradnica, neka vrsta tajnice, i njen bivši šofer, su razgovarali s listom. Tako kažu."

"Kažete bivši šofer i, pretpostavljam, bivša tajnica. Clarissa ih je možda otpustila." "To je moguće. Čak i vjerojatno. Ali oni su ispričali svoje priče."

"Tko je " Zaustavio se. "Kome su ta pisma navodno pisana?"

"Zove se Manning Strong. Amerikanac, nekakav stručnjak za kostime, pomagao je Clarissi postavljati izložbe. Koliko znam, sreli su se u SAD kada je bila tamo prošle godine, a zadnjih je par mjeseci on ovdje. Jeste li ga možda sreli?"

Ime je odmah u mislima izbacilo lice, široko i otvoreno, a i glas s južnjačkim naglaskom. Mladi čovjek, mladi od Clarisse, a dvadeset ili više godina mladi od njega. Ime je podsjećalo na izložbu koja se zvala "Kostimi kroz vjekove", čija je ideja bila pokazati američku i britansku odjeću. Bio je svjestan da je Glavni Bič govorio, glas mu je bio prigušen.

"Premijeru, moramo to shvatiti ozbiljno. Nema smisla vikati da je to laž, bojim se da su pisma prava, a isto tako i veza. Navodno su ukradena iz Strongovog londonskog stana. Pisma govore da je afera počela u SAD, što je razlog njegovog dolaska ovamo. Bogat je, nafta, ne zna se da li vrijedi milijun ili dva." Blijedo je završio: "Mislio sam da biste to trebali znati."

"Naravno."

"Razgovarati ćete s Clarissom." Bladon je rekao da hoće. Glavni je Bič postao povjerljiv, izostavio je ono "premijeru" kad je rekao: "Patrick, da li želite da ostanem tu kako bismo raspravili mogućnosti nakon što razgovarate s Clarissom? Znate, nije to više Edward i gospođa Simpson, danas ništa ne možete sakriti. Da smo pokušali, namjerno bi procurilo, osobito otkada je u rukama lista Calendarovih."

"Znam. Nisam blesav, vidim kako se stvara pritisak." Rekao je da je Glavni Bič dobro postupio što je došao i cijenio je što želi ostati, ali je osjećao da će nakon razgovora s Clarissom trebati malo vremena da razmisli što će poduzeti prije nego što o tome s bilo kim razgovara.

Kada je ostao sam Bladon je otišao u vrt i hodao niz potok s pastrvama, ali je ribe gledao bez užitka. Clarissa je bila u Londonu u kupovini sinulo mu je da u Deemingsu provodi puno manje vremena nego prije par godina popodne je proveo gledajući materijal u vezi posjeta australskog premijera i pokušavao razumjeti neke financijske kalkulacije koje mu je pripremila Rhodino osoblje, koje su bile u vezi s nečim što se zove faktor E i o njegovom efektu na balans F. Što je bio balans F, zašto bi faktor E (što je bilo u vezi sa nacionalnom obvezom koja se zvala potpuno integrirana Europa) na to toliko utjecao? Počeo je stavljati upitnike i uskličnike pored nekih brojki, te shvatio da bi Rhodu mogao zamoliti da im sljedeći tjedan sve objasni.

Clarissa se vratila u Daimleru poslije šest, okupala i presvukla za objed kao što je stalno činila u Deemingsu. Razgovarao je s njom nakon stoje Mary Miles donijela kavu, te je znao da ih nitko neće smetati. Pažljivo je slušala njegovo prepričavanje onoga što je čuo od Glavnog Biča, te je zatim progovorila.

"Bojala sam se nečeg takvog kada sam čula da su pisma nestala. Manningu je jasno da je bio nepažljiv, trebala su biti zaključana."

"Nepažljiv." Tupo ju je gledao. "Znači, sve je istina. Imaš odnos s tim Amerikancem."

"Pa, da. Je li to tako neobično? Ipak, naš odnos " Slegnula je bijelim ramenima, nije završila rečenicu. "I on nije samo taj Amerikanac, sreo si ga dva ili tri puta.

Naravno, žao mi je da su pisma dospijela u ruke bratu Rexa Calendaru. Znam da moraš raditi s takvim ljudima, ali stvarno " Ovu je rečenicu također ostavila nezavršenom, okrenuvši glavu od njega. Njemu je njen profil izgledao nevjerojatno lijep, s hladnoćom, nehumanošću, koje je povezivao sa savršenom ljepotom. Kakvog je prava imao običan čovjek kritizirati nešto tako savršeno?

Ali taj osjećaj popratila je ljutnja da je ona, kćerka poslovnog čovjeka koji ju je iskoristio za uspon na društvenoj ljestvici, prihvatila ulogu nekoga tko se ne svojom voljom upušta u cjenkanje na tržištu. Kao političar poznavao je ljutnju, različitu od bilo čega što je netko iz javnog života znao proizvesti, kao poražavajući, beskorisni osjećaj. Ponekad je mislio da je samokontrola njegova najveća politička imovina i znao je da nema smisla napadati Clarissu što se upustila u ovu aferu, ili prigovoriti joj da je mogla naći ljubavnika koji će njihovu korespondenciju znati skrivati, a ne ostaviti je da bude ukradena. Ipak, kada je rekao: "Nikad nisi stvarno voljela Deemings, zar ne?" nije imao namjeru izgovoriti te riječi niti tu misao, te kada je odgovorila da je u njemu ugodno ali u cjelini dosadno, nije osjetio ljutnju nego tugu.

"Da si mogla razumjeti dio onoga što sam osjećao za ovo mjesto značilo mi je više nego išta drugo u životu. Ali to jednostavno nije bilo moguće. Dugo vremena sam se nadao da će do toga doći, ali za tebe to nije bilo moguće."

"Kao što za tebe nije bilo moguće voljeti ženu. Nemoj me tako gledati, Patrick, znaš daje istina. Samo su ti dvije stvari ikad išta

značile, popeti se na vrh u politici i ovo mjesto. Žena? Korisna za izigravanje domaćice, možda plus ako je politički prijatelji smatraju privlačnom, izuzetno pogodna ako ima novaca. Mogao bi reći da je to bilo neophodno. Ali ljubav? Nema sumnje da si i za to čuo.“

"Clarissa, ne želim se svađati." U sebi je našao smijeh. "Stvarno cijenim način na koji izvrćeš stvari. Ti imaš ljubavnika, ali ti si ta koja je povrijeđena. Ni političari ne bi znali bolje.“

Njezine su ga sljedeće riječi začudile. "A što s tobom?“

"Ne razumijem te.“

"Čula sam da provodiš večeri sa svojom kancelarkom. Razgovarate li o financijama cijelo vrijeme?“

"Rhoda? To su gluposti. Možeš mi vjerovati ali ti se šališ." Ništa nije rekla. "Da ponovim, ne želim se svađati, samo hoću da shvatiš daje ovo ozbiljna situacija. Za tebe, kao i za mene. I za tvog Amerikanca. Mislim da se neće htjeti vidjeti na prvim stranicama tabloida.“

"Možda će biti izložen publicitetu. I ja također, iako bi nam bilo drago kada bi se to moglo izbjeći. Mislim da ne razumiješ situaciju. Želimo se vjenčati." "Vjenčati?" Bio je zapanjen.

"Manning se je upravo razveo od žene u SAD, to nas je jedino sprečavalo. Planirala sam ti reći u sljedećih nekoliko dana, mogao si tražiti razvod, sve bi prošlo s minimumom publiciteta. Poslije planiramo živjeti u Connecticutu, sa stanom u New Yorku, tako da nećemo smetati, bit ćemo izvan svega. Sve će se zaboraviti za par mjeseci i možeš naći drugu zatvorenicu za ovo mjesto. To bi bila prava riječ, zar ne misliš tako? Manningova nepažnja nije u redu i meni je žao, ali da sam na tvom mjestu pravnici bi već radili." Brzo se oporavio od šoka zbog onoga što mu je govorila, uvidio je stratešku prednost iz onoga što je predlagala. Ako bi se priča pojavila u jednom od Donald Calendarovih listova uz izvatke iz pisama (na pisma je Clarissa još uvijek imala autorsko pravo, tako da se nisu mogla citirati bez njene dozvole) to bi bila sramota, nema sumnje, ali s razvodom na putu to bi bilo čudo za tri, a možda i jedan dan. Calendarovi bi topovi bili ušutkani, a mašinerija Downing Streeta mogla bi ga predstaviti kao žrtvu umjesto glupog rogonje. Ustao je leđa okrenutih prema kaminu, ispod portreta njegovog prapradjeda kojeg je naslikao Sir Thomas Lawrence. Patrick Bladon

na slici bio je mlad čovjek koji je stajao pored konja s nekoliko pasa, pogleda uperenog prema njemu. Smijao se samouvjereno kao potencijalni osvajač svijeta, iako je zapravo postao konzervativni zastupnik s nekom manjom funkcijom za vrijeme Melbournea ili Peela. Današnji je Patrick jako ličio na njega kada je bio mlad i bilo mu je i sada drago što se opažala obiteljska sličnost.

Dok je stajao tamo slažući se da bi to bilo dobro, izbjegavajući Clarissin intrigirajući ili ironični pogled, bio je svjestan kako mu duh tone, razmišljao je o komentarima i podsmjesima, napasnim novinarima, osobnim detaljima i razlozima raspada njihovog braka i o usamljenom Bladonu, povezivanju njega i bilo koje žene kojoj bi posvetio imalo pozornosti, možda čak i o nevjerojatnom prijedlogu s Rhodom. Može li se s tim suočiti? Oštro je odgovorio Clarissi kada je rekla da se oboje moraju pripremiti, skupa s Manningom (nikada nije zaboravljala Manninga), za razvlačenje po medijima sljedećih tjedana, ali bila je zadovoljna kada se složio da njen prijedlog i nije najbolji. Oštrina je dolazila iz osjećaja daje stvorila problem, njemu je nanesena šteta i nije na njoj da predlaže rješenja. Rekao je da još nije odlučio što da radi. Tada ju je, neobičnom neljubaznošću, ostavio samu za stolom za ručavanje.

U spavaćoj se sobi godinama su već odvojeno spavali osjećao umorno, toliko da je jedva skupio snage da opere zube, svuče odjeću i obuče piđamu. Je li bio bolestan? Sir Gratelv Lamp, koji je u Deemings dolazio jednom mjesečno i nadgledao neke bolničke testove svakih četvrt godine, povremeno je govorio da bi morao više vježbati i preporučao je dijetu s više željeza, ali njegova je opća ocjena bila da je premijer u dobroj formi. Mišljenje, koje je ponovio više puta, donijelo je Sir Grateh/ju viteštvo, ali je li bio u pravu? Dok je ležao u krevetu razmišljao je u kojoj se grani medicine zapravo Sir Gratelv specijalizirao i da li je ta grana pretjerani umor uzimala u obzir kao značajan simptom. Razmišljajući o mogućim bolestima, ne uopće o Clarissi i njenom američkom ljubavniku, utonuo je u san.

Faz je sklopio ruke na truhu. "Već sam vam rekao, gospodine Catchpole, da se klijentove tajne moraju čuvati i to bez obzira da li je klijent jedan od najvažnijih u zemlji ili najzadnjih. Imena direktora doma za koji ste zainteresirani registrirana su kako bi trebalo i ako želite znati više o Roselandsu raspitajte se kod njih."

"Već jesam. Jedan je, kao, tip iz Citvja kojeg jednostavno zanimaju računi Roselandsa, te žena koja pomaže voditi društvo za mentalno bolesne i puna je gađenja prema Domu. Treći direktor, Mobey, je izgleda jedan od vaših službenika. Zašto bi Mobey bio direktor jednog doma?"

"Jer vlasnici žele da se mjesto vodi na pravilan način. Bilo je u prošlosti problema, mislim da to znate. Mobey je mali terijer, to vam mogu reći, njuška svugdje." Debela ruka mahnula je prema stropu koji je bio pun pukotina kao cestovna karta. Na nekim je mjestima gdje se spajaju glavne ceste bilo opasnih ispupčenja. "Mobey je gore. Zvati ću ga dolje, popričajte s njim ako hoćete."

"Hoće li mi koristiti?"

"Sumnjam. Princip čuvanja tajne ,,

"Jebeš princip čuvanja tajne. Skrivate od mene informacije u istrazi o ubojstvu. Ne prijetim vam, samo mislim da niste svjesni nevolja u koje se uvaljujete."

"Reći ću vam čega sam svjestan." Kada se Faz nagnuo prema naprijed, dio njegovog trbuha prelio se preko stola. "Ako vam dam imena, čak i da ih znam, što ni trenutka ne priznajem, izgubio bih povjerenje svojih klijenata. A to je nešto što nikada neću napraviti, Catchers, čak ni za vas."

Catchpole je napravio gestu prema napuklom stropu. "Nemojte mene kriviti ako se ova cijela zgrada sruši i pokopa vas. Reći ću vam nešto drugo. Ono što se tu događa, smrdi, a to nije samo suha trulež."

Iz Fazackerlevja je izbijao smijeh, sve tri brade su mu se drmale. "To nije pristojno, Catchers, izgubili ste kontrolu."

"Što je manjeviše točno", rekao je Catchpole Velikom Čovjeku. "Htio sam ga provocirati da mi nešto kaže, ali nisam imao sreće."

Veliki je Čovjek kimnuo. "Znači ne znamo tko daje novac za to mjesto, Roselands. Je li važno? Provjeri to za mene, reci mi zašto je to toliko važno."

"Tražimo ubojicu Lily Devon. O tome se radi, ili o tome se prvenstveno radilo. Naletjeli smo na namještaljku, nekome je namješteno ubojstvo, samo što sam mu ja dao alibi. Namještaljka je sređena preko Faza, koji je to napravio ili bar tako kaže jer ga je to tražio čovjek iz Bulletina. Faz ne bi riskirao glavu zbog nekog

novinara, ali možda bi za Donalda Calendar, koji je vlasnik Bulletina. Sljedeće, Bannockovo ubojstvo nema sumnje da je bilo ubojstvo. Bannock je kopao po prošlosti obitelji Calendar, nadajući se da će naći nešto što bi nacionalliberali mogli upotrijebiti za diskreditaciju Rexa Calendar. Nazvao je Pitcombeove malo prije svoje smrti da bi rekao kako je otkrio nešto što će Rexa Calendar istjerati iz politike.“

"Da li znaš što bi to moglo biti?"

"Ne znam. Ali raspitivao se o tom domu, Roselandsu, jedno od onih mjesta gdje rođaci u nevolji ostavljaju nekoga tko je malo skrenuo ili tako nešto. Razgovarao sam s doktoricom koja vodi mjesto i s čovjekom po imenu Larkins koji puno zna i izgledalo je prilično korisno. Ništa nema lošega u Roselandsu, osim što bi se obitelji trebale brinuti o svojim kao što su to radile u prošlosti." Veliki Čovjek digao je obrvu na ovu ekscentričnost. "Ali bit je u tome da je to još jedna veza s Calendarovima. Mislim da znate priču o njihovom ocu i o dućanu koji je vodio u poslijeratno doba blizu Sevenoaksa „

"Obično porijeklo, jedna od priča životnih uspjeha, da.“

"Otišao sam u selo, samo što to više nije, razgovarao sam s bratom mjesnog liječnika. Doktor je već dugo mrtav, ubio se. Ispada da je postojao još jedan dječak Calendar po imenu Gene, najmlađi, ne baš pametan, koji je većinu vremena bio tih, ponekad bi podivljao, izgleda da je obitelj loše postupala prema njemu. Moguće je da je Gene u desetoj ubio drugog dječaka, tukao se s njim a zatim ga gurnuo u kanal.“

"Bilo je na sudu?"

"Ne. Mjesni liječnik, prijatelj Calendarovih, smjestio ga je u nekakav surovi popravni dom. Pod drugim imenom i mislim da su i otac i majka oprali ruke od Genea. Popravni dom ne postoji već par godina, još nismo našli nikakve podatke i ne znamo što se desilo s Geneom.“

"Kažete da bi mogao biti na tom mjestu, Roselandsu? Preko koga?"

"Preko Calendarovih, gospodine. U redu, znam da nemamo dokaza da su povezani s domom, sve je sredio Faz, ali pretpostavimo daje Gene u Roselandsu pod drugim imenom i ima nekakve veze s ubojstvom Lily Devon, a njegova braća to ne žele objelodaniti jer bi

to objasnilo sve. Bannock je sigurno bio na tragu, barem prema onome stoje rekao Pitcombeovoj ženi.

Postoje tri ili četiri čovjeka u Roselandsu koja su Geneovih godina, četrdesetih i moramo istražiti je li to netko od njih. Maggie Steel radi na tome.“

"Ali moguće je i daje taj Gene Calendar, ili kako se već zove, napustio zemlju prije puno vremena i smjestio se u Australiji ili Novom Zelandu, ili negdje drugdje. Ili je možda mrtav.“

"Ali zašto se onda njegova braća toliko trude sakriti ono što se desilo? Kakvog oni interesa imaju u Roselandsu, zašto koriste gada kakav je Fazackerlev?“

"Shvatio sam. Ali nisi mi rekao zašto bi Gene ubio Lily Devon.“

"Trebao sam napomenuti da se Gene volio izlagati objema spolovima kada je bio mali dječak. I ne bi imao problema otići s Roselandsa, stanovnici mogu slobodno izaći ako ne stvaraju nevolje. Ako je došao u Sevenoaks, najbližu željezničku stanicu, vlak ga je doveo u središte Londona za pola sata.“

"To je daleko od dokaza daje ubojica. A koji bi bio razlog za ubojstvo Bannocka?“

"Pretpostavljam. Ali Bannock je morao naći nešto što govori da je Gene ubojica Lily Devon.“

Veliki Čovjek je izgledao uznemireno. Ustao je, okrenuo široka leđa detektivu dok je gledao niz Broadway. Gledao je užurbane ljude otprilike pola minute i kada se okrenuo na licu mu je bio osmijeh. Prišao je, potapšao Catchpolea po ramenu i vratio se za stol.

"Svaka čast za dosjetljivost, ali morate znati da je to kao čarobni ogrtač istkan od zraka. Ako netko puhne on će odletjeti. Ne, nemojte me prekidati I govoriti da istraga još traje, to dobro znam. Bit je u tome da ste puni teorija koje zvuče kao sladoled na vrućem danu, ali vam fali neobično puno činjenica. Mislite da su braća Calendar upletena u to, ali nemate niti jednog dokaza, mislite daje Gene Calendar odgovoran za dva ubojstva, ali niste me još ni uvjerali da on postoji.“

"Razumijem to, gospodine." (Nije dodao: kao i vi.) "Htjeli ste izvješće o tome dokle je istraga došla i ja sam vam ga podnio." Gledao je direktno u Velikog Čovjeka. "Htio sam da znate kako istraga ide i kako se kreću moja razmišljanja. I da razmotrite moguće

posljedice. Znam da su to još uvijek samo mogućnosti, gospodine, ali mislio sam da želite o njima znati. Da li ćemo nastaviti s ovakvom istragom ovisi o vama.“

Veliki je Čovjek sijevao. "Catchers, dragi prijatelju, nemojte me krivo razumjeti. Moja je greška što se naljutim i kažem više nego što mislim." Ništa, Catchpole je znao iz iskustva, nije moglo biti dalje od istine. Sve stoje Veliki Čovjek rekao bilo je unaprijed smišljeno. "Naravno da morate nastaviti s istragom u istom smjeru bez obzira gdje vas ona odvela. Vi ste taktičan i osjećajan čovjek, znate da je ovo područje gdje treba pažljivo plesti. Ali sve se svodi na ovo, ako bude dokaza da je itko od ovih osoba upleten u ubojstva, bez obzira tko to bio, pravda će biti izvršena. Za sada, ipak, još uvijek smo u zemlji teorija i sve ćemo zadržati za sebe. I zapamtite da sam za vas dostupan u bilo koje vrijeme." Još jedan sijevajući pogled. "Bilo mi je drago čuti da ste riješili probleme kod kuće. Slabo poznajem Alice, ali dovoljno da znam da je svoje glava.“

Catchpole se složio daje to istina i otišao. Kada je izašao Veliki je Čovjek razmišljao kako bi što bolje iskoristio ono stoje čuo. Je li ministar bio svjestan da na mjestu Kriminalnog sjedi stara žena, koja nije dorasla poslu i koja bi trebala biti smijenjena? Da li bi bio dobar potez ukazati da idealna zamjena sjedi u ovoj stolici radeći najvažniji dio posla Kriminalnog? Možda bi bilo moguće ići na mjesto komesara Gradske policije? Sadašnji je komesar bio bolestan, kružile su glasine o njegovom umirovljenju, ali iako je bilo uobičajeno da novi komesar dođi izvan Gradske nije bilo zakona koji bi to propisivao ... U tom se trenutku trgnuo od sanjarenja.

Johnno je čuo vijesti na radiju, prvo s nevjericom, zatim užasom. Kada se Belinda vratila iz butika našla ga je ispruženog na kauču, pri, kako je priznao, već trećem džinu. Čula je za Bannockovu smrt iz novina, ali nije ju impresionirala. Sada je rekla: "Pa što?“

"George je to napravio. Ili sredio da se to napravi." "Glupost.“

"Morao je biti on, ne može biti slučajnost, glupo je to misliti. I ja sam odgovoran, to je najgore. Pokušao sam pronaći RCa, ne mogu ga naći. I, naravno, George je nestao. Što da radim, Bel, što misliš da bi trebao?“

"Prvo počni normalno razmišljati. Sigurna sam daje to sranje, za Georgea ne, nemoj me pitati kako znam, samo mu nemoj ništa

vjerovati. I kakvog smisla ima razgovarati sa šefom, što misliš da će ti reći? Vrlo dobro dječčače, to je tata htio? Samo se smiri.“

"Morao sam nekome reći. Čak sam pomišljao da odem na policiju.“

"Razmisli ponovo, smijati će ti se. Morao si nekome reći, dobro, rekao si meni. I mogao bi mi natočiti malo džina. Bio je težak dan i nisam očekivala da ću se vratiti i slušati tebe kako priznaješ poticanje na ubojstvo. To bi vjerojatno bila optužba, zar ne? Za Boga miloga, nemoj me tako gledati, šalim se." Nakon nekoliko pića rekla je: "Ti si stvarno stara budala, zar ne? Ne bi te trebalo puštati samoga." Zazvonio je telefon. Johnno ga je pogledao i prošaptao: "George. Reći će da je obavio posao.“

Belinda je podigla slušalicu, napravila facu, ironično rekla: "RC".

Povjerljiv, razmetljivi glas rekao je: "Jonathan. Vidio si vijesti. OBannocku." "Da.“

"To traži neku vrstu biblijskog objašnjenja, slažete se? Nešto o Gospodinu kako ubija svoje neprijatelje. Mislite da hulim, istina je. Mislim da ste rekli da možete pomoći u vezi Bannocka, ali to naravno neće biti potrebno. Zvao sam uglavnom da vam kažem da bih vas volio vidjeti u ponedjeljak rano ujutro, u devet. U redu? Uživajte u ostatku večeri.“

Johnno je spustio aparat. "Mislim da je pecao, pokušava saznati što sam točno napravio." Belinda je odgovorila da bi bilo lijepo kada bi nekad povjerovao ono što ljudi govore umjesto da traži skrivene poruke.

Kada je počeo govoriti kako je bio glup što je Georgeu Kaiseru rekao daje Bannock problem, ona je odgovorila: "Dosadan si, ne mogu to slušati cijeli vikend. Zašto me ne predstaviš?“

"Predstavim?“

"Svojoj obitelji, svojim ljudima. Ili će i oni biti prestravljeni?“

"Bel, to je odlična ideja. Nazvati ću ih sada, pozvat ćemo se u nedjelju na ručak. Biti će im drago vidjeti te.“

Tako je i bilo. Johnno se obranio od očevog pitanja o političkim promjenama i majčinog o njegovim namjerama s Belindom. Ona je šarmirala general bojnika, koji je rekao da je oduševljen njome, te je Johnnu zaželio sreću. Johnnova majka se nije baš složila, rekla je da u kući mora biti jedan gazda i da se on mora pobrinuti da joj to bude jasno. Belinda, čija su se oba roditelja ponovo oženila nakon

razvoda, rekla je da su slatki. Bila je neuobičajeno tiha na povratku i zatim rekla: "Mislim da si imao sretno djetinjstvo. Brižni roditelji i sve ostalo."

"Mislim da jesam, da."

"Nevolja je u tome da život nije takav. Ponekad mislim da je život grozan. A ti?" Klizeći krov na njegovom malom Fiatu bio je otvoren i on je pokazao prema gore. "Nebo je plavo."

"Izgleda da je." Uzdahnula je. "Mislim da te volim. Stvar je u tome, da li želim živjeti s nekim o kome se moram brinuti?" "Nisam prokleti invalid."

Ponovo je uzdahnula, nije više ništa rekla. U stanu nije bilo traga Georgeu Kaiseru.

Afera s Bannockom pokrenula je jednu od rijetkih rasprava među Pitcombeovima. Allen je rekao da je sigurno pokupio autostopera koji je vjerojatno na umu imao seks. Čovjek ga je napao, zatim ukrao njegovu aktovku, što bi drugo moglo biti? Gwenda je odgovorila činjenicom da nije čuo zadnje Bannockove riječi preko telefona. Bilo je glupo vjerovati da je nakon otkrića nečeg diskreditirajućeg za Rexa Calendar slučajno ubijen ... rasprava je jenjavala i ponovo iskrsavala preko vikenda. U ponedjeljak je Gwenda ponovo nazvala Scotland Yard. Catchpole je bio vani, ali jedan je potčinjeni rekao da se istraga nastavlja, odgovor koji ju je potaknuo da se žali kako je policija spora i neefikasna. Nije obraćao pažnju, više su ga brinule glasine u nedjeljnim novinama o tome kako se premijer namjerava povući zbog lošeg zdravlja i špekuliranje o bitki za Broj Deset u kojoj će on i Rex Calendar biti kandidati. Kao i Calendar, i on je imao ljude na terenu koji su pravili procjene u mogućem postotku glasova i rezultati nisu bili osobito veseli. Ali neočekivani udarac došao je u utorak, kada je raspravljao o detaljima vezanim za Gwendin velški posjed sa svojim odvjetnikom, Geoffrevjem Langrishem.

"Naravno, shvaćate da točka koja isključuje industrijsko korištenje znači točno ono što kaže. Postoje drugi načini korištenja zemljišta, koji se vama i Gwendi ne moraju sviđati."

Allen gaje upitao što time misli. "Ništa posebno. Jednostavno ukazujem na tu mogućnost."

"Ali svaki projekt bilo kojeg opsega zahtijevao bi novu glavnu cestu. Troškovi bi bili ogromni i cijelu bi stvar moglo odbaciti lokalno vijeće."

"Tako je. Samo napominjem. Cijena je lijepa." Allen je s određenim zadovoljstvom rekao da se Gwenda teško izborila za cijenu i Langrish je to popratio kimanjem i smiješkom.

Rekao je da nema ničeg neobičnog u preliminarnom ugovoru i da druga strana pristaje na dva manja uvjeta koja je on napomenuo. "Nisu vam ništa rekli što namjeravaju sa zemljom?"

"Jesu. Hans Kessler je međunarodna zvijezda, poznat je po svojem vjerovanju da se životinjama mora omogućiti da žive u svom prirodnom okolišu. Dio plana je jedan prilično otvoreni zoološki vrt. Također se zalaže za organsku farmu. Pokazao nam je planove za zoološki vrt i fakultet koji bi nas sve usrećili."

"Vjerojatno neće ponuditi brzi povrat uloženog kapitala. Možda čak ni spori."

Allen je odgovorio kako to nije njihova briga, a niti Kesslerova. "Nego Rogera Manstona. Nije se baš obogatio filantropijom. Kako je on uključen i kako su izgleda banke spremne podržati ga, ima nešto na umu što bi moglo brzo zaraditi novac. To vas nebrine?"

"Ne znam zašto bi. Tako dugo dok to nije neka industrija."

"Raspitivao sam se o Manstonovim poslovima on je vrsta čovjeka koja uvijek kuha nešto novo. Jedna od njegovih shema, od koje nije ispalo ništa, bila je park negdje blizu Boulogne." Zastao je. "Još nešto. Njegov glavni partner u toj shemi s parkom trebao je biti Donald Calendar."

Pitcombeova se uska glava podigla. Pravnik je nastavio, pažljivo birajući riječi.

"Meni se iz onoga što je Gwenda rekla čini da Calendar razmišlja o značajnom doprinosu Društvu za zaštitu životinja. Ako zajedno s Manstonom kupi tu zemlju "Nema potrebe ponavljati", rekao je Allen Pitcombe. "Ali to je sve nagađanje." "Točno, Allen. Ali nagađanje koje se zasniva na jednoj čvrstoj činjenici. Roger Manston je uključen u ovaj posao, ali ne zato što ga zanimaju životinje, niti ima strast prema organskim farmama. Zoološki vrt i fakultet su preljev, a što bi moglo biti u kolaču vi ne bi trebali vidjeti."

"Što predlažete? Proširenje točke o industrijskom razvoju da bi isključili mogućnost nečega kao što je park?" "Očigledno vi to možete."

"Ali, prodaja bi mogla propasti. Gwenda bi se ljutila. Inače to ne bi bilo tako važno."

"Možda ne. Iako mislim da bi trebali imati na umu moguće sudjelovanje Donalda Calendarara."

Allen je trenutak razmišljao, zatim rekao da mu je jasno što pravnik želi. Te večeri razgovarao je s Gwendom. Slušala je s negodovanjem, glava joj je povremeno padala kao kod ptice dugog vrata. Prvo je rekla da Geoffrev Langrish umišlja stvari, da pravi buku oko ničega.

"Ne čini mi se. Pretpostavimo da uđemo u to, Manston dobije dozvolu za svoj park, a Calendar da sto ili više tisuća za tvoje Društvo za zaštitu životinja. Mediji će reći da smo se prodali, da nas je Calendar podmitio i nakon svega što smo pričali prodali zemlju za park."

Rekla je da može odbiti Calendarove novce i osuditi park, reći da su je prevarili.

"Tada ćemo ispasti budale."

Gwenda je gledala niz dugi nos, nije joj manjkalo dostojanstva, dok je on nastavio. "Imaju nas na nišanu. Ako nastavimo, mediji će reći da smo zaboravili svoje principe, da smo se prodali. Napravi nešto drugo, inzistiraj na točki koja će zaustaviti svaki komercijalni razvoj i reci Calendaru da ne želimo njegov novac.

Ako posao propadne, mediji će reći da smo gnjavatori koji ne žele da seljudi zabavljaju i da smo novac odbili iz prkosa."

"To bi sigurno bilo samo u Calendarovim novinama?"

Ali još uvijek je znala da su mediji velika opasnost, zmaj koji je iznad svega volio uništavati političare. Oni su bili zmajeva najdraža hrana, uz muzičare i umjetnike svih vrsta kao desert ili puding, ali kao glavno jelo ni blizu političarima. Nije se začudila kada je Allen rekao da će se Gadarenska svinja u tome valjati, a zatim je drugom metaforom spomenuo šakale koji kad nanjuše krv idu na ranjenog lava. Svojim je oomalo visokim glasom rekao da su pali u zamku onih pokvarenih Calendarovih i oplakivao gubitak Bernarda, tog pomoćnika s njuhom za skandale. Pri tome, sa sjećanjem na Bernardovu zadnju poruku i njeno prekidanje razgovora, umjesto da je nastojala čuti detdj 3 o onome što je našao i imajući na umu da je donacija koju joj je obećao Donald Calendar vjerojatno laž slomila

se i bacila u muževu naručje. On ju je pogladio po kosi, koja je imala sladak miris šampona koji je koristila, te rekao da će ujutro požuriti one ljenčine u Scotland Yardu. Bilo bi lako odgađati sporazum postavljanjem nekih nevažnih pitanja, a u međuvremenu bi se možda tajna o Rexu Calendaru, koju je nagovijestio Bernard, rasvijetlila. Bio je svjestan da je to pobožna nada, ali Allen Pitcombe je bio pobožan čovjek. Vjerovao je da dobro mora na kraju pobjediti, a sebe je smatrao dobrim.

"Jonathan, o čemu to pričate?"

Kada se Johnno brinuo, znojio se, a to je osjećao ovog trenutka. Je li se na vrhu njegovog nosa formirala kapljica? Brzo gaje obrisao i nastavio objašnjavati za Georgea Kaisera. "Rekao sam da mogu pomoći." Zašto su te riječi zvučale kao molba, a ne kao tvrdnja?

Imao je gazdinu punu pažnju. Rex Calendar, kratke nakostriješene kose, buljio je u njega tako intenzivno kao da je biće s druge planete. "Rekli ste tom svom prijatelju, tom koji sebe zove Kaiser „

"To mu je ime. Bio je na Magdalenu sa mnom."

"Rekli ste da taj Bannock radi probleme i zamolili ga da nešto napravi?" "Ne baš. Nije bilo tako. Sami ste rekli da pravi nevolje, da trebate pomoć."

"Svom ste prijatelju s Magdalena pričali o stvarima koje sam vam ja spomenuo u privatnosti ovog ureda."

Johnno je ponovo protestirao da nije bilo tako. Mogao je osjetiti kapi znoja kako mu se skupljaju na nosu.

"Znao sam daje Oxford tvornica koja proizvodi pametnjakoviće koji ne znaju ništa, ali nisam znao da uzgajaju totalne idiote." Bez podizanja glasa, ali s pauzom između riječi tako da ih je Johnno osjećao kao strelice, Calendar je rekao: "Gubite mi se s očiju."

Johnno ga je gledao ne vjerujući, ne mičući se iz stolice.

"Jonathan, kasnije ću odlučiti što ću s vama. Trenutno vas ne želim vidjeti u ovom uredu. Idite. Danas mi se ne vraćajte. Ako vidite svog prijatelja Kaisera, pokušajte držati usta začepljena."

Rex Calendar je zaboravio Jonathana dvije minute nakon što je napustio sobu, ali incident gaje potaknuo na odluku. Nazvao je brata na šifriranom telefonu i rekao da je vrijeme da krenu naprijed. Njegovo se raspoloženje nije popravilo kada se Donald dvoumio. Policajac iz Yarda je njuškao naokolo, razgovarao je s Marlevjem,

naravno da mu ništa nije rekao, ali nije bilo ugodno. "Taj policajac, zove se Catchpole, razgovarao je s Fazom. Raspitivao se, nešto i o Roselandsu." Prvo Jonathanove gluposti, sada njegov brat u panici to je bilo previše. Ali, smirio se govoreći kako ne treba brinuti za Scotland Yard, da može prekinuti bilo koju istragu, ako bude trebalo.

"Zatim, tu je Bannock. Mrtav je, Rex. Bit će frke zbog toga." "Istraga, da. Ja sam ministar, Donald. Pobrinuti ću se za to." "Brinem se za Genea."

Rex ga je zaustavio da ne govori više. Čak i šifrirani telefoni nisu bili sigurni. Naglasio je da bi priča s Clarissom bila čisto politička, da ne bi bila povezana s prošlošću. Ali Donald se, tipično, još uvijek dvoumio. Bilo je, rekao je, krivo vrijeme za političke poteze.

"Ja mislim da će priča donijeti Bladonu puno simpatija. A kada zastupnici osjete tako nešto, misle da im je bolje s bolničarkom." "Hoćeš mi reći da nećeš iskoristiti priču?"

"Ne, kažem da vidimo prvo kako će se stvari razvijati, Bannock i ostalo. Clarissina priča neće ništa izgubiti ako bude na ledu, dan ili dva, dat ćemo Barrvju vremena da je dobro pripremi. Ali mislim da bismo morali paziti, čekati i vidjeti kako će sve ići."

"Mogu ti reći kako će sve ići ako predugo čekaš. Ići će na tebe."

Bladon se probudio osjećajući se dobro i pun energije. Doručkovao je kao obično, pola grejpa sa suhim tostom i pekmezom. Razgovarao je o novom ružičnjaku s Jenkinsom, koji je još uvijek volio da ga zovu glavnim vrtlarom, iako su sada njegovi asistenti samo povremeno bili neki mladi. Clarissa se nije pojavila, ništa čudno. Nakon razgovora s Jenkinsom razgovarao je s Glavnim Bičem i rekao da se odlučio na Donald Calendarov blef. Objavi i budi proklet, bio je njegov stav. Na drugom se kraju čula tišina. Bladonu je sinulo da bi na glasovanju za vodstvo gdje on nije kandidat, glas Glavnog Biča vjerojatno išao Rexu Calendaru. A, ako bi bili rivali, kako bi onda glasovao?

"Razgovarali ste s Clarissom?"

"Naravno. Priča je dovoljno istinita. Očigledno afera traje već duže vrijeme." "Znači, nije blef."

"Mislim da je, politički govoreći. Što bi to bilo, čudo od devet dana. Razmislite što se sve događa u drugim zemljama, političari zarađuju

na svakom poslovnom ugovoru u Italiji, priče o Clintonu i njegovim djevojkama, Mitterandova požuda za damama „

"Postoji razlika, premijeru. Clinton i Mitterand vjerojatno vole dame. U ovom slučaju vaša dama voli muškarca.“

"Da, istina je." Također je istina, mislio je Bladon, da si mi jučer prenio vijesti po Calendarovom nagovoru i da bi naš razgovor mogao otići direktno njemu. "Ipak, ne mislim da je činjenica da žena premijera ima ljubavnika događaj od velike važnosti za vladu. A vi?“

Glavni Bič postao je neobično uzrujan, govoreći kako je mislio daje to njegova dužnost... naglašavajući prirodu nekih otkrića ... naravno s predrasudama ... Sa svakom novom frazom Bladon je postajao svjesniji da je u Calendarovom džepu. Rekao je naravno, da cijeni njegovo suosjećanje, ali da prenese svakom zainteresiranom daje premijer spreman uzjahati ovu i svaku drugu oluju. Neobično, pomislio je dok je spuštao slušalicu i odlučio da će smijeniti Glavnog Biča čim mu se ukaže prilika, kako kriza bistri um i djeluje kao stimulans na donošenje odluka. Počeo je tražiti Clarissu, koju je našao kako piše pisma za svojim davenportom u sobi koju je ona nazivala jutarnjom. Pretenciozno, pomislio je, koristiti takav zastarjeli termin, pogotovo u skromnoj kući kao Deemings. Ta mu je misao boravila u mozgu čak i dok je govorio kako vidi neke svoje nedostatke kao muž, kako neće praviti probleme prilikom razvoda i da se nada da će ona i njen Amerikanac imati sretan život u New Yorku i, dodao je, Connecticutu. Pitao se da li njihova kuća u Connecticutu ima jutarnju sobu i rekao na glas: "Trebao sam primijetiti daje život u Deemingsu za tebe previše tih.“

Clarissa nije pokazivala osjećaje, ali je rekla da je to velikodušno od njega i da joj je žao što mu je pravila probleme ovakve vrste. Kada je on odgovorio da političari moraju uvijek biti spremni na probleme ona je u čudu odgovorila: "Skoro mi se čini da ti u ovome uživaš.“

"Mi smo dvoje ljudi koji su prilično kasno otkrili da imaju malo zajedničkog, da ne odgovaraju jedno drugom. To sigurno nije razlog za plakanje.“

Pitala ga je što je poduzeo da bi zaustavio objavljivanje sramotnog materijala u tabloidnoj štampi i bila je vidljivo potresena kada je rekao da nije ništa. "Trebala sam znati " počela je, zatim zavrtila glavom.

"Mislila si da će staromodan čovjek kao ja učiniti sve kako bi izbjegao publicitet, intervjuje, fotografe, prekopavanje po detaljima našeg privatnog života u potrazi za skandalom, prijateljstvom iz škole koje bi moglo biti osnova za priču o homoseksualnosti, o tvojim seansama kod psihoterapeuta koje mogu nazvati pokušajem da se spriječi raspad našeg braka. Calendarovi listovi mogu početi lov, ali hrpa drugih listova kopati će tražeći prljavštinu."

"To nije bilo to." "Što to?"

"Kada sam išla psihoterapeuta. To je bilo radi usvojenja djeteta. Mislio je da neće moći pomoći, ali znala sam da ti nikad ne bi pristao. Kada sam ti to spomenula, jednostavno si odbacio ideju, nikada me nisi ni pitao zašto idem psihoterapeuta. Mislila sam da se udajem za ljudsko biće, ali sam zapravo bila samo hostesa političaru."

Samo je na trenutak bio dezorijentiran. "Udala si se za političara, da. Mislim da to nikada nisi prihvatila. Ako ćemo se svađati o svemu tome onda smo to trebali davno napraviti. Ali nikada se nismo svađali i možeš reći da je ovo rezultat."

"Što ćeš ti napraviti?"

"Sto bi svaki političar koji ima muda napravio, jahati oluju. Možda do toga ni ne dođe, vidjeti ćemo. Mislim da bi te više trebalo brinuti, draga, što ćeš ti napraviti. Moj savjet tebi i tvojem američkom prijatelju bio bi da nestanete na par mjeseci."

Preporučio bih vam da odete u SAD, možda u tu prekrasnu kuću u Connecticutu. Ali ne ostavljajte tragove, možda već postoje jedan ili dva fotografa i novinara koji znaju za priču. S druge strane, možda budu pratili mene."

"Kuda ideš?"

"U Downing Street." Nenamjerno je zadrhtala. "To je premijerov ured i tamo moram biti."

Prije nego je otišao morao je istrpiti litaniju prigovora od Allena Pitcombea o nekakvom iskopavanju lubanja u vezi s prodajom Gwendinog zemljišta u Walesu. Jedan ili možda oba brata Calendar, pokušavali su prevariti Allena i Gwendu. Nije precizno iznosio detalje, a Bladon nije pozorno slušao, ali ga je dirnulo kada je Pitcombe rekao da će morati povući podršku nacionalnih liberala iz

vlade. Bladon je odgovorio da to nije pametno jer je uzrok osobne prirode.

"Nadam se da ne želiš reći kako ne bih trebao pustiti da na mene utječu osjećaji.

Činjenica je, premijeru, da mi Rex Calendar želi nautiti i kako je njegova politička kampanja protiv mene propala, izabrao je druge načine. To je odvratno." Pauza. "Patrick, među nama ima razlika, ali znaš da te cijenim i gledam kao prijatelja. Nadam se da ću u ovome imati tvoju podršku." Druga pauza. "Ako se ne poduzme ništa protiv Calendar a i njegovog pokvarenog brata morati ću pažljivo razmotriti svoj položaj. Jesi li znao daje Bernard otkrio neke informacije za koje je rekao da će Rexa Calendar a izbaciti iz politike?"

"Bernard? Ah da, Bannock. Žao mi je za njega, bio je odan tvojoj stranci i Domu. Allen, bio bih ti zahvalan ako bi mogao odgoditi donošenje bilo kakvih odluka za sljedećih par dana." Zatim par klišeja o izlaganju onoga što je rečeno, razumijevanju problema, slaganju da je potrebna akcija rekao je da su političari prvi izloženi političkim spletkama. Razgovarao je s Rhodom, saznao da provodi vikend na Broju Jedanaest i da bi ga željela vidjeti. Zatim je nazvao svog tajnika za tisak i svoju osobnu tajnicu Naomi, koja se brinula za njegove sastanke i rekao im da ih oboje želi vidjeti idućeg jutra. Oboje su bili iznenađeni vikend u Deemingsu značio je da neće biti u Downing Streetu prije ponedjeljka popodne Naomi je bila znatiželjna, pitala je da li ima nečeg što bi trebala znati ili pripremiti. Bladon je rekao da ne, samo da bude spremna za radni tjedan. Rekla je da nije čula premijera tako ornog i samouvjerenog mjesecima.

Evans, koji je boravio u Deemingsu kada je premijer bio u gradu, se veselo vozio prema Londonu, radostan što se vraća ženi i onome što Bladon nikada nije otkrio, troje djece. "Curica, dječak, curica", rekao je Evans. "To je pravi poredak. Ronnie je živa nevolja, ali ga cure smiruju, Eileen ga udari kada prevrši mjeru, Mary ga bodri kada je žalostan ili kada se povrijedi. Cure su dobre, paze na njega. Za to i jesu djevojke, da se brinu za nas, rame za plakanje i to."

"Bolje da ne dozvoliš njihovim učiteljima da te čuju." Bladon je odmah zažalio šaljivost znajući da će je shvatiti ozbiljno. Evans je odgovorio: "Ne držim do toga", i dodao da je sve izmaklo kontroli.

"Kada bolje pogledamo, gospodine, žene rađaju djecu i bilo bi prirodno da se one brinu o njima." Premijer, koji se s nelagodom sjetio stoje Clarissa rekla o usvojenju, zaokupio se papirima, a Evans se povukao u svoju uobičajenu tišinu.

Ovog kasnog nedjeljnog popodneva Downing Street je bio prazan, zajedno s Brojem Deset. Vrtar je bio tamo, naravno, i par policajaca, ali nije bilo žamora iz Zelene sobe i nijedan od sedamnaest savjetnika za vanjske poslove, ekonomiju i efikasnost nije bio prisutan. Bilo je kako je želio. Popeo se uz stubište sam, kimajući kao i puno puta prije glavom portretima bivših premijera koji su uspjeli ili nisu ili su mislili da su uspjeli ali su ih zasjenili suparnici koji su ih zamijenili napraviti Britaniju naprednom i sretnom zemljom. Sve je bilo kako je htio, osjećao je pozitivno ushićenje dok se promatrao u kupaonici privatnih apartmana koje su napravili Neville Chamberlain i njegova žena, promijenili Wilsoni, Thatcherovi i drugi, koje je Clarissa mrzila i proglasila nepogodnima. Lik koji je Patrick Bladon vidio u staklu bio je zgodan čovjek srebrne kose, bez sumnje stariji, ali živahan i bistar, bez trunke sala, sa čvrstim strukom kakav je bio i prije trideset godina. Osjećao se veselo, skoro mladalački. "Ići će tebi, prijatelju," rekao je liku u staklu, "ići će". Njegovo je srce brže kucalo dok je razgovarao s Rhodom i otvorio vrata koja su vodila prema Broju Jedanaest, to nije bilo zaljubljeno kucanje, nego čistokrvnog konja koji dugo nije bio u trci, gladnog za natjecanjem.

Kao i uvijek Rhodi je poklonio poljubac u oba obraza, utonuo u fotelju uz konjak koji je ona stavila pored njega, te počeo govoriti. Čudio se lucidnosti s kojom je držao situaciju, Clarissinu nevjeru, činjenicu da su njena pisma u Calendarovim rukama i da ih može iskoristiti svakog trenutka, Pitcombeove žalbe i njegovu prijetnju da će napustiti vladu i izazvati izbore. Rhoda je slušala i nije ga prekidala, njene su se guste obrve jednom ili dva puta spojile. Kada je završio rekla je: "Ne zvučiš kao čovjek koji je pretrpio teške udarce, više kao čovjek koji je dobio na pokeru." Ponovo je razmislila. "Ne, kao netko 'ko vjeruje da ima karte da dobije glavnu nagradu."

Smijao se s odobravanjem. "Jako dobro, Rhoda." "Pa koje su karte?"

"Jesi li znala za Clarissu?"

"Čula sam glasine, to je sve. Koje su karte? Ne vidim da imaš jake karte. Da igram protiv tebe rekla bih da blefiraš."

"On je taj koji blefira, Rex Calendar. Želi iskoristiti ta pisma da bi me otjerao u mirovinu, to je jedini način na koji ih može iskoristiti, slažeš li se?" Kimnula je glavom. "Ne znam je li on toga svjestan, ali takva otkrića mogu biti štetna samo ako previše uznemire ljude koji su uključeni. Clarissi se neće svidjeti da je razvlače po novinama, preporučio sam joj da ode u SAD sa svojim američkim milijarderom ili što već je i ostane tamo dok se stvari ne smire. A što se mene tiče, možda sam staromodan, ali nisam osjetljiv. Svim tim novinarima priznati ću daje to bio šok kao što i je reći ću da sam uvijek bio vjeran, što je manje više istina i da moramo prihvatiti situaciju kakva je, što je također istina. Mislim da ću se dobro izvući iz svega. Macmillan je bio rogonja godinama, svi su znali i nije mu nimalo politički štetilo, čak mu je pribavilo simpatije." Nasmijao se. "Elokventan sam, Rhoda." "Stvarno jesi."

"Moja snaga je u tome da Calendari mogu objaviti što hoće i biti prokleti, a mene nije briga. Neću se povući. Naprotiv, raspisati ću izbore."

Po prvi puta je pokazala čuđenje, boja u njenim obrazima bila je sve jača. "Calendar me zbog toga, proklet bio, spopada već tjednima, a ja sam rekao ne, zbog jedinstva i stabilnosti stranke. Sada želi uništiti svako jedinstvo ovakvim ponašanjem prema meni i Pitcombeu. Znaš za Pitcombeovu prijetnju da će povući svoje nacionalliberale iz vlade ,,

"On je takav gnjavator." Rekla je bez smijeha.

"Kako god, izgubiti ćemo većinu, morali bismo raspisati izbore. To bi bila idealna prilika. I znaš li Rhoda, to me stvarno uzbuđuje. Nisam se dugo tako osjećao. Trebao je smutljivac kao Rex da probudi uspavanog diva." Nije rekla ništa. "Trebati ćeš mi za vrijeme kampanje i poslije ćeš naravno ostati kancelar. Znaš koliko cijenim tvoje procjene, ne samo u gospodarstvu, gdje sam kao beba." "Što ćemo s Rexom?"

"Oh, naći ću za njega negdje mjesto, ali neće biti ministar. Zar ne vidiš da ću preuzimanjem inicijative otkloniti njegovu prijetnju da postane premijer? Ponudio bi mu samo vraćanje na niži čin, ako ne prihvati, nema veze."

"Popularan je, ili barem one mjere protiv kriminala koje on želiprovести."

"Ako je to istina nisam siguran da je netko ih drugi može provesti."

"Ankete nisu baš blistave; ne ohrabruju previše. Možda bi trebalo uključiti i druge. To bi bilo grozno." Složio se da bi bilo grozno, ali rekao je da se u kampanji koju on namjerava voditi to neće dogoditi. Zatim je stao, svjestan da nešto nije kako treba. Rhodina ruka, zdepasta, radnička, kuckala je po rukohvatu stolice, njen smrknuti pogled ga je proučavao kao da je neočekivani objekt odjednom nađen na tanjuru. Tada je rekla: "Već je kasno."

"Kako to misliš? Zadnji put kada smo razgovarali rekla si da me stranka podržava, htjeli su samo da ih vodim."

"Mislim da sam možda pričala o prošlosti, ne o sadašnjosti. Znam daje Rex vršio sondaže, a priča se da u borbi za vlast ne bi imao dovoljno veliku podršku, ništa slično. Pitcombe ne dolazi u obzir, ovakva podrška koju nam je on dao pravi više štete nego koristi, plače za selom čak i kada glasaju za nas. Ostatak stranke, možda dvije trećine naših zastupnika, sigurno više od pola ne želi da nas ti vodiš u sljedeće izbore, kada god budu."

"Rekla si mi daje stranka premijerova. Rekla si, ako ja povedem, oni će pratiti." "Nisam govorila o izborima, samo o vođenju stranke danas, ili jučer. Možda sam bila u krivu. Sada nemaš karte koje pobjeđuju, čak nemaš dobre karte. Ako za Rexa kažeš da blefira, kako ti to vidiš, nećeš dobiti simpatije, smijati će ti se. Nema smisla govoriti o Macmillanu, on se danas ne bi dobro proveo, sve su novine otvorene. To je bilo tada, ovo je sada. A stranka je odlučila da ti pripadaš prošlosti."

"Ako je istina, to je tvoje djelo. To si ti organizirala."

Ustala je iz stolice i gledala dolje prema njemu. Bio je impresioniran kako svakim centimetrom zrači odlučnost, nepopustljivost, želju za pobjedom. I ta glava s tamnom, skoro crnom kosom, debelim obrvama, oštrim crtama, kako je bilo moguće ne diviti joj se? Koja je bila ono Swinburneova rečenica? "Prelijepi tiranin, s krunom od ruža, sa smrću u ruci." Sjećati se nečeg takvog bila je osobina estete, a ne ozbiljnog političara. Prije nekoliko godina rekao bi da ni zbog čega ne treba biti potpuno ozbiljan? Propustio je nešto što je Rhoda rekla, nešto o konzultacijama, diskusijama koje je vodila sa starijim

članovima stranke, grupi poznatoj kao "unutrašnji", iako su se mogli zvati i "stari". Razgovarala je s vođom unutrašnjih, mudrim, vrlo utjecajnim Radlevjem Jevansom. Radlev je uvijek bio Bladonov čovjek, ali izraz koji je sada upotrebio, rekla je Rhoda, bio je, "ishlapjeli". Radlev je vjerovao kako premijera treba uvjeriti da se časnno povuče prije sljedećih izbora, možda i ranije.

Sada ga je Rhoda promatrala upitno, sretno, tužno, na koji način? i rekla: "To oni žele, Patrick, ne ja. Žele zaustaviti Calendaru i misli da ti nećeš moći, ne sada. Unutrašnji bi ti to uskoro rekli, ali kako si već ovdje dobro, nije mi teško reći teške stvari."

Iz sumaglice njezinih riječi i drugih koje nije ni slušao, shvatio je da žele da ode, da prihvati ovu priliku da ode časnno tako da Calendar ne profitira iz objavljivanja njegovih bračnih problema. Sada je Rhoda govorila kako je zastupala njegovu stranu, rekla im je da je on kohezivni faktor koji drži stranku zajedno, ali danije bilo koristi, unutrašnji su odlučili. Komentirala je sve kao s distance, s točke iznad bitke.

"Bilo je nečega u mojoj politici, znaš. Nikada nisam strasno vjerovao u neki sustav ili teoriju, jednostavno sam vodio zemlju na način kako bi to ljudi željeli. Sve te tvrdnje da bismo bili bolji ili sretniji kada bi brinuli za ozonski omotač ili ostavili automobile ili pronašli posao za svakoga, ili legalizirali lake i čak teške droge, ili zauvijek zatvorili nasilne kriminalce, nikada nisam u njih vjerovao. Neki će ljudi uvijek biti poraženi, nesretni, naći se na dnu i uvijek će biti nekih kao Calendaru koji se uzdignu na vrh uz ponešto prljavštine. Moj je otac govorio daje ono što dođe na vrh prljavština, ali daje prljavština i na dnu. Znati sve to, znati da su neki pobjednici pokvareni, a neki gubitnici dobri nesretni ljudi koji nikad neće biti pobjednici, zatim sve to zaboraviti i pokušati voditi zemlju na način koji će usrećiti srednju Englesku, voditi je, radije nego diktirati određeni smjer to sam ja pokušao i ne mislim da sam pogriješio."

Razgovarao je više sa sobom nego sa Rhodom. Sada je, još uvijek gledajući dolje prema njemu, rekla: "Bolje da popiješ još jedan konjak."

"Ne, hvala." Ustao je, bio je za glavu viši od nje.

"Kažeš mi da dam ostavku prije nego me se riješe, to je poruka."

"Nema nikakve poruke. Došao si me vidjeti i ja sam se osjećala obveznom da ti kažem, to je sve." Pružila je prema njemu ruke, ali se on okrenuo. "I reći ću ti što će se desiti ako to budeš ignorirao. Izjava unutrašnjih navesti će daje stranka izgubila povjerenje u tvoje vodstvo, da su izbori za vodstvo nužni i da unutrašnji ne mogu podržati tvoju kandidaturu. Ako budeš uporan bit ćeš ponižen. Ne bih voljela da se to desi."

"A njihov izabrani kandidat?" Nije rekla ništa.

"To si ti, zar ne?"

"Ja ću biti u igri, da, i neki kažu da će me podržati, osobito zato što se boje Calendarara." Sada je uzela njegovu ruku. Uz svjetlo stolne lampe izgledalo je da su u njenim očima suze, ali nije bio siguran. "Bili smo saveznici, mislim da smo bili prijatelji, nadam se da još uvijek možemo biti prijatelji."

"Zašto ne? Hoćeš moj posao, to je sve." Izvukao je ruku, ostavio je stajati nasred sobe, te otišao niz stepenice i kroz spajajuća vrata, kimnuo policajcu i popeo se uz svoje stubište, pored državnih soba i slika i fotografija prethodnika, do svog privatnog stana.

Njegova ranija energija bila je zamijenjena nekakvom tupošću poput one koju je osjećao nakon injekcije kod zubara. Mehanički se pripremio za krevet, čudio se sam sebi što nosi piđamu, zatim u nemogućnosti da se sjeti je li oprao zube, oprao ih je ponovo. Sinulo mu je da bi mogao nazvati Clarissu i reći joj što se desilo, ali ledeni prijam koji gaje vjerojatno očekivao odvratio ga je od toga. Rhodine su simpatije bile dovoljno teške za podnijeti. Da je Clarissa pokazala ravnodušnost (ipak, njegovo umirovljenje neće utjecati na rastavu), mogao bi planuti, a poslije bi mu vjerojatno bilo žao. Radi toga je žalio zbog svakog izljeva osjećaja, bez obzira na uzrok.

Sve dok se nije našao u krevetu nije razmišljao o odbijanju Rhodinih prijedloga. Za trenutak je osjećao razočaranje zbog njene izdaje, zatim je shvatio da je govorila manje više istinu. Ali ipak, zašto ne, testirati sve na izborima za vodstvo? Još mu je jedan navod padao na pamet, nešto o prevelikom strahu od sudbine, ako se ne suočiš sa stvarima. Ali točnih se riječi nije mogao sjetiti i prije nego što mu je to uspjelo, utonuo je u san.

Probudio se, dan je sjao kao reflektori, spavaća soba koja je inače bila mračna, preobrazila se. Imao je proljeće u sebi, odlučno je jeo

tost za doručak, osjećao je da ima snage suprotstaviti se opoziciji. Sto je mislio o prihvaćanju Rhodinih argumenata? Razgovarati će s unutrašnjima, uvjeriti ih da je on još uvijek čovjek kojeg žele, čovjek koji će zaustaviti Rexa Calendaru, a kada ih uvjeri, Rhoda će biti na koljenima. Rekao je svojoj tajnici za tisak, Nellie Hill, da će dati izjavu o svojim namjerama sljedeći sat, također joj je rekao da nazove Donalda Calendaru i to brzo. Pojavila se njegova glavna tajnica i rekao joj je da sazove hitan sastanak cijelog kabineta. Bi li bolje bilo prvo razgovarati s Rexom Calendarom, jednom zauvijek raščistiti stvari? Odlučio je da bi, otkazavši sastanak kabineta, rekao svojoj tajnici da nađe Calendaru, da mu kaže da moraju razgovarati. I zašto do vruga drugi Calendar nije na liniji? Pozvonio je Nellie Hill, ali kada su se vrata otvorila to je bila Clarissa, ruku pod ruku s visokim tamnim čovjekom. "Mislila sam da želiš ponovo sresti Manninga", rekla je. Stranac je pružio veliku ruku koja je izgledala kao da raste svakog trenutka, ali on ju je ignorirao, te zapitao što oni tu rade, iznenada je bio svjestan opasnosti, u istom trenutku rasvjeta je oslabila i oni su utonuli u mrak ...

Probudio se u mraku, osjećao je bol u prsima. Kada je uključio svjetlo pored kreveta, bolje promijenila smjer, krenula je uz njegovu lijevu ruku kao da je dotaknuo naelektriziranu žicu, zatim ga ponovo napala u prsima. Tabudala Gratelv, mislio je, Gratelv sa svojom dijetom, zašto mi nije rekao da imam problema sa srcem? Sada je bol rasla, zauzimala je cijela prsa tako da je viknuo: "Oh, oh." Pokušao je doći do telefona na stolicu pored kreveta, napeo se, ali zatim ponovo srušio nakon što je osjetio bol, pao je na pod dok je očajnički pokušavao ustati iz kreveta. Na podu je, patolog je izjavio, između tri i četiri sata ujutro, umro Patrick Rooth Bladon, premijer Britanije, od onoga što je njegov privatni liječnik, Sir Gratelv Lamp, potvrdio kao srčani udar. Sir Gratelv je udar pripisao velikom teretu odgovornosti koji je pritiskao premijera, zajedno s problemima privatnog života. Sir Gratelv je priznao da je to za njega bio veliki šok, kao i zaostale premijerove prijatelje. "Temeljito sam ga pregledao prije šest tjedana," rekao je, "i bio je u dobroj formi."

Reakcije: Ljudi Sat na radiju pokazivao je šest i trideset kad je zazvonio telefon. Rex Calendar gaje podigao i rekao: "Da?"

"Donald. Premijer je mrtav. Kažu da je srčani udar. Negdje po noći."
"Da."

"Možemo pustiti priču o aferi i pismima sutra u Bulletinu. Dobiti ćemo Fertie Maclane da napiše članak o tome je li premijer znao, je li to saznanje povezano sa srčanim udarom. Imamo specijalistu koji će reći nešto o stresu i o postonnom ili predovom, reći će da ga je to saznanje ubilo. Puno pikanterija o Clarissi i njenom Amerikancu."

"Ne."

"Rex, ako te čovjek za srce brine, čovjek je specijalist u St ,,

"Ne, za cijelu tu priču. Nemoj je objaviti. Samo iskreni člančić i lijepu osmrtnicu." Donaldov je glas postao skoro vrisak. "Slušaj, samo slušaj. Bladon je bio lijen, mrzio je donositi odluke, puštao je stvari da idu po svom, ali nitko ga nije mrzio. Sada je mrtav, sljedećih par tjedana bit će neka vrsta mučenika, umro je na položaju, dio Britanije koja nestaje, sve te gluposti. Ako objaviš priču s Clarissom nećeš koristiti ništa ni sebi ni meni. Garantiram ti da će za tjedan dana doći do reakcije."

"Ali to je odlična novinska priča. Znam da smo razgovarali o tome da je zadržimo na dan ili dva, ali sada kad je mrtav to je drugačije."

"Priča je umrla skupa s njim." Raspravljali su još par minuta i Donald je popustio, kao i uvijek. Ono stoje Rex želio bili su podaci o mogućim kandidatima na izborima za vodstvo u stranci, sa svakom mogućom prljavštinom. Donald se složio, to će pomoći Rexu. Ponekad mu se činilo da previše vremena provodi radeći stvari koje bi mogle pomoći bratu.

Rex je sljedeća dva sata proveo razgovarajući sa simpatizerima, medijskim ljudima, tajnicom za sastanke, njegovim savjetnikom za policijska pitanja, ekonomskim savjetnikom, specijalistom za cestovni transport preko kojeg je dolazio do ideja za novu cestovnu mrežu. Kada se napokon umio i obrijao bio je siguran da je povukao prave poteze za izbore vodstva u stranci. Dao je upute da se Jonathanova služba u njegovom uredu završi tako da se vrati na svoj civilni posao, nešto zbog čega mu je trenutno bilo žao sve dok nije pomislio kako je Jonathan prevelika budala da bi mu se oprostilo, iako ga je on osobno volio. Rex je vjerovao u suočavanje s problemima samo kada je to neizbježno i sve je probleme koji bi

mogli iskrsnuti zbog smrti Bernarda Bannocka izbacio iz misli. Kasnije tog jutra izrazio je Clarissi sućut, ona ju je hladno primila.

Poznavala je sve užitke i probleme života, uključujući dubiozne radosti braka i sigurnu dosadu slušanja političara. Dosada ju je više od entuzijazma natjerala da postane stručnjak za kostime, a entuzijazam za Manning Strongovo poznavanje kostima osamnaestog stoljeća privukao ju je više od fizičke ljepote. Njega je privukla samo fizička ljepota. Isprva ju je zabavljalo nešto tako različito od Patrickovog karakterističnog ponašanja, te na kraju privuklo. Kada je Manning predložio da se vjenčaju, nije imala primjedbi.

Sada je napravila sve što je bilo nužno. Rekla je osoblju, pripremila sve za sprovod u Deemingsu, kako bi Patrick želio, razgovarala je s pravicima i saznala da je osim malih ostavština osoblju i prijateljima ona jedini nasljednik ne tako velikog imanja. Naravno, rekla je Manningu, koji je jednako tako izrazio žaljenje. Složili su se da tužni događaj i mogući napisi u tisku ne poremete njihove planove za vjenčanje. "Interesantna situacija, Gwenda", rekao je Allen Pitcombe. "Nema zamjenika premijera da preuzme dužnost. Nema propisa za ovakve situacije."

"Opći izbori?"

"To bi Calendar želio, dobar je za govornicom, voli slušati samog sebe kako govori. Zato će to probati izbjeći, mislim, starije glave."

"Znači biti će izbori za vodstvo, glasati će svi zastupnici stranke, je li tako?"

"To pravila traže, ali to će također probati zaobići. Zadnji put je izbio skandal." Mislio je na vrijeme kada je Bladon postao vođa stranke nakon ostavke, zbog zdravstvenih razloga, Johna Majora. Iznenadno prebacivanje glasova u drugom krugu dalo mu je većinu koju je trebao nad favoritom Kennethom Clarkeom. Nakon općih izbora koje je Bladon uvjerljivo dobio, nekoliko onih koji su mijenjali svoje glasove dobili su mjesta u vladi. U toj je grupi bio i Rex Calendar i njegova tada mala grupa simpatizera. Njihova je promjena bila dramatična, otprije par dana Calendar je nazvao Bladona "neosocijalistom". Calendar je dobio mjesto državnog ministra za obranu a zatim ministra unutarnjih poslova u Bladonovoj drugoj

administraciji. Skandal s izmjenama glasova je prošao, ali nije bio zaboravljen, i stranka ga sigurno ne bi željela ponovo vidjeti.

Tako je Allen sada rekao: "Mislim da će se vratiti na stari način odlučivanja, gatanjem iz kave mogli bi reći, biranjem novog vođe stranke konzultacijama. Pitam se „

"Da?"

"Calendar bi kao premijer raspolovio stranku, neki iz kabineta mu ne bi služili. Znači, tražiti će kompromisnog kandidata.“

"Rhodu Carpenter?"

"Još jedna žena, nakon Thatcherice? Jedna je bila dovoljna. Osim toga, ona je samo financijski novinar. Mislim da bi trebalo porazgovarati s Radlevjem Jevonsom. Puno njih će napraviti ono što on kaže.“

"Ali Allen, mi smo nacionalliberali.“

"Da. Pa što?"

"Mi imamo svoje principe, svoju politiku. Oni nisu isti kao kod konzervativaca, puno si to puta jasno rekao. Naši članovi čak neće moći glasati, ako bude glasovanja, neće reći ni riječ o izboru novog vođe.“

"Draga moja Gwenda, svjestan sam toga. Naravno, mi smo druga stranka. Samo predlažem malo fleksibilnosti. S obje strane, svakako.“

Allen Pitcombe je popričao s Radlevjem Jevonsom. Uzdizao je izgubljenog vođu, žalio njegov odlazak, izrazio je vlastitu želju za kompromisom, ali je naglasio da nacionalliberali nikada neće biti dio vlade na čelu s Rexom Calendarom. Uz to je jasno dao do znanja da želi sudjelovati u vladi nacionalnog jedinstva, u opsegu u kojem najmudrije glave u vladi misle daje potrebno. Također je naglasio, kako je on to vidio, da nema drugog kandidata u stranci osim Calendarara. Radlev je slušao, povremeno rekao da i ne, te je zatim svojim mekim glasom zahvalio Allenu na iskrenosti i rekao da će Allenove poglede prenijeti unutrašnjima kada se sastanu, kao što hitno i moraju, radi odlučivanja o sljedećim koracima.

Radlev Jevons se nije puno smijao, ali kada je razgovor završio dozvolio sije lagano kicotanje. Kao stoje Ted Heath podcijenio Margaret Thatcher, Allen Pitcombe nije dobro procijenio političku inteligenciju Rhode Carpenter.

Instrument koji je grčevito držao, a zatim ispustio Patrick Bladon uzbunio je burzu činjenicom da nešto u Downing Streetu 10 nije u redu. Policiji je rečeno da je premijer umro nešto poslije pola pet ujutro. Kancelar ministarstva financija, koje je bilo vrata do, bio je među prvima koji su saznali i iako je Rex Calendar reagirao munjevito, da bi učvrstio svoju poziciju, Rhoda je bila brža. U pet ujutro, par sati prije nego je Allen Pitcombe nazvao, probudila je Radlevja Jevonsa s novostima. Radlev, predsjednik unutrašnjih, izrazio je nevjericu, potištenost i žaljenje zbog gubitka dragog prijatelja. Rhoda je to nestrpljivo slušala i u jednom ga trenutku prekinula.

"Patrick me je prošle noći posjetio. Donald Calendarove novine su dobile nekakva pisma koja je Clarissa pisala svom američkom ljubavniku čuli ste za to, nema sumnje, bilo je puno glasina po Westminsteru i Patrick je mislio da su opasna za njega ako se objave. Htio je to istjerati na čisto, rekao je da Rex Calendar blefira." "Bože, Bože." Radlev je bio u ranim sedamdesetima. Njegov glas i ponašanje bili su zavaravajuće nježni, njegov izgovor je često bio staromodan i pompozan. Sada je rekao: "Tako nepotrebno. Ponekad mislim da bi bilo dobro kada žuta štampa ne bi postojala."

"Osjećala sam da mu moram reći ono o čemu smo razgovarali. Rekla sam da više ne uživa podršku unutrašnjih."

"Rekla si? To je bilo hrabro."

"To sam ja shvatila. Od vašeg komiteta."

"Ono što smo rekli bio je izraz stajališta na privatnom sastanku što ne znači da je to bilo definitivno. Izraz stajališta ne mora biti i službena odluka."

Rhoda je gledala u aparat u ruci. "Vidite da sam bila u teškom položaju. Nisam mogla Patricka pustiti da ode misleći kako ima punu podršku stranke."

"To razumijem. Ako smijem pitati " Zastao je, zatim nastavio. "Je li ga to što ste mu rekli pogodilo i uznemirilo?"

"Teško je reći. Govorio je o nekakvoj svojoj politici, zlatnoj sredini, prihvaćanju da će uvijek biti bogatih i siromašnih. Kliše. Ali kada je otišao mislim da je uvidio da je ostavka neizbježna."

"Mislite da nije bio toliko uznemiren daje mogao ah " Radlejev se glas pretvorio u šapat, "uzeti prekomjernu dozu tableta ili nekog

lijeka?“

Ta misao, koja se kasnije pojavljivala u nekim listovima, pa su je Sir Gratelv i patolog opovrgli, Rhodi nija pala na pamet. Ona je poricala tu mogućnost, a Radlev je rekao da se nada kako je u pravu. Razgovor nije tekao onako kako se nadala. Mislila je da će Radlev odmah postaviti pitanje nasljedstva i bila je spremna raspravljati o tome.

"Patrickova je smrt tragedija, ali moramo misliti o onome što slijedi. Nitko ne želi opće izbore u ovom trenutku, s ovakvim anketama kakve jesu. To bi moglo ići na ruku laburistima, ili bi moglo pomoći Calendarovim kandidatima koji obećavaju sve što ljudi žele čuti, a mi bismo se morali boriti da zadržimo svoja mjesta, što bi možda bilo i gore. Da li me slušate?“

"Sve mi je jasno, kao i uvijek.“

"Pravila nalažu da se bira između zastupnika stranke. Moglo bi biti nekoliko kandidata, a znamo što se desilo zadnji put s promjenom glasova. Ne želimo da se to ponovi.“

"Svakako.“

"Ili do novog vode možemo doći konsenzusom. Mislila sam da je to dogovoreno na sastanku vašeg komiteta, prošli tjedan. Vladalo je nezadovoljstvo s Patrickovim vodstvom, i tražila se ostavka. Jasno mi je da će me pitati da li želim preuzeti teret vodstva na sebe, barem za vrijeme do općih izbora za dvije godine.“

Završila je britko, kao škljocanje torbice koja se zatvara.

"Kako jasno i jednostavno ste to postavili, Rhoda. Čestitam vam." Zatim mali kašalj koji je prethodio protivljenju. "Ipak, mislim da je vrsta sastanka bila više neobvezna nego što to vi tvrdite. To su sve bile mogućnosti o kojima smo raspravljali, ništa više. Zamislite, na primjer, daje Patrick odbio razmotriti ostavku, mi sigurno nismo smislili što bi poduzeli. Nije sve bilo tako jasno. Osjećao sam dosta protivljenja svakoj zamisli prisiljavanja Patricka da ode." Njegov glas postao je sladak. "Svi smo ga voljeli i cijenili. Samo je zadnjih mjeseci izgledalo kao da se izgubio.“

Je li kroz njenu glavu prošla misao kako je prije par sati inzistirala na ostavci? Ako je bilo tako, nije se osjetilo kada je rekla: "Što mi to govorite?“

Ponovo je njegov odgovor bio miran, smirujući, riječi pažljivo izabrane. "Morate biti strpljivi. Moraju se donijeti odluke, možda pregovorima. U Parlamentu ne možemo bez podrške nacionalliberala i oni to znaju." Napravila je nestrpljivi zvuk. "Zatim, tu je pitanje što ponuditi Rexu Calendaru. Ako napustite mjesto kancelara on bi ga mogao zatražiti."

"On nije ekonomist, ne zna ništa o financijama." "Imati će stručne savjetnike. Ne sviđa vam se ideja? Dobro, ali morati ćemo pregovarati, dati malo tu, malo tamo. Za tjedan dana, možda dva ili tri, nadam se da će se ove stvari srediti konzultacijama. Ja ću se potruditi da do toga dođe, mogu vam obećati." S tim je trebala biti zadovoljna. To je potvrđivalo njeno mišljenje daje Radlev Jevonsjedan od najspretnijih i najlukavijih stratega u Parlamentu. Je li bio na njenoj strani? Nije u to mogla biti sigurna.

Vijesti su došle prekasno za jutarnje novine. Veliki Čovjek je vijest čuo na radiju u autu, na putu prema Yardu. U vrijeme kada je došao do svog ureda odlučio je da je potrebno malo pritiska. Njegov poziv u Ministarstvo unutrašnjih poslova prošao je kroz barikade tajnica, zatim mu je rečeno da njegov nećak nije u uredu i spojili su ga direktno s Rexom Calendarom. Ministrovo: "Da?" nije bilo ljubazno. Veliki je Čovjek spomenuo svoje srodstvo s Jonathanom, da bi mu rekli kako je dužnost njegovog nećaka u Ministarstvu otkazana, uz gundanje kako je ovo jako opterećeno jutro. Nakon što je Veliki Čovjek predložio sastanak, gundanje je zamijenila tišina. Zatim oštro: "S kojim ciljem?"

Veliki je Čovjek rekao da se pojavilo još informacija u vezi sa smrću u Kenningtonu, za što je mislio da se ministar interesira. Dodao je: "Možda ima nekakve veze s nedavnom smrću zastupnika Bernarda Bannocka", i to je bila odlučujuća rečenica koja je ugovorila sastanak tog popodneva. Veliki je Čovjek spustio slušalicu zadovoljan što je sve uključeno bilo za ministra važno. Ali što je bilo uključeno? U to nije bio siguran, ali je osjećao da će se to okrenuti u njegovu korist.

Johnno nije mislio da bi ga išta više moglo oneraspoložiti kao vijest da mu je ukinuta dužnost u Ministarstvu unutrašnjih poslova i da se vraća u građansku službu, ali vijest o premijerovoj smrću učinila je upravo to. Nije bio zadovoljan Belindinim stavom da će mu povratak na stari udobni posao više odgovarati. Zar nije vidjela da je ovo

mogla biti njegova velika šansa? Calendar će vjerojatno pobijediti, a Johnno bi bio njegov povjerenik. "Volio me, znam daje."

"Ali, ti nisi volio njega."

"Divio sam mu se." Nasuo je pića za oboje, ali je otpio samo malo gledajući u nju. "Ne moraš izgledati kao tvoj šef."

"Dragi, ti si kreten. Stvarno ti treba netko tko će na tebe paziti, govoriti ti što da radiš. Osjećam se kao majka."

"Ali nisi ,,

"Ne, ne, samo se osjećam kao majka, ne namjeravam to biti, niti ne želim. Ali zavoljela sam tvog oca, on je prava starina, a mislim da bi se i tvoja majka naviknula na mene. Vrijeme je da se smirim. Možda bismo morali probati." "Da se vjenčamo?"

Zagrlili su se. Milovao je njen vrat, ali sreća nije dugo trajala. Digao je glavu s njenog vrata i rekao: "Gdje je George? Ako njega uhapsu, i mene će." Catchpolea nije zanimala politika. Alice je glasala za nacionalliberale na zadnjim općim izborima podržavajući njihov otpor Calendarovim cestama i programu izgradnje, ali je bila van sebe kada su nacionalliberali postali partner u vladi. Nijedno od njih nije osjećalo da će Bladonova smrt išta promijeniti, ni njihove živote niti nacionalnu politiku.

U svakom slučaju Alice je imala nešto drugo na umu. U utorak ujutro poslije doručka, dok se Catchpole spremao za odlazak u Yard, rekla je: "Nešto bi trebao znati. Alanov direktor nas želi vidjeti." Rekao je da će cijeli dan imati posla, da će se kasno vratiti i da je ona puno bolja u rješavanju tih školskih stvari od njega, da voli razgovarati o tome da li dječaci napreduju ili ne.

"Hilly, ne slušaš me. Direktor želi vidjeti nas. Oboje. Ne znam što se točno desilo, dječaci šute i nisam te htjela s tim gnjaviti."

"Znači, ne znaš o čemu se radi?" "On, da. Znam. O maltretiranju."

"Prokletstvo, to ne može biti." Prije dvanaest mjeseci imao je slučaj dvanaestogodišnje Indijke koja se objesila nakon što su je bijeli učenici maltretirali zbog njene boje, vjere i navodne gluposti. "Vjerojatno neki od njih maltretiraju Desmonda?"

"Ti ne razumiješ. Radi se o Alanu. On je optužen da maltretira druge."

Što su rekli mediji Izvadak iz The Timesa, 19. srpnja:

... Patrick Bladon neće ući u ... je uživao omogućilo mu je da povijest kao jedan od najvećih oformi vladu, iako samo uz britanskih ministara, ali diplo pomoć stranke gospodina matska sposobnost kojom je Pitcombea. Manjinske vlade prenosio zahtjeve svoje zemlje je uvijek teško držati, te je u da igra vodeću ulogu u drugom mandatu izgledalo Europi, te izbjegavao politički kao da je Bladon izgubio tlo čku uniju zadivila je i njegove pod nogama, tako da su najveće protivnike. Pomirivao pogledi o modernizaciji mini je razlike u svojoj stranci uz strah unutrašnjih poslova, Rexa najmanju moguću kontrolu. Calendar, i protivljenje Na zadnjim općim izborima nacionalliberala izgledali izgubio je mjesta koja su važniji od bilo čega što bi pre pripala laburistima i nacional mijer napravio ili rekao. Dru liberalima, ali povjerenje koje ga Bladonova vlada bila je bez Izvadak iz Bulletin, 19. srpnja: Izvadak iz Independenta, 20. srpnja:

kormilara, te se nije znalo kuda brod plovi. Sada se postavlja pitanje, ne samo tko ... Novi premijer još nije imenovan. Smatra se da se mudre glave konzultiraju i razgovaraju, ali ne vidimo razloga za odlaganje. Te takozvane mudre glave su prilično spore. Naša industrija traži akciju, a isto tako i grad. Jedan čovjek ... U situaciji koja je stvorena tragičnom smrću Patricka Bladona treba puno toga reći o brzom postavljanju novog stranačkog vođe, bilo izborima u kojima glasuju zastupnici, ili kako se priča da će biti slučaj, konzultacijama. Puno toga govori u korist brze akcije. Puno toga govori i u korist vremena za razmišljanje. Za par dana Dom će se raspustiti za ljetnje praznike što će biti manje praznici, a više razdoblje za formiranje bi ga trebao zamijeniti, nego koja će procedura pri izboru novog vođe biti provedena ...

uporno traži modernizaciju koja će prerezati vrpce koja guši naše proizvođače i izvoznike. Rex Calendar je jedina mogućnost za akciju i nema razloga odlagati njegovo imenovanje za premijera...

vlade. Za zemlju bi bilo najbolje da se imenuje privremeni premijer, sva do provođenja općih izbora u sljedećih nekoliko mjeseci, ne kasnije od idućeg proljeća. Opći izbori bi došli kao osvježenje nakon manevara koji se sad odvijaju u centrima moći. Neka stranački zastupnici odrede novog vođu, ali zatim neka ljudi glasuju. Rezultat općih izbora mogao bi biti iznenađenje i za vladu ...

Izvadak iz intervjua Isabel Denton s Rhodom Carpenter na BBCu, 21. srpnja:

Denton: ... Vi ste zadnja osoba koja je razgovarala s premijerom, samo par sati prije njegove smrti.

Carpenter: Da. Ja sam mu bila najbliži susjed, mogli bi reći, i Često je navraćao popričati znate, sigurna sam, da su Downing Street 10 i 11 spojeni. Mislim, i nadam se, da smo bili prijatelji. Patrick je bio društven, ali ipak na neki način usamljen, i ja mislim daje volio dići noge na stol i razgovarati. Dići noge na stol je metafora, naravno. (Lagani smiješak) Zapravo je sjedio u stolici u kojoj vi trenutno sjedite.

Denton: Bilo je glasina još uvijek ih ima, koliko ja znam da je na pomolu bio skandal u vezi njegovog braka. Je li to zadnje večeri spominjao?

Carpenter: Patrick je bio prilično zatvoren čovjek. To nije bila stvar o kojoj bi pričao.

Denton: Znači nije spominjao nekakve osobne probleme?

Carpenter: Nikada ga to ne bih pitala Denton: Nije ih spomenuo?

Carpenter: Čovjek je tek umro i mislim da ne bismo o tome trebali raspravljati. Denton: Dobro, ali što s problemima u kabinetu?

Zna se da Rex Calendar i Allen Pitcombe ne idu zajedno i daje Calendar tražio da se nešto poduzme, oko čega je premijer oklijevao, kao naoružavanje policije s tim malim pištoljem koji zove Baybee. Jeste li znali što je mislio o tim stvarima? Carpenter: Upravu ste kad kažete da je oklijevao. Htio je biti siguran da narod pristaje uz svaku mjeru koju Carpenter: Pitoreskno ali neistinito. Postoje frakcije, ali stranka nije podijeljena. Denton: Čini mi se da ima

barem dva stajališta o svemu. Kao i o naoružavanju policije. Carpenter: Mi podržavamo slobodu govora. I spremni smo promijeniti mišljenje ako se okolnosti promijene. Za razliku od laburističke stranke. Denton: Hoćete li promijeniti mišljenje o naoružavanju policije pištoljima Baybee? Carpenter: Ja osobno? Ne.

Denton: Biste li služili u vladi koja je spremna policiju naoružati pištoljima Baybee? Carpenter: Ne odgovaram na hipotetička pitanja

...

Izvadak iz intervjua Lucinde Summers s Rexom Calendarom u Daily Mailu, 22. srpnja:

donesemo. Patrick je vjerovao u vladanje uz pristanak naroda. Ja isto tako. Denton: Jeste li zadnje večeri razgovarali o tim stvarima? Carpenter: Jesmo. Denton: Je li odlučio što će poduzeti? Carpenter: U smislu u kojem vipitate, nije. On je mislio da se većina naroda nije odlučila za mjere o kojima se razgovara naš narod, ne samo naša stranka. Patrick nikada nije bio samo stranački čovjek. Denton: Hoćete reći da to Rex Calendarje? Potpuno stranački čovjek?

Carpenter: (smijeh)Dajte, molim vas, nikada to nisam rekla.

Denton: Biste li se složili da je Rex Calendar više stranački čovjek nego stoje to premijer ikada bio? Tako, na primjer, zaAllena Pitcombea u vladi ne bi bilo mjesta, a vjerojatno niti za jednog nacionalliberala?

Carpenter: Vi sve vidite vrlo osobno, ali radi se o principima. Patrick je naravno mislio da javnost nije spremna vidjeti policiju naoružanu pištoljima Baybee. Denton: Iako se kriminal prošle godine povećao za osam posto, sedam posto pretprošle godine?

Carpenter: Ubijanje ili ranjavanje kriminalaca neće zaustaviti kriminal. To će jednostavno značiti da će kriminalci nabaviti smrtonosnije oružje.

Denton: To je vaše mišljenje?

Carpenter: Bilo je i Patrickovo. On je vjerovao u vladanje konsenzusom, ne konfrontacijom. To naši ljudi žele.

Denton: Ali tko bi mogao voditi takvu vladu? Nije li vaša stranka prilično podijeljena? Ne po sredini nego na male komadiće?

... Izjavio je da ga je smrt premijera duboko potresla. "Patrick je bio veliki gospodin, veliki Englez. Divio sam mu se, poštovao sam ga."

A njegovu politiku?

"Biti ću otvoren i reći s moje točke gledišta, da je zadnjih mjeseci izgubio osjećaj za potrebe zemlje."

Bi li njegova politika bila realnija? Uključujući naoružavanje policije strojnicama i onim što opozicija zove pozivom za zapošljavanje nezaposlenih na izgradnji cesta? Nije li to prisilni rad? Zabacio je glavu i nasmijao se. "Dva pitanja, dvije greške. Baybee, koji je sada na testiranju, nije strojnica, to je mali pištolj sautomatskim ponovnim punjenjem. I da, vjerujem u zapošljavanje nezaposlenih, ali to bi bilo

na dobrovoljnoj bazi, ne pod prisilom." • Da je on premijer bi li mogao raditi s kolegama kao što su Rhoda Carpenter i Allen Pitcombe?

Još smijeha.

"Ja sam veliki poštovalac načina na koji Rhoda žonglira osobama i uvijek uspije. Naravno da bi imala važno mjesto u svakoj mojoj vladi. A što se Allena tiče, uvijek cijenim njegove stavove. Trebao bi odlučiti da li može raditi sa mnom." • Bi li bilo dobro imenovati zamjenika premijera, tako da se popuni trenutni vakuum?

"Mislim da da, ali sada nema smisla plakati zbog toga." • Ako dođe do izbora unutar stranke, hoće li on biti kandidat?

"Ako to do sada niste shvatili, niste tako pametni kao što sam mislio." Nema sumnje, ako tražite karizmatiku osobu, onda je to Rex Calendar ...

Logična rješenja Maggie Steel je bila niska, kratko podšišane kose, s licem punim pjega i širokim prijateljskim osmijehom, bila je lezbijka koja je uredno govorila o svojim promjenama partnerica, što se izgleda dešavalo jednom godišnje. Bila je jedna od najboljih analitičarki i radnica na kompjutoru. Sada je rekla: "Imam ime. Želiš li znati kako sam došla do njega?"

"Ne osobito, jer neću razumjeti kada mi kažeš, ali u redu. Nemoj predugo."

"Malo zbrajanja. OK, svi stari dokumenti su nestali. Izgubljeni, uništeni, kako bilo, dokumenti za Lakeside ne postoje. Nazvala sam šeficu u Roselandsu, razgovarala s njom i znate što? Išle smo u školu zajedno. Ime mi se činilo poznato." Catchpole je upitao kakva je bila. "Što bi se i očekivalo. Glavna cura koja nikad nije postala glavna, hladna, ambiciozna, proračunata, samo nikada nije dobro izračunavala. Voljela je moć, samo je nikad nije previše imala. Znate li koje joj je krsno ime? Poppy, umirali smo od smijeha. Bila je vrlo zgodna."

"Jeste li?"

Maggie je zavrtila glavom. "Nije imala vremena za niske pjegave cure, ali je neke druge odvela u krevet. Pričalo se o jednoj Gabrielli, ali su je roditelji odveli. Ipak, Poppy je bilo drago što me čuje, pričale smo o starim dobrim danima i dala mi je popis stanovnika koji su napustili Roselands otkada postoji, koji nije dug, uz još jedan s popisom ljudi za koje misli da su bili u Lakesideu. Provjerila sam

imena koja mi je dala i ništa. Većina je umrla, a mrtvi ili živi nemaju nikakve veze s obitelji Calendar.

Znači ostaju još trenutni stanovnici, točno? Bilo je samo sedam dugoročnih i pažljivo sam ih provjerila, pustila sam ih kroz kompjutor. Ništa.“

"Jesi li provjerila oba spola? Na Lily Devon su nađeni tragovi sperme, ali moglo je biti uključeno dvoje ljudi, možda muškarac i žena.“

"Misliš da mi to nije palo na pamet, meni s mojim opredjeljenjem?" Nasmijala se pokazujući lagano krive zube. "Odgovor je da, ali i tu nisam našla ništa. Također mi je palo na pamet da mi je možda Poppy namjerno izostavila koje ime. Ne znam zašto bi, ali postoji mogućnost. Ali tada mi je sinulo. A što s osobljem?"

Mislila sam da tu neće biti ništa, ali otišla sam tamo i još jednom popričala sa svojom prijateljicom Poppy i bila je slatka kao šećer, rekla je da se sjeća kako sam uporna mala kuja, ali ne baš tim riječima.

Dobro, spojila me s čovjekom po imenu Larkins, rekao si da si razgovarao s njim. I on je vrlo susretljiv, svi surađuju s policijom, malo čudno. Ali prije nego sam vidjela Larkinsa već sam eliminirala pomoćnike i bolničarke, većina ih je tamo tek godinu ili tako nešto. Tada sam pogledala što je neobično i našla ovo ime. Ted Copeland. Na popisu je kao vratar, ali obavlja razne stvari, čisti mjesto, pere aute, čak pere zahode. Larkins je dobar s Tedom, pričao mi je o njemu. Postoji priča o tome kako je Ted nekada bio stanovnik Doma, ali u vezi toga nisam ništa saznala od Poppy, rekla je da nije sigurna. Kako sam ti rekla, nema starih dokumenata, nitko nije siguran koliko je već Ted tamo. Jednostavan je, kažu, jednostavan ali bezopasan. On je kao institucija, svi sa kojima sam razgovarala ga vole, ali da li to vodi unazad trideset godina, koliko bi moralo, ukoliko je on Gene Calendar.“

"Ima još?"

"Osim slučajnosti s inicijalima, što si bez sumnje čekao da kažem. EC kao Edvard Copeland, EC kao Eugene Calendar." Ponovo se nasmijala.

"Čestitam. Ali to je sve reklakazala. Čekam da kompjutor izbaci nešto.“

"Što je i napravio. Dobro ga nahrani i on nešto savršeno skuha. Pronašao je jednog Edvarda Copelanda koji voli pokazivati ljudima pimpek, pogotovo ženama. Bio je u zatvoru četiri puta, dva puta za izlaganje, dva puta za napad htio je tinejdžerki skinuti hlače i vidjeti joj vaginu, zatim se htio igrati seksi igrice s nekim curicama od deset i trinaest godina. Prvi prijestup je bio prije dvadeset godina, adresa je bila Dom Lakeside, zadnja prije par godina, Roselands. Dva puta je dobio uvjetnu. Zadnji put je sudac rekao da se na njega treba paziti, a upravo su to radili u Roselandsu. Misle da nije sasvim normalan, a čini se daje svake godine sve manje."

"Četiri prijestupa u dvadeset godina, nijedan nasilan. Ne zvuči kao seksualni ubojica."

"Plus možda još neki koji nisu prijavljeni. Ipak, slažem se." Maggie je oklijevala. "Imala sam osjećaj s nekoliko ljudi jednim od pomoćnika i Larkinsom da možda nešto skrivaju. Svi vole Teda, ne žele reći ništa protiv njega." Grizla je nokat. "Jedno sam zaboravila. Voli se oblačiti kao žena, tako mi je rekao Larkins. Za Božić imaju zabavu i on se obuče kao žena, pravi se da je dama, ne mora reći više od par riječi i izgledati uznosito, uživa u tome. Možda to nešto znači. Puno se mojih prijatelja voli tako oblačiti." Nasmijala se ljubazno i Catchpole joj je uzvratilo smješak.

Nakon toga je pogledao novine koje mu je Maggie ostavila i stao kod imena pravника kojeg je kod ovog slučaja zaposlila obrana: R. J. Fazackerlev. Tada se zavalio u stolac, razmislivši što ima i zaključio kako nema ništa čvrsto. Još jedna seansa s Fazackerlevjem? Ali taj majstor okolišanja neće odati nikakve tajne, pa ako i Ted Copeland je Gene Calendar, što onda? Ako se sve spoji, obitelj Calendar bila bi hvaljena što se brine o svom mlađem bratu, iako je moguće da dođe i do drugih interpretacija. Što je Copeland radio te noći kada je Lily Devon umrla? Ako se potvrdi da je između devet i jedanaest te noći bio u Roselandsu, nije mogao počinuti ubojstvo. Sto se tiče Bannockove smrti, upotreba sile nije bila u skladu s njegovim karakterom. Odlučio je da je sve još uvijek preosjetljivo da bi to prenio Velikom Čovjeku.

Čekao ga je još jedan put u srce Surrevja. Poveo je Maggie sa sobom, jer je mislila da bi se od osoblja moglo još štošta doznati, osobito od Moire. Ostavio ju je dok je ljubazno razgovarala s Moiom

i otišao vidjeti dr. Armitage. Bio je jedan od najtoplijih dana tog ljeta, ona je bila u haljini s dugim rukavima i izgledala jelijepo i hladnokrvno. Catchpole je počeo s tonom lažne ogorčenosti koji je svaki uspješni ispitivač morao savladati, ton koji je bio impresivniji, što je lažna ogorčenost imala više osnova.

"Zadnji put kada smo razgovarali pitao sam vas za Teda Copelanda, jednog iz vašeg osoblja. Niste mi rekli da je četiri puta bio na sudu zbog seksualnih prijestupa. Narednica Steel je njegovo ime pronašla u kompjutoru." Jednom je trepnula i to je bila njezina jedina reakcija. "Zašto mi to niste rekli?"

"Privatni problemi " napravila je pauzu prije nego je nastavila " onih koji ovdje žive tiču se samo njih. Meni se činilo da Tedovi problemi nemaju nikakve veze s vašom istragom."

"Htjeli ste reći 'privatni problemi stanovnika', zar ne? Ted Copeland je stanovnik, zar nije? Zašto to skrivati?"

Bilo mu je drago vidjeti je potpuno dezorijentiranu. "Ja morate razumjeti " "Ne. Dr. Armitage, vi morate razumjeti da je ometanje policijske istrage prikrivanjem podataka od moguće važnosti ozbiljna stvar. Ako je Ted Copeland stanovnik, onda netko za njega plaća i vi bi morali znati tko to je."

Zatresla je glavom. "Znam sam da za njega plaća zaklada, a novac dolazi preko pravnika."

"Koji se zove Fazackerlev." "Da. Je li ime važno?"

"Možda. Znači, Ted Copeland je stanovnik. Je li to njegovo pravo ime?"

Njena reakcija, kada je izgovorila da nikada nije čula da ima drugo ime izgledala je iskreno. "A ono da je stanovnik, je, u smislu da netko plaća za njega. Ovdje i u Lakesideu je već prilično dugo, ali nema smisla da me pitate koliko, jer nemam nikakvih podataka iz razdoblja Lakesidea. Ali on nije stanovnik, u smislu da je tu u Roselandsu, a vjerojatno je bio i prije, zaposlen da radi razne poslove. Uživa u tome, misli daje koristan, voli kad mu se plati tjedna nadnica. On je seksualni prijestupnik, to je istina, ali ne ozbiljan i već dvije godine nije napravio ništa, što je dobro. Prije otprilike godinu dana otišao je spavati vani, u nekakvoj staroj štali koju je renovirao uz pomoć Freda Larkinsa. Sada tamo živi i to mu se sviđa, daje mu osjećaj da je nezavisan i pomaže u vođenju mjesta."

Sve to je, od dr. Armitage, bilo vrlo susretljivo i ona je nastavila na isti način. "Razgovarajte s Tedom, iako ćete vidjeti da nije sasvim povezan. Ima trenutaka kada sluša i priča, zatim odjednom zašuti. Nemojte ga uzrujati, svima nam je drag." Pomisao da njoj netko može biti drag začudila je Catchpolea, kao što bi ga začudila suza iz njenog čeličnog oka. Bila je podjednako graciozna, kada je Catchpole rekao da Maggie razgovara s osobljem i da bi možda željela razgovarati s njenim partnerom, Nigelom Strakerom, ostala je takva kada je Larkins pozvan preko interfona i kada mu je rečeno da nadzornik želi razgovarati s Tedom Copelandom.

"Čime se Ted bavi? Nikakvim nevoljama, nadam se." Larkinsovo malo kockasto lice, premalo za njegovo jako tijelo, pokazivalo je zabrinutost. Catchpole je rekao da samo želi popričati.

"U radionici je, popravlja namještaj." Larkins je oklijevao. "Ako mi dozvolite da kažem, najbolji način da mu priđete je da pokažete interes za ono što radi. Ted je prijateljski raspoložen, voli pričati o poslu, ali se zatvori ako misli da ga se kritizira. Zašuti ili se zbuni, ne možeš od njega izvući ni riječ. Zato polako. Da li mogu ja nekako pomoći?"

"Htio bi znati da li je trećeg lipnja cijele noći bio ovdje. I gdje je bio kada je umro onaj zastupnik."

"Ne mislite valjda to je smiješno." Dr. Armitage je bila šokirana. "Ako je bilo nasilja možete prekrižiti Teda Copelanda. Ja ga liječim i garantiram da nikada ne bi nanio zlo drugoj osobi." Apelirala je na Larkinsa, koji se složio, ali kako se detektivu činilo, ne s potpunim uvjerenjem. Rekao je to nakon što su ostavili doktoricu i hodali kućom. Larkins je provukao ruku kroz svoju kovrčavu kosu. "On je miran momak, Ted. Gledam ga kao momka, iako je vjerojatno stariji od mene. Ali nekada se razljuti i tada izgleda kao da ne zna što radi. To se događa kada mu se uzme nešto što želi, tako nekako.

Događa se možda dvaput godišnje, ostatak vremena je dobar kao zlato. Još jedna stvar. Vidjet ćete da ponekad o sebi govori kao daje netko drugi u trećem licu mislim da se kaže, iako doktorica A. i drugi specijalisti vjerojatno imaju za to neko drugo ime. Evo nas."

Hodali su oko kuće, pored garaža i povrtnjaka, do male grupe zgrada koje su nekad vjerojatno bile štale i još su uvijek bile pokrivene dugim krovom sa crijepom. Prvi dio štala bio je otvoren, i

tamo se nalazila kosilica, grablje, vile i ostali vrtni alat. Dio je visio na čavlima, a ostalo je bilo uredno složeno na policama. Larkins je viknuo "Ted", odgovor je stigao iz unutrašnjosti štale i na vratima se pojavio lik.

Catchpole je trepnuo, zaslijepila ga je promjena od sunca na mrak štale, tako da je lik koji je vidio izgledao kao div koji popunjava cijela vrata, čudovište s ogromnom deformiranom glavom u kojoj je bilo teško razlučiti ljudske osobine. Tada je čudovište prišlo par koraka i vidio se čovjek koji nije bio veći od normalnog, monstruozi efekt je izazvala kaciga s naočalama koju je sad skinuo, govoreći kako je samo radio na blanji. Catchpole je Rexa Calendara sreo dvaput, na službenoj zabavi i kada je došao održati govor Udruženju policajaca i odmah je uočio sličnost između ministra i ovog čovjeka. Ista kockasta glava, male uši savijene uz glavu, isto nisko čelo i jaki torzo. Ali kod Genea (ako je to bio Gene) su sve karakteristike koje su Rexa činile tvrdim od stijene, izgledale blage i prijateljske. Dok ih je obojicu promatrao imao je, poput adolescenta, pogled pun povjerenja. Larkins gaje zapitao za što koristi blanju.

"Ta stolica, znate ona koja hoda po Tedovoj sobi, treba novu nogu." Nasmijao se, ponovo kao sramežljivi mladić za razliku od Rexa Calendara. "Ne bi trebali pušiti, ne ovdje. Nigdje. To je loše za vas."

Larkins je ugasio cigaretu. "Sve vidiš. Ovo je gospodin Catchpole iz Londona, želi ti postaviti par pitanja."

Smiješak se okrenuo prema Catchpoleu, uslijedila je ljutnja, zatim žaljenje što nemaju gdje sjesti i prijedlog da bi trebali poći u Tedove sobe. Larkins je namignuo Catchpoleu dok ih je Ted vodio kroz lijepu radionicu u drugi dio štale koja je bila preuređena u stan s dnevnom sobom, kuhinjicom, malom spavaćom sobom, kupaonicom i zahodom. Sve je to napravio sam, rekao je Ted Copeland ponosno, napravio je prozore, električne instalacije, dekorirao je sve, samo nije mogao savladati vodovodne instalacije. Tada se ispravio i rekao s dječaćkom sramežljivošću: "Fred je pomogao."

Bilo je teško postavljati pitanja koja bi izmamila korisne odgovore. Ted Copeland je rekao da je već dugo u Domu, ali da se ne sjeća koliko dugo. Nije se sjećao gdje je živio ili što je radio prije nego je došao ovamo i nije pravio razliku između Roselandsa i Lakesidea. Odgovorio je u trećem licu samo kada je pitanje bilo neugodno,

zatim se okretao Larkinsu u nadi da će on odgovoriti. Nije ga zanimalo zašto se ta pitanja postavljaju, ali je volio pričati o svojim dostignućima kao majstor i izrađivač. Catchpole je sada pokušao polako postaviti pitanje o Lily Devon. Ne bi li bilo lijepo imati partnericu u svom domu? Ted je rekao da mu je dobro i ovako.

"Ali, bilo bi lijepo imati djevojku u kući, zar ne? Voliš djevojke, je li tako?" Tad je nešto promrmljao, zatim se razveselio. "Hoćete vidjeti nešto? Nešto veliko?" Uhvatio se za remen.

Larkins je odgovorio: "Ne, gospodin Catchpole ne želi vidjeti tvoj pimpek.

Odgovori na pitanja."

"Voliš djevojke, zar ne? Voliš se igrati s njima?"

Copelandov je glas iznenada postao visok, kao da recitira. "Ted se voli igrati s djevojkama, ali se ponekad one neće igrati."

"I tada ih prisiljavaš? Pokušaš ih natjerati da se igraju?"

"Ne. Ted nikad ne prisiljava."

"Možda ponekad ideš u London, tražiti djevojku koja se hoće igrati." Duga pauza. Zatim: "Možda. Ali, samo igre."

"Naravno, samo igre, to je sve što želiš. Ali tada, ako se ona ne želi igrati, to te razljuti. Sjećaš li se kojeg takvog događaja?"

"Ne. Ne. Ted ne radi ružne stvari. Ted ide napraviti čaj." Ustao se iz stolice, malo se tresući i otišao u kuhinju. Larkinsovo slijeganje ramenima govorilo je da više ništa neće izaći iz Teda Copelanda i to se pokazalo točnim. Popili su čaj, ali Copeland je rekao da ne želi više pitanja, da su zločesta. Pogled uperen prema Catchpoleu govorio je daje i on zločest.

Nakon toga Larkins se ispričavao. "Nadam se da niste mislili o meni da sam prepreka. Da vam iskreno kažem, mislim da bi se zatvorio puno prije da ste bili sami s njim." Catchpole je rekao da je siguran u to. "Što sada?"

"Sada ćemo provjeriti da li je Copeland išao u London te večeri trećeg lipnja, vlakom ili autobusom. Sto se Bannocka tiče, svatko gaje mogao čekati nakon dogovora i srediti stvar bilo tko, ne treba to povezivati s Roselandsom, osim što je Bannock tu čačkao. Ali sada me zanima slučaj iz Kenningtona, a Copeland ostaje kandidat. Jeste li možda te večeri vidjeli Teda Copelanda?"

"Bojim se da nisam. Nakon večere, obično idem u obilazak vidjeti jesu li se svi udobno smjestili nema u biti za to potrebe, Teta Armitage to isto čini, ali ne škodi. Zatim se skrasim u svojoj sobi i gledam televiziju. Nisam vidio Teda."

"Šteta. Da ste bili s njim barem dio večeri "

"Ali nisam. Želim vam puno sreće." Mahnuo je na pozdrav i otišao.

Nakon toga, Catchpole je sreo Maggie, koja ga je obavijestila o provedenom popodnevu. Razgovarala je s Nigelom Strakerom, kojeg je nazvala Poppvnom igračkom, te s još nekoliko zaposlenih, od kojih je na Catchpoleovo iznenađenje, Moira bila najsusretljivija.

"Sljedeći put kad bude u centralnom Londonu doći će na piće u moj klub. Mislim da smo se prepoznale."

"Drago mi je da si našla prijateljicu."

"Da, Moira je OK. Ali vratimo se na Poppvnu igračku. On zna da račune Teda Copelanda plaća zaklada, ali kaže da nema detalje i ja mu vjerujem. Također je rekao da se za nikog drugog tako ne plaća, skoro za sve plaćaju obitelji ili daljnji rođaci. Rekao je da Poppy i on lijepo zarađuju u Domu, ništa više, ali da voli to mjesto i da je sretan." Maggie je zavrtila glavom u nevjerici prema susretljivosti Poppvne igračke. "Većina onih s kojima sam razgovarala izgledala je zadovoljno, dobro zarađuju, jedan ili dva su se žalili na diktaturu doktorice Armitage. Moira je bila jedina koja mi je rekla nešto zanimljivo dobro, možda je zanimljivo. Ona vodi knjigu u koju se osoblje i stanovnici moraju upisati ako idu van na ručak ili večeru, ali je rekla da ne vode previše računa i da večeri trećeg lipnja nije bilo upisivanja. Možeš to nazvati ćorkom. Imala sam više sreće s jednim drugim ispitanikom, u vezi toga je li tog tjedna izlazilo rublje za pranje ili kemijsko čišćenje. Moira je također imala s tim veze, ispalo je da se stroj za pranje rublja pokvario, tako da je sve poslano van. Moira misli da bi mogla nabaviti popis stoje tko poslao, iako ne znam što bi ti to koristilo."

"Vjerojatno ne bi. Samo ako je netko ovdašnji upleten u Kennington imao bi krvi na odjeći. Dosta krvi."

"Zar ne bi sami oprali odjeću? Ili je spalili?"

"Možda. Ali i jedno i drugo je riskantno, osobito spaljivanje. Morala bi postojati majica, čarape, vesta, nešto umrljano krvlju što je

poslano na čišćenje. I trebalo je biti zamijećeno." Uzdahnuo je. "Znam, nije jednostavno."

"Pedeset prema jedan, ako mene pitaš", rekla je veselo Maggie.

Veliki je Čovjek izašao iz Ministarstva unutrašnjih poslova odlično raspoložen, pjevušeći pjesmu čijih se riječi nije mogao sjetiti. Odšetao je natrag u Yard kroz park, šešir mu je stajao malo na stranu.

Još jedan topao dan, nebo je plavo, trava je bila lagano žuta zbog suše. Sve je vidio u lijepom svjetlu, parove u ležaljka, one koji su ležali na travi lagano opečenih torza, majke kako guraju kolica, čak i neizbježne klošare kako prekopavaju po smeću, sjede na klupama i čitaju jučerašnje novine, te povremeno prose. Veliki Čovjek nije volio prosjake, tvrdio je da ih treba uhapsiti ako prave probleme, da ih treba udaljavati iz kućnih veža i slati u Vojsku spasa ili ako treba u kartonske kutije. Ali danas je bio lijep dan, danas je pravo sunce sjalo na njega u parku i metaforičko sunce u ministarstvu. Kada mu je normalno obučen mladi čovjek, s bradom i malo ofucan, prišao i počeo prositi, nije mu rekao da se gubi nego se nasmijao, posegnuo u džep za novčićem, a zatim u erupciji oduševljenja izvadio iz lisnice petaka i dao ga čovjeku.

Bradati je čovjek gledao u komad papira, stavio ga u džep, pljunuo i rekao: "Prokleti bogataš." Veliki se Čovjek ponovo nasmijao i produžio svojim putem, sretan da se svijet okreće na tu stranu.

Catchpole je imao dar da slučaj na kojem trenutno radi odloži u podsvijest i iznese nešto jako hitno. Navika ga je te večeri dobro služila kada su otišli na razgovor s Alanovim ravnateljem. Očinski razgovor s Alanom, na kojem je inzistirala Alice, nije dao rezultata. Alan, inače pričljiv, nije surađivao. Da, Wilkins, dječak čiji su se roditelji žalili, bio je od njega mlađi i manji. Da, Alan gaje udario, srušio ga na pod. "On kaže da si ga udario nogom kada je bio na zemlji. Jesi li?"

"Možda jesam. Da se podigne."

"I da si ga čekao ispred škole, skinuo mu kapu i bacio je u nečiji vrt, da si ispraznio njegovu đačku torbu. Kišilo je i sve se smočilo. Je li to točno?"

"Nisam ništa izvadio iz njegove torbe, ispalo je. Laže ako vam je to rekao. Prljavi mali lažov."

"A što s kapom?"

"Možda sam to napravio. Ne sjećam se. Moja je kapa jednom skinuta i bačena u lokvu. Koga je briga?"

"Nas, ako bismo ti morali kupiti novu." Alan je slegnuo ramenima. Bilo je neugodno kao i ispitivanje u stanici, a dječakova ravnodušnost bila je razdražujuća. "Mogu od nas tražiti da te udaljimo. Da li to hoćeš? Mislio sam da ti se tusviđa."

"U redu je."

"Zašto napadaš Wilkinsa?"

"Ne volim ga. Smrdi, ne pere se."

"Gdje bi ti išao, ako ne u South Clapham Modern? To je dobra škola. Mi hoćemo da tu ostaneš, a i ti to želiš. Zar ne?"

"Svejedno mi je. Ima puno drugih škola. I tamo maltretiraju ljude, svugdje. Ipak ne idu plaćući mami i tati."

"Ali tebe nitko nije maltretirao, zar ne? Reci mi ako je, neću ništa reći, samo želim znati." Alan je zavrtio glavom. "U redu, znači ti si to radio. Zašto?"

Gledajući kako mu sin okreće lice, Catchpole je osjetio probadanje kao da mu je srce preskočilo otkucaj. Kratko ispitivanje Desmonda nije bilo ništa bolje. Tamo gdje je Alan zašutio, Desmond je počeo plakati i vikati.

"Ne znam ništa o tome", viknuo je. Je li poznavao "Wilkinsa? "Da, i ne sviđa mi se. Prdi, svi kažu." Da li zna zašto bi se Alan tukao s Wilkinsom i mučio ga? Kada je Alan bio u drugom razredu i puno veći? Na to je Desmond zaplakao, otrčao u svoju sobu, zabarikadirao vrata i Catchpole je prekinuo ispitivanje.

"To nije slično Alanu, zar ne, Hilly?" Alice je te večeri rekla u krevetu. Daje odgovorio iskreno, rekao bi da iz iskustva zna da je svatko sposoban za skoro sve, ali je znao koji je odgovor ona željela. Bez sumnje, dodao je, raščistit će sve kada vide ravnatelja.

Catchpoleovo je srce tonulo, samim pogledom na gospodina J. E. Hooka. Nosio je usku majicu s kratkim rukavima i otvorenim vratom, traperice i tenisice i imao je u jednom uhu zlatnu naušnicu. Catchpole ih je vidio puno tako obučениh, traže da ih se uhapsi, zatim se žale na policijsku surovost, ponekad opravdano. Gospodin Hook je odmah dao do znanja da nije impresioniran Catchpoleovim činom policijskog detektiva. Škola je provodila vlastitu istragu, rekao

je, Alan je priznao da je mučio Freda Wilkinsa i sada moraju odlučiti što će poduzeti. Alice je zapitala koliko to mučenje već traje i o čemu se točno radi. Gospodin Hook ju je pogledao. "Prirodno pitanje. Učitelji ovdje u South Clapham Modern paze na maltretiranje, nešto od toga je samo igra i ne shvaća se ozbiljno. Postoji i spolne zavisti i rivalstva, brzo danas odrastaju i mi to uzimamo u obzir." Još jedan pogled. "Ali u ovom slučaju dva puta je vaš sin viđen kako se tuče s Wilkinsom, što je prilično neravnopravno, pošto je Alan viši i veći.

Prema Wilkinsu, Alan ga je više puta pratio do kuće, mučeći ga i prijeteci mu. Tražeći novac koji mu je Wilkins dao pod prijetnjom da će ga istući."

Alice je teško uzdahnula. Catchpole je s nevjericom rekao: "Tražio novac. Alan dobija koliko ono, dvije funte tjedno?" Kimnula je glavom. "Ne potroši sve, šteti za kompjutor."

"S iskustvom, učitelj nauči da novac nije stvarno važan. To je nametnje svoje volje nekom drugom dječacima i djevojkama, to može biti vrlo primitivno." Gospodin Hook je govorio skoro s oduševljenjem.

"Htio bih znati više o Fredu Wilkinsu. Da li ga ostali učenici vole, je li već prije bio u nevoljama?"

Gospodin se Hook prestao smijati. "Kao što sam rekao, škola je provela vlastitu istragu i ja sam savršeno zadovoljan rezultatima. Vaš sinje priznao djela o kojima ja pričam, prijetio Wilkinsu i tražio od njega novac „

"Koliko novca? Je li Wilkins rekao?"

"Gospodine Catchpole, znam da ste policijski nadzornik, ali ovo nije policijska istraga. Morate znati da ja znam kako voditi svoju školu."

"Naravno. Nisam ovdje policajac nego zabrinuti roditelj, ali ne možete mi reći da je sve riješeno."

Alice je upozoravajući rekla: "Hilly."

"U redu je, suzdržati ću se. Samo hoću da gospodin Hook zna kako nije sve riješeno. Želim znati da li ima još dječaka ili djevojčica koje je Alan maltretirao i želim postaviti Fredu Wilkinsu nekoliko pitanja. To je razumno." Gledao je u ravnatelja. "Zar se ne slažete?"

Gospodin Hook je namjestio nekakav isprani smiješak. Rekao im je da je Wilkins više od godinu dana mlađi od Alana i puno manji, godinu dana stariji od Desmonda. Bio je sin poštanskog radnika koji

je prije dvije godine dobio otkaz kao višak i od tada je nezaposlen, a ima dvoje mlađe djece, dječaka i djevojčicu, oboje u vrtiću.

"Sto se tiče njegovih sposobnosti, ja mu ne predajem, ali sigurno nije jedan od najboljih. Nitko mu to ne zamjera. Imamo na umu da možda doma ima neprilika. Pravimo ustupke, uvijek pravimo ustupke."

"Kakve nevolje, kakve ustupke?"

Alice je ponovo rekla "Hilly" prije nego ga je pogledala i Catchpole je ponovio pitanje. Gospodin Hook se osjećao malo neugodno prije nego što je rekao: "Ima nevolje s drugom djecom, većinom curicama. Ne mogu reći daje popularan." Izbacio je smiješak koji je nestao čim se pojavilo pitanje o ustupcima. "Vjerujem da roditeljima ne ide baš najbolje. Otac pije otkada je ostao bez posla i ponekad se iskaljuje na djeci."

"Žao mi je što to čujem. Ali rekli ste da pravite ustupke. Ustupke za što?"

Na to je, kako je poslije rekao Alice, gospodin Hook bio definitivno zakačen, s udicom u grlu. "Wilkins je imao problema s oba spola nije velik dječak, ali mislim da bismo to mogli nazvati maltretiranjem. Ili prijetnjama, ali ne mislim da nije nikada udario nekoga kao Alan "

"Znam što je Alan napravio. Kakve prijetnje? Je li ih tražio da rade neke stvari, ponižavao ih?"

"Ništa takvoga." Mali uzdah, zatim: "Tražio je novac. Znae, ja nisam s ovim imao posla, sve je bilo u rukama njegove učiteljice, gospođice Barmbv. Otkrila je da Fred više ne dobiva džeparac, bez sumnje kao rezultat očevog otpuštanja. I, tako je Fred Wilkins tražio novac i mislim da je imao nekakvu škvadru s kojom je prijetio. To jest, gospođica Barmbv je sigurna da je tako."

"Da li to još uvijek traje?"

"Ne znam da se išta događalo, gospodine Catchpole, kao što to vi kažete. Bile su dvije pritužbe, Wilkins nije ništa priznao, jedna od pritužbi je bila povučena. Gospođica Barmbv je razgovarala s momkom i ozbiljno mu rekla ako se išta od toga događa, da to mora prestati."

"Zar vam se ne čini čudnim da je Wilkins tražio novac, a naš je sin sada optužen stoje tražio novac od njega?"

Na Hookovom licu pojavio se glupi smiješak. "Postoji razlika. Fred Wilkins nikad nije priznao. Alan je." Nastavio je. "Vjerujte mi, ne volim kažnjavati dječake i djevojčice, ali osjećam da je ovo nešto što se ne smije propustiti. Alanov je rad uvijek bio dobar, on je jedan od najboljih, bilo bi mi žao kad bi otišao. Htio bih da zajedno razmotrimo, da razmislite i da mi kažete što mislite. Tada možemo odlučiti." Pogledao ih je oboje, toplo se rukovao s njima.

U autu je Catchpole rekao: "Kreten."

"Znala sam da nećeš voljeti traperice i majicu, ali mislim daje bio razuman."

Udario je po volanu. "Nije to u redu, zar ne vidiš? Wilkins traži novac uz prijetnje, vjerojatno ga dobije, zatim Alan to isto napravi njemu. To mora biti povezano, ali kako?"

"I ako je, ne vidim čemu koristi. Tako mi je krivo, Hilly, što Alan to radi. Sigurno smo negdje pogriješili."

"To je liberalno sranje." Stavio je svoju ruku na njenu. "Oprosti. Ali nemoj kriviti sebe." Vozili su u tišini sve dok nisu došli na pola milje od kapele, zatim on reče: "Naravno. To je to." Nakon što je otvorio ulazna vrata, potrčao je uz stepenice. Alan je bio za stolom, prevodio je francuski za zadaću. Pogledao je oca, koji mu je mahnuo i zatim otišao u Desmondovu sobu. Desmond je bio na krevetu slušajući kazetofon sa slušalicama na ušima. Catchpole ih je maknuo, sjeo na krevet i rekao: "Des, pričaj mi o sebi i Fredu Wilkinsu."

Desmond je okrenuo glavu, oči su mu bile pune suza. Vrtio je glavom. "Dobro, reći ću ja tebi. Wilkihs te tražio novac, možda je rekao da nema više džeparac, za čokoladicu ili sladoled i ti si mu dao. Tada je rekao da hoće sav tvoj novac i da će te prebiti ako ne budeš dao, vjerojatno ti je rekao da mu drugi već daju novac. I ti si mu dao. Je li tako nekako bilo?"

Desmond je obrisao nos rukavom. "Imao je nekakvu škvadru, trojicu ili četvoricu. U početku su tražili samo slatkiše, zatim su me srušili na zemlju i uzeli mi sve iz džepova. Poslije toga sam im jednostavno sve dao, bilo ih je previše."

"I zatim si rekao Alanu?"

"Otkrio je, jer nisam imao novaca, pitao je što sam napravio s njim i ja sam mu rekao. A Alan tata, oprosti, ali rekao je da ti ne smijem reći."

"Znači to je to", Catchpole je kasnije ispričao Alice. "Prilično jednostavno. Svi bi osim onog kretena Hooka i glupe gospođice Barmbv vidjeli da nešto nije u redu čim normalan dječak kao Alan s pristojnim džeparcem tuče manjeg dječaka da bi dobio više." Rekao je razmišljajući: "Ono što me impresionira je stav koji je Wilkins pokazao. Misli da može tako nastaviti. Ne bi se čudilo da pred Fredom Wilkinsom stoji blistava kriminalna budućnost."

"I što sada?"

"Ujutro ću nazvati kretena, reći mu što se desilo i zašto i preporučiti da netko jači od gospođice Barmbv razgovara s našim Fredom. Alan mi je dao imena tri druge Fredove žrtve i one će sve biti voljne ispričati svoje priče sada kada se zna što su Fred i njegovi prijatelji radili. Nakon toga razgovarao sam s Alanom, on hoće ostati u South Clapham Modern, kaže da je škola dobra. Des, za njega ne znam. Ne znam da li mu se sviđa, ali ako ga odvedemo i ostavimo Alana tamo, može pomisliti da u nečemu nije uspio. Mislim da bi ga trebali ostaviti još neko vrijeme, da vidimo kako ide. Što ti misliš?"

"Ja, slažem se. Divim ti se. Pametan si ti. Sve si brzo prokužio. Ponekad me prolaze žmarci od tebe. Samo jedna stvar. Kad ujutro nazoveš Hooka nemoj ga napasti." "Još jedna stvar bolje da ti nazoveš ujutro. I igraš moju ulogu, reci da smo razgovarali s dječacima, ili samo ti, kako hoćeš. Gospodin Hook će uvijek više voljeti tebe nego mene."

To je bilo riješeno. Ujutro je gospodin Hook prvo bio preneražen, zatim uvjeren i prestravljen onim što se odvija u South Clapham Modern. Druge su žrtve progovorile. Fred Wilkins se žalio kako s njim loše postupaju kod kuće i rekao da su ga na to naveli prijatelji. U skladu s politikom izbjegavanja skandala gospodina Hooka, dopušteno mu je da ode na kraju polugodišta, koji je bio za par tjedana. "Trebao bi nam klimatski uređaj", rekao je Veliki Čovjek. Iza njega je po prozoru beznadno zujala muha. Jedinu moguću izlaz bio je prostor na vrhu, a izgledalo je da muha nije dovoljno pametna da ga nađe. Veliki je Čovjek otišao do prozora i djelomično spustio zavjesu, tako da je njegovo lice bilo u sjeni dok je Catchpole ostao žmirkati na suncu. Muha je zujala po zastoru. Catchpole reče: "Mogu li, gospodine?" i pomakne stolicu sa sunčeve svjetlosti. Zatim je svog

nadređenog obavijestio o onome što je saznao o Roselandsu. Veliki je Čovjek pažljivo slušao, zatim rekao: "Vaši zaključci?"

"Mislím da do tako nečeg još nisam došao." Kimanje i smiješak popratili su šalu. "Meni se čini vrlo vjerojatnim da je Ted Copeland Gene Calendar I da obitelj za njega plaća dom već godinama. Mogao bi biti sramota za cijelu obitelj sa svojom navikom izlaganja i petljanja s mladim djevojkama, i ako je istina da ponekad poludi kao što kaže Larkins, onda je kandidat za ubojstvo Lily Devon. Što se Bannocka tiče, bilo tko je mogao dogovoriti sastanak kod puba gdje je telefonirao i zatim bio ubijen. Izgleda da ne odgovara onome što znamo o Copelandu, ali ako mu je Bannock prijetio, možda je nasilno reagirao. Možda je Bannock ugovorio sastanak seksualnog karaktera."

"A daljnji koraci?"

"Dati da Maggie Steel provjeri pozadinu. Pokušati doznati da li Calendari posjeduju Roselands preko direktora. Istražiti svaki mogući način na koji je Copeland mogao doći u Blewbury House te noći i ponovo provjeriti svjedočenja ljudi koji su bili vani u odgovarajuće vrijeme. Još jednom provjeriti Bannockovo kretanje onog dana kada je ubijen lokalni inspektor će to napraviti. I temeljito pretražiti Copelandov stan u Roselandsu, naći vezu s Lily Devon."

"Kratko i jasno, Catchers ne bih očekivao ništa manje od vas. Ali još uvijek je to lov na duhove. Copeland je možda Calendar, ali što onda? Sto se Bannocka tiče, kako kažete, možda je pokupio nekoga radi seksa i dobio više nego što je tražio." "Ali, gospodine, zar to ne bi bila prevelika slučajnost."

"U životu se slučajnosti dešavaju." Muha je prestala zujati slušajući ove mudrosti ili je pobjegla? "Ovo što ste mi rekli je interesantno, ali daleko od slučaja. I ja previše cijenim vaš rad da bih gledao kako trošite vrijeme na gluposti, ili na problem tko je ubio običnu prostitutku." Catchpole je shvatio da su ovi komplimenti nekakav znak, ali ono što je uslijedilo prvo je slušao s nevjericom, a zatim u šoku, dok je Veliki Čovjek govorio da slučaj Lily Devon treba prebaciti na detektiva Lowryja, što je s obzirom na Lowryjevu lijenost i želju za što mirnijih par mjeseci prije mirovine bilo jedanko zatvaranju slučaja. A Bannock? Postojale su političke konotacije, rekao je Veliki Čovjek, ne samo one povezane s njegovim

seksualnim sklonostima. Bilo je važno ne uvrijediti Pitcombea i nacionalliberale, jer je Pitcombe bio u lošim odnosima s ministrom unutrašnjih poslova.

Bannockova smrt bi najbolje mogla biti obrađena od strane nekog lokalnog, nekog tko pozna kraj i sve homoseksualce koji bi mogli biti kriminalci. Kada je završio Veliki je Čovjek rekao: "Ne sviđa vam se?" "Ne, gospodine."

"Vi ste čitač, Catchers. Jeste li ikad čitali Kropotkina bio je princ i anarhist, neobična kombinacija knjiga zvana Uzajamna pomoć?" Catchpole odgovori da ne. "Čitao sam je kad sam bio mlad, impresionirala me. Opći smisao je bio, ja pomognem tebi, ti pomogneš meni. Prirodan smisao, mislio je Kropotkin. Ako vi meni pomognete, dužan sam vam, je li jasno? I mislim da bi bilo korisno kada bi slučaj Lily Devon prepustili Billu Lowryju bez diskusija po hodnicima ili u kantini, ili raspravama nakon trećeg Johnny Walkera. Siguran sam da se mogu osloniti na vas."

"Naravno, gospodine. Ali, imam li izbora o tome da li se to prepušta nekom drugom ili ostaje meni?"

S druge strane stola stigao je izdisaj koji bi se teško mogao nazvati malim. "Ne, nemate izbora, kada vam već moram tako reći. Lily Devon će od sada biti Lowryjev golub. Ali imati ću na umu vaš dobar rad, na ovom slučaju i u prošlosti. Neću vječno grijati ovo mjesto. Administracija može biti bolja od recimo, rada na terenu." Veliki je Čovjek ustao, pružio ruku. "Pogledajte Uzajamnu pomoć ponekad. I ako ne nađete knjigu zapamtite princip."

Dok je Catchpole napuštao sobu, muha je ponovo počela zujati.

Natrag u kapeli, te se noći istresao na Alice. "Sredili su ga, smirili ili još bolje potkupili. Zataškajte ovo i nećete dugo čekati na unapređenje, nešto tako. Mogao je biti novac, ali mislim da ne bi pristao. Unapređenje, da, ambiciozan je, želi biti glavni."

"Zar ti ne?"

"Ne na taj način. Bio bih i ja unaprijeđen zbog dobrog ponašanja, ako šutim. Zlo mi je od toga."

"Moraš biti oprezan, nosiš okolo teret kakav je tvoja savjest, možeš potonuti, samo će par mjehurića izaći na površinu. Pomoglo je ubiti moga brata, ne dozvoli da ti to uzme posao." Gledao je u nju. "Zao

mi je, Hilly, ali ponekad mi se čini da zaboravljaš da imaš ženu i djecu.“

"Gledaj", rekao je. "Već sam ti rekao, u mojoj su knjizi stvari koje policajac radi i one koje ne radi. Plaćat ću doušnike, pogoditi se s malim kriminalcem da bih dobio velikog, pustiti da se desi zločin ako će me to dovesti do još većeg. Lagati ću i prijetiti ako budem mislio da ću tako doći do istine ili nečeg drugog. Ali ima stvari koje neću napraviti, kao uzimanje mita i lažiranje dokaza. Pakiranje slučaja zbog toga što netko odozgo vrši pritisak, zlo mi je od toga i činjenica da nemam izbora to nimalo ne olakšava.“

"Što ćeš napraviti?"

Zavrtio je glavom i stavio je u ruke. Uvijek se divila njegovoj gustoj crnoj kosi. Sada su se pramenovi sive kose pokazivali među crnima i taj ju je prizor toliko raznježio i posramio što ne suosjeća, da ga je zagrlila, povukla divlje njegove hlače i vodili su ljubav tu na tepihu, nešto što nisu radili godinama. Čekala je da kaže kako vođenje ljubavi ne rješava probleme, ali je umjesto toga rekao da ju je uvijek volio i da neće napraviti ništa glupo.

Ujutro su oboje bili dobro raspoloženi, ali istina je bila da problemi nisu bili riješeni. Kada gaje pitala što će napraviti kada dođe u Yard nacerio se. "Svirati po sluhu. Samo se nadam da neću falšati.“

Sve lijepo zapakirano Kraj srpnja. Val vrućine još je uvijek bio jak, atmosfera vlažna, nebo puno tihih munja i kiše koja ne pada. Regent Street i Oxford Street bile su pune golih muških torza, crnih i smeđih boja kože koje su predivno sjale, puno bijelih kao sirovo meso. Iznenadnu modu bojanja lica i dijelova tijela scenama iz bitaka i krajolicima, neki su likovni kritičari proglasili novim pravcem u umjetnosti: Privremena tjelesna umjetnost. Parlament na raspustu, bez premijera, bez glasa o novome: "S atmosferom spleta, izdaja, priča o nevjerojatnim savezima, glasinama da će, ako se tako nastavi kraljica poslati po vođu opozicije", govorio je TheTimes.

Rexu Calendaru je stigao Ratchet, noseći, po onome što je rekao, dobre vijesti.

"Ljudima je zlo", reče Ratchet. "Žele akciju. To znači da žele vas. Došlo je do promjene mišljenja u zemlji, ljudi žele napad." Njegov se nos mrštio. Ratchet je uvijek dobro znao za mišljenje zemlje. Ali sigurno, rekao je Calendar, njegova politika reda i zakona, izgradnje

cesta, sve je to nalagalo napad? Ratchet je vrtio glavom. "S najvećem poštovanjem, to nije dovoljno. Ljudi žele jasne ciljeve, program nacionalne obnove. Bez uvrede ostatku Europe, ali program koji kaže Britanija prvo, a zatim drugo i treće također." Nos mu se strašno trzao. "I jačanje veza sa Sjedinjenim Američkim Državama, ali ne u podređenom položaju, razgovarati ćemo kao partneri, kao u Maggieno doba. U vanjskoj politici, prvo Britanija, da se kod kuće pokrenu mehanizmi, da City dobije samopouzdanje, da ljenčine dobiju po prstima, da podržimo šefove industrije da znaju kako smo na njihovoj strani, a ne da gnjavimo sa strane." Ratchet se smirio, prevladan vlastitom elokvencijom.

"Govoriš mi ono što već znam," reče Calendar, zatim dodade, "ali možda imaš nešto.

Ispričaš hrpu toga, tako da i idioti to razumiju. Ali ono što ti nazivaš mišljenjem zemlje, to je jedna stvar, glasovi stranke su druga. Ako dođe do izbora za vođu u stranci „

"S najvećim poštovanjem, neće. Izjava o ciljevima, jasno izrečena s frazama koje vi koristite, pomesti će zemlju. Nazovite to Programom nacionalnog oporavka, odličan naslov. Račistimo palubu za akciju, to je prava stvar." Ratchetove su obrve, pokretne kao i njegov nos, skakale gore dolje.

"Ratchet, ne slušaj me. Ono što želim znati je, kako će ići glasovi u stranačkom glasovanju? Što je s unutrašnjima? Jesi li razgovarao s Radlevjem Jevonsom?" "Puno toga je prošlost. Idite onuda kuda puše vjetar."

"Pitao sam, jesi li razgovarao s Jevonsom? Ili s nekim tko mu je blizak?" Ratchet odgovori da je pokušao, ali da su zatvoreni, ne žele se obvezati. Imao je informacije da ih se pola ili više koleba, da ih treba samo malo pogurati.

Kada je Ratchet otišao, Calendar je nazvao predstavnika za tisak i Jonathanovu zamjenu, masnog mladog čovjeka koji mu je, za razliku od Jonathanana, izgledao nepouzdan. Rekao im je što je potrebno i oni su otišli iznijeti detalje Programa oporavka, što je bio kraći naslov za koji se odlučio. Calendar je na brzinu sastavio neke fraze i sve je već bilo u tisku. Bila je to naslovna priča, ne samo u Bulletinu nego i u drugim novinama i tabloidima. Samo je Guardian imao hrabrosti postaviti upitnik nakon naslova. Kao što je iznio Independent,

Program oporavka nije bio puno više od Modernizirajmo Britaniju s naglaskom na hitnost. Ali ta nota hitnosti, vjerovao je Rex Calendar, možda je točno ono što mu tog trenutka treba. Razgovarao je sa svojim bratom, koji je bio zanesen onim što je Bulletin nazvao Šest točaka, ali su ga brinule druge stvari. Ministar ga je razuvjerio. "Nema više problema."

"Ja imam informacije da policija još uvijek njuška."

"Donald, rekao sam da nema više problema. Sve sam sredio. Istraga o Kennigtonu je zatvorena. Zaboravi."

U razgovorima s bratom, Donaldov je glas često poprimao plačljivi, moleći glas. Isto je bilo sada kada je spomenuo Genea. Rex ga je prekinuo. "Donald, ovo je otvorena linija." Njegov je brat govorio nešto kako sjede na tempiranoj bombi i Rex je postao nestrpljiv. "Ako je postojala bomba ona je demontirana. Nevolje koje su prouzročile ogromne gluposti tvojih podređenih, su sređene. Stvar je riješena. Jesam li bio jasan."

"Jasan, da. Nadam se da si u pravu." Tada je rekao Rexu da su se Pitcombeovi povukli iz posla sa zemljom u Walesu. Složili su se kako ovo nije dobro vrijeme da se udalje od nacionalliberala objavljivanjem priče sa zaključkom kako se vođa stranke koji se brine za dobrobit ljudi protivi zabavi i igrama zabavnog parka. U isto vrijeme, Donald nije bio zadovoljan. "Ovo je još jedna bomba na kojoj sjedimo."

Rex je odgovorio kako se igra za veće uloge nego za objavljivanje dobrih priča. "Ti da", odgovorio je Donald. "Ne vidim što tu ima za mene." Ali, kao i uvijek, napravio je ono što je Rex htio.

Rex je spustio slušalicu bez pozdrava. Par je sati tog popodneva proveo raspravljajući o propagandi s Rosie Ravmond.

Johnno i Belinda su pili seri i pokušavali odlučiti u kojem će restoranu ručati, kada je zazvonilo zvono. Visoka žena koja je stajala vani reče: "Jeste li ga vidjeli?" Johnno je buljio u nju.

"Mog sina. Georgea."

"Uđite. Molim vas uđite." Pratila gaje u dnevni boravak. "Belinda, ovo je Georgeova majka, gospođa Kaiser."

"Ne znam odakle vam to Kaiser, ime je Kavin. Bilo je Kavinsk ali Moshe, moj muž, rekao je da je Kavin više engleski. To je moje ime. I Georgeovo. Georgea tražim. Tu živi, je li tako?"

"Ne baš, ponekad je ovdje. Ali kako to može biti njegovo ime? Išli smo skupa u Oxford, zvao se Kaiser. Rekao mi je da je njegov otac bio član njemačke kraljevske porodice, Hohenzollern."

"To je rekao? George je uvijek lagao, od malih nogu. Pametan, ali lažov. Dobio je stipendiju za Oxford, ali nikad nije htio da ga otac i ja posjećujemo, previše Židovi, preniska klasa. Uprava je sigurno znala njegovo pravo ime, ali nema zakona koji kaže da se ne možete zvati kako hoćete, ali vjerojatno će i takav donijeti." Gospođa Kavin je više ličila na muškarca nego na ženu, dojam koji je ostavljala njena visina, široka ramena kao kod veslača i njena odjeća. Nosila je hlače s crvenim, bijelim i plavim prugama i jaknu crvene boje. Cipele su joj također bile crvene, tamnije od jakne. Odbila je ponuđeno piće i upitala: "Gdje je?"

Johnno nije znao što bi rekao, te je Belinda odgovorila. "On ovdje boravi samo povremeno, gospođo Kavin. Mora biti još mjesta na kojima živi."

"Naravno da ima. Ima stan u Redbridgeu, blizu posla." Njen je ispitivački pogled klizio s Johnna na Belindu, zatim natrag. "Tamo sam našla vaše ime i adresu. Reed, Jonathan Reed, to ste vi?"

Johnno je odgovorio potvrdno. "Ali ne razumijem zašto ga tražite."

"Zato jer je nestao."

"Možda mogu objasniti, ili nekako pomoći. Mislim da znate da George radi za vladu, za jednu od tajnih službi. Par dana ranije dobio je od mene neke informacije ja radim, radio sam, u Ministarstvu unutrašnjih poslova o problemu koji je iskrsnuo. George je rekao da će to srediti i bojim se da je to napravio. Ne mogu vam reći detalje, ali netko je ubijen. Siguran sam da je George umiješan i zato se skriva."

Nevoljko ju je gledao, čekajući eksploziju. Nakon par trenutaka do nje je i došlo, ne izljev ljutnje nego smijeha. "George vam je to rekao? I vi to vjerujete? Da vam kažem što George Kavin radi. Kada je Moshe umro prošla je minuta, moj Moshe, vikao je na jednog od naših klijenata, ako ne plati za sedam dana da ćemo ga dati na sud. Sljedećeg se trenutka srušio mrtav. Volio je urlati, moj Moshe, po cijeli smo dan galamili jedno na drugo. Morate vikati da bi vas na ovom svijetu čuli, iako se George iskradao iz sobe da to ne bi

slušao. Sto se Georgea tiče, nije baš hrabar. Ne može se suočiti s nekim stvarima. Ne može vikati. Sanjar.“

Belinda se složila kimanjem glavom. "To sam ja uvijek govorila. Pa što „

"Mislim da bih ipak mogla popiti piće." Popila je ono što je Johnno nasuo u trenu, rekla s gađenjem, "seri", zatim: "Nećete pomoći?"

"Gđo. Kavın, nemamo pojma " ponovo je počeo Johnno. "George je uvijek bio nekako tajanstven, nikada nije govorio o roditeljima ili što radi. Tek je nedavno rekao da radi za vladu. Bio je jako uvjerljiv." Belinda se nije slagala. "Dobro, uvjerio je mene. Osobito kada je obećao da će se pobrinuti za nekoga tko pravi probleme, i čovjek je umro, možda je ubijen.“

Gospođa Kavın je vrtila glavom u nevjerici, nalila si je još serija i popila ga uz ježenje. "Reći ću vam što George radi i što je radio. Bio je prodavač za KTP i to dobar, pravi igrač, George. Tada kada je moj Moshe umro, uvijek je vodio Mosheovo računovodstvo, gonio ih je kao tigar ako nisu platili na vrijeme, postavila sam ga za financijskog direktora. Najveća greška mog života." Belinda je pitala što znače inicijali i dobila začuđen pogled. "Kavın Toilet Preparations, sve za kupaonice. Počelo je s toaletnim papirom u deset boja to je bila Mosheova ideja, zašto da bude bijeli ili ružičasti, staviti ćemo sivi, zeleni, tamno i svijetlo plavi, duginih boja taje dobro išla zatim se proširio. Sve za kupaonicu od KTP, četiri različita mirisa za zrak, ružin je bio najpopularniji. Sve.“

Johnno je pitao što se desilo, iako je do sada mogao naslutiti odgovor. "George je varao u knjigama. Varao KTP. Varao majku. Tri se godine time bavio i ove je izbila kriza s obračunom, a on je nestao. Zna li kuda je otišao novac?"

Belinda reče: "Ne na žene.“

"U pravu ste, draga. George za njih nije imao interesa. Kockanje. Nisu to čak bile ni gospodske konjske trke. Na pse. Bila sam u njegovom stanu nakon stoje od nas zbrisao. Duguje trima kladioničarima, tisuće svakom. Posudio je od lihvara. Nije ga bilo danima, mislila sam da naganja dužnike i da traži nove poslove. U svom je adresaru, nakon vašeg imena, napisao 'skrovište'. Tako sam došla ovamo.“

Kada je otišla, Belinda reče: "Barem se više ne moraš brinuti o odgovornosti za ubojstvo."

"Ne."

"Bila je divna, zar ne? Ta odjeća. Ta ramena. Skočila bih joj na leđa u slučaju da brod tone ili da smo u zatvoru."

"Da, vjerojatno."

"Sviđa mi se kako je popila seri, iako ga nije voljela." "Da."

"Nisi baš raspoložen."

"Sviđao mi se sviđa George. Većina nas živi dosadnim životom, a on je izgledao kao da vodi uzbudljiv život. Ali, naravno, nije."

"Ne znam. Muljanje s knjigama i trošenje novaca na nekakve trke hrtova meni zvuči uzbudljivo." Tišina. "Zar ne vidiš, dragi, da je to sve smiješno? Zamisli Georgea kako okolo trči i prodaje toalet papir, najbolje onaj duginih boja. Moram se dočepati jedne od tih rola."

"Meni je to patetično. Ne volim Georgea zamišljati kao patetičnog."

"Ajmo, mizerijo, idemo van nešto pojesti. Htjela bi u onaj grčki restoran, jesti malo vinskog lišća i pilava i popiti malo retsine. Ima li okus po koži ili po onim štapićima crnog slatkiša što smo jeli kao klinci? Večeras ću odlučiti."

Izašli su. On se razvedrio.

Catchpole je sljedećih par dana proveo u stanju sličnom onom kada je imao potres mozga nakon što ga je u jednoj raciji neki čovjek udario po glavi. Nastavio je svoj posao staloženo kao i dotad, tako su Charlie Wilson i tipkačice pričali poslije, ali nije se ničega mogao sjetiti. Posao se sastojao većinom od čitanja memoranduma o putnim troškovima koji su dopušteni i o novom sustavu za poboljšanje komunikacije među odjelima. Praznina uma nije bila bitna.

Debeli dosje o Lily Devon nije proslijedio do Lowryja, iako ne zbog toga što se svjesno pobunio, nego zato što nije na to mislio. Pogledao je novinske naslove koji su govorili: "Calendarov veliki plan oporavka... Calendar, put naprijed... Ministrova igra za vodstvo..." i površno ih pročitao. Kao olakšanje došla je vijest da ide na seminar, bez sumnje na poticaj Velikog Čovjeka, o "Korištenju informacijske tehnologije za osiguranje suradnje u međunarodnim policijskim snagama." Seminar je trajao skoro sedam dana, u hotelu u Suffolku, gdje je piće teklo dan i noć, a hranu su pripremali stariji policajci iz

šest različitih europskih zemalja, svi su odlično govorili engleski. Catchpole je bio jedan od mlađih na seminaru. Vodio je duge razgovore o korištenju nove tehnologije, ali se na kraju svakog dana jedva sjećao koje riječi.

Prezentacija, prije svega za druge Europljane, bilo je testiranje Bavbeea, koji oni nisu vidjeli iako su znali da postoji. Pri testiranju pokazao se efikasnim na daljinu do dva i pol metra, nakon toga bio je netočan, s puno slabijom penetracijom. Opće je mišljenje bilo, osobito kod policajaca iz zemalja gdje je bilo najviše kriminala, daje Baybee genijalna ali ne i jako učinkovita igračka. Stručnjak koji je sudjelovao u testiranju i koji je imao velikog udjela u razvoju pištolja, rekao je da se na njemu još radi i da to nije finalni model. U međuvremenu susvi, uključujući Catchpolea, upoznati s Bavbee, pištolji napunjeni i spremni za upotrebu u svojim kožnim futrolama koje su nezamjetljivo stajale oko struka. Bavbee je bila zabava, subjekt rasprave, ali većinu vremena Catchpole se osjećao sputano, njegov jedini kontakt s realnosti bili su večernji razgovori s Alice i dječacima. Taj ga osjećaj nije napustio kada se vratio u Yard i na svom stolu našao hrpu papira, na gornjem je pisalo "Tehnike za provođenje plana višestruke zaštite". Stojao je Plan višestruke zaštite? Nešto povezano s ministrovim planom za bolju povezanost policija većih gradova. Gurnuo je to na stranu. Pozvonio je telefon i u istom je trenutku na njegovom interfonu zasvijetlila crvena lampica. Podignuo je slušalicu. Telefonistica je rekla: "Dr. Armitage iz Roselandsa želi razgovarati s vama. Zvala je prije dvadeset minuta. Kaže daje hitno."

Pritisnuo je dugme na interfonu. Maggie Steel reče: "Ono što si pričao, možda bude nešto od toga. Ničeg uzbudljivog što se tiče pranja, ali su dvije jakne poslali na kemijsko čišćenje. Moira se sjeća jer su došle uz poruku, koju čistači ponekad stavljaju, da su napravili što su mogli, ali da ne mogu sve očistiti. Jakne i hlače, zapravo, ali hlače nisu imale pričvršćenu poruku. I što misliš kome su pripadale?" Rekla mu je, zatim nastavila: "Kompjutor je izbacio nešto o Poppy i njenom partneru. Ima par prekršaja zbog brzine, izgubila je dozvolu na dvanaest mjeseci. Štoviše, bila je umiješana u jedan slučaj kada je vodila psihijatrijsku kliniku. Bila je odgovorna za puštanje jednog ubojice vlastite žene na slobodu, na temelju mišljenja da je sada

bezopasan, a u roku od tjedan dana napao je kćer i izbo ju do smrti. Nije bilo suđenja, ali je morala napustiti kliniku, radila je svakakve poslove prije nego je došla u Roselands. A partner je Nigel prije šest godina bio optužen radi droge. Ne radi korištenja, nego posjedovanja i moguće preprodaje. Izvukao se, priznao je korištenje, rekao je da je bio pod pritiskom. Druge su optužbe odbačene, dobio je uvjetnu kaznu." Osjetio je da ima još nečeg. "Ima još?" "Pa, ima." Prvi put u životu je čuo da se Maggie srami. "Znaš što kažu za kompjutore, postavite prava pitanja i dobiti ćete prave odgovore. Dala sam mu puno imena. I u jednom sam trenutku pritisnula krivu tipku. Obično nije važno, ako pritisnem "o"

ili "e" umjesto drugog "a" za Armitage, kompjuter će još uvijek izbaciti hrpu imena koja su blizu onoga što sam tražila, uključujući Armitage. Ali ovoga sam puta pritisnula pogrešno prvo slovo, tako da sam dobila hrpu imena od kojih nije bilo nikakve koristi. Tako nešto se ne bi smjelo desiti, ali se jednom u tisuću puta desi. I trebala sam primijetiti, ali nisam. Moglo bi biti važno." Rekla mu je zašto.

Glas dr. Armitage bio je hladan kao i uvijek: "Imali smo ovdje u Roselandsu tragediju, nadzornice. Prošle se noći Ted Copeland objesio." Hladan je glas postao leden dok je nastavila. "Razgovarali ste s njim i znam da je poslije toga bio uznemiren. Ne znam je li vaš razgovor ima ikakve veze s njegovom smrću, ali mislila sam da bi trebali znati."

Catchpole je rekao da će doći u Roselands za sat vremena i da se ništa ne smije dirati.

"Malo prekasno za to. Morali smo ga skinuti. Ali nema sumnje da se objesio. Mogu posvjedočiti osobno."

Catchpoleova je reakcija bila automatska. Upute da ostavi slučaj Lily Devon na miru nisu mu bile na umu dok se vozio u Roselands. I nesvjesno, nije poveo niti Charlieja Wilsona niti vozača. U njegovoj glavi nije bilo ničega osim slike obješenog muškarca.

Objavljivanje Programa oporavka, pozornost koju je privukao u medijima i zahtjevi televizije i radija da Rex Calendar detaljno objasni svoj plan zahtjevi na koje je drage volje pristao imali su posljedice koje nije mogao predvidjeti. Shvatio je da će to uznemiriti nacionalliberale, ali nacionalliberali će, kao i njihov voda Allen Pitcombe, biti neutralizirani valom entuzijazma s kojim je tisk

pozdravljao ono što je The Times nazivao izravnim, hrabrim i odlučnim programom, te njegovim usponom u anketama kao potencijalnog vođe stranke. Činilo mu se daje Pitcombe potreban sve dok je stranka nesigurna u svoje ciljeve kao što je bila pod Patrickom Bladonom. S prihvaćenim Programom oporavka Pitcombeovi bi stavovi postali manje važni. "Znate li što mi od svega ovoga pričinjava najviše zadovoljstva?" pitao je svog predstavnika za tisak. "Činjenica da ću moći ignorirati tu glupu dosadnu facu." Predstavnik se usiljeno smijao, ali njegov je gazda otkrio određenu proračunatost iza smiješka. Tako nešto Jonathan nikad ne bi pokazao. Šokiralo ga je to što mu nedostaju Jonathanov kretenizam i nevinost. Predstavnik za tisak je s pravom bio skeptičan. Rex Calendar je zaboravio na sposobnosti Radlevja Jevonsa.

Ili je možda previše vjerovao Ratchetu, kada je rekao da je Jevons prošlost i da će se unutrašnji savinuti pred jačim vjetrom. Radlev je bio lijen, uvijek je nastojao održati status quo, uvijek je odbijao važna mjesta u vladi. Oklijevao je u poduzimanju akcije zapravo mu se politička neaktivnost činila boljom od poduzimanja bilo čega ali, zaprepastili su ga sveobuhvatnost, poduzetnost i dogmatizam Programa oporavka. Rhodu je obeshrabrio zbog njene nestrpljivosti, ali ovo je bilo puno gore.

Radlev je namjeravao provesti raspust u svom izbornom okrugu u Leicestershireu i pecati u jednoj od, kako ju je on zvao, najljepših škotskih rijeka punih lososa. Ali, to je propalo, Radlev je uvidio krizu i bacio se na posao. Škotska je odgođena, njegovo prisustvo u lokalnim predstavama i ručkovima svedeno na minimum. Nije volio telefon, ali sada je koristio grozan instrument radi razgovora s nekoliko unutrašnjih, uvjeravajući ih da požure s odmorom. Sam je sjeo u svoj Daimler i posjetio par kolebljivaca u Walesu, Midlandsu i nacionalliberalnom Jugozapadu i zatim napravio konačnu žrtvu povratka u London, koji je čak i u doba raspusta bio glavni politički centar zemlje. Još je uvijek bilo odvratno vruće, a u Londonu je Radlev morao odbaciti ljetnje hlače koje je inače nosio i odjenuti plava i siva odijela napravljena za tropske krajeve. Njegovo crveno lice, njegova sijeda kosa često su viđani na ručkovima u kućama, čak i u restoranima. Njegov domaćin ili kompanjon uvijek je bio član Parlamenta kojeg bi mogao uvjeriti da Program oporavka kojeg vodi

Rex Calendar nije u nacionalnom interesu i kako je Radlev govorio s rukom na srcu, užasnua bi njegovog starog i dobrog prijatelja Patricka Bladona.

Calendar je doznao nešto o tim aktivnostima, ali nije obraćao pažnju. Radlev je više odbijao nego privlačio publicitet, a njegovo rijetko pojavljivanje za govornicom govorilo je da je ostario.

Kraj puta Radlejevog uvjeravanja, odlaženja i dolaženja bio je u Dovvning Streetu.

Ne na broju deset, koji je još uvijek čekao stanara, nego u kući do, gdje je radila Rhoda, radila više nego inače. City je blago reagirao na nestanak premijera, misleći daje Bladonova ruka na kormilu zadnjih mjeseci bila slaba, a tržište je pokazivalo oprez prema ideji Programa oporavka.

Rhoda je Radlevja primila ljubazno, bez oduševljenja, pamteći telefonski razgovor. Pitala je što će popiti.

"Sok od limete, draga, sok i sodu. Alkohol po ovom vremenu " Vrtio je glavom. "Ali ti izgledaš svjež. Svjež, mirno i pouzdano." Gledao ju je. Njegovo je tropsko tamnosivo odijelo svilenkasto sjalo, lice iznad bilo je jako crveno.

Nalila je sok od limete, sebi mali viski i vodu. "Zašto ne loviš losose u Škotskoj?" "Volio bih da lovim. Osjećao sam da situacija zahtijeva moju prisutnost ovdje."

Rhoda je podigla debele obrve.

"Rhoda, draga, kada smo zadnji put razgovarali rekao sam da treba odgoditi izbor novog premijera. Pogriješio sam. Nisam mislio da će Calendar ići ovako jako, niti sam znao da će dići toliku buku u medijima u vezi njegovog socijalnog programa. Bio sam u krivu i žao mi je. Nastojao sam to ispraviti i nadam se da sam možda uspio." Kimnula je glavom i Radlev je Jevons pomislio s divljenjem: "Prilično je jaka. Mogla bi se suprotstaviti Calendaru, bilo kome."

Nastavio je: "Razgovarao sam s unutrašnjima. Ne sa svima, ali s onim najvažnijima, pričali smo dovoljno da bih znao njihova mišljenja. Oni misle, bez ijednog glasa protiv, da bi ti trebala imati njihov blagoslov. Žele da formiraš i vodiš vladu. Općim konsenzusom, ne izborima unutar stranke koji bi nas mogli podijeliti. To je mišljenje stranke."

"Znači imam njihov blagoslov. A unutrašnji imaju mišljenje, dobro za njih. Ali blagoslov i mišljenje nisu dovoljno. Jeste li brojali glave?" Bijela je kosa kimnula. "Tada ćeš znati da oni nisu dovoljni. Unutrašnji su duša stranke, ako baš hoćeš i vjerojatno će se većina stranke složiti s njima, ali to još uvijek nije dovoljno. Ima četrdeset članova, pedeset, možda čak sedamdeset, koji misle da sunce sja od Rexa Calendarara. Ili ako te to vrijeđa, držati će se za njegove skute tako dugo dok ne budu sigurni od pada." Na spominjanje skuta Radlevjevo se lice promijenilo. "I čak ako par njih uvjerimo da se drže za suknju a ne za kaput, trebati će nam nacionalliberali." Nagnula se prema naprijed, pikajući ga prstom. "Mislila sam da je to napravljeno, mogli smo imati dogovor odmah nakon Patrickove smrti. Ali što si onda govorio? Moraju se konzultirati ljudi, donijeti odluke, biti strpljiv. Cijenim tvoje sadašnje napore, ali malo si zakasnio. Sve što vidim je glasovanje za dva ili tri kandidata, na kraju čega je teško pogođena stranka."

"Mogu li dobiti još malo ovog osvježavajućeg soka od limete?" Nakon par gutljaja Radlev reče: "Činiš mi nepravdu, Rhoda, ako misliš da nisam svjestan opasnosti. Ali to su mogućnosti, to nije sigurno, a ja sam upotrebio svoj stari mozak i moć uvjeravanja koju imam kako bih ih preobratio. Imamo dva zadatka prvo, uvjeriti našeg prijatelja Rexa da njegov javni napad neće uspjeti jer ga previše ljudi u stranci nikad neće prihvatiti kao premijera. I drugo, uvjeriti Rexa i njegove kolege, te naše saveznike nacionalliberale, da si ti Patrickov prirodni nasljednik. To je pitanje strategije. Reći ću ti što predlažem."

Kada je završio, začuđeno je rekla: "Imaš um kriminalca, Radlev. Nitko ne bi pomislio."

"Uzet ću to kao kompliment. Samo sam pripremio teren. Ti moraš odraditi najteži dio."

"Samo jedna stvar. Na kraju, ako uspijemo, što želiš za sebe? Mjesto u vladi? Reci što hoćeš? Viteštvo? Naravno."

"Krivo si me procijenila, Rhoda. Ne želim ništa za sebe, samo hoću biti siguran da vladaju pravi ljudi na pravi način, na Patrickov način kada je bio na vrhuncu. Da mislim da Rex to može, podržao bi njega. Ali, ne mislim."

Ono što ti želiš je, mislila je Rhoda nakon što je otišao, postavljati kraljeve. Ali, zar bi se trebala žaliti? Te se je noći pogledala u

ogledalo i rekla: "Rhoda Carpenter, možda budeš premijer."

Vijesti iz Roselandsa odvukle su Rexa Calendara od kampanje u javnosti. Razgovarao je s Donaldom, koji je bio van sebe od šoka i straha. "Nisi bio tamo te užasne noći to me šokiralo. Ako se ono što smo napravili, što smo se dogovorili, otkrije „

"Neće."

Rex je nazvao Velikog Čovjeka, koji je na par trenutaka ostao bez riječi dok je slušao psovke. Zatim je rekao: "Ali kao što sam rekao, sve su istrage obustavljene. Slučaj je skinut s dnevnog reda."

"Nakon što je šteta već napravljena. Vaš čovjek kako se zove?"
"Catchpole."

"Zapamtit ću. Vaš je čovjek podvrgnuo Copelanda, bez sumnje, divljačkom ispitivanju i ostavio ga u takvom strahu da se objesio." Veliki je Čovjek proturječio da su razgovarali samo o prekidanju istrage o slučaju Lily Devon. Brutalno je bio prekinut.

"Ako nisi razumio da to uključuje i obustavu njuškanja po Roselandsu, onda si veća budala nego što se čini."

"Sve je trebalo ostati u rukama lokalne policije. Catchpole je razgovarao s Copelandom prije nego smo razgovarali. I on je najdiskretniji policajac, siguran sam daje njegovo ispitivanje bilo temeljito, ali ne divljačko."

Calendar nije obraćao pažnju. "Hoću da razumiješ, svaki dogovor između nas je raskinut, je li jasno? Onaj razgovor nikada nije postojao. Niti ovaj."

Veliki je Čovjek izdržao još par sekundi psovanja prije nego je na drugom kraju pala slušalica. Zatim se je sabrao, izračunao štetu. Šef će, čovjek lud za golfom, odraditi svoj mandat kao upravitelj Gradske policije. Veliki ga Čovjek neće tako skoro zamijeniti, možda nikad. Ali to je bilo sve. Njegov sadašnji položaj nije bio ugrožen, a vjerojatno neće ni biti. Bilo je također moguće da Calendar ne uspije, te dođe novi ministar sa drukčijim stavovima...

Za Velikog je Čovjeka bilo tipično da tokom svog razmišljanja nije nijednom pomislio na Catchpolea ili na obješenog čovjeka.

"Znači, znali ste cijelo vrijeme da je on Gene Calendar." Catchpole zatrese glavom, uzdahne.

"Morate razumjeti. Prema dogovoru sam obvezna šutjeti i koliko sam ja mogla vidjeti to je bila obiteljska stvar, nije vas se ticala.

Njegova tragična smrt mijenja stvari.“

"Možda ne bi bio mrtav da ste mi zadnji put rekli njegov pravi identitet." "To ne mogu prihvatiti. Kao što sam rekla, obvezni smo prema dogovoru." "Gluposti. Sto vas obvezuje, je vaša prošlost. Reći ću vam kako ja to vidim. Kada je dr. Phillips nestao sa svojom damom i novcem, braća Calendar su se zabrinula. Sumnjali su daje Gene ubio drugog dječaka kada mu je bilo deset godina i bio je podložan napadima bijesa, pri čemu je znao biti nasilan. Trebao je biti u duševnoj bolnici, ali recimo da su oni voljeli svog brata, ili barem toliko da ga ne smjeste u duševnu bolnicu. Ali htjeli su kontrolirati mjesto gdje će on biti, tako su došli do Fazackerlevja, koji bi trebao biti u zatvoru iako ga nikad tamo nismo uspjeli strpati, da potraži nekog tko će voditi mjesto koje će oni utemeljiti, koji je bio ugledan ali je imao neku mrlju na sebi. I Faz je našao vas. Bili ste u nevoljama, vaš je muž bio ovisnik." Počela se buniti. "Čuvajte dah. Možda je Nigel izliječen, možda ste postupili iz uvjerenja da radite dobro i niste imali sreće. Nije bitno.“

"Nigel je izliječen." Gledala ga je kroz naočale bez okvira. "A Ted uvijek smo ga tako zvali, Ted je također bio izliječen. Ideja za liječenjem Teda, to je bio razlog što smo odredili psihijatra koji će se brinuti o njemu. Fazackerlev mi je to rekao, jednom od dva ili tri puta što sam ga vidjela nikada nisam razgovarala s braćom Calendar, ali mi je Fazackerlev rekao Tedovo pravo ime i rekao da se ne smije otkriti nikakvom njuškalu. Ted je bio izliječen, kunem se. Patio je od rijetkog oblika shizofrenije i ja sam uvjerenja daje tendencija prema nasilju prestala. Još je uvijek volio ono što je on nazivao igre s curama, zanimao ga je seks, ali nasilje ne. Fred Larkins će vam to isto reći, sigurna sam.“

"Ali, objesio se.“

"Ne razumijem. Izgleda da je pričvrstio užu na kuku u stropu i zakoračio sa stolice. Fred gaje našao oko devet ujutro Ted se uvijek budio u osam i zvao mene. Pregledala sam ga, zatim čekala dr. Ropera, najbližeg doktora, te smo ga skinuli dolje. Mislimo da je to napravio oko ponoći prošle noći. Nije bilo oprostajnog pisma, ničega. Bojim se da smo ga iznevjerili, ne znam kako." Gledala je u svoj stol, zatim ponovo gore. "Je li Maggie Steel s vama?“

"Ne danas. Sam sam.“

"Ona je pametna djevojka."

"Našla je vas i vašeg partnera na našem kompjutoru." Dr. Armitage se lagano trgnula. "Htio bih vidjeti tijelo. I razgovarati s Fredom Larkinsom."

"Naravno. Naći ćete ga tu negdje. Bio je najbliži Tedu, iako smo ga svi voljeli.

Stanovnici su potišteni, ovakve vijesti utječu na svakoga. Polegli smo Teda u njegovoj spavaćoj sobi. Naravno, biti će istraga, ali nema sumnje o tome što se desilo. Ili što gaje natjeralo da to napravi."

"Dr. Armitage." Catchpole je stavio ruke na stol koji ih je razdvajao. "Ništa što sam ja rekao dok sam razgovarao s njim, nije ga moglo natjerati da se objesi. Mislim da to znate." Pogledala gaje na trenutak, zatim maknula pogled, nije rekla ništa. Potištenost je bila prava riječ za atmosferu u Roselandsu. Na putu prema ulaznoj dvorani Catchpole je prošao pored partnera Poppy Armitage, Nigela, koji je zastao kada gaje vidio, te nestao u najbližoj sobi, knjižnici. U predvorju zastao je popričati s crvenookom Moiom. Kao i dr. Armitage pitala je da li je Maggie s njim i ostala razočarana kada je rekao da nije. Na spominjanje Teda, vrtila je glavom.

"Ne mogu vjerovati, uvijek je bio tako veseo. I puno mu je bilo bolje, iako je neke stvari još radio, ako znate na što mislim. Jednom kada ga upoznate, ne obraćate više na to pažnju."

"Ali nije bio nasilan?"

"Ne, koliko ja znam, ne mogu si to zamisliti." Stišala je glas. "Oni popisi koje sam dala Maggie, jesu li bili od kakve koristi?"

"Pomogli su, da. Ono što ste njoj dali, bile su fotokopije, imate li još uvijek originale?" Kimnula je glavom, otvorila ormarić s dosjeima i izvadila omotnicu. "Sačuvala sam ih za svaki slučaj, obično ne dajemo stvari van. I trebat ću ih kada gospodin Straker bude radio mjesečne obračune. To je bilo rublje za taj tjedan, a ovdje su računi za jakne i hlače koje su bile na kemijskom čišćenju."

Catchpole ih je stavio u džep, zahvalio se, te otišao iza kuće u staju koja je bila dom Teda Copelanda. Danje bio sparan, nebo crno s grmljavinom. Otvorio je vrata staje i prošao kroz radionicu do stambenog dijela. Tijelo je ležalo u uskoj spavaćoj sobi, ljubičasti krug oko vrata, gdje je odrezana omča, lice pjegavo, hlače su

smrdile po urinu. Odrezana omča i ostatak konopca ležali su pored tijela na krevetu. U sobi nije bilo namještaja osim manje police s ladicama i ormarića koji su izgledali kao da ih je Gene napravio sam. U polici s ladicama, nalazile su se veste, hlače, majice, puloveri, sve lijepo složeno. Ispod majica nalazilo se nekoliko crno bijelih fotografija u koverti. Jedna je prikazivala dućan u New Vallevju, sa čovjekom, vjerojatno Joeom Calendarom, kako stoji ispred s rukama na kukovima. Druge su prikazivale tri dječaka čiji identitet ne bi prepoznao da na poledini nije pisalo "Rex" i "Donald", te jedna koja ih je pokazivala sve skupa, označena "Rex, Donald i ja." Ja je bio manji od ostalih, njegova je ruka držala Donaldovu, pogled mu je bio bezizražajan za razliku od prgavog pogleda njegove braće. Catchpole je mislio na svog Desmonda i vrtio glavom. Odjeća u ormariću bila je isto tako uredno poslagana. Catchpole ju je pažljivo pogledao, zatim izvukao zelenosivu jaknu i par sivih hlača, oboje je bilo nedavno očišćeno.

Otišao je u dnevni boravak, vidio kuku na stropu s koje se objesio Copeland, te stao na stolicu da bi je pregledao. Namjeravao je sići kada je nedaleko kuke primijetio nove tragove na gredi, kao daje nešto bilo ušarafljeno. Ali što? Na komad papira je označio mjesto gdje su bile rupe, zatim otišao u radionicu i potražio nešto što bi pasalo u njih. Stropno kućište za svjetlo odgovaralo je savršeno, ali nije bilo shvatljivog razloga za postavljanje svjetla na gredu. Zatim je u kutiji za alat, punoj svega i svačega, našao mali kolotur s rupama za vijke. Kada je stao na stolicu i prisionio kolotur na rupe za vijke, odgovarale su. Catchpole je usne pomaknuo u tihi zvižduk, otišao u spavaću sobu, djelomično odmotao konopac i stavio ga u utor na koloturu, gdje je glatko ušao. Vratio se u dnevni boravak, s koloturom u džepu, kada se na vratima pojavio Fred Larkins i upitao: "Vidjeli ste ga?"

"Da. Vi ste ga našli ovog jutra. Jeste li ga vidjeli sinoć?"

"Svakako. Viđao sam ga svake večeri. Volio je pričati, popiti čašu piva. Prošle noći kao i uvijek. Ostavio sam ga oko devet sati, volio je ići spavati ranije."

"Je li se na njemu vidjelo da će nešto napraviti, je li bio u depresiji?"

Larkins je oklijevao. Njegovo je malo kockasto lice bilo neodlučno, Veseli je Momak bio zabrinut. "Nisam siguran što vam mogu reći,

koliko znate.“

"Znam da je pravo ime Teda Copelanda Gene Calendar i tko su mu braća. Mislim da su od vas tražili da pazite na njega.“

"U pravu ste. Teta Armitage za to ne zna. Samo sam ja vidio gospodina Calendar, političara, jednom. Mislim da su mu rekli kako sam ja dobar s Tedom i pitao me da li se hoću brinuti za njega, da ne upada u nevolje. On i njegov brat nisu željeli da se zna za Tedove igre, pokazivanje kurca i to. Bojali su se da će ljudi saznati tko je on i da će im stvarati probleme. Svaki sam mjesec od nekog pravника dobijao kuvertu, novac je dobro došao. I stvarno sam se trudio, zadnjih je par godina bilo dobro. Sve do sada.“

"Što je bilo prošle noći?“

Larkins je izvadio cigaretu, zatim je vratio natrag. "Vas zanima tko je prije par tjedana sredio onu kurvku u Kenningtonu, je li tako? Ted je to napravio. Znao sam, ali nisam mogao priznati ni sebi. Te noći sam ga odveo u London u mojoj staroj kanti. Volio je ići u grad, proveo bi par sati igrajući flipere i razne igre, jednom kada je ušao u te igračnice bilo gaje teško izvući. Ja sam se trebao naći s prijateljem u Kenningtonu, u pubu blizu Ovala, tako smo tamo i otišli. Htjeli smo popiti koju pivu, zatim otići pogledati film. Ted je volio vesterne pojesti nešto i vratiti se. Samo izlazak, ništa uzbudljivo. U pubu je bilo par flipera, Ted ih je otišao igrati, kada sam se okrenuo, nestao je.“

"U početku se nisam previše brinuo, mislio sam da je otišao do jedne igračnice u blizini, ali nije bio ni tamo. Znao sam da Teda zanimaju samo dvije stvari, fliperi i djevojke. Nakon nekog vremena vratio sam se u Herc kraljicu, tako se zvao pub, mislio sam da će se Ted tamo vratiti. Mom je prijatelju dosadilo čekati, pa je otišao. Nakon pola sata ili malo duže pojavio se Ted, pozvao me, izašao sam s njim na ulicu, bio je u groznom stanju. Na njegovoj je odjeći bilo krvi i sav se tresao, nije mi htio reći što je bilo, osim da je bio s djevojkom i da se desila nesreća. Pitao sam ga gdje je to bilo i on je rekao da se ne sjeća, ali zatim me je odveo tamo, blok stanova, ne sjećam se imena.“

"Blewbury House.“

"Blewbury House, točno.“

"Je li rekao kako je ušao u djevojčin stan?“

"Ne. Možda je bila na ulici ili je možda vidio oglas koji kurve stavljaju u prozor. Namjeravao sam pozvoniti i vidjeti što se desilo, ali Ted nije htio. Pola je plakao, pola vrištao, govorio je da sam trebao paziti na njega, što je u neku ruku istina, i htio je Rexa ili Donalda, rekao je da će oni znati što treba. Činilo mi se da to nije loša ideja i otišli smo u Donaldov stan. Imao je zabavu ili tako nešto, ali nas je primio nasamo. Nije mu bilo baš drago što nas vidi, ali je odmah nešto poduzeo. Teda smo očistili, zatim je nazvao brata. Nakon razgovora s njim, rekao je da idemo doma i zaboravimo što se desilo. Da vas podsjetim, Ted se ionako nije sjećao, tako je govorio i ja mu vjerujem. Imao je te gubitke pamćenja kada je bio nasilan, ne više od jednom ili dvaput godišnje."

"A prošle noći?"

"Prošle se je noći sjetio i to ga je uznemirilo. Rekao je: 'Ted je napravio nešto zločesto kada smo zadnji put bili u gradu, zar ne? Postojala je djevojka, Ted se htio igrati, ona nije.' Zatim je počeo plakati. I onda " Larkinsove su smeđe oči izgledale kao da će ispasti iz duplji. "Onda sam mu ja rekao da ako misli da je napravio nešto loše, da ode na policiju, da im kaže i preda se. Nikad si neću oprostiti što sam to rekao."

"Ne trudite se."

"Kako to mislite?" Larkinsove ruke, s tamnim dlakama, stajale su na stolu kaodvije male životinje, ali su se samo igrale s kutijom cigareta.

"Trebali biste pričati bajke za djecu na radiju. Lily Devon nije nikada bila uličarka i nije imala oglase u prozoru, bila je previše fina za tako nešto."

"Možda nije. Ne znam kako ju je Ted našao."

"Niti nije. Vi ste ju našli preko jednog od seksi časopisa, ili to, ili preko neke druge cure u igri? Povelili ste Teda, rekli ste mu da može gledati, možda sudjelovati. U kompjutoru ste Larkins, iako programer nije primijetio, napisao je P umjesto L i dobio Parkins. Vezivanje cura i zatim pola sata mučenja, to vas zabavlja. Ne znam što je sudac mislio kada vam je dao samo tri godine. Nije vam bio prvi put."

"To je bilo davno. Već godinama nisam ništa napravio, vaš vam je kompjutor to morao reći."

"Znači, imali ste sreće. Nemojte mi reći da se niste tim bavili. A briga o Tedu Copelandu bila je dodatak, kladim se da ste se dobro zabavili s njim. Igranje igara, ha?"

Male su životinje uzele kutiju cigareta, pogledale na trenutak kao da će je zgužvati, izvukle cigaretu, zapalile ju. Catchpole je nastavio.

"Da vam kažem što je bilo te noći. Kontaktirali ste Lily Devon, pretpostavljam preko neke druge djevojke koja je rekla da ste povezani s nekim iz vlade, to ju je impresioniralo. Mislila je da će žetva biti bogata čim je čula da dovodite brata ministra u vladi. Možda je pristala na vezivanje prije nego je vidjela što će biti, zatim je protestirala kada je vidjela da će brat samo gledati, a vi biti aktivni. Koliko ste joj ponudili, pedeset? Iz onoga što ja čujem tarifa je trebala biti četiri puta tolika. Tada ste podivljali i napravili ono što ste napravili. Možda je Tedpomogao, ali prije bih rekao daje rukama prekrio oči. Kako god bilo, bilo je puno krvi, nešto je došlo na vašu odjeću, iako ste vjerojatno veći dio bacili, a nešto na Tedovu.

Tada vam je palo na pamet da kažete Calendarima kako je Ted ubio djevojku, ne vi, ili ako im niste rekli, to ste nagovijestili. Možda ste mu prijetili, on vas je obožavao i istovremeno vas se bojavao, ili možda niste morali ništa reći, toliko je ovisio o vama. Bez obzira da li su vam povjerovali ili ne, znali ste da će štiti Teda, niste htjeli da procuri kako imaju brata koji je umiješan u ubojstvo. Brzo ste razmišljali, išli ste vidjeti Donalda Calendaru." Zastao je. "Želite nešto reći?" "Nema potrebe. To se nikad nije desilo, samo pričajte."

"Ima još", veselo je rekao Catchpole. "Tu je kolotur." "Koji kolotur?"

"Ovaj." Catchpole ga je izvadio iz džepa. "Savršeno odgovara onim rupama za vijke na gredi. Da vam kažem za što je služio? Igre."

"Ne znam o čemu pričate. Stalno govorite igre. Kakve igre?"

"Seksualne igre, gade." Catchpoleov je glas bio oštar, ali ton je bio gorak. "To je jadnik volio, zar ne, seksualne igrice od kojih mu je pimpek stajao uspravno. A vi ste to podržavali, učili ste ga kako da drka, kako da se uzbuđuje. Možda vas je čak i veselilo gledati."

"Ne moram tu sjediti, slušati to."

"Slušati ćete dok ne završim. Postoji igra koju ste igrali na vašoj dizalici, objesite se tako da se skoro zagušite, digne vam se i zatim u trenutku ejakulacije popustite uže. Teško je znati da li užitak pruža opasnost ili akt davljenja. To je igra za jednog, samo ju je Ted igrao s

prijateljem i mislim da to nije bilo prvi put. Tako su se Ted i Fred igrali kao i prije, Fred je vukao konopac koji je išao kroz kolotur, samo ovaj puta nije pustio. Kada je sve bilo gotovo skinuli ste ga, odvinuli kolotur i zakačili ga na mjesto na kojem je trebalo izgledati kao da se sam objesio, gurnuli ste stolicu na kojoj je on trebao stajati. Jako lijepo.“

Male su smeđe oči gledale na jednu, pa na drugu stranu, nikada u Catchpolea. "Već sam rekao da su to samo priče, gluposti.“

"Možemo s konopca skinuti otiske. I s kolotura.“

"Naravno da će biti na koloturu, pametnjakoviću. Često sam ga koristio u radionici.“

"Zatim tu je DNA, genetski otisci, čuli ste za to.“

Po prvi put su se male dlakave životinje povukle sa stola. "Kakve DNA ima veze s ovim?“

"Sedmog lipnja, dva para hlača i dvije jakne, poslani su na kemijsko čišćenje, jedan komplet vaš, jedan Copelandov.“

"Točno. Bile su prljave, pa su poslane.“

"Moira se sjeća da su imale tragove kao da je nešto na njih proliveno. Normalno da ćete poslati stvari na kemijsko, ne ih očistiti sami. Ali, greška, definitivno greška. Bolje bih bilo da ste ih spalili. Kemijsko " Vrtio je glavom. "Možda je očistilo površinske mrlje, ali biti će još dovoljno za uzorak DNA, korištenjem mikroskopa i ultraljubičastog osvjetljenja. Imam Tedovu jaknu i hlače i ako biste mi dali svoje „

Larkins je bio na nogama. Nije rekao ništa, ali je krenuo natraške prema radionici. "Morati ću vas privesti, da nam pomognete s istragom i da vašu priču snimimo na kasetu.“

Larkins je viknuo: "Ne." Došao je do vratiju radionice i nestao. Catchpole je krenuo za njim i bio je već na vratima kada je ugledao kako prema njemu leti kosa, izmaknuo se u stranu. Kosa se zabila u okvir vratiju, trenutak tako stajala i zatim pala na pod uz zveket. Larkins je iz zida iza sebe iščupao vile. Blistavi su zubci izgledali prilično oštri.

Catchpole reče: "Ovo je glupo. Vi ste inteligentan čovjek, znate da imamo vaš dosje, morat ćete razgovarati s nama.“

Larkins je ponovo viknuo ne. Njegove su male smeđe oči bili fiksirane za detektiva, veselo je lice bilo smrkuto. Riječi su iz

njegovih usta izlazile u erupcijama, ne baš povezane. "Nećete me privesti smjestili ste mi, smjestili, uvijek ti smjeste male kuje koje se prave da im nije lijepo probost ću te, ako dođeš bliže, kunem se da hoću." Kretali su se u sobi poput usporenog komičnog baleta, Catchpole je kretao prema vanjskim vratima, Larkins ga je napadao trzajima vila. Detektivu je kasnije palo na pamet da je mogao povesti Charlieja Wilsona. Nije to učinio jer je posjeta bila neovlaštena i mogao je svog narednika dovesti u nevolje. Dok je razmišljao o tome, jači trzaj poderao mu je rukav na jakni. Lagano se zaljuljao, osjetio na svom boku Bavbee, izvadio ga, rekavši Larkinsu: "Spusti to."

Prva reakcija bila je smijeh, još je jedan udarac vilama krenuo prema njegovim prsima. Catchpole se iznenada jako naljutio. Rekao je: "Ako ih ne spustiš, pucat ću."

Larkins se ponovo nasmijao. "Prokleti policajce." Zatim se iznenada srušio na pod još uvijek držeći vile, na licu mu je bio začuđeni izraz. Zvuk koji je radio Bavbee bio je kao poppop na manjem motociklu i Catchpole je jedva shvatio da je povukao okidač. Ciljao je u donji dio Larkinsonovog tijela. Mrlja se širila na predjelu prepona, ruka koja je držala vile, ispustila ih je i krenula prema donjem abdomenu. Catchpole je zatresao glavom, pogledao Bavbee i vratio ga u futrolu.

Komplicirani dio, kako ga je Radlev Jevons nazivao, bio je stvarno kompliciran.

Pokušaji pristupa Allenu Pitcombeu naišli su na odgovor da nije spreman nacionalliberale dovesti u vladu ako ostane na svojem sadašnjem mjestu. Stojer želio, što će prihvatiti? O tome nije bio jasan, žalio se Rhodinom emisaru na pokušaj Donalda Calendaru da prevari njegovu ženu u vezi prodaje neke zemlje u Walesu koju je kompanija u kojoj je bio Calendar htjela pretvoriti u zabavni park. Svrha je bila ocrniti Pitcombea kao branitelja seoskih užitaka, te je Pitcombe naveo kako je to sve zavjera koju su smislila opaka braća Calendar.

Odgovor Rexa Calendaru zamjeniku Glavnog Biča bio je direktniji. Umirao je od smijeha, rekavši da će prije razgovarati sa šefom nego s predradnikom, prošetao se od Whitehalla do Downing Streeta i suočio s Rhodom.

"Neće ići", rekao je. "Ti si pametna žena, Rhoda, ali neće ići. Radlev može trubiti koliko hoće, ali veći dio stranke stoji iza mog Programa oporavka. Oni misle da sam ja pravi čovjek i neće se pomiriti s ničim drugim."

"Hoćeš reći da ti nećeš."

"Kako god hoćeš", rekao je, i nasmijao se calendarovski. "Ali, morati će u stranci doći do izbora. I to brzo."

"Tebe se ne može pokolebati?" Radleveva je 'ideja bila, da ako se Calendaru i Pitcombeu ponude važniji poslovi od onih koje imaju sada, biti će zadovoljni i spremni raditi za Rhodu. Calendarova reakcija govorila je da to i nije bila tako dobra ideja. Sastanak s Rexom Calendarom nije ostavljao mogućnosti pregovora. Sve dok nije stigla omotnica s papirima.

Došla je poštom, poštanski znak Londona, s kratkom porukom: "Za vršitelja dužnosti premijera. Ovo je stvar koja bi vas trebala zanimati." Ministri često primaju takva pisma i obično su djelo luđaka, ali tajnica koja je pregledala spise vidjela je da je to nešto drugo. Donijela je papire Rhodi, koja ih je s gađenjem pogledala i pitala o čemu se radi. Tajnica je rekla da su to fotokopije dosjea iz Scotland Yarda o istrazi o ubojstvu prostitutke po imenu Lily Devon, te je mislila da bi ih Rhoda trebala pogledati.

Rhoda nikad nije čula za Lily Devon i nije bila uvjerena da joj tajnica ne troši uzalud vrijeme. Pogledala je stranicu ili dvije, zatim se vratila na Catchpoleov izvještaj. Nakon toga vratila se na početak i pročitala spis stranicu po stranicu.

Tko je poslao spise i s kojom svrhom, nikad nije otkrila, niti je to pokušavala.

Ispalo je da informacije koje bi donijela istraga neće biti korisne ni za koga ili barem, za nikoga u vezi s vladom. Pošiljalac je namjeravao naškoditi Rexu Calendaru i njegovom bratu Donaldu. Nije baš tako ispalo.

Kada je Rhoda zamolila Rexa Calendaru da ponovo dođe do nje, bacila je pred njega spise. Pogledao je prve stranice, koje su opisivale nalaženje Lilynog tijela i Roseovu istragu, zatim gurnuo spise sa strane. "Kako si to dobila?"

"Došlo mije poštom. Anonimno. Mislim da znaš nešto o tome."

"Naravno da se sjećam slučaja. Vrhunac je bio ovaj tjedan kada je čovjek iz Scotland Yarda morao upotrebiti Bavbee prilikom hapšenja. Pokazao se nevjerojatno djelotvornim."

"Nisam sigurna da bismo tako mogli reći. Osumnjičeni je umro."

"Da, ispalo je da ima problema sa srcem. Šteta. Bio je više od osumnjičenog, znaš. Nema sumnje da je sredio curu, i Bannocka također. Ovo za tebe nisu novosti, ako si pročitala cijelu stvar. Ja nisam." Dozvolio si je lagani smiješak. Rhoda se divila njegovim žvrcima, ali odlučila ga je slomiti.

"Rex, mislim da si zaboravio što je još u spisima. Izgleda da si imao mlađeg brata Genea, egzibicionista koji je živio u domu koji ste financirali ti tvoj brat. Spisi kažu da mrlje od krvi dokazuju kako je Gene bio prisutan ubojstvu Lily Devon, bez obzira je li sudjelovao u ubojstvu, i da ste tada ti i tvoj brat proveli plan da ubojstvo prikačite potpuno nevinom čovjeku. Navode se imena ljudi koji su bili uključeni i veze koje si koristio, djelujući preko pravnika po imenu Fazackerley, koji radi za neke najveće kriminalce koji još nisu u zatvoru „

"Jednoj sam se stvari divio kod Patricka, Rhoda, nikad nije propovijedao. Kada je bio u elementu mogao te je glatko odbiti, reći da nisi dorastao poslu ili tako nešto vidio sam ga kako to radi i bio je tako ljubazan da jadnik s kojim je razgovarao nije ni znao da dobija otkaz ali nikad nije propovijedao. Zato, nemoj mi propovijedati, u redu? Da, Gene je bio naš brat, imao je problema kada je bio klinac i morali smo se brinuti o njemu, Donald i ja, što smo bolje mogli, što nije uvijek bilo savršeno. I koristili smo se Fazom. On je pametan, ne priča puno i ne uzimaju ga samo kriminalci. I još, netko je u Yardu stavio čovjeka po imenu Catchpole na tajslučaj, a on je za svoje dobro prepametan."

"Što se tiče propovijedi, pokušati ću zapamtiti." Nagnula se prema naprijed. "Ali Rex, ti si ministar unutrašnjih poslova, odgovoran čovjek. Možeš misliti što bi se desilo ako bi ovoprocurilo."

Calendar se nakostriješio, glas mu je lagano podrhtavao. "Što mi hoćeš reći?"

"Samo da, ako se ovo otkrije, ti u politici nemaš budućnost." "To bi bilo loše za stranku."

"Ali zastori za tebe."

Podrhtavanje njegovog glasa bilo je trenutno, bio je za nju pravi protivnik. "U redu, ti si na potezu, slažem se. Što želiš? Moju ostavku, zdravstveni problemi, da provodim više vremena sa svojom ženom?"

"Nisam to rekla, to uopće ne želim. Hoćeš da ti kažem kako si ja to zamišljam?"

Zamišljam da je stranka ujedinjena kao nikad, svi zajedno radimo na ideji vodeće industrijalizirane Britanije, provodimo tvoj Program oporavka ili bar većinu, ali postepeno. Urbanizacija, da, riješit ćemo se buke oko zastarjelih zakona, ali ponovo, postepeno. Moramo uznemiriti što manje ljudi, ne objaviti rat svakome tko se razlikuje od nas. To je bila Patrickova ideja sve dok zadnjih mjeseci nije izgubio osjećaj. Neizbježnost postepenosti, to je Fabijanova fraza, ali to joj nije minus. Ali trebati ću tvoju suradnju za provođenje tog plana."

"Izgleda kao moj program, ali ako želiš tako igrati ,,

"Ako igramo drukčije rascijepit ćemo stranku i zemlju, uletit će laburisti." "Što onda hoćeš od mene?"

"Sjećaš se da smo neki dan razgovarali i pitala sam te da li te se može pokolebati. Nadam se da si promijenio mišljenje."

Nasmijao se punom žestinom. "Mogla bi reći da si mi ga ti promijenila."

"Mislim da nećeš moći ostati ministar, previše si se založio za naoružavanje policije s ovim poluautomatskim igračkama koje jako lako ubijaju ljude." Napravio je nervoznu gestu. "Znam daje imao problema sa srcem, ali njegovo srce nebi stalo da nije bio pogođen. Osim toga, po medijima se provlači tvrdnja da će ti pištolji samo povećati broj ranjenih i ubijenih." Još jedna živčana gesta. Bez sarkazma, rekla je: "Znaš sve o moći medija. Moje mi tajnice kažu da si dao prilično intervju o Programu oporavka." Čekala je komentar ili pitanje, ali nije ga bilo. "Znači ministar otpada. Kancelar? Mislim da nemaš iskustva s financijskim ekspertizama, ionako imam Angusa McLavertvja na umu za posao. On je Skot, ima iskustva iz Škotskog parlamenta i vrsta je čovjeka za koju više volite da piša iz šatora negu u njega, kao što reče London Johnson."

"Njegovi pogledi o smanjivanju kredita i trošenja u skladu su s tvojima. Nema veze ako premijer i kancelar pričaju različite stvari."

Ignorirala je primjedbu. "To su dvije od tri najvažnije pozicije u vladi, osim premijera. Četvrta je, neki bi rekli po važnosti odmah do premijera, ministar vanjskih poslova. Htjela bih da Rex Calendar bude moj ministar vanjskih poslova."

Šutio je. Nema sumnje da gaje ulovila na prepad. Smijala se od srca, lagano. "Oboje znamo što ćeš reći. Zabrinut si za stanje u zemlji, borbu protiv kriminala, poboljšanje komunikacija, nemaš iskustva u diplomaciji, previše si otvoren da bi radio s njima, itd. K vragu s tim, iskustvo ovog trenutka nije važno, treba mi netko tko će ustati za britanske interese, ne samo protiv Francuza i Nijemaca, nego i svakog drugog. Stari Alfred Hooper, kojeg je postavio Patrick, više se ne može nositi s time, iz onoga što ja čujem pola svog vremena provodi u džinu. Spremanje uzeti svoju naknadu i popodne prespavati u Domu lordova. I ja ti neću disati za vratom, za razliku od ministra unutrašnjih poslova. Hoću da osjetiš kako je to izazov, ali ako kažem tako nešto reći ćeš mi da propovijedam. Razmisli o tome. Hoću odgovor za dvadeset četiri sata."

Ostalo je još dvadeset i dva sata kada je nazvao i rekao da. Dodao je da ima još nekog posla u Ministarstvu unutrašnjih poslova i ona se složila da ga obavi.

Ako je Rex Calendar bio iznenađen, Allen Pitcombe je bio zapanjen kada mu je ponuđeno mjesto ministra unutrašnjih poslova, s odobrenjem da može dovesti još nacionalliberala sa sobom. Trebalo mu je duže da se odluči, duže nego Calendaru, zbog toga jer je morao uvjeriti svoje kolege i Gwendu. Kolege, koje su bile gladne mrvica što padnu s vladinog stola, bilo je lakše uvjeriti nego Gwendu, čije je protivljenje svakoj suradnji s imenom Calendar bilo duboko. Ali na kraju, pomisao da će razmontirati sve stoje Rex postavio, strogi uvjeti u zatvorima, napuštanje ideje o distribuciji Bavbee pištolja i poništavanje svega što je planirano u smjeru urbanizacije (drugom nacionalliberalu trebalo je dati mjesto u Ministarstvu okoliša) preobratala je Gwendu. Allen Pitcombe je također rekao da.

Radlev Jevons je bio pun divljenja, rekao je da ne razumije kako je uspjela u svemu, sama i tako brzo. Malo takta, rekla je Rhoda, malo uvjeravanja, jedna ili dvije sočne mrkve i par laganih udaraca štapom

...

"Ali, ukopčali smo Program oporavka, svaki dan ga gledamo. Postoje mišljenja o tome kako će utjecati na razna područja, intervjui s ljudima koji su ostali bez posla, koji kažu da im je Program dao nadu u budućnost po prvi put u više godina. Bulletin ne može biti protiv toga. Mi imamo reputaciju da govorimo istinu."

Bili su u Donaldovom zelenobijelom uredu na vrhu zgrade Bulletin u Docklandu. Zidovi su bili sjajno bijeli, tepih je bio bijeli, sve ostalo bilo je zeleno i većinom izgledalo kao da je napravljeno od stakla. Čak su i stolice krčkale na najmanji pomak, kao daje pod njima razbijeno staklo. Donald se s nelagodom kretao i čulo se krckanje. Njegov brat je za razliku od njega bio savršeno opušten.

"Mislio sam daje umjetnost novinarstva u tome da čitači povjeruju suprotno od onoga što su povjerovali jučer." Donald se tome nije smijao. "Ne treba ići unatrag, samo treba lagano stati na kočnicu."

Rhoda popunjava neka od manje važnih mjesta prije nego sve službeno najavi, to će biti za dandva, kada sredi ostatak kabineta. Program oporavka neće biti sabotiran, samo malo usporen. Niste čestitali ministru vanjskih poslova na imenovanju."

"Mi te svaki dan najavljujemo kao sljedećeg vodu stranke i premijera." "Rekao sam zašto to nije moguće."

"U slabašnim smo ženskim rukama, znam. Ali ne vidim previše razloga za čestitanje. Možda si nešto od toga izvukao, ja nisam. Sto s onim Clarissinim pismima i pričama o šoferu i tajnici? Dobro smo za njih platili."

"Više nisu bitne sada kada Patrica nema. Njegova je udovica imala aferu, koga je briga?"

"I kažeš da pričekam s pričom o Pitcombeovima, koji su se povukli iz posla koji je mogao usrećiti stotine tisuća." Pomaknuo je zelenog slona na stolu. "Milijune." "Bit će mi kolega u novoj vladi. Vidiš da nije vrijeme za zabiti nož. Može nam kasnije koristiti, ta priča." Rex je napravio grimasu, demonsku, različitu od njegovih smiješaka.

"U međuvremenu, cijeli taj posao je gubljenje vremena. Bačen novac, i mogu ti reći što će biti kada stisnemo kočnicu, kako ti kažeš, na kampanji gdje te propagiramo kao premijera. Naklada novina će pasti. Naši čitatelji nisu tako glupi kakvim ih ti smatraš."

Rex je nagnuo glavu prema naprijed. Izgledao je opasno, kao buldog koji nateže uzicu. "Brate mili, nešto si zaboravio. Da je to

kopile od Larkinsa preživjelo, obojica bismo bili u neugodnom položaju.

Morali bismo ga ušutkati, reci mi kako. Kako je ispalo, to njuškalo od policajca nam je napravilo uslugu, iako je mogao sve ostaviti na miru i ne bi bilo nikakvih problema. Poštedio nas je nevolja, ali je nevolje sam izazvao. Ne volim ljude koji prave nevolje.“

"Izdali smo članak, jesi li ga vidio?" Rex odmahne glavom. "Prva upotreba Bavbeea, zaustavila ubojicu. Nekoliko slika policajca, zove se Catchpole." "Znam kako se zove.“

Catchpole je znao da ga očekuju problemi. Bio je suspendiran s dužnost dok je nekakv odbor odlučivao o njegovoj sudbini. Odbio je intervju tabloidima, novinama i televiziji i oni su morali biti zadovoljni sa slikama njega kako prati svoje dječake u školu. Alice je osjetila daje previše pesimističan. Stojie napravio? Upotrebio je Bavbee kada je bio napadnut od čovjeka kojeg je htio uhititi radi ubojstva. Sve su novine hvalile njegovu hrabrost i hladnokrvnost. Larkins ne bi umro od rana, iako ga je jedan, metak pogodio u abdomen i izazvao unutrašnje krvarenje. Bila je nesreća što je imao slabo srce.

Bili su u kuhinji i jeli sendviče. Catchpole je privremeno napustio BLT. "Zašto sam u nevolji? Sve sam krivo napravio. Prije svega, nisam trebao ići u Roselands, bio sam skinut sa slučaja. Drugo, kada sam već išao i kada sam vidio da će biti nevolja, trebao sam povesti Charlieja Wilsona. Nisam, jer sam znao da prekoračujem svoje ovlasti i nisam htio Charlieja povući za sobom. Ali, to nije isprika. Nema isprike." "Osim što si ulovio ubojicu.“

"Čak i to nije pouzdano. DNA uzorci na oba čovjeka bili su od Lily Devon, ali dobiti ih s odjeće koja je bila na kemijskom, riskantno je i nije sigurno da će ih porota prihvatiti, osim ako nisu popraćeni drugim dokazima. Službeno je slučaj završen. Larkins je ubio djevojku nakon neke seksualne igre koja je krenula krivo, Ted Copeland je ili gledao ili sudjelovao. Larkins je ubio Bannockajer je zastupnik nekako otkrio njegovu prošlost, iako je sastanak mogao biti ugovoren kao homoseksualni spoj. Ted Copeland se objesio zbog osjećaja krivnje. To je službena verzija. Slučaj završen.“

"Ali to i ti misliš, osim onoga o Tedu Copelandii.“

Zagrizao je sendvič, progutao ostatak pive. "Ono što ja mislim, to ne bi prošlo na sudu. I ima još nešto. Htio sam ubojstva prikazati

Larkinsu, ali sam htio pokazati lažljivost i smutljivost kojom su ona dva brata htjela podmetnuti lažne tragove, namjestiti nevinom čovjeku ubojstvo i to sve preko nekog trećeg ili četvrtog. Znam prave kriminalce koji mi se više sviđaju od te dvojice.“

Rekla je, s divljenjem, ali i s dozom sarkazma: "Vitez u oklopu je bez konja." Tada joj je bilo žao kada je vidjela kako su ga te riječi pogodile. Rijetko je podizao glas kada je razgovarao s njom, ali to je sada učinio.

"Nikakav prokleti vitez u oklopu, samo policajac koji radi svoj posao. Već sam ti rekao, u mojoj su knjizi stvari koje policajac može i koje ne može. Jedna od stvari koje ne može je, prekršiti pravila da bi pomogao nekome drugom, i to bilo kome, zato nisam mogao pomoći Brettu. I policajac ne voli kada mu političari i mediji daju krive tragove i prave istragu o ubojstvu trkom preko prepona." Rekao je svojoj praznoj čaši: "Nakon onog što mi je Maggie rekla, nakon onog što se pojavilo na kompjutoru, nije bilo načina da dopustim Lowryju da uništi slučaj tako da sjedne na njega sa svojom debelom guzicom.“

"Nemoj mene zdrobiti, ja sam na tvojoj strani. Što misliš da će se desiti? Tebi, mislim.“

"U najboljem slučaju biti će u mom dosjeu, doviđenja unapređenje ove ili sljedećih godina. U najgorem slučaju, otkaz. Mislim da neće ići tako daleko." "Mislila sam da te Veliki Čovjek voli, uvijek ti je bio prijatelj.“

"Samo kad sam bio koristan. Možda će trebati nekog za prijatelja.“

Catchpole je imao pravo. Kada je Veliki Čovjek čuo glas Rexa Calendarara na telefonu, oštar ali jednoličan, očekivao je najgore i bio je spreman.

"Sigurno vas zanima kako ću se uskoro seliti, na drugi posao. Rhoda Carpenter će biti novi premijer, a ja idem za ministra vanjskih poslova, biti će sutra u novinama. Imam par preporuka. Mislim da Gradsku policiju treba malo prodrmati, šef je kao stara žena, siguran sam da se slažete „

Pauza. Jesu li to bile dobre vijesti? Htio je reći kako ne želi komentirati, kada je Calendar ponovo progovorio.

"Predložio sam da ode u mirovinu ranije. Zamjena će biti Dick Reynolds iz Walesa. Čovjek je živahan, nema s njim zafrkavanja, nogirat će neke lijene i neposlušne iz Gradske policije. Tražio je još

jednog provincijalca kao pomagača, momka iz Lancashirea kojeg već duže imam na oku. Mislio sam da želite razmisliti o vlastitom položaju. Oh, još jedna stvar. Idući put kada podmećete bombu, pazite da vam ne prasne u lice.“

Nije bilo komentara. Veliki je Čovjek pet minuta žalio što se osvetio ministru unutrašnjih poslova, koji je, kako je osjećao, pogazio obećanje koje mu je dao.

Osveta bez posebnog motiva, razmišljao je, uvijek je pogrešna. Ali je tada otkrio da mu ljutnja ide prema izvoru svih nevolja, detektivu nadzorniku Hilarvju Catchpoleu, i ponovo je bio pokrenut osjećajem osвете. Pisao je odboru razmišljajući o Catchpoleovoj sudbini, opisujući način na koji je ignorirao naredbe, njegovu odlučnost da napravi po svome i uvjerenje da zna najbolje, njegovo nepažljivo rukovanje Bavbeejem, što je prouzročilo nepotrebnu smrt. Osjećao je da nema alternative nego zahtijevati Catchpoleovu ostavku, ili ako bude neophodno, otpuštanje.

Napravivši to, poslao je ponudu i uskoro dobio odgovor. Za par tjedana potpisao je ugovor da vodi brigu o svim sigurnosnim problemima u međunarodnom divu MultiCorpusu, za plaću duplo veću nego u Yardu. Zalio je, naravno da je, ali novac je novac.

Dopis Velikog Čovjeka bio je pretjeran, očigledno motiviran osobnim osjećajima.

Istovremeno, smatralo se daje Catchpole prekoračio ovlasti. Odluka odbora javljena mu je telefonom. Kada je spustio slušalicu, smijao se.

Alice ga je gledala. "Što je? Sto su rekli?"

"Razjasnim slučaj s dva ubojstva, možda tri, a da li ti zahvale? Ne."

"Ali, nisi to ni očekivao, rekao si mi „

"Znam, znam, ali ipak su gadovi.“

"Onda, što je? Otkaz?"

Ponovo se počeo smijati. "Možeš li vjerovati, jedan sam od najstarijih detektiva, i to uspješan „

"Hilly, saberi se. Što su rekli?"

Izvadio je maramicu, obrisao oči. "Premještaju me u Prometnu policiju, možeš si to zamisliti?"

Znala je da će biti glupo ako kaže, dobro, nije tako loše. Umjesto toga poljubila gaje i iznenadila se otkrivši da ima erekciju.

Malo kasnije, dok su ležali na krevetu iscrpljeni, on je rekao: "Dobro, moglo je biti i gore. Mislim, posao."

"Ja sam mislila da misliš na seks."

"To bi već bilo ozbiljno." Oboje su se počeli smijati.

Razglednica je došla nekoliko dana prije nego su se Johnno i Belinda vjenčali. Na njoj je bila slika Plaze Mayor u Salamanci; poruka je govorila: "Žao mi je, otišao hitno, posao sređen, idem Mossad. Na sigurno u Saudijsku Arabiju, pisat ću." Nije bilo potpisa, ali Johnno je prepoznao Georgeov rukopis. "Misliš li daje stvarno imao problema s Mossadom i ide u Saudijsku Arabiju?"

"Ne," reče Belinda. "A ni ti."

"Vjerojatno ne." Uzdahnuo je.

Oženili su se u St. Georgeu na Hanover Squareu.

Prijam je bio u Savovu. Ispalo je da Belinda ima puno rođaka, bliskih i dalekih. Njen se otac ženio tri puta, majka dva puta, pregršt bivših muževa i žena, Europljana i Amerikanaca. Svi su oduševljeno uskliknuli Belindi i čestitali Johnnu, jedna ili dvije bivše žene ili ljubavnice su joj govorile kako je on lijep i mlad, da mora biti pažljiva. Generalbojnik, njegova žena i par rođaka s muške strane (Johnno je pozvao Velikog Čovjeka, ali se on izvadio na hitan sastanak) bili su skupljeni u manju grupu, pijući šampanjac i tiho pričajući. Belinda je rekla da se nada kako će ujak Potto doći, ali se činilo da nije uspio. Johnno je pitao je li on s majčine ili očeve strane.

"Ma, nije pravi ujak, samo ga zovem tako. Užasno je bogat." Iznenada je vrisnula: "Eno ga". Gužva je krenula prema visokoj figuri u ogrtaču. Na trenutak, Johnno pomisli kako bi to mogao biti George Kaiser, te se našao u zagrljaju čovjeka s licem sokola, osjetivši neke jake mirise i primivši blagoslove na arapskom. Minutu ili dvije kasnije Belinda im je rekla da im je ujak Potto poklonio medeni mjesec u Dubajju mogu otkazati onaj koji su planirali u Cornwallu.

Ponovo se začudio, dolaskom Rexa Calendar. Johnno se nije usudio pozvati ga, ali Belinda mu je prišla i naišla na topao doček. Stavio je ruku oko oboje, te pitao Johnatana da li želi ponovo raditi za njega i na njegov pozitivan odgovor rekao kako će sve srediti. S rukom još uvijek oko Belinde, rekao je kako mora zahvaliti svojoj slatkoj ženi.

Otišli su u sobu gledati TV na kojem je Rhoda, stojeći u Downing Streetu, iznosila kvalitete svog kabineta. Došla je do kraja svog kratkog govora.

"U prošlosti je, dopustite mi da priznam, bilo podjela u stranci. Ali sada stupamo zajedno, naša je jedina briga učiniti Veliku Britaniju većom. To znači muškarci i žene sa zaposlenjem, sretni što ga obavljaju, u tvornici, uredu ili kod kuće. To znači nacija neovisnih individualaca o kojima država brine kada im je to potrebno." Raširila je ruke. "Ovo će biti narodna vlada, za narod. Iznad svega biti će to vlada posvećena podizanju nacionalnog standarda, vlada integriteta. Ovo je dobar dan, dan kada se otvara novi svijet. Svi bi danas trebali biti sretni."

Belinda se okrenula od Johnna prema Rexu Calendaru, poljubila ih obojicu i ponovila: "Vlada integriteta, dan kada se otvara novi svijet. Nije li to lijepo? Da, danas bi svi trebali biti sretni."

BILJEŠKA O PISCU Julian Svmons, priznati pisac, kritičar, biograf i pjesnik, umro je 1994. godine. Njegovi romani privukli su brojne čitatelje, a u biografijama obrađuje razne osobe, kao npr. Dickensa, Carlvlea i Poea. Godine 1990. dobio je nagradu Cartieov dijamantni bodež za izuzetan doprinos kriminalističkoj literaturi.

Vrlina je zadnji roman Juliana Svmonsa. Složeni politički triler, ispričan pametno i uzbudljivo, odgovarajući je doprinos čovjeka koji je jedan od doajena britanskog kriminalističkog romana.